

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

ŠKOLA

PRO

KAŽDÉHO

ŠVP - Základní škola a mateřská škola, Svoboda nad Úpou, okres Trutnov

Obsah:	strana
1. Identifikační údaje	1
2. Charakteristika školy a ŠVP	2
2.1. Charakteristika školy	3
2.2. Charakteristika ŠVP	3
2. 2. 1. Výchovné a vzdělávací strategie	5
2. 2. 2. Začlenění průřezových témat	11
3. Učební plán	13
3.1. Celkový	27
3.2. Ročníkový	27
4. Učební osnovy	29
4.1. Jazyk a jazyková komunikace	31
4. 1. 1. Český jazyk a literatura	31
4. 1. 2. Anglický jazyk	70
4. 1. 3. Německý jazyk	88
4.2. Matematika a její aplikace	97
4. 2. 1. Matematika	97
4.3. Informatika	129
4. 3. 1. Informatika	129
4.4. Člověk a jeho svět	146
4. 4. 1. Člověk a jeho svět	146
4. 4. 2. Vlastivěda	163
4. 4. 3. Přírodověda	174
4.5. Člověk a společnost	183
4. 5. 1. Dějepis	183
4. 5. 2. Výchova k občanství	198
4.6. Člověk a příroda	210
4. 6. 1. Fyzika	210
4. 6. 2. Chemie	222
4. 6. 3. Přírodopis	233
4. 6. 4. Zeměpis	248
4.7. Umění a kultura	267
4. 7. 1. Hudební výchova	267
4. 7. 2. Výtvarná výchova	286
4.8. Člověk a zdraví	311
4. 8. 1. Výchova ke zdraví	311
4. 8. 2. Tělesná výchova	320
4.9. Člověk a svět práce	348
4. 9. 1. Člověk a svět práce	348
4.10. Doplnující vzdělávací obory	378
4. 10. 1. Cvičení z českého jazyka	378
4. 10. 2. Cvičení z matematiky	381
5. Školní projekty	385
5.1. Meine Familie	385
5.2. Hobby	386
5.3. Unsere Schule, meine Deutschklasse	387
5.4. Unsere Stadt im Riesengebirge	388
5.5. Sbírej a pomáhej	390
5.6. Po stopách K.J.Erbena	392
5.7. Po stopách M.Kubátové	394
5.8. Po stopách B.Němcové	396
5.9. Po stopách K.Čapka	399
6.Hodnocení žáků	401
7.Seznam použitých zkratk	403
Příloha č.1- Pravidla hodnocení žáků	405
Příloha č.2- Standardy pro základní vzdělávání	418

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Verze č.j. 27/2007/d

Platnost od 1.9.2022 na základě upraveného RVP ZV platného od 1.9.2021

Motivační název:

Škola pro každého

Údaje o škole:

název školy	Základní škola a mateřská škola, Svoboda nad Úpou, okres Trutnov
REDIZO	600102343
IČ	75017032
adresa školy	Kostelní 560, Svoboda nad Úpou, PSČ 542 24, okres Trutnov
ředitel	Ing. Michal Krtička
kontakty	mobil 731481922
telefon	499 871 109
e-mail	podatelna@zssvoboda.eu
www	zssvoboda.eu
koordinátor ŠVP	Mgr. Jan Šváb
zřizovatel	Město Svoboda nad Úpou
adresa zřizovatele	nám.Svornosti 474, PSČ 542 24 Svoboda nad Úpou, okres Trutnov

2. Charakteristika školy a ŠVP

2.1. Charakteristika školy

Charakteristika školy

Historie, úplnost a velikost školy

Základní kámen současné budovy, která prošla řadou rozsáhlých rekonstrukcí, byl položen v roce 1898.

Je úplnou základní školou, která poskytuje základní vzdělání pro max. 250 dětí v 1. - 9. ročníku. Zajišťuje i školní družinu.

Umístění školy

Škola je umístěna ve středu města. Je spádovou oblastí pro Janské Lázně - II.stupeň.

Materiální, prostorové, technické a jiné podmínky

Škola je dobře vybavena učebnicemi a učebními pomůckami. Při výuce je využívána učebna s počítači, interaktivní tabule, kuchyňka, tělocvična, sportovní hala, dílny, odborné učebny na přírodopis, chemii, fyziku, zeměpis, angličtinu, němčinu, výtvarnou výchovu a hudební výchovu. K dispozici je keramická pec a hrnčířský kruh.

Pro další studium a práci žáků i pedagogů je možné využít školní knihovnu. Literatura, učebnice, učební pomůcky a výukový SW jsou průběžně doplňovány o nové.

V hlavní budově školy jsou děti z I. a II. stupně, vedení školy, pedagogové a vychovatelky ve školní družině. K hlavní budově patří školní hřiště a zahrada s venkovní učebnou, využívané na TV a výuku.

Stravování žáků je zajištěno ve školní jídelně, která je součástí školy.

Učitelé mají k dispozici kabinety s veškerým vybavením potřebným pro jejich práci.

Škola provozuje školní družinu pro žáky I.- IV.třídy v hlavní budově v hernách, děti mohou využít hřiště i zahradu.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitel, zástupce ředitele, učitelé ZŠ a MŠ, vč. 1 výchovné poradkyně a vychovatelky školní družiny. Pedagogický sbor je věkově pestrý od mladých spolupracovníků až po zkušené kolegy. Ve sboru jsou zastoupeni pedagogové s kvalifikací pro dyslektickou péči o žáky, a to především na 1. stupni.

Údaje o pracovnících školy

Odborná a pedagogická způsobilost

Každý rok se pedagogové dále vzdělávají - využívají nabídky programů Školského zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje (např. obory - školní management, pedagogika, psychologie, mateřská škola, český jazyk a literatura, cizí jazyk a literatura, společenskovední předměty, matematika, fyzika, přírodověda, biologie, chemie, environmentální výchova, zeměpis, estetická výchova, informatika, apod.) a rozvíjí dále i své znalosti práce s počítačem (úvodní modul, volitelné moduly - počítačová grafika a digitální fotografie, tvorba www stránek a publikování na webu, apod.). Cílem je běžná práce na počítači, komunikace prostřednictvím elektronické pošty a využívání výpočetní, komunikační a prezentační techniky i ve výuce žáků.

Charakteristika žáků

Většina žáků školy je ze Svobody nad Úpou, menší část tvoří žáci dojíždějící z okolních obcí – Janské Lázně, Pec pod Sněžkou, Horní Maršov, Mladé Buky a Trutnov. Máme zkušenosti s integrací žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Projekty

Projekty jsou uvedeny ve zvláštní kapitole Projekty.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání prostřednictvím elektronických žákovských knížek, žákovských knížek (1. – 3. třída), prostřednictvím aplikace Bakaláři, na třídních schůzkách, případně osobně či telefonicky dle přání rodičů (žák. zástupců).

Na základě zákona č. 561/2004 Sb.[1] § 167 a §168 zřizovatel zřizuje Školskou radu. Ve Školské radě zastupují školu 3 členové zvolení pedagogickými pracovníky školy. Rada se schází dle potřeby. Rada je vedením školy informována o činnosti školy, o výsledcích vzdělávání, záměrech a dalším rozvoji (Výroční zpráva, změna ŠVP). Rodiče se též vyjadřují k aktuálním problémům vzdělávání a výchovy dětí.

Součástí školy je MŠ se kterou spolupracujeme (např. naši žáci připravují pro děti z mateřské školy kulturní programy k různým příležitostem, zveme děti na akademii, předškolní děti na návštěvu první třídy, apod.). MŠ pracuje podle ŠVP pro předškolní vzdělávání. Již několik let pořádáme tzv. „Školičku nanečisto“ - od poloviny května docházejí budoucí prvňáčci do školy za svojí paní učitelkou na tzv. seznamování plné hádanek, písniček, pohádek a her. Zároveň poznávají i interiér školy a její zaměstnance.

O dění ve škole dává škola pravidelně vědět v městských novinách a na webových stránkách školy.

Další služby

Školní družina pracuje od školního roku 2007/2008 podle ŠVP č.j.26/2007/a.

Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků mimo vyučování. Vhodné střídání práce a odpočinku přispívá k odstranění únavy z předchozí školní činnosti. V rámci možností se děti věnují různým herním činnostem a zábavě.

Mimo činnosti výchovně vzdělávací plní ŠD funkci sociální, tzn. dohled nad žáky po určitou dobu před nebo po skončení vyučování. ŠD pracuje v kontextu dalších subjektů nabízejících aktivity mimo vyučování (zájmové kroužky, apod.).

2.2. Charakteristika ŠVP

Škola pro každého

Naším základním cílem je rozvíjet u žáků všeobecné znalosti, schopnosti a dovednosti.

Motto

"Čemukoli se učíš, uč se pro sebe." (Petronius)

Zaměření školy

- 1. Připravujeme děti pro praktický a úspěšný život.**
- 2. Poskytujeme kvalitní základní všeobecné vzdělání a výchovu zaměřené na rozvíjení komunikačních dovedností žáků:**
 - v mateřském jazyce,**
 - v cizích jazycích,**
 - v informačních a komunikačních technologiích,**
 - v sociálních vztazích.**
- 3. Vytváříme příznivé školní klima.**
- 4. Pracujeme s kvalitními učebními pomůckami.**
- 5. Věnujeme pozornost nadaným žákům i dětem s poruchami učení a chování.**
- 6. Využíváme možností, které nabízí regionální poloha školy:**
 - podporujeme rozvíjení pohybových dovedností žáků ve školních i mimoškolních sportovních aktivitách.**
- 7. Spolupracujeme se školami v našem regionu.**
- 8. Nabízíme široký výběr mimoškolních zájmových činností v oblasti jazykové, umělecké, sportovní a naučně-populární.**
- 9. Využíváme možností čerpání dotací z evropských fondů.**
- 10. Máme k dispozici školní družinu.**

Smyslem a cílem základního vzdělávání je tak vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí definovaných RVP ZV na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti.

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a sociokulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Žák

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebevědomí a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen empatie a sociálního citění
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

Žák

- používá bezpečně a efektivně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k veškeré pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení v širším sociálním kontextu

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Kapitola Výchovné a vzdělávací strategie obsahuje dílčí kompetence vyplývající ze vzdělávacího obsahu, aktivit a činností, které ve škole probíhají. Před vzdělávacími obory se objevují ještě konkrétní kompetence - u jednotlivých předmětů.

**Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a
individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP**

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV platného od 1. 9. 2016.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka
- žákům jsou podle potřeby poskytovány různé kompenzační pomůcky
- rodiče a žáci mají možnost využít slovní hodnocení nebo nadhodnocenou známku v daném předmětu /toto opatření je podloženo písemnou smlouvou/

c) u žáků, kteří pocházejí z prostředí sociálně, kulturně a jazykově odlišného je třeba

- věnovat největší pozornost osvojení českého jazyka
- seznámení s českým prostředím, kulturou a tradicemi
- je nutné umožnit těmto dětem budování jejich vlastní identity, která bude vycházet z jejich původního prostředí

**Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných
Popis pravidel a průběhu tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP a IVP mimořádně nadaného žáka.**

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků

- a) předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- b) vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech
- c) specializované třídy pro vzdělávání mimořádně nadaných žáků
- d) účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole
- e) občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka
- f) obohacování vzdělávacího obsahu
- g) zadávání specifických úkolů, projektů
- h) příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol
- i) nabídka zájmových aktivit

2. 2. 1. Výchovné a vzdělávací strategie

KOMPETENCE K UČENÍ

Dílčí kompetence
- naučit se číst s porozuměním textu
- umět vyhledávat informace
- naučit se učit
- učit vyhledávat informace a odlišovat podstatné od nepodstatného
- umět využít získané informace při řešení praktických úkolů
- vést k aktivnímu přístupu k činnostem a umět vyhledávat veškeré souvislosti a aplikovat je na problémy, situace
- vést k samostatnosti při zpracování tématu
- vhodně motivovat k učení, aby se žák učil s chutí
- učíme žáky sebehodnocení
- vedeme žáky k tomu, aby pochopili, že získané vědomosti, znalosti a postoje jsou důležité pro jejich budoucnost
- jdeme vlastním příkladem v celoživotním vzdělávání

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Dílčí kompetence
- problém není překážka, ale výzva
- učíme najít při řešení problému správné postupy a použít vhodné pomůcky
- připravujeme pro žáky laboratorní práce, soutěže, modelové situace a hry podporující logiku
- dokáže porovnat řešení, vybrat z více možností nejlepší a obhájit je
- vedeme žáky k logickému uvažování, neukvapeným závěrům a schopnosti hodnotit sám sebe i druhé

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Dílčí kompetence
- vedeme žáky k samostatnému a výstižnému vyjadřování a vystupování v mateřském i cizím jazyce
- učíme žáky obhajovat vlastní názor a respektovat názory druhých základním postojem z očí do očí, nasloucháním a asertivitou
- učíme žáky zpracovávat různé druhy informací
- podporujeme různé formy komunikace i na mezinárodní úrovni
- netolerujeme agresivní, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Dílčí kompetence
- učíme žáky spolupracovat ve skupinách, týmové spolupráci a podřízení se pravidlům předem domluvených
- učíme žáky vyslechnout názory druhých, diskutovat o nich v mezích slušného chování
- podporujeme zdravé sebevědomí a přátelskou atmosféru ve třídě
- připravujeme žáky pro praktický život v rodině i společnosti

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Dílčí kompetence
- vedeme žáky k respektování a úctě k ostatním lidem
- vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování a školního řádu
- vedeme žáky k posilování schopností okamžitého rozhodování, znalostí první pomoci
- vedeme žáky ke znalosti historie města, regionu a jejich tradic
- vedeme žáky ke správnému ekologickému chování

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Dílčí kompetence
- vytváříme u žáků kladný vztah k práci
- učíme žáky vážit si každého povolání
- seznamujeme žáky s různými povoláními v různých předmětech
- snažíme se být pro žáky příkladem a pozitivně prezentujeme školu na veřejnosti

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Dílčí kompetence
- vedeme žáky k získávání a kritickému posuzování dat, informací a digitálního obsahu
- učíme žáky využívat digitální technologie k usnadnění práce a zkvalitnění jejích výsledků
- vedeme žáky k pochopení významu využití digitálních technologií (přínosy i rizika)
- vedeme žáky k etickému jednání v digitálním prostředí
- učíme žáky předcházet situacím, během nichž je ohrožena bezpečnost zařízení a dat

2. 2. 2. Začlenění průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - OSV

Rozvoj schopností poznávání - RSP - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Anglický jazyk
- Německý jazyk
- Matematika
- Fyzika
- Informatika
- Člověk a jeho svět
- Výchova ke zdraví
- Hudební výchova
- Výchova k občanství
- Chemie
- Tělesná výchova
- Výtvarná výchova
- Přírodopis
- Zeměpis
- Cvičení z matematiky

Rozvoj schopností poznávání - RSP - pokrytí projektem

- **Meine Familie** určen pro: 6. ročník
- **Hobbys** určen pro: 7. ročník
- **Unsere Schule, meine Deutschklasse** určen pro: 8. ročník
- **Unsere Stadt im Riesengebirge** určen pro: 9. ročník
- **Sbírejte a pomáhejte** určen pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník, 7. ročník, 8. ročník, 9. ročník
- **Po stopách K.J.Erbena** určen pro: 6. ročník
- **Po stopách M.Kubátové** určen pro: 7. ročník
- **Po stopách B.Němcové** určen pro: 8. ročník
- **Po stopách K.Čapka** určen pro: 9. ročník

Poznávání lidí - PL - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Anglický jazyk
- Německý jazyk
- Dějepis
- Německý jazyk
- Člověk a jeho svět
- Výchova ke zdraví
- Výchova k občanství
- Výtvarná výchova
- Zeměpis

Poznávání lidí - PL - pokrytí projektem

- **Meine Familie** určen pro: 6. ročník
- **Hobbys** určen pro: 7. ročník
- **Unsere Schule, meine Deutschklasse** určen pro: 8. ročník
- **Unsere Stadt im Riesengebirge** určen pro: 9. ročník
- **Sbírej a pomáhej** určen pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník, 7. ročník, 8. ročník, 9. ročník

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - ŘPRD - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Anglický jazyk
- Matematika
- Fyzika
- Dějepis
- Člověk a jeho svět
- Výchova ke zdraví
- Hudební výchova
- Výchova k občanství
- Chemie
- Tělesná výchova
- Výtvarná výchova
- Přírodopis
- Zeměpis
- Cvičení z matematiky
- Informatika

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – ŘPRD - pokrytí projektem

- **Meine Familie** určen pro: 6. ročník
- **Hobbys** určen pro: 7. ročník
- **Unsere Schule, meine Deutschklasse** určen pro: 8. ročník
- **Unsere Stadt im Riesengebirge** určen pro: 9. ročník
- **Sbírej a pomáhej** určen pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník, 7. ročník, 8. ročník, 9. ročník
- **Po stopách K.J.Erbena** určen pro: 6. ročník
- **Po stopách M.Kubátové** určen pro: 7. ročník
- **Po stopách B.Němcové** určen pro: 8. ročník
- **Po stopách K.Čapka** určen pro: 9. ročník

Sebezpoznání a sebepojetí - SaS - pokrytí předmětem

- Člověk a jeho svět
- Výchova ke zdraví
- Výchova k občanství
- Tělesná výchova
- Výtvarná výchova
- Anglický jazyk

Sebezpoznání a sebepojetí - SaS - pokrytí projektem

- **Meine Familie** určen pro: 6. ročník

- **Hobbys** určen pro: 7. ročník
- **Unsere Schoule, meine Deutschklasse** určen pro: 8. ročník
- **Unsere Stadt im Riesengebirge** určen pro: 9. ročník
- **Sbírej a pomáhej** určen pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník, 7. ročník, 8. ročník, 9. ročník
- **Po stopách K.J.Erbena** určen pro: 6. ročník
- **Po stopách M.Kubátové** určen pro: 7. ročník
- **Po stopách B.Němcové** určen pro: 8. ročník
- **Po stopách K.Čapka** určen pro: 9. ročník

Seberegulace a sebeorganizace - SRaSO - pokrytí předmětem

- Informatika
- Člověk a jeho svět
- Výchova ke zdraví
- Výchova k občanství
- Chemie
- Tělesná výchova
- Výtvarná výchova
- Přírodopis
- Přírodověda
- Anglický jazyk

Seberegulace a sebeorganizace - SRaSO - pokrytí projektem

- **Meine Familie** určen pro: 6. ročník
- **Hobbys** určen pro: 7. ročník
- **Sbírej a pomáhej** určen pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník, 7. ročník, 8. ročník, 9. ročník

Psychohygiena - PH - pokrytí předmětem

- Matematika
- Člověk a jeho svět
- Výchova ke zdraví
- Výchova k občanství
- Chemie
- Tělesná výchova
- Přírodopis
- Anglický jazyk

Psychohygiena - PH - pokrytí projektem

- **Sbírej a pomáhej** určen pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník, 7. ročník, 8. ročník, 9. ročník
- **Po stopách K.J.Erbena** určen pro: 6. ročník
- **Po stopách M.Kubátové** určen pro: 7. ročník
- **Po stopách B.Němcové** určen pro: 8. ročník
- **Po stopách K.Čapka** určen pro: 9. ročník

Kreativita - K - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Anglický jazyk
- Německý jazyk
- Matematika
- Fyzika
- Dějepis
- Informatika
- Německý jazyk
- Člověk a jeho svět
- Výchova ke zdraví
- Výchova k občanství
- Výtvarná výchova
- Zeměpis
- Cvičení z českého jazyka

Kreativita- K - pokrytí projektem

- **Meine Familie** určen pro: 6. ročník
- **Hobbys** určen pro: 7. ročník
- **Unsere Schule, meine Deutschklasse** určen pro: 8. ročník
- **Unsere Stadt im Riesengebirge** určen pro: 9. ročník
- **Sbírejte a pomáhejte** určen pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník, 7. ročník, 8. ročník, 9. ročník
- **Po stopách K.J.Erbena** určen pro: 6. ročník
- **Po stopách M.Kubátové** určen pro: 7. ročník
- **Po stopách B.Němcové** určen pro: 8. ročník
- **Po stopách K.Čapka** určen pro: 9. ročník

Mezilidské vztahy - MV - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Anglický jazyk
- Německý jazyk
- Matematika
- Dějepis
- Německý jazyk
- Člověk a jeho svět
- Výchova ke zdraví
- Výchova k občanství
- Tělesná výchova
- Zeměpis

Mezilidské vztahy - MV - pokrytí projektem

- **Meine Familie** určen pro: 6. ročník
- **Hobbys** určen pro: 7. ročník
- **Unsere Schule, meine Deutschklasse** určen pro: 8. ročník
- **Unsere Stadt im Riesengebirge** určen pro: 9. ročník

- **Sbírej a pomáhej** určen pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník, 7. ročník, 8. ročník, 9. ročník
- **Po stopách K.J.Erbena** určen pro: 6. ročník
- **Po stopách M.Kubátové** určen pro: 7. ročník
- **Po stopách B.Němcové** určen pro: 8. ročník
- **Po stopách K.Čapka** určen pro: 9. ročník

Komunikace - Ko - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Anglický jazyk
- Německý jazyk
- Matematika
- Dějepis
- Informatika
- Německý jazyk
- Člověk a jeho svět
- Výchova ke zdraví
- Výchova k občanství
- Anglický jazyk
- Chemie
- Tělesná výchova
- Přírodopis
- Zeměpis

Komunikace - Ko - pokrytí projektem

- **Meine Familie** určen pro: 6. ročník
- **Hobbys** určen pro: 7. ročník
- **Unsere Schule, meine Deutschklasse** určen pro: 8. ročník
- **Unsere Stadt im Riesengebirge** určen pro: 9. ročník
- **Sbírej a pomáhej** určen pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník, 7. ročník, 8. ročník, 9. ročník
- **Po stopách K.J.Erbena** určen pro: 6. ročník
- **Po stopách M.Kubátové** určen pro: 7. ročník
- **Po stopách B.Němcové** určen pro: 8. ročník
- **Po stopách K.Čapka** určen pro: 9. ročník

Kooperace a kompetice - KaK - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Anglický jazyk
- Matematika
- Fyzika
- Dějepis
- Člověk a jeho svět
- Výchova ke zdraví
- Hudební výchova
- Výchova k občanství
- Chemie
- Tělesná výchova

- Zeměpis
- Cvičení z matematiky
- Informatika

Kooperace a kompetice - KaK - pokrytí projektem

- **Meine Familie** určen pro: 6. ročník
- **Hobbys** určen pro: 7. ročník
- **Unsere Schule, meine Deutschklasse** určen pro: 8. ročník
- **Unsere Stadt im Riesengebirge** určen pro: 9. ročník
- **Sbírej a pomáhej** určen pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník, 7. ročník, 8. ročník, 9. ročník
- **Po stopách K.J.Erbena** určen pro: 6. ročník
- **Po stopách M.Kubátové** určen pro: 7. ročník
- **Po stopách B.Němcové** určen pro: 8. ročník
- **Po stopách K.Čapka** určen pro: 9. ročník

Hodnoty, postoje, praktická etika - HPPE - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Anglický jazyk
- Matematika
- Německý jazyk
- Člověk a jeho svět
- Výchova ke zdraví
- Výchova k občanství
- Výtvarná výchova
- Přírodopis
- Zeměpis

Hodnoty, postoje, praktická etika - HPPE - pokrytí projektem

- **Meine Familie** určen pro: 6. ročník
- **Hobbys** určen pro: 7. ročník
- **Unsere Schule, meine Deutschklasse** určen pro: 8. ročník
- **Unsere Stadt im Riesengebirge** určen pro: 9. ročník
- **Sbírej a pomáhej** určen pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník, 7. ročník, 8. ročník, 9. ročník

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - VDO

Občanská společnost a škola - OSS - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Anglický jazyk
- Matematika
- Německý jazyk
- Výchova ke zdraví
- Hudební výchova
- Výchova k občanství
- Anglický jazyk

- Výtvarná výchova
- Cvičení z českého jazyka
- Vlastivěda

Občanská společnost a škola - OSŠ - pokrytí projektem

- **Sbírej a pomáhej** určen pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník, 7. ročník, 8. ročník, 9. ročník
- **Po stopách K.J.Erbena** určen pro: 6. ročník
- **Po stopách B.Němcové** určen pro: 8. ročník
- **Po stopách K.Čapka** určen pro: 9. ročník

Občan, občanská společnost a stát - OOSS- pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Matematika
- Dějepis
- Informatika
- Německý jazyk
- Výchova ke zdraví
- Hudební výchova
- Výchova k občanství
- Výtvarná výchova
- Zeměpis
- Přírodověda

Občan, občanská společnost a stát - OOSS - pokrytí projektem

- **Meine Familie** určen pro: 6. ročník
- **Hobbys** určen pro: 7. ročník
- **Unsere Schule, meine Deutschklasse** určen pro: 8. ročník
- **Unsere Stadt im Riesengebirge** určen pro: 9. ročník
- **Sbírej a pomáhej** určen pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník, 7. ročník, 8. ročník, 9. ročník

Formy participace občanů v politickém životě - POPŽ - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Dějepis
- Výchova k občanství
- Zeměpis

Formy participace občanů v politickém životě- POPŽ - pokrytí projektem

- **Sbírej a pomáhej** určen pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník, 7. ročník, 8. ročník, 9. ročník

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - PD - pokrytí předmětem

- Dějepis
- Výchova k občanství

- Vlastivěda

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - PD - pokrytí projektem

- **Sbírejte a pomáhajte** určen pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník, 7. ročník, 8. ročník, 9. ročník

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - VMEGS

Evropa a svět nás zajímá - ES - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Anglický jazyk
- Matematika
- Informatika
- Německý jazyk
- Výchova ke zdraví
- Hudební výchova
- Výchova k občanství
- Anglický jazyk
- Tělesná výchova
- Výtvarná výchova
- Zeměpis
- Vlastivěda

Evropa a svět nás zajímá - ES - pokrytí projektem

- **Meine Familie** určen pro: 6. ročník
- **Hobbys** určen pro: 7. ročník
- **Unsere Schule, meine Deutschklasse** určen pro: 8. ročník
- **Unsere Stadt im Riesengebirge** určen pro: 9. ročník

Objevujeme Evropu a svět - OES - pokrytí předmětem

- Matematika
- Dějepis
- Informatika
- Německý jazyk
- Anglický jazyk
- Výchova ke zdraví
- Hudební výchova
- Výchova k občanství
- Anglický jazyk
- Výtvarná výchova
- Zeměpis
- Cvičení z českého jazyka

Objevujeme Evropu a svět - OES - pokrytí projektem

- **Meine Familie** určen pro: 6. ročník
- **Hobbys** určen pro: 7. ročník
- **Unsere Schule, meine Deutschklasse** určen pro: 8. ročník
- **Unsere Stadt im Riesengebirge** určen pro: 9. ročník

Jsme Evropané - JE - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Anglický jazyk
- Matematika
- Fyzika
- Dějepis
- Německý jazyk
- Výchova ke zdraví
- Výchova k občanství
- Výtvarná výchova
- Zeměpis
- Cvičení z českého jazyka
- Vlastivěda

Jsme Evropané - JE - pokrytí projektem

- **Meine Familie** určen pro: 6. ročník
- **Hobbys** určen pro: 7. ročník
- **Unsere Schule, meine Deutschklasse** určen pro: 8. ročník
- **Unsere Stadt im Riesengebirge** určen pro: 9. ročník
- **Po stopách K.J.Erbena** určen pro: 6. ročník
- **Po stopách M.Kubátové** určen pro: 7. ročník
- **Po stopách B.Němcové** určen pro: 8. ročník
- **Po stopách K.Čapka** určen pro: 9. ročník

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - MuV

Kulturní difference - KD - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Dějepis
- Informatika
- Německý jazyk
- Člověk a jeho svět
- Výchova ke zdraví
- Hudební výchova
- Výchova k občanství
- Anglický jazyk
- Výtvarná výchova
- Zeměpis
- Cvičení z českého jazyka
- Vlastivěda

Lidské vztahy - LV - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Dějepis
- Informatika
- Člověk a jeho svět
- Výchova ke zdraví
- Výchova k občanství
- Anglický jazyk
- Přírodopis
- Cvičení z českého jazyka

Lidské vztahy - LV - pokrytí projektem

- **Meine Familie** určen pro: 6. ročník
- **Po stopách K.J.Erbena** určen pro: 6. ročník
- **Po stopách M.Kubátové** určen pro: 7. ročník
- **Po stopách B.Němcové** určen pro: 8. ročník
- **Po stopách K.Čapka** určen pro: 9. ročník

Etnický původ - EP - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Dějepis
- Německý jazyk
- Člověk a jeho svět
- Výchova ke zdraví
- Výchova k občanství
- Anglický jazyk
- Výtvarná výchova
- Přírodopis
- Zeměpis

Etnický původ - EP - pokrytí projektem

- **Meine Familie** určen pro: 6. ročník

Multikulturalita - MK - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Dějepis
- Informatika
- Německý jazyk
- Člověk a jeho svět
- Výchova ke zdraví
- Hudební výchova
- Výchova k občanství
- Anglický jazyk
- Výtvarná výchova
- Zeměpis
- Cvičení z českého jazyka

Multikulturalita - MK - pokrytí projektem

- **Meine Familie** určen pro: 6. ročník
- **Hobbys** určen pro: 7. ročník
- **Unsere Schule, meine Deutschklasse** určen pro: 8. ročník
- **Unsere Stadt im Riesengebirge** určen pro: 9. ročník

Princip sociálního smíru a solidarity - PSSS - pokrytí předmětem

- Dějepis
- Německý jazyk
- Člověk a jeho svět
- Výchova ke zdraví
- Výchova k občanství
- Přírodopis
- Zeměpis

Princip sociálního smíru a solidarity - PSSS - pokrytí projektem

- **Meine Familie** určen pro: 6. ročník
- **Hobbys** určen pro: 7. ročník
- **Unsere Schule, meine Deutschklasse** určen pro: 8. ročník
- **Unsere Stadt im Riesengebirge** určen pro: 9. ročník

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - EV

Ekosystémy - E - pokrytí předmětem

- Člověk a jeho svět
- Chemie
- Přírodopis
- Zeměpis
- Přírodověda

Ekosystémy- E - pokrytí projektem

- **Sbírej a pomáhej** určen pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník, 7. ročník, 8. ročník, 9. ročník

Základní podmínky života - ZPŽ - pokrytí předmětem

- Fyzika
- Dějepis
- Člověk a jeho svět
- Výchova k občanství
- Chemie
- Přírodopis
- Zeměpis
- Přírodověda
- Anglický jazyk

Základní podmínky života - ZPŽ - pokrytí projektem

- **Sbírej a pomáhej** určen pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník, 7. ročník, 8. ročník, 9. ročník

Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ŽP - pokrytí předmětem

- Matematika
- Fyzika
- Dějepis
- Německý jazyk
- Člověk a jeho svět
- Výchova ke zdraví
- Výchova k občanství
- Anglický jazyk
- Chemie
- Tělesná výchova
- Výtvarná výchova
- Přírodopis
- Zeměpis
- Vlastivěda
- Přírodověda

Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ŽP - pokrytí projektem

- **Unsere Stadt im Riesengebirge** určen pro: 9. ročník
- **Sbírej a pomáhej** určen pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník, 7. ročník, 8. ročník, 9. ročník

Vztah člověka k prostředí - VČP - pokrytí předmětem

- Matematika
- Fyzika
- Dějepis
- Německý jazyk
- Člověk a jeho svět
- Výchova ke zdraví
- Hudební výchova
- Výchova k občanství
- Anglický jazyk
- Chemie
- Výtvarná výchova
- Přírodopis
- Zeměpis
- Přírodověda

Vztah člověka k prostředí - VČP - pokrytí projektem

- **Unsere Stadt im Riesengebirge** určen pro: 9. ročník
- **Sbírej a pomáhej** určen pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník, 7. ročník, 8. ročník, 9. ročník

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - MeV

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - KČVMS - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Matematika
- Informatika
- Člověk a jeho svět
- Výchova k občanství

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - IVMSR - pokrytí předmětem

- Fyzika
- Informatika
- Člověk a jeho svět
- Výchova k občanství
- Výtvarná výchova
- Zeměpis

Stavba mediálních sdělení - SMS - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Informatika
- Německý jazyk
- Člověk a jeho svět
- Výchova ke zdraví
- Výchova k občanství
- Výtvarná výchova

Vnímání autora mediálních sdělení - VAMS - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Anglický jazyk
- Informatika
- Člověk a jeho svět
- Výchova ke zdraví
- Výchova k občanství
- Výtvarná výchova
- Přírodopis

Vnímání autora mediálních sdělení- VAMS - pokrytí projektem

- **Hobbys** určen pro: 7. ročník

Fungování a vliv médií ve společnosti - FVMS - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Fyzika
- Dějepis
- Informatika
- Člověk a jeho svět

- Hudební výchova
- Výchova k občanství
- Chemie
- Cvičení z českého jazyka

Tvorba mediálního sdělení - TMS - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Německý jazyk
- Člověk a jeho svět
- Výchova k občanství
- Anglický jazyk
- Výtvarná výchova

Tvorba mediálního sdělení - TMS - pokrytí projektem

- **Po stopách K.J.Erbena** určen pro: 6. ročník
- **Po stopách M.Kubátové** určen pro: 7. ročník
- **Po stopách B.Němcové** určen pro: 8. ročník
- **Po stopách K.Čapka** určen pro: 9. ročník

Práce v realizačním týmu - PRT - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Německý jazyk
- Člověk a jeho svět
- Výchova k občanství
- Výtvarná výchova

Práce v realizačním týmu - PRT - pokrytí projektem

Hobbys určen pro: 7. ročník

Unsere Schule, meine Deutschklasse určen pro: 8. ročník

Unsere Stadt im Riesengebirge určen pro: 9. ročník

Po stopách K.J.Erbena určen pro: 6. ročník

Po stopách M.Kubátové určen pro: 7. ročník

Po stopách B.Němcové určen pro: 8. ročník

Po stopách K.Čapka určen pro: 9. ročník

Doplňující vzdělávací obor - Etická výchova

Etická výchova

- vede k navazování a udržování uspokojivých vztahů mezi lidmi
- k vytvoření si objektivní představy o sobě samém
- k tvořivému řešení každodenních problémů
- k přesnému vyjádření svých názorů a postojů na základě vlastního úsudku s využitím poznatků z diskuse s druhými
- ke kritickému vnímání vlivu vzorů při vytváření vlastního světonázoru
- k pochopení základních environmentálních a ekologických problémů a souvislostí moderního světa

Prvky etické výchovy jsou integrovány do vyučovacích předmětů .

3. Učební plán

3.1. Celkový

1. stupeň

Vzdělávací oblasti (obory)	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace	49	42.0
Český jazyk a literatura	33+5disp.	33.0
Anglický jazyk	9+2disp.	9.0
Matematika a její aplikace	22	20.0
Matematika	20+2disp.	-
Informační a komunikační technologie	2	2.0
Informační a komunikační technologie	2	-
Člověk a jeho svět	14	11.0
Člověk a jeho svět	5+2disp.	-
Vlastivěda	3+1disp.	-
Přírodověda	3	-
Umění a kultura	12	12.0
Hudební výchova	5	-
Výtvarná výchova	7	-
Člověk a zdraví	14	10.0
Tělesná výchova	10+4disp.	10.0
Člověk a svět práce	5	5.0
Člověk a svět práce	5	-
celkem	102+16disp.	118.0

2. stupeň

Vzdělávací oblasti (obory)	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace	40	33.0
Český jazyk a literatura	15+4disp.	15.0
Anglický jazyk	12	12.0
Německý jazyk	6+2disp.	6
Cvičení z českého jazyka	0+1disp.	-
Matematika a její aplikace	17	15.0
Matematika	15+1disp.	-
Cvičení z matematiky	0+1disp.	-
Informační a komunikační technologie	4	4.0
Informační a komunikační technologie	4	-
Člověk a společnost	12	10.0
Dějepis	6+2disp.	-
Výchova k občanství	4	-
Člověk a příroda	24	20.0
Fyzika	4+2disp.	-
Chemie	4	-
Přírodopis	6+1disp.	-
Zeměpis	6+1disp.	-
Umění a kultura	10	9.0
Hudební výchova	3+1disp.	-
Výtvarná výchova	6	-
Člověk a zdraví	11	10.0
Výchova ke zdraví	0+1disp.	-
Tělesná výchova	10	-
Člověk a svět práce	4	3.0
Člověk a svět práce	3+1disp.	-
celkem	104+18disp.	122.0

3.2. Ročníkový

1. stupeň

Vzdělávací oblasti (obory)	1	2	3	4	5	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace						49	42.0
Český jazyk a literatura	8	8	6+2disp.	5+2disp.	6+1disp.	38	33.0
Anglický jazyk	0+1disp.	0+1disp.	3	3	3	11	9.0
Matematika a její aplikace						22	20.0
Matematika	4	5	5	3+1disp.	3+1disp.	22	-
Informační a komunikační technologie						2	1.0
Informační a komunikační technologie	X	X	X	0+1disp.	1	2	-
Člověk a jeho svět						14	12.0
Člověk a jeho svět	1+1disp.	2	2+1disp.	X	X	7	-
Vlastivěda	X	X	X	2	2	4	-
Přírodověda	X	X	X	1	2	3	-
Umění a kultura						12	12.0
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	-
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	-
Člověk a zdraví						14	10.0
Tělesná výchova	2	2+1disp.	2+1disp.	2+1disp.	2+1disp.	14	10.0
Člověk a svět práce						5	5.0
Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	5	-
CELKEM ZÁKLADNÍ	18	20	21	20	23	102	102.0
CELKEM DISPONIBILNÍ	2	2	4	5	3	16	16.0
CELKEM V ROČNÍKU	20	22	25	25	26	118	118.0

2. stupeň

Vzdělávací oblasti (obory)	6	7	8	9	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace					40	27.0
Český jazyk a literatura	4+1disp.	4+1disp.	3+1disp.	4+1disp.	19	15.0
Anglický jazyk	3	3	3	3	12	12.0
Německý jazyk	0+2disp.	2	2	2	8	6
Cvičení z českého jazyka	X	X	0+1disp.	X	1	-
Matematika a její aplikace					17	15.0
Matematika	4	4	3+1disp.	4	16	-
Cvičení z matematiky	X	X	X	0+1disp.	1	-
Informační a komunikační technologie					4	1.0
Informační a komunikační technologie	1	0+1disp.	0+1disp.	0+1disp.	4	-
Člověk a společnost					12	11.0
Dějepis	2	2	2	2	8	-
Výchova k občanství	1	1	1	0+1disp.	4	-
Člověk a příroda					24	21.0
Fyzika	1	1	2	2	6	-
Chemie	X	X	2	2	4	-
Přírodopis	2	2	1+1disp.	1	7	-
Zeměpis	1	1+1disp.	1+1disp.	2	7	-
Umění a kultura					10	10.0
Hudební výchova	1	1	1	1	4	-
Výtvarná výchova	2	2	1	1	6	-
Člověk a zdraví					11	10.0
Výchova ke zdraví	1	X	X	X	1	-
Tělesná výchova	3	2+1disp.	2	2	10	-
Člověk a svět práce					4	3.0
Člověk a svět práce	1	1	1	0+1disp.	4	-
CELKEM ZÁKLADNÍ	27	26	25	26	104	104.0
CELKEM DISPONIBILNÍ	3	4	6	5	18	18.0
CELKEM V ROČNÍKU	30	30	31	31	122	122.0

4. Učební osnovy

4.1. Jazyk a jazyková komunikace

4. 1. 1. Český jazyk a literatura -ČJ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je vést žáka k získání dobré úrovně jazykové kultury a mateřského jazyka a vybavit ho takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim a vhodně se vyjadřovat. Dále naučit se komunikovat, interpretovat své reakce a pocity, orientovat se při vnímání okolního světa i sebe sama.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět v 1.– 9.ročníku.

V 8.ročníku je zařazen předmět Cvičení z českého jazyka -1 hodinu týdně.

Žáci budou rozvíjet a rozšiřovat své schopnosti a dovednosti.

Učivo je rozděleno do oblastí Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova.

V prvním ročníku učivo do oblastí nerozlišujeme.

Výuka je organizována zpravidla v budově školy. Filmová, divadelní představení, besedy apod. se realizují mimo budovu u pořádajících organizací.

Metody

Frontální, skupinové vyučování, činnostní učení, poslech, četba, prezentace, výpočetní technika, čtenářský deník, práce podporující zájem žáků o mateřský (český) jazyk, projekty

Hodnocení

V, SÚ, Op, Ps, T, Ú, Di, DC, Prp, PP

I.stupeň /1.období a 2.období/

II.stupeň /3.období/

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel

- učí číst s porozuměním textu
- učí využívat dovednosti číst k dalšímu vzdělávání, hledání informací a práci s textem
- rozvíjí aktivní slovní zásobu žáků
- vede k aktivnímu přístupu k činnostem
- vhodně motivuje k učení
- učí žáky sebehodnocení a sebekritiky
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- vede žáky k tomu, že získané vědomosti, znalosti a postoje jsou důležité pro jejich budoucnost
- využívá vhodné způsoby a metody práce

Žák

- učí se pracovat s textem, vyhledávat a využívat informace
- učí se učit, rozvrhnout si čas na dobu práce a odpočinku
- využívá prostředků výpočetní techniky
- provádí sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- pro řešení problému volí správné pomůcky, vede žáky k vlastním postupům
- učí žáky přemýšlet, rozhodnout se pro řešení a obhájit svoje rozhodnutí
- problém není překážka, ale výzva

Žák

- je schopen nalezený problém pojmenovat a hledat jeho řešení
- využívá získaných vědomostí a dovedností ke tvořivé práci
- učí se logicky uvažovat, nedělá ukvapené závěry, svá rozhodnutí zdůvodní

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k samostatnému, výstižnému a kultivovanému vyjadřování a vystupování
- rozvíjí u žáků schopnost respektovat názory druhých
- obhajovat vlastní názor
- chovat se nekonfliktně
- vede k přátelským a slušným projevům chování mezi žáky
- jde sám příkladem

Žák

- učí se zpracovávat různé druhy informací, hledat různé cesty k jejich získávání
- vyjadřuje vlastní názor, respektuje názor druhých
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje
- vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, vyjadřuje se souvisle a kultivovaně v ústním i písemném projevu

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování základních pravidel slušného chování
- učí žáky spolupracovat ve skupinách, týmové spolupráci a podřídit se pravidlům předem domluveným
- učí žáky znát hranice “kam až můžu zajít“ při diskusích s kamarády, učiteli a dospělými
- učí žáky naslouchat druhým a respektovat cizí názor

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- respektuje individuální zvláštnosti spolužáků
- utváří si pozitivní představu o sobě samém a podporuje tak svou sebedůvěru a rozvoj
- učí se ovládat své jednání a chování

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k respektování a úctě k ostatním lidem
- vede žáky k dodržování pravidel chování a školního řádu
- na příkladech z literatury předkládá modely chování lidí, vede k rozlišení dobra a zla
- vede žáky k znalosti historie města a regionu

Žák

- aktivně se zapojuje do kulturního dění obce
- učí se respektovat ostatní lidi a chápe odlišnosti mezi nimi
- učí se dodržovat pravidla slušného chování a školního řádu
- poznává svá práva, ale i povinnosti

- učí se čelit jakýmkoliv formám násilí
- poznává svá práva, ale i povinnosti, respektuje práva a povinnosti spolužáků

Kompetence pracovní

Učitel

- vytváří u žáků kladný vztah k práci
- vede žáka k potřebě pravidelné přípravy na vyučování a k vlastní iniciativě při této přípravě
- snaží se být i žákům příkladem
- předkládá žákům osobnostní vzory (z literatury)
- prostřednictvím učiva vede žáky z zamyšlení nad vlastní budoucností
- vede žáky k dodržování základních hygienických návyků
- vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

Žák

- dodržuje hygienu práce
- využívá svých znalostí v běžné praxi
- dodržuje bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou

3.období

Doplnění výše uvedených klíčových kompetencí

Učitel

- volí cestu ke konkretizovaným výstupům vyučovacího předmětu
- podporuje zvyšování čtenářské gramotnosti žáků
- využívá dostupných nebo vlastních materiálů blízkých každodennímu životu žáků
- volí metody a formy (prezentace, výpočetní technika, vlastní výpisky apod.) práce podporující zájem žáků o mateřský (český) jazyk
- vytváří dostatek stimulů pro aktivní práci žáků
- vede žáky k používání jazykových příruček
- při zadávání slohových prací a výběru témat literární výchovy přihlíží k zájmům žáků a k aktuálním otázkám regionu
- nepřeceňuje význam pravopisu, volí základní jevy
- vede žáky ke zdokonalování jejich vyjadřovacích schopností a dovedností
- rozhoduje o výběru a zařazení doplňujícího učiva
- zařazuje průřezová témata dle organizace jednotlivých projektů

Žák

- podílí se na výstavbě vyučovací hodiny, dle možností vyhledává informační zdroje mimo školu
- pracuje s vlastními chybami
- prezentuje své myšlenky a názory v písemné (počítačové) podobě, např. ve školním časopise, webových stránkách školy apod.
- své výroky promýšlí, plynule se vyjadřuje v mezích slušného chování

Kompetence digitální

Žák

- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Do 6.ročníku je zařazen projekt: " **Po stopách K.J.Erbena**" .

Do 7.ročníku je zařazen projekt: " **Po stopách M.Kubátové**".

Do 8.ročníku je zařazen projekt: " **Po stopách B.Němcové**".

Do 9.ročníku je zařazen projekt: " **Po stopách K.Čapka**".

ČJ

1. ROČNÍK - DOTACE: 8, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - skládá a čte všechny druhy slabik - skládá a čte všechny druhy slov - čte slova ve větách, rozlišuje je sluchem i zrakem - řadí slova ve větě, slabiky ve slově a hlásky ve slabice - přečte slova, krátké věty, krátký text, porozumí přečtenému porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - respektuje pravidla rozhovoru - neskáče do řeči - dokáže naslouchat ostatním pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - srozumitelně artikuluje v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - vyjádří své přání, dokáže se	Čtení - praktické čtení a věcné čtení - hláska, písmeno - čtení slabik - čtení slov - čtení vět - čtení krátkého textu - porozumění přečtenému textu Naslouchání – praktické a věcné - zdvořilé - vyjádření kontaktu s partnerem - pozorné, soustředěné - zaznamenání slyšeného - tvorba otázek - pokyny přiměřené věku a schopnostem dětí Mluvený projev Komunikační žánry Komunikační pravidla Nonverbální prostředky - základní komunikační pravidla rozhovoru - dívat se do očí, neskákat do řeči, naslouchat - logopedická cvičení, říkanky, hra s jazykem - práce s hlasem, tempo, dýchání - blahopřání - poděkování - omluva - prosba - tvorba vět, krátký mluvený projev na základě vlastního zážitku - děj příběhu - neverbální komunikace-mimika, gesta - dramatizace - obrázková osnova

omluvit, pozdravit, poprosit, poděkovat a vyřídit jednoduchý vzkaz na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev - popisuje své zážitky - dramatizuje seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh - vypráví podle obrázkové osnovy zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - dodržuje úhlednost písma - napíše jednotlivé prvky písmen a číslic - zorientuje se v liniatuře - identifikuje a správně napíše písmena a číslice - spojuje písmena do slabik a slov - píše čitelně - opíše nebo přepíše přiměřený text podle předlohy - napíše diktát	Písemný projev Technika psaní Žánry písemného projevu - sezení, držení tužky, umístění a sklon sešitu, hygiena zraku, uvolnění ruky, cviky - čáry, oblouky, ovály, kličky, vlnovky, zátrhy, linka, nad linkou, pod linkou, řádek - nácvik správných tvarů jednotlivých písmen a číslic a způsob jejich napojování - sluchová a zraková analýza a syntéza textu - opis - přepis - diktát
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP, K , Ko , KaK MuV LV MeV VAMS VMEGS ES	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	

výstupy	učivo
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - skládá a rozkládá slova podle sluchu - poznává jednotlivá písmena ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám - rozlišuje písmo tiskací a psací - používá znaménka ve slovech i větách - čte dlouhé a krátké samohlásky - dodržuje správné pořadí písmen - píše podle diktátu slova a jednoduché věty	Zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek - výslovnost samohlásek a souhláskových skupin - písmeno malé, velké, tiskací, psací - hláska - samohláska krátká a dlouhá - slabika - slovo, - mezera - znaménka - diktát
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP	
PRAVOPIS LEXIKÁLNÍ	
výstupy	učivo
odůvodňuje a píše správně písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování - čte a píše di, ti, ni, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, ou, au - píše velká písmena u vlastních jmen osob a na počátku věty - napíše jednoduché věty	- di, ti, ni, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, ou, au - věta, slovo, hláska - velké písmeno na začátku věty - tečka, vykřičník, otazník - velké písmeno na začátku vlastního jména
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - zorientuje se v textu pro děti - pozná některé pohádky a básně - tvoří rýmy vyjadřuje své pocity z přečteného	Poslech přiměřených literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání - nadpis, řádek, věta, konec věty - říkadlo, báseň, rozpočítadlo, hádanka, pohádka - kladná a záporná postava - pocity, postoje

textu - zaujme postoj k přečtenému textu • čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - recituje básničky, říkadla, rozpočítadla, - vypráví pohádku • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností - zúčastní se dramatizace pohádky - ilustruje pohádku nebo povídku - pozná a čte dětské časopisy, knihy - navštíví kulturní akce	Tvořivé činnosti s literárním textem - název knihy, autor, hlavní postava, vedlejší - posloupnost děje - divadelní představení - reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - přednes vhodných literárních textů - dramatizace - ilustrace Základní literární pojmy - rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, rým, pohádka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec
pokrytí průřezových témat	
MeV VAMS OSV K	
přesahy	
Do: VV (1. ročník): - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření	
OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ - OSOBNÍ BEZPEČÍ - NEZTRATÍM SE? NEZTRATÍM!	
výstupy	učivo
• obstojí ve svízelné situaci - správně vysloví a napíše jméno - chápe pojmosloví týkající se bydliště - zná způsoby, jak se zkontaktovat s rodiči a příbuznými - vysvětlí, jak se zachová, když se ztratí - popíše, co je to mimořádná událost - chápe význam kázně v mimořádných situacích	Kdo jsem? Kde bydlím? Naše rodina Neztratím se? Neztratím! Co se ještě může stát
pokrytí průřezových témat	
OSV	

RSP , ŘPRD , Ko
přesahy
Do: ČaJS (1. ročník): - domov ČaJS (1. ročník): - osobní bezpečí VV (1. ročník): - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly VV (1. ročník): - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření

ČJ

2. ROČNÍK - DOTACE: 8, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - užívá správný slovní přízvuk porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - správně odpovídá na kontrolní otázky - naslouchá textu respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - respektuje pravidla rozhovoru, neskáče do řeči pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - volí vhodné tempo a hlasitost řeči - užívá správný slovní přízvuk volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - vyjádří své přání, dokáže se omluvit, pozdravit, poprosit, poděkovat a vyřídit jednoduchý vzkaz	Čtení - praktické čtení a věcné čtení - čtení s porozuměním - snadné texty přiměřené věku Naslouchání – praktické a věcné Mluvený projev Komunikační žánry Komunikační pravidla Nonverbální prostředky - tempo, hlasitost řeči - slovní tempo - správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace - zdvořilostní obraty - oslovení - prosba, - poděkování - řeč těla

- učí se neverbální komunikaci • na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh - vypráví příběhy - dramatizuje příběhy - recituje básně - dodržuje posloupnost děje na základě pozorování - popisuje předmět, obrázek, osobu, zvíře - spojuje obsah textu s ilustrací • zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní - dodržuje úhlednost písma a zachovává hygienické a pracovní návyky • píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev - píše písmena a číslice podle normy psaní - správně spojuje písmena a slabiky - používá znaménka ve slovech i větách • píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - opisuje a přepisuje jednoduché texty - užívá velká písmena ve slovech i ve větě	- vypravování - dramatizace - recitace - posloupnost děje - popis předmětu, osoby, zvířete - ilustrace Písemný projev Technika psaní Žánry písemného projevu - hygienické návyky správného psaní - písmena a číslice - znaménka - opis a přepis jednoduchého textu
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , K , Ko , KaK MuV LV MeV	

VAMS VMEGS ES	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - rozlišuje slabiky, hlásky, určuje počet slabik porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená - určí nadřazenost a podřazenost slov porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost - řadí slova ve větě tak, aby věta dávala smysl rozlišuje slovní druhy v základním tvaru - seznámí se s názvy slovních druhů - poznává podstatná jména, slovesa a předložky v textu - rozlišuje obecná a vlastní jména - procvičuje pravopis vlastních jmen osob a zvířat rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky - rozlišuje věty oznamovací, tázací, rozkazovací a přací - řadí věty podle děje odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě,	Zvuková stránka jazyka - nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání Slovní zásoba a tvoření slov - hláska, samohláska, souhláska, písmeno - slabika - slovo, slovní význam - slova opačného významu - slova nadřazená a podřazená Tvarosloví - slova podle významu - slova podobného významu Slovní druhy: -podstatná jména - slovesa, - předložky - jména obecná a vlastní - pravopis vlastních jmen osob a zvířat Skladba - věta jednoduchá - druhy vět podle postoje mluvčího - pořadí vět a slov

tě, ně, ú/ě, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování - zdůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky na konci slov: b – p, d – t, d' – t', z – s, ž – š, v – f, h – ch - aplikuje v praxi výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - odůvodňuje a správně píše i-y po měkkých a tvrdých souhláskách	Pravopis - pravopis psaní párových hlásek na konci slov: b – p, d – t, d' – t', z – s, ž – š, v – f, h – ch - pravopis psaní dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - výslovnost ě - pravopis psaní i,y po měkkých a tvrdých souhláskách - dělení slov na konci řádku - psaní velkých písmen
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
• vyjadřuje své pocity z přečteného textu • čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - přechází k plynulému čtení textu bez slabikování - užívá správný slovní přízvuk - čte s porozuměním nahlas - recituje básně - čte samostatně knihy - seznámí se systémem půjčování knih ve veřejných knihovnách • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností - vypráví, dramatizuje a domýšlí příběhy - spojuje obsah textu s ilustrací • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od	Poslech přiměřených literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání - čtení s porozuměním - hygienické návyky správného čtení Tvořivé činnosti s literárním textem - vypravování, dramatizace, dokončení příběhu - ilustrace textu - básně Základní literární pojmy - pohádka, hádanka, říkanka, báseň

ostatních vyprávění	- sloka, rým, verš - kniha, knihovna, knihkupectví, čtenář - básník, spisovatel, ilustrátor - divadlo, herec, jeviště, hlediště, režisér, divadelní hra, hlavní postavy
pokrytí průřezových témat	
MeV VAMS	
Do: VV (2. ročník): - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření	

ČJ

3. ROČNÍK - DOTACE: 6+2, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
• plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - čte plynule věty a souvětí, člení text - chápe četbu jako zdroj informací • porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - čte s porozuměním, předčítá, využívá čtenářské dovednosti, využívá tiché čtení • respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - vybírá vhodné prostředky komunikace - požádá o informaci, podá stručné informace (i telefonicky), uvítá návštěvu a rozloučí se, sděluje přání, pozdravy, píše pohlednice, dopis, adresu • na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev	Čtení - praktické čtení a věcné čtení - čtení s porozuměním - snadné texty přiměřené věku Naslouchání – praktické a věcné Mluvený projev Komunikační žánry Komunikační pravidla Nonverbální prostředky - společenský jazyk a jeho formy - věta a souvětí - stylizace a kompozice - jazykové prostředky (slova citově zabarvená, souznačná, protikladná) - slova souznačná - reprodukce textu (podle osnovy) - členění jazykového projevu - souvislé jazykové projevy - otázka a odpověď

- popisuje ústně i písemně jednoduché předměty a činnosti (pracovní postup) - je schopen využít jednoduchou osnovu - vypravuje podle obrázků - sestaví nadpis a člení projev • píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev - upevňuje správné tvary písmen, píše čitelně, úhledně vlastním osobitým rukopisem • píše správné tvary písmen a číslic Comenia script a kontroluje vlastní písemný projev • píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - dokáže se vyjádřit v jednoduchých formách psaného projevu - provádí kontrolu vlastního písemného projevu • pokouší se o zápis jednoduchých sdělení písmem Comenia script	- reprodukce textu podle obrázkové osnovy - vypravování - popis - osnova (sestavení) Písemný projev - psaní písmen a číslic v souladu s normou - úhledný osobitý rukopis - dopis - automatizace psacího pohybu a dodržování hygienických návyků Psaní písmen a číslic v souladu s normou pro písmo Comenia script /školní rok 2014/15
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP, K , Ko , KaK MuV LV MeV VAMS VMEGS ES	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
• rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - seznamuje se s pojmy kořen slova,	Zvuková stránka jazyka - stavba slova - kořen - předpona - přípona

předpona, přípona, vyhledává slova příbuzná - vyslovuje slova se správným přízvukem	- příbuzná slova - slovní přízvuk - abeceda
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná - nahrazuje opakující se slova slovy podobného významu - rozšiřuje si slovní zásobu - třídí slova podle významu, vyhledává slova souznačná a protikladná - dokáže vyjmenovat abecedu a řadí slova podle ní	Slovní zásoba - slova příbuzná - slova opačná - slova souznačná - slova protikladná
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost - pojmenovává předměty a děje - tvoří otázky	Tvarosloví Slovní druhy - ohebné slovní druhy - podstatná jména - vlastní jména - slovesa - zájmena
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru - určí ve větě podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, předložky	- číslovky - slovesa - předložky
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves - skloňuje podstatná jména, rozlišuje číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský a střední - určí osobu, číslo a čas, časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím	Tvarosloví - pád - číslo - rod - osoba - číslo - čas
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojujícími výrazy - určí věty jednoduché a souvětí - spojuje věty, doplňuje souvětí	Skladba - věta a souvětí - věta jednoduchá a její stavba, spojky - souvětí - spojující výrazy(spojky, zájmena, příslovce)

- vyhledává a vyznačuje základní skladební dvojici ve větě jednoduché a tvoří z holé věty větu rozvitou • odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ě, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování - zdůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky uprostřed slov - uvědoměle praktikuje pravopis psaní jmen měst, vesnic, hor, řek - pamětně zvládá vyjmenovaná slova, používá vědomosti v praktických cvičeních	Pravopis - párové souhlásky b – p, d –t, d' – t', z –s, ž – š, v – f, h – ch - pravopis psaní jmen měst, vesnic, hor, řek - vyjmenovaná slova
pokrytí průřezových témat	
OSV Ko	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
• vyjadřuje své pocity z přečteného textu - vyjadřuje své postoje k přečtenému - dramatizuje, domýšlí příběhy • čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - žák čte plynule věty a souvětí, člení text - chápe četbu jako zdroj informací • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností - vypráví pohádky, povídky - dramatizuje, domýšlí příběhy - vyjadřuje své postoje k přečtenému - orientuje se v textu dětských knih,	Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání - plynulé čtení - čtení s přízvukem - čtení tiché - čtení s porozuměním Tvořivé činnosti s literárním textem

charakterizuje literární postavy, vyjadřuje své postoje ke knize rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - žák se seznamuje s poezií, prózou, divadlem, literaturou uměleckou a dětskou, výtvarným doprovodem i ilustracemi - orientuje se v literárních druzích a žánrech – poezie a próza, pověst, povídka, pohádka, bajka	Základní literární pojmy - divadlo, dějství, herec - ilustrace, ilustrátor - báseň, přirovnání - próza, pověst, povídka, bajka, pohádka, děj, prostředí
pokrytí průřezových témat	
MeV VAMS, KČPPMS MuV KD OSV RSP	

ČJ

4. ROČNÍK - DOTACE: 5+2, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - odpovídá na návodné otázky - reprodukuje obsah sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - zapamatuje si podstatná fakta a zaznamenává je posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - zná části vypravování	Čtení - rozvoj techniky čtení - praktické a věcné čtení - čtení s porozuměním - snadné texty přiměřené věku - tiché čtení s porozuměním - výběr četby podle osobního zájmu Naslouchání - praktické a věcné naslouchání

- domýšlí neúplný text • reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta - reprodukuje obsah sdělení, zapamatuje si z něj podstatná fakta • vede správně dialog, telefonický rozhovor - vede správně dialog, umí telefonovat • volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace - aplikuje znalosti získané v mluvnickém učivu • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo projev s dodržením časové posloupnosti - dokáže sestavit osnovu vyprávění, - dodrží dějovou posloupnost • píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry - dokáže sestavit dopis se všemi jeho částmi • píše správně jednoduchá sdělení písmem Comenia script	Mluvený projev - vyprávění s použitím plnovýznamových sloves a souvětí - členění textu - popis osoby, věci, děje, činnosti - oznámení, telefonování - sestavení osnovy Písemný projev - adresa, dopis - oznámení - vypravování - psaní písmen, číslic a jednoduchých sdělení písmem Comenia script školní rok 2015/16
pokrytí průřezových témat	

OSV RSP, K , Ko MeV TMS , PRT	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
• porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - rozumí významu slov • rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku • určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - využívá ohebných slovních druhů ve správných tvarech • vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - vyhledává základní skladební dvojici - v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty a v neúplné skladební dvojici označuje základ věty • píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - v kořenu slov píše správně i/y i v příbuzných slovech	Slovní zásoba - stavba slova - kořen slova - předpony, přípony, koncovky - význam slov Tvarosloví - slovní druhy - slovesa - infinitiv, zvrtná slovesa, jednoduché a složené tvary, časování sloves, způsob - podstatná jména - skloňování podstatných jmen rodu mužského, ženského a středního Skladba - stavba věty jednoduché - základní skladební dvojice - shoda přísudku s podmíněm - souvětí Pravopis - vyjmenovaná slova a slova příbuzná
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP, Ko MuV KD , LV , MK	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - dokáže na základě porozumění textu převyprávět jeho obsah - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání - výrazné hlasité čtení - výrazné čtení s prvky uměleckého přednesu Tvořivé činnosti s literárním textem Základní literární pojmy - práce s literárním textem - literární pojmy - poezie - próza-pohádka, bajka, povídka - krásná literatura - umělecko-naučná literatura
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP MeV KČVMS VDO OSŠ	

ČJ

5. ROČNÍK - DOTACE: 6+1, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - žák čte plynule, s porozuměním, nahlas a potichu přiměřeně náročné texty - vyjádří své pocity při jednoduchém rozboru literárních textů - používá elementární literární pojmy - čte procítěně s prvky uměleckého přednesu - předčítá texty - recituje básně, vyhledává a vymýšlí	Čtení - rozvoj techniky čtení - ze života dětí, pohádky, pověsti - čtení s porozuměním - snadné texty přiměřené věku - tiché čtení s porozuměním - výběr četby podle osobního zájmu - výrazné hlasité čtení - výrazné čtení s prvky uměleckého přednesu - předčítání textu, recitace - rým, verš, sloka - volná reprodukce přečteného textu

rýmy • rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - rozlišuje podstatné od méně podstatného - vyjadřuje své názory - tvoří literární text na dané téma • vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku - kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu - zanechá vzkaz na záznamníku • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích, zejména v reklamě - učí se rozpoznat manipulativní komunikaci • volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace - procvičuje dovednosti vypravovat - osvojuje si spisovnou výslovnost • píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry - uplatňuje svůj osobitý rukopis při dodržení úhlednosti, čitelnosti a plynulosti písemného projevu - učí se rozvrhnout text na ploše - zvládá popis - je schopen napsat dopis – jeho části - používá tiskopisy a dokáže je vyplnit • sestaví osnovu vyprávění a na jejím	Naslouchání -praktické naslouchání -věcné naslouchání Mluvený projev - vypravování a texty naučné, výpisky - vypravování, kompozice jazyk.projevu, jazykové prostředky - popis , jazykové prostředky, osnova - formy společ. styku- telef. hovor, uvítání, představování, zanechání vzkazu na záznamníku - formy spol. styku- televizní pořady, časopisy - reklama - manipulativní sdělení - přednes poetických textů Písemný projev - krátká písemná sdělení - přihláška, informace, objednávka, přání, pozvánka, inzerce, výpisky, soupisy, přepisy - psaní podle normy - oznámení - formy společenského styku - dopis, poukázka, průvodka, krátká textová zpráva

základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti - sestavuje osnovu textů - odlišuje tvrzení od mínění	- editování digitálně sdělného textu
pokrytí průřezových témat	
MeV TMS , PRT OSV RSP , K , Ko	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
• rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - určuje kořen, předponu a příponu - vyznačuje slootovorné základy, jak byla slova odvozena - užívá správné koncovky - tvoří slova pomocí předpon, přípon i koncovek - odliší předponu a předložku, příponu a koncovku • určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - osvojuje si užívání a určování slovních druhů - píše pravopisně správně vlastní jména - určuje pád, číslo, rod, vzor - skloňuje podle vzorů - rozpozná druhy přídavných jmen - skloňuje přídavná jména podle vzorů mladý a jarní - odůvodní pravopis koncovek - rozezná mluvnické kategorie sloves - vštěpuje si do paměti správné tvary podmiňovacího způsobu a rozkazovacího způsobu - vyhledává zájmena v textu - nahrazuje podstatná jména zájmeny	Slovní zásoba a tvoření slov - stavba slova, tvoření slov odvozováním, - pravopis podle vzorů Tvarosloví - slovní druhy - podstatná jména a systém vzorů - přídavná jména - přídavná jména, skloňování podle vzorů mladý, jarní - slovesa a jejich tvary - slovesný způsob - zájmena, skloňování osobních zájmen - zájmena a jejich druhy - číslovky a jejich druhy

- určuje druh zájmen - pozná číslovky, určí druh • vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - určuje základní větné členy, rozvíjející skladební dvojice - v textu vyhledá přímou řeč a různé druhy uvozovacích vět, upraví přímou řeč na nepřímou - ovládá grafický zápis přímé řeči • odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí - píše větné vzorce u delších souvětí nebo podle vzorců tvoří složitější souvětí • píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - dovede používat dovednosti o vyjmenovaných slovech v praktických cvičeních • zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Skladba - skladba věty - souvětí a věta jednoduchá - řeč přímá a nepřímá - grafický zápis přímé řeči Pravopis - pravopis vyjmenovaných slov, význam slov a podoby českého jazyka - pravopis podle vzorů - souhláskové skupiny - pravopis vyjmenovaných slov a slov příbuzných - jména obecná a jména vlastní - shoda přísudku s holým podmětem
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP, Ko MuV KD , LV , MK	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
• reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta - rozumí přiměřeně složitěmu sdělení - zapamatuje si jeho smysl - reprodukuje text	Poslech literárních textů - předčítání textu - recitace - rým, verš, sloka - volná reprodukce přečteného textu Zážitkové čtení a naslouchání

• vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - zaznamenává vlastní četbu - seznamuje se s autory dětské literatury a ilustrátory • volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - rozumí přiměřeně složitému sdělení - zapamatuje si jeho smysl - reprodukuje text - rozlišuje podstatné od méně podstatného - vyjadřuje své názory - tvoří literární text na dané téma • rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - poznává různé formy ztvárnění textů - film, divadlo • při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- ze života dětí, škola, řeč postav - ze života dětí, knihy individuální četby ve čtenářském deníku - naučná literatura pro děti, návštěva knihovny - autoři dětské literatury v digitálním dosahu Tvořivé činnosti s literárním textem - próza - pověst, povídka, bajka a báje, pohádka národní a světová - práce s literárním textem - literární pojmy - pověst, povídka, báje, pohádka, báseň, rým Základní literární pojmy - kniha, čtenář, spisovatel, přirovnání - rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka - dobrodružný příběh, robinzonády, humorná próza a poezie - pohádkový cestopis, scénář divadelní a filmový - divadelní a filmová představení - pojmy divadelní představení, herec, režisér
pokrytí průřezových témat	
MeV KČVMS , FVM VDO OSŠ , OOSS OSV RSP	

ČJ

6. ROČNÍK - DOTACE: 4+1, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
• odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo	Čtení - orientační prvky v textu - čtení jako zdroj informací

porovnáváním s dostupnými informačními zdroji využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - rozliší základní slohové útvary odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - při kultivovaném projevu využívá vhodnou gestikulaci, mimiku, hlas využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - vyplní poštovní poukázky, podací lístek - sestaví vzkaz, inzerát, objednávku, zprávu a oznámení, SMS zprávu - napíše osobní a úřední dopis - zpracuje popis - zpracuje popis pracovního postupu - vypracuje výtah a výpisky - sestaví vypravování	Naslouchání - praktické - věcné - kritické - zážitkové Mluvený projev Písemný projev Základní slohové útvary - poštovní poukázky, podací lístek - vzkaz - inzerát - objednávka - zpráva a oznámení - SMS zprávy - dopis osobní - dopis úřední - popis a jeho funkce - popis budovy - popis místnosti - popis postavy - popis krajiny - popis pracovního postupu - výtah - výpisky - vypravování
pokrytí průřezových témat	
MeV KČVMS , SMS , VAMS , TMS OSV	

K , Ko, PH	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - určuje mluvnické kategorie podstatných jmen - určuje druhy podstatných jmen - aplikuje znalosti o podstatných jménech v písemném projevu - určuje druhy přídavných jmen - stupňuje přídavná jména - určuje druhy zájmen - určuje druhy číslovek - určuje mluvnické kategorie sloves v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - samostatně a soustavně procvičuje a ověřuje pravopis v příručkách rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - určuje základní větné členy - zdůvodňuje shodu - zná charakteristiku rozvíjejících větných členů - určuje rozvíjející větné členy - spojuje věty v souvětí - zakresluje grafy větných celků	Tvarosloví Slovní druhy Podstatná jména - druhy podstatných jmen /obecná, vlastní, konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná, látková/ - skloňování podstatných jmen Přídavná jména - druhy přídavných jmen /tvrdá, měkká, přivlastňovací/ - skloňování přídavných jmen - stupňování přídavných jmen Zájmena - druhy zájmen - skloňování zájmen Číslovky - druhy číslovek - skloňování číslovek Slovesa - časování sloves - slovesný způsob - slovesný čas Pravopis-lexikální, slootovorný, morfologický a syntaktický - návaznost na I. stupeň Skladba - základní větné členy - rozvíjející větné členy - shoda podmětu s přísudkem - věta jednoduchá - grafické znázorňování věty jednoduché - souvětí - určování vět hlavních a vedlejších - grafické znázorňování souvětí - spojky souřadící a podřadící - nejobvyklejší spojovací výrazy - interpunkce v souvětí

spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - užívá vhodných jazykových prostředků - v mluveném projevu se vyjadřuje souvisle a výstižně - používá pauzy, důrazů, tempa, přízvuk slovní a větný rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - rozlišuje útvary národního jazyka - prakticky používá jazykové příručky	Zvuková stránka jazyka - opakování o hláskách - spisovná a nespisovná výslovnost - zvuková stránka slova a věty Obecné poučení o jazyce - rozvrstvení národního jazyka - nářečí - obecná čeština - jazykové příručky
pokrytí průřezových témat	
MeV KČVMS , SMS OSV RSP , Ko MuV KD , EP	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - pracuje s literárním textem - rozlišuje literární fikci od skutečnosti - rozlišuje informativně literární pojmy, žánry a formy vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci,	Tvořivé činnosti s literárním textem - technika čtení - čtení uměleckých textů - reprodukce textu s odlišením podstatného od nepodstatného Způsoby interpretace literárních a jiných děl - interpretace ukázek z knih, časopisů, vlastní četby - společná návštěva knihovny Projekt "Po stopách K.J.Erbena" Čtenářský deník Pohádka - znaky pohádky - autoři pohádek Základní literární druhy a žánry

uvede jejich výrazné představitele	- poezie - próza Nejstarší literární díla (Egypt, Mezopotámie, antické Řecko a Řím) - drama (tragédie, komedie) Bajka - alegorie - nejznámější autoři bajek Báje - staré řecké báje Pověsti - druhy pověstí Poezie - básně lyrické - básně lyricko-epické - básně epické Básnické prostředky - obrazné pojmenování (metafora) - přirovnání - personifikace - epiteton Členění básně - sloka, verš - rým, rytmus Tvůrčí dílna – pokusy o vlastní tvorbu dětí
pokrytí průřezových témat	
VDO OOSS MuV LV , EP , MK OSV RSP , SRaSO	

ČJ

7. ROČNÍK - DOTACE: 4+1, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo

• využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - zpracuje výtah z odborných textů • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - užívá vhodných jazykových prostředků • v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - při kultivovaném projevu využívá vhodnou gestikulaci ,mimiku, hlas • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - líčí subjektivně zbarvený popis - napíše svůj životopis - sestaví žádost • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - orientuje se v textu	Čtení - orientační prvky v textu - čtení jako zdroj informací - klíčová slova - hlavní myšlenky - výtah - výpisky - referát Naslouchání - praktické - věcné - kritické - zážitkové Mluvený projev Písemný projev - popis - popis výrobku - popis uměleckého díla - popis pracovního postupu - charakteristika - subjektivně zbarvený popis - líčení - výtah - žádost - životopis - vypravování
pokrytí průřezových témat	
MeV KČVMS , VAMS	

VDO OSŠ OSV RSP , K , Ko	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - užívá vhodných jazykových prostředků - v mluveném projevu se vyjadřuje souvisle a výstižně - používá pauzy, důrazů, tempa, přízvuk slovní a větný samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - samostatně a soustavně procvičuje a ověřuje pravopis v příručkách rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh - samostatně dokáže vyhledat v umělecké literatuře synonyma - dokáže rozlišit jakým způsobem byla slova utvořena správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - skloňuje zájmeno jenž - určuje u sloves rod činný a trpný - určuje neohebné slovní druhy rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v	Zvuková stránka jazyka - přízvuk slovní a větný - intonace - pauzy a frázování - tempo - důraz Slovní zásoba a tvoření slov Nauka o významu slov - význam slova - slova jednoznačná a mnohoznačná - slovo a sousloví, rčení - synonyma a homonyma - slova citově zabarvená - odborné názvy Nauka o tvoření slov - slovní zásoba a její obohacování - stavba slova - odvozování, skládání, zkracování - odvozování podstatných jmen - odvozování přídavných jmen - odvozování sloves Tvarosloví Slovní druhy - skloňování zájmena jenž - slovesný rod - příslovce - příslovečné spřežky - stupňování příslovčí - předložky - spojky - částice - citoslovce Skladba - druhy vět podle postoje mluvčího

souvětí - orientuje se v různých typech vět podle mluvčího - určuje druhy vedlejších vět • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - samostatně a soustavně procvičuje a ověřuje pravopis v příručkách • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - rozlišuje útvary národního jazyka - prakticky používá jazykové příručky	- věty jednočlenné, dvojčlenné, větné ekvivalenty - Základní větné členy - Rozvíjející větné členy - Přístavek Druhy vedlejších vět - podmětová - předmětová - přívlastková - příslovečná - doplňková - přísudková Pravopis-lexikální, slovotvorný, morfologický a syntaktický - procvičování pravopisu i,y - vyjmenovaná slova - psaní i,y v koncovkách - shoda podmětu s přísudkem - psaní velkých písmen ve vlastních jménech Obecné poučení o jazyce - jazykové příručky
pokrytí průřezových témat	
MeV KČVMS , SMS MeV SMS OSV RSP , Ko	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
• uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - pracuje s literárním textem - rozlišuje literární fikci od skutečnosti - zvládá informativně literární pojmy, žánry a formy	Tvořivé činnosti s literárním textem - technika čtení - čtení uměleckých textů - reprodukce textu s odlišením podstatného od nepodstatného

• vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - rozlišuje informativně literární pojmy, žánry a formy	Způsoby interpretace literárních a jiných děl - interpretace ukázek z knih, časopisů, vlastní četby Projekt "Po stopách M.Kubátové" Čtenářský deník Základní literární druhy a žánry - poezie - próza - drama Středověká literatura (Evropa, naše území) - báje - pověsti - legendy Epos - hrdinský - rytířský Středověké kroniky - Kosmova kronika - Dalimilova kronika Žánry lidové slovesnosti - hádanky, říkadla, rozpočítadla, přísloví, rčení, pranostiky, slovní hříčky, písně, lidové hry - lidové zvyky Poezie - básně lyrické - básně lyricko-epické - básně epické Básnické prostředky - obrazné pojmenování (metafora) - přirovnání - personifikace - epiteton Členění básně - sloka, verš - rým, rytmus Tvůrčí dílna – pokusy o vlastní tvorbu dětí
pokrytí průřezových témat	

MuV
KD , MK
VDO
OŠŠ

ČJ

8. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - užívá vhodných jazykových prostředků	Čtení - orientační prvky v textu - čtení jako zdroj informací - klíčová slova - hlavní myšlenky - poznámky - výpisky - výtah - referát
rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - svým projevem dokáže spolužáky zaujmout - dokáže využít jiných prostředků bez použití řeči, pomocí gest, mimiky, hlasu	Naslouchání - praktické - věcné - kritické - zážitkové Mluvený projev - výtah - charakteristika literární postavy - výklad - líčení - úvaha
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné	Písemný projev - výtah - charakteristika literární postavy - výklad

jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - dokáže správně použít jazykové prostředky využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - aplikuje získané poznatky při tvoření písemných prací	- líčení - úvaha
pokrytí průřezových témat	
MeV KČVMS , VAMS, SMS , TMS OSV RSP , K	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - užívá vhodných jazykových prostředků - v mluveném projevu se vyjadřuje souvisle a výstižně - používá pauzy, důrazů, tempa, přízvuk slovní a větný rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená	Zvuková stránka jazyka - přízvuk slovní a větný - intonace - pauzy a frázování - tempo - důraz Obohacování slovní zásoby - nauka o tvoření slov - slova přejatá

pojmenování, zvláště ve frazémeh • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - samostatně a soustavně procvičuje a ověřuje pravopis v příručkách • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - určuje správně slovní druhy - určuje mluvnické kategorie u sloves /vid, třídy, vzory/ • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - určí větu jednoduchou a souvětí - určí základní a rozvíjející členy - určí druhy vedlejších vět - zvládne určování významového poměru mezi větami hlavními - zvládne doplnit spojovací výrazy v souvětí - doplní interpunkci v souvětí - rozliší kdy se jedná o souvětí a kdy o několikanásobný větný člen • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - rozlišuje útvary národního jazyka - prakticky používá jazykové příručky - rozlišuje skupiny jazyků slovanských	Tvarosloví - skloňování obecných jmen přejatých - skloňování cizích vlastních jmen - užití cizích vlastních jmen v textu - slovesný vid Skladba - věta jednoduchá a souvětí - základní větné členy - rozvíjející členy - druhy vedlejších vět - významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami - významové poměry mezi větnými členy a vedlejšími větami - souvětí souřadné a podřadné - spojovací výrazy v souvětí - interpunkce v souvětí - jazykové rozbory Pravopis-lexikální, slovtvorný, morfologický a syntaktický - pravopisné jevy v návaznosti na učivo tvarosloví a skladby - pravopis slov cizích - i,y v koncovkách - předpony s-, z-, vz- - předložky s, se, z, ze - skupiny bě, bje, pě, vě, vje, mě, mně Obecné poučení o jazyce - původ slovanských jazyků - rozdělení slovanských jazyků - útvary českého jazyka - jazyková kultura - slova cizího původu - skloňování podle vzorů domácích podstatných jmen a zájmen - azbuka x latinka

pokrytí průřezových témat	
MeV KČVMS , SMS MuV MK VMEGS ES	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
• porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - pracuje s literárním textem - rozlišuje literární fikci od skutečnosti • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Tvořivé činnosti s literárním textem - technika čtení - čtení uměleckých textů - reprodukce textu s odlišením podstatného od nepodstatného Způsoby interpretace literárních a jiných děl - interpretace ukázek z knih, časopisů, vlastní četby Projekt "Po stopách B.Němcové" Čtenářský deník Základní literární druhy a žánry - poezie - próza - drama Novověká literatura - renesance - humanismus - baroko - Jan Amos Komenský - klasicismus - osvícenství - romantismus - realismus - národní obrození Povídka - historická, humorná, ze současnosti Román - dobrodružný - dívčí

	- historický - vesnický - autoři románů Tvůrčí dílna – pokusy o vlastní tvorbu dětí
pokrytí průřezových témat	
VDO OSŠ MuV KD , LV	

ČJ

9. ROČNÍK - DOTACE: 4+1, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
• odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - dokáže využít jiných prostředků bez použití řeči, pomocí gest, mimiky • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a	Čtení - orientační prvky v textu - čtení jako zdroj informací - klíčová slova - hlavní myšlenky - poznámky - výpisky - výtah - referát Naslouchání - praktické - věcné - kritické - zážitkové Mluvený projev Písemný projev - výklad - popis - popis pracovního postupu - popis uměleckého díla - subjektivně zabarvený popis - líčení - charakteristika - vypravování - úvaha - proslov - diskuse - fejeton - funkční styly - teze

pravidel dialogu • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	
pokrytí průřezových témat	
MeV KČVMS , VAMS, SMS , TMS OSV SaS , SRaSO , Ko	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
• spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - užívá vhodných jazykových prostředků - v mluveném projevu se vyjadřuje souvisle a výstižně - používá pauzy, důrazů, tempa, přízvuk slovní a větný • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh - samostatně dokáže vyhledat v umělecké literatuře slova podle významu - dokáže rozlišit jakým způsobem byla slova utvořena	Slovní zásoba a význam slova - slovo a sousloví - jádro slovní zásoby - synonyma, homonyma, antonyma - odborné názvy, slova domácí, mezinárodní Tvoření slov - stavba slova - odvozování, skládání, zkracování slov Tvarosloví Slovní druhy Ohebné slovní druhy - podstatná jména - přídavná jména - zájmena - číslovky - slovesa - slovesné třídy a vzory - přechodníky

• samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - samostatně a soustavně procvičuje a ověřuje pravopis v příručkách • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - správně skloňuje - správně časuje • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - určuje poměry mezi větami hlavními - rozlišuje řeč přímou a nepřímou - rozpozná samostatný větný člen , oslovení a vsuvku - použije slova v české větě ve správném pořadí • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - uvede základní poznatky o vývoji jazyka - rozlišuje skupiny a rozvrstvení jazyka - prakticky používá jazykové příručky	Neohebné slovní druhy - příslovce - předložky - spojky - částice - citoslovce Skladba - druhy vět podle postoje mluvčího - věty jednočlenné, dvojčlenné a větné ekvivalenty - mluvnický zápor - skladební dvojice - shoda přísudku s podmětem - přívlastek těsný a volný - doplněk a jeho zvláštnosti - věta jednoduchá a souvětí - základní a rozvíjející členy - věta hlavní a vedlejší - věta řídicí a závislá - souvětí podřadné a souřadné - druhy vedlejších vět - významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami, vedlejšími větami a větnými členy - složitá souvětí - řeč přímá a nepřímá - samostatný větný člen - oslovení a vsuvka - věta neúplná - pořádek slov v české větě Pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický, syntaktický - pravopisné jevy v návaznosti na učivo tvarosloví a skladby - vlastní jména Zvuková stránka jazyka - hlásky a hláskové skupiny - větný přízvuk - větná melodie Obecné poučení o jazyce - řeč, jazyk, mluvený a psaný projev - slovanské jazyky - vývoj jazyka - útvary českého jazyka - jazykověda a její disciplíny

	- jazyková kultura
pokrytí průřezových témat	
MeV KČVMS , SMS, VAMS , FVM OSV ŘPRD , K , Ko , KaK VMEGS ES , OES	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - pracuje s literárním textem - rozlišuje literární fikci od skutečnosti - zvládá informativně literární pojmy, žánry a formy vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Tvořivé činnosti s literárním textem - technika čtení - čtení uměleckých textů - reprodukce textu s odlišením podstatného od nepodstatného Způsoby interpretace literárních a jiných děl - interpretace ukázek z knih, časopisů, vlastní četby Projekt " Po stopách K.Čapka" Čtenářský deník Základní literární druhy a žánry - poezie - próza - drama Národní divadlo - významné divadelní scény Literární avantgarda Téma 1.světová válka v literatuře Poezie - protiválečná - intimní - přírodní - politického zaměření Písňová tvorba, písničkáři Povídka, novela, román

	- protiválečný - historický - životopisný - vědecko-fantastický Literatura faktu Samizdatová literatura Exilová literatura Drama - tragédie - komedie - významní autoři dramatu Tvůrčí dílna – pokusy o vlastní tvorbu dětí
pokrytí průřezových témat	
MuV KD , LV , MK OSV K , KaK , HPPE	

4. 1. 2. Anglický jazyk - AJ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího programu.

Vzdělávání v Cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A2.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Anglický jazyk je vyučován v 1.- 9. ročníku.

Anglický jazyk je zpravidla vyučován na II.stupni v odborné učebně AJ. Výuka AJ ve vhodných případech může probíhat i v jiných prostorách školy a mimo budovu školy.

Výuka v 1.období se realizuje v 1.- 2.třídě s dotací 1 hodina týdně, ve 3.ročníku s dotací 3 hodiny týdně.

Výuka anglického jazyka v 1. období tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání žáků. Proto je v tomto období nejdůležitější probuzení zájmu o výuku angličtiny a vytváření pozitivního vztahu k učení. Hodiny jsou prostoupeny zajímavostmi a pro žáky poutavými činnostmi,

hrami a písničkami. Při výuce pracujeme s učebnicemi nakladatelství Fraus a pomůckami zpracovanými přiměřeně k věku dítěte.

Výuka ve 2. období se realizuje ve 4. -5. třídě s dotací 3 hodiny týdně v každém ročníku a navazuje na dosažené výsledky z 1. období. Prohlubujeme a zdokonalujeme faktické znalosti ve všech oblastech:receptivní řečové (poslech a čtení s porozuměním),produktivní řečové (ústní a písemný projev),komunikační (komunikace a tem. okruhy).

Cílem tohoto období je pochopení významu znalosti užitého jazyka pro osobní růst žáka, pomáhá snižovat jazykové bariéry při cestování nebo při budoucím studiu. V hodině využíváme časopisy, video, PC, audiokazety, názorné pomůcky, hry, soutěže.

Výuka ve 3. období se realizuje v 6. – 9. ročníku s dotací 3 hodiny týdně v každém ročníku a shrnuje a prohlubuje vědomosti žáka ve všech oblastech jazykového vzdělání na základní škole. Využíváme náročnější metody práce, např. tvorbu krátkodobých nebo dlouhodobých, individuálních nebo skupinových projektů. K tomu slouží nové zdroje a způsoby poznávání faktů – internet, výuk. programy na PC, časopisy, knihy, TV.Vedeme žáky k aktivnímu využívání získaných vědomostí a znalostí.

Hodnocení

Ú,T,DC,Ps,ST,Op

Metody

Skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel

- motivuje žáky k zájmu o anglický jazyk
- učí jak vnímat a napodobovat melodii a rytmus anglického jazyka
- činnostní formou učí žáky základní slovní zásobu z jím blízkých oblastí (činnosti s obrázky nebo předměty)
- činnostní formou výuky učí žáky jednoduchá základní pravidla gramatiky a základní zdvořilostní fráze
- vede žáky k získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené jednoduché texty v anglickém jazyce
- aktivní účastí žáka na výuce anglického jazyka ho vede ke schopnosti jednoduše komunikovat s využitím prvních poznanych slov a frází
- toleruje elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění

Žák

- poznává a prakticky používá základní pravidla výslovnosti
- základní fráze a obraty procvičuje s pomocí CD a manuálních činností zahrnutých v pracovním sešitě
- s pomocí obrázků nebo předmětů vytváří a obměňuje první krátké rozhovory
- rozumí jednoduchým pokynům v anglickém jazyce a reaguje na ně
- získává první poznatky o zemích, kde se mluví anglicky
- postupně začíná chápat význam znalosti angličtiny pro život
- chápe důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život
- propojuje probraná témata a jazykové jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- pro řešení problému volí správné pomůcky, vede žáky k vlastním postupům
- učí žáky přemýšlet, rozhodnout se pro řešení a obhájit svoje rozhodnutí
- problém není překážka, ale výzva

Žák

- řeší jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- nebojí se mluvit anglicky s cizím člověkem
- naučí se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k samostatnému, výstižnému a kultivovanému vyjadřování a vystupování v AJ
- vede k přátelským a slušným projevům chování mezi žáky
- jde sám příkladem

Žák

- porozumí jednoduchému sdělení v AJ
- umí anglicky zformulovat jednoduché myšlenky
- rozumí promluvě i přiměřenému textu v AJ
- využívá dovednosti osvojené v AJ k navázání kontaktu

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování základních pravidel slušného chování
- učí žáky spolupracovat ve skupinách, týmové spolupráci a podřídit se pravidlům předem domluveným
- učí žáky znát hranice “kam až můžu zajít“ při diskusích s kamarády, učiteli a dospělými
- učí žáky naslouchat druhým a respektovat cizí názor

Žák

- vyžádá a poskytne v jednotlivých situacích pomoc, radu v AJ
- dodržuje v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování
- spolupracuje v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k respektování a úctě k ostatním lidem
- vede žáky k dodržování pravidel chování a školního řádu
- vede žáky k znalosti zvyků v anglicky mluvících zemích

Žák

- získá představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovná je se zvyky našimi

Kompetence pracovní

Učitel

- vytváří u žáků kladný vztah k práci
- vede žáka k potřebě pravidelné přípravy na vyučování a k vlastní iniciativě při této přípravě
- snaží se být i žákům příkladem
- prostřednictvím učiva vede žáky k zamyšlení nad vlastní budoucností
- vede žáky k dodržování základních hygienických návyků

Žák

- využívá svých znalostí v běžné praxi
- samostatně pracuje s dvojjazyčným a výkladovým slovníčkem

- dodržuje hygienu práce

AJ

1. ROČNÍK - DOTACE:1, POVINNÝ

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - osvojí si a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	Jednoduchá sdělení - oslovení - reakce na oslovení - pozdrav, rozloučení - představování - poděkování Tematické okruhy - Seznamování - Barvy, čísla 1-20 - Zvířata - Škola - Třída - Jídlo - Ovoce a zelenina - Tělo - Hračky - Rodina - Vánoce - Velikonoce
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP, Ko VMEGS ES, OES VDO OSŠ	

AJ

2. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • osvojí si a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	Jednoduchá sdělení - odpovědět jak se má - vyjádřit kde se nachází - vyjádřit svůj věk - jednoduchá žádost - souhlas a nesouhlas Tematické okruhy - Představování - Rodina - Na farmě - Na zahradě - Můj den - Ve škole - Jídlo a pití - V obchodě - Naše tělo - V lese, příroda - Dny v týdnu - Volný čas, hračky, dopravní prostředky - Počasí - Oblečení - Vánoce - Velikonoce
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP, Ko VMEGS ES	

AJ

3. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • osvojí si a umí používat základní	Jednoduchá sdělení v návaznosti na 1. a 2.ročník - jednoduché rozhovory Abeceda Slovosled anglické věty Jednoduché kombinace se známými slovesy, otázky a zápor, jednoduché rozvíjení vět přídavným jménem Čísla 0-20

slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu • přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení • rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu • píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Zvuková a grafická podoba jazyka - postupné představení psané formy slov - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Tematické okruhy - Pozdravy - Já a moji přátelé - Rodina - Části těla - Jídlo - Zvířata - Můj den - Sporty, aktivity - Oblečení - Prázdniny Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět - sloveso být - sloveso mít - přivlastňovací zájmena - množné číslo - přítomný čas prostý I/you - sloveso can - neurčitý člen - osobní zájmena
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP, Ko VMEGS ES, OES VDO OSS	

AJ

4. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM	
výstupy	učivo
• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • rozumí známým slovům a jednoduchým větám pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- poslechy vybraných textů k probíraným tematickým okruhům - poslechy písniček, říkanek Zvuková podoba jazyka - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov

rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	
pokrytí průřezových témat	
OSV Ko VMEGS ES	
MLUVENÍ	
výstupy	učivo
- osvojí si a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - zapojí se do jednoduchých rozhovorů, - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Tematické okruhy - Opakování témat 3. ročníku: (Čísla, dny a měsíce, Moje rodina a přátelé, Zvířata, Moje oblíbené jídlo a pití) - Naše škola - Můj den, volný čas - Můj vysněný dům - Moje město - Počasí - Prázdniny
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , Ko	
ČTENÍ A POROZUMĚNÍM	
výstupy	učivo
- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- čtení vybraných textů k probíraným tematickým okruhům - čtení textů písní, říkanek - práce se slovníkem
pokrytí průřezových témat	
OSV Ko	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména	Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět

pokud má k dispozici vizuální oporu	- sloveso být - osobní zájmena - množné číslo - přivlastňovací zájmena - porovnávání - sloveso mít - přítomný čas prostý - spojky and/but - vyjádření času - časové předložky - there is/ there are - předložky místa - rozkazovací způsob - přítomný čas průběhový
pokrytí průřezových témat	
VDO OSŠ VMEGS OES	

PSANÍ	
výstupy	učivo
• napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života • vyplní osobní údaje do formuláře	- psaní vybraných slov, vět a textů k probíraným tematickým okruhům - Grafická podoba jazyka - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
pokrytí průřezových témat	
VDO OSŠ VMEGS OES	

AJ

5. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM	
výstupy	učivo
• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • rozumí známým slovům a jednoduchým větám pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- poslechy vybraných textů k probíraným tematickým okruhům - poslechy písniček, říkanek

• rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	
pokrytí průřezových témat	
OSV Ko VMEGS ES, JE	
MLUVENÍ	
výstupy	učivo
• osvojí si a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • zapojí se do jednoduchých rozhovorů, • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Tematické okruhy - Opakování učiva minulých ročníků - Základní osobní informace - Země - Řadové číslovky - Můj výlet - Můj den - Naše kouzelná škola - Zvířata doma, v ZOO i na farmě - Školní potřeby - Popis osob - Zaměstnání - Sporty - Zdraví - Nakupování
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	
výstupy	učivo
• vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- čtení vybraných textů k probíraným tematickým okruhům - čtení textů písní, říkanek - práce se slovníkem
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , Ko VMEGS ES EV VČP	

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět - hláskování - sloveso být - sloveso mít - neurčitý člen - množné číslo - datum - přivlastňování - přivlastňovací zájmena - přítomný čas prostý - vyjádření času - there is/ are - předložky místa - přídavná jména - 3. stupeň přídavných jmen - přítomný čas průběhový - sloveso moci, umět
pokrytí průřezových témat	
OSV Ko	
PSANÍ	
výstupy	učivo
- napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - vyplní osobní údaje do formuláře	- psaní vybraných slov, vět a textů k probíraným tematickým okruhům - Grafická podoba jazyka - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
pokrytí průřezových témat	
VDO OSŠ VMEGS OES	

AJ

6. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM	
výstupy	učivo
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně	Zvuková podoba jazyka - slovní, větný přízvuk - intonace - poslechy vybraných textů k probíraným

vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	tematickým okruhům - poslechy písniček Typy textů (komiks, popis, krátké dialogy, rozhovor, reálie anglicky mluvících zemí, videa, email, referát na známé téma, projekt na známé téma, zjednodušená četba, písně, básně, hry, formuláře, slovníček, mapy, pracovní listy)
pokrytí průřezových témat	
OSV Ko	
MLUVENÍ	
výstupy	učivo
• zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Základní společenské obraty a fráze - oslovení, reakce na oslovení - pozdrav, přivítání, rozloučení, představování - omluva, reakce na omluvu - poděkování a reakce na poděkování - prosba, žádost, přání, blahopřání - žádost o pomoc, službu, informaci - souhlas/nesouhlas - otázky - who, what , na podmět a předmět Mluvnice Rozkazovací způsob Sloveso to be Zjišťovací otázky (Wh) Slovesa like, love, hate Neurčitý a určitý člen a/an/the Množné číslo There is/are Sloveso have got (+,-,?) Sloveso být ve spojení s přídavnými jmény Přítomný čas prostý (+,-,?) Příslovce častosti Zájmena osobní, přivlastňovací Předložky místa Předmětná zájmena Modální slovesa must, mustn't, have to Přítomný čas průběhový (+,-,?) Modální sloveso can/can't How much...? Tematické celky: - formální a neformální pozdrav - rozloučení, seznamování, představování - hláskování (anglická abeceda) - číslovky - barvy

	- měsíce - krásy Londýna - názvy některých států - národnosti - osobní údaje - volný čas, volnočasové aktivity - škola a třídní klima - rodina - New York - popis osoby - slavné osobnosti - program dne - školní kluby - školní rozvrh - určování času - dům, domov, nábytek - domácí práce, povinnosti - oblečení - obchody, produkty - nakupování, ceny
pokrytí průřezových témat	
MeV VAMS VMEGS ES EV VČP	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	
výstupy	učivo
• vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	- čtení vybraných textů k probíraným tematickým okruhům - práce se slovníkem
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , Ko	
PSANÍ	
výstupy	učivo
• vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy,	Grafická podoba jazyka - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Pravopis slov osvojené slovní zásoby

volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	Psaní vybraných slov, vět a textů k probíraným tematickým okruhům
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP	

AJ

7. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM	
výstupy	učivo
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	- poslechy vybraných textů k probíraným tematickým okruhům - poslechy písniček
pokrytí průřezových témat	
OSV Ko	
MLUVENÍ	
výstupy	učivo
- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Základní společenské obraty a fráze - setkání, společenský program - popsání každodenních zvyků a činností - vyjádření přání a potřeb - vyjádření množství Tematické okruhy: - Sport, sportovní vybavení - zdravý životní styl - zdravé jídlo - jídlo, stravovací návyky - restaurace, fast food - recept - domácí mazlíčci, popis - domácí zvířata - divoká zvířata - zvířecí rekordy - město, budovy - popis cesty, prohlídka města (NY) - film, žánry - filmová recenze

	- oblíbení osobnosti, biografie Mluvnice - srovnání přítomných časů (prostý x průběhový) - need to/ need/ must - really/ quite/ a little - and, but, because - some/any - much/many/a lot - počitatelnost a nepočitatelnost podst. jmen - 2. stupeň přídavných jmen - 3. stupeň přídavných jmen - minulý čas prostý – oznamovací věty - minulý čas prostý – zápor, otázka - vztažné souvětí
pokrytí průřezových témat	
VDO OSŠ MuV KD , LV , EP , MK MeV TMS VMEGS ES, OES, JE	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	
výstupy	učivo
- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	- čtení vybraných textů k probíraným tematickým okruhům - práce se slovníkem
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP, Ko	
PSANÍ	
výstupy	učivo
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných	Grafická podoba jazyka - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Pravopis slov osvojené slovní zásoby Psaní vybraných slov, vět a textů

témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	k probíraným tematickým okruhům
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP	

AJ

8. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM	
výstupy	učivo
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	- poslechy vybraných textů k probíraným tematickým okruhům - poslechy písniček
pokrytí průřezových témat	
OSV Ko	
MLUVENÍ	
výstupy	učivo
- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Základní společenské obraty a fráze - popis osob - popis věcí - popis vlastností Tematické okruhy - umění, hudba - talent, vlastnosti - literatura - části těla - příběh - oslavy, pozvání na oslavu - tradice, výzdoba, pokrmy - tradice v CZ - krajina, příroda - mapa - cestování - plánování výletu - prázdniny - počasí

	- doprava Mluvnice - too much/too many - more than/less than/fewer than - So do I. /Me too. - Minulý čas průběhový/prostý - příslovce (-ly) - spojky while/when - přítomný čas průběhový pro plánování budoucnosti - Let's...What about...? How about..? - should/shouldn't - going to - will/would like
pokrytí průřezových témat	
VDO OSŠ MuV KD, LV, EP, MK MeV TMS VMEGS ES, OES, JE EV ŽP, VČP	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	
výstupy	učivo
- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	- čtení vybraných textů k probíraným tematickým okruhům - práce se slovníkem
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP	
PSANÍ	
výstupy	učivo
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Grafická podoba jazyka - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou

• napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení	slov Pravopis slov osvojené slovní zásoby Psaní vybraných slov, vět a textů k probíraným tematickým okruhům
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP	

AJ

9. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM	
výstupy	učivo
• rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	- poslechy vybraných textů k probíraným tematickým okruhům
pokrytí průřezových témat	
OSV Ko	
MLUVENÍ	
výstupy	učivo
• zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Základní společenské obraty a fráze - udávání směru Vypravování Tematické okruhy -UK (sport, jídlo, zvyky) - pravidla, zákony (UK) - doprava, služby - porovnávání měst - ekologie, životní prostředí - technologie, vynálezy - části těla - nemoci - zdravé i nezdravé návyky - u lékaře - Austrálie (krajina, příroda) - Sydney – prohlídka města - zaměstnání - letní brigády

	- dovednosti, schopnosti Mluvnice - have to/don't have to - be allowed to - while, on the contrary - vyjadřování budoucnosti - 1. typ podmínkového souvětí - trpný rod - would rather - could/should/would - předpřítomný čas – ever, never - would rather, would prefer - předložky since, for - will have to
pokrytí průřezových témat	
VDO OSŠ MuV KD , LV , EP , MK MeV TMS VMEGS ES , OES , JE EV ŽP , VČP	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	
výstupy	učivo
• vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	- čtení vybraných textů k probíraným tematickým okruhům - práce se slovníkem
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , PL , ŘPRD , SaS , SRaSO , PH , K , MV , Ko , KaK , HPPE	
PSANÍ	
výstupy	učivo
• vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se	Grafická podoba jazyka - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov

jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení	Pravopis slov osvojené slovní zásoby Psaní vybraných slov, vět a textů k probíraným tematickým okruhům
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP	

4. 1. 3. Německý jazyk - NJ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Další cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího programu. Vzdělávání v Německém jazyce směřuje k dosažení úrovně A1.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Německý jazyk je vyučován ve 6.- 9. ročníku s dotací 2 hodiny týdně.

Německý jazyk je zpravidla vyučován v odborné učebně NJ. Výuka NJ ve vhodných případech může probíhat i v jiných prostorách školy a mimo budovu školy.

Hodnocení

Ú,T,DC,Ps,ST,Op

Metody

Skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, projekty

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- motivuje žáky k zájmu o německý jazyk
- učí jak vnímat a napodobovat melodii a rytmus jazyka
- činnostní formou učí žáky základní slovní zásobu z jím blízkých oblastí (činnosti s obrázky nebo předměty)
- činnostní formou výuky učí žáky jednoduchá základní pravidla gramatiky a základní zdvořilostní fráze
- vede žáky k získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené jednoduché texty

- aktivní účastí žáka na výuce německého jazyka ho vede ke schopnosti jednoduše komunikovat s využitím prvních poznatých slov a frází

Žák

- poznává a prakticky používá základní pravidla výslovnosti
- základní fráze a obraty procvičuje s pomocí CD a manuálních činností zahrnutých v pracovním sešitě
- s pomocí obrázků nebo předmětů vytváří a obměňuje první krátké rozhovory
- rozumí jednoduchým pokynům a reaguje na ně
- získává první poznatky o zemích, kde se mluví němčinou
- postupně začíná chápat význam znalosti němčiny pro život
- chápe důležitost schopnosti komunikovat německy pro další studium i praktický život
- propojuje probraná témata a jazykové jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- pro řešení problému volí správné pomůcky, vede žáky k vlastním postupům
- učí žáky přemýšlet, rozhodnout se pro řešení a obhájit svoje rozhodnutí
- problém není překážka, ale výzva

Žák

- řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- nebát se mluvit německy s cizím člověkem
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k samostatnému, výstižnému a kultivovanému vyjadřování a vystupování v NJ
- vede k přátelským a slušným projevům chování mezi žáky
- jde sám příkladem

Žák

- porozumí jednoduchému sdělení v německém jazyce
- umí v němčině zformulovat jednoduché myšlenky
- rozumí promluvě i přiměřenému textu v němčině
- využívá dovednosti osvojené v německém jazyce k navázání kontaktu

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování základních pravidel slušného chování
- učí žáky spolupracovat ve skupinách, týmové spolupráci a podřídit se pravidlům předem domluveným
- učí žáky znát hranice “kam až můžu zajít“ při diskusích s kamarády, učiteli a dospělými
- učí žáky naslouchat druhým a respektovat cizí názor

Žák

- vyžádá a poskytne v jednotlivých situacích pomoc, radu v NJ
- dodržuje v německy mluvícím prostředí zásady slušného chování - spolupracuje v německy hovořící skupině na jednoduchém úkolu

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k respektování a úctě k ostatním lidem
- vede žáky k dodržování pravidel chování a školního řádu
- vede žáky k znalosti zvyků v německy mluvících zemích

Žák

-získá představu o zvycích v německy mluvících zemích a porovná je se zvyky našimi

Kompetence pracovní

Učitel

- vytváří u žáků kladný vztah k práci
- vede žáka k potřebě pravidelné přípravy na vyučování a k vlastní iniciativě při této přípravě
- snaží se být i žákům příkladem
- prostřednictvím učiva vede žáky z zamyšlení nad vlastní budoucností
- vede žáky k dodržování základních hygienických návyků

Žák

- využívá svých znalostí v běžné praxi
- samostatně pracuje s dvojjazyčným a výkladovým slovníčkem
- dodržuje hygienu práce

NJ

6. ROČNÍK - DOTACE: 0+2, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM	
výstupy	učivo
• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	- poslechy vybraných textů k probíraným tematickým okruhům - poslechy písniček, říkanek - dramatizace - Zvuková podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně) - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
pokrytí průřezových témat	
OSV PL , MV , Ko	
MLUVENÍ	
výstupy	učivo
• se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času • odpovídá na jednoduché otázky	- Tematické okruhy - Moje rodina - Ve škole - Koníčky a zájmy - Narozeniny - Mluvnice a základní gramatické struktury a typy vět

týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času osvojí si a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	- věta jednoduchá - tvorba otázky a záporu - pořádek slov ve větě - zájmena - pomocná slovesa - určitý a neurčitý člen - 4.pád podstatných jmen - zápor nicht, kein - vazby am, im, um
pokrytí průřezových témat	
MuV PSSS MeV TMS	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	
výstupy	učivo
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	- čtení vybraných textů k probíraným tematickým okruhům - čtení textů písní, říkanek - práce se slovníkem
pokrytí průřezových témat	
MeV PRT OSV K	
PSANÍ	
výstupy	učivo
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	- psaní vybraných textů k probíraným tematickým okruhům a mluvnici - Grafická podoba jazyka - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
pokrytí průřezových témat	
OSV	

RSP , PL

NJ

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM	
výstupy	učivo
• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	- poslechy vybraných textů k probíraným tematickým okruhům - poslechy písniček, říkanek, pohádek - Zvuková podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně) - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
pokrytí průřezových témat	
OSV PL , MV , Ko	
MLUVENÍ	
výstupy	učivo
• se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá • osvojí si a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	Tematické okruhy - Domov - Byt a bydlení - Škola - Rozvrh hodin - Volný čas - Dopravní prostředky, cestování - Části těla - Rok, roční období, měsíce, dny, hodiny - Oblečení Mluvnice a základní gramatické struktury a typy vět - předložky se 3.pádem - způsobová slovesa - číslovky do 1000 - předložka in - nepravidelná slovesa - slovesa s odlučitelnou předponou
pokrytí průřezových témat	
MuV	

PSSS MeV TMS	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	
výstupy	učivo
• rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	- čtení vybraných textů k probíraným tematickým okruhům - čtení textů písní, říkanek, pohádek - práce se slovníkem
pokrytí průřezových témat	
MeV PRT OSV K	
PSANÍ	
výstupy	učivo
• napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	- psaní vybraných textů k probíraným tematickým okruhům a mluvnici - Grafická podoba jazyka - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , PL	

NJ

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	- poslechy vybraných textů k probíraným tematickým okruhům - poslechy pohádek, příběhů
pokrytí průřezových témat	
OSV PL , MV , Ko	
MLUVENÍ	
výstupy	učivo
• se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá • osvojí si a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	Tematické okruhy - Kalendářní rok- svátky - Dopravní prostředky - Jídlo, nákupy - Oblékání - Lidské tělo a zdraví Mluvnice a základní gramatické struktury a typy vět - stupňování přídavných jmen - préteritum pomocných sloves - pořádek slov ve vedlejší větě - způsobová slovesa - číslovky do 1 000 000 - perfektum - předložky se 3. a 4. pádem - množné číslo
pokrytí průřezových témat	
MuV PSSS MeV TMS	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	
výstupy	učivo
• rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným	- čtení vybraných textů k probíraným tematickým okruhům - čtení textů pohádek, příběhů - práce se slovníkem

tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	
pokrytí průřezových témat	
MeV PRT OSV K	
PSANÍ	
výstupy	učivo
• napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	- psaní vybraných textů k probíraným tematickým okruhům a mluvnici
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , PL	

NJ

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM	
výstupy	učivo
• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech	- poslechy vybraných textů k probíraným tematickým okruhům - poslechy pohádek, příběhů

týkajících se každodenních témat	
pokrytí průřezových témat	
OSV PL , MV , Ko	
MLUVENÍ	
výstupy	učivo
• se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá • osvojí si a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	Tematické okruhy - Obec - Příroda - Zvířata - Počasí - Realie zemí příslušných jazykových oblastí - Povolání - Cestování Mluvnice a základní gramatické struktury a typy vět - předložkové vazby - nepravidelná slovesa - préteritum - perfektum - způsobová slovesa - vedlejší věty s dass - vedlejší věty s wenn, weil
pokrytí průřezových témat	
MuV PSSS MeV TMS	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	
výstupy	učivo
• rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	- čtení vybraných textů k probíraným tematickým okruhům - čtení textů pohádek, příběhů - práce se slovníkem
pokrytí průřezových témat	
MeV PRT OSV	

K	
PSANÍ	
výstupy	učivo
• napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	- psaní vybraných textů k probíraným tematickým okruhům a mluvnici
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , PL	

4.2. Matematika a její aplikace

4. 2. 1. Matematika - M

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika je předmět, ve kterém by se měly odrážet reálné vztahy v hmotném světě. Je především založen na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v konkrétních situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě

a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost

v oboru přirozených a racionálních čísel. Žáci by si měli umět poradit s praktickými úlohami denní potřeby, naučit se rýsovat, pracovat s tabulkami a grafy, vyhledávat informace a ověřovat pravdivost svých tvrzení.

Výuka by měla směřovat k rozvíjení vlastních zkušeností a klást důraz na porozumění základním myšlenkovým postupům, matematickým pojmům a jejich vzájemným vztahům.

I.stupeň

1.a 2.období

Obsahové,časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět matematika se vyučuje na I.stupni jako samostatný předmět.

V 1.,4. a 5.třídě po 4 hodinách týdně a ve

2. a 3.třídě po 5 hodinách týdně.

Hodnocení

Ú, DC, PP, PrP

Metody

Skupinová práce, činnostní učení, soutěž, řešení problémových úloh, samostatná práce, PC, řízený rozhovor.

II.stupeň

3.období

Vyučovací předmět matematika se na II.stupni vyučuje 4 hodiny týdně v každém ročníku.

V 9.ročníku budou žáci rozvíjet a rozšiřovat své schopnosti a dovednosti v předmětu Cvičení z matematiky - 1 hodina týdně.

Výuka probíhá v budově školy, žáci mohou využít kalkulačky, matematické tabulky, případně výpočetní techniky v odborné učebně informatiky, kde jsou instalovány různé výukové programy.

Metody

Při vyučování předmětu matematiky využíváme skupinové práce, činnostní učení, práce s různými informačními zdroji, soutěže, řešení problémových úloh, samostatné práce, řešení logických problémů a řízený rozhovor

Hodnocení

Během vyučovací hodiny často hodnotíme správné řešení pochvalou, u soutěží vyhlášením vítězů.

Ke klasifikaci využíváme zejména písemných prací-P, čtvrtletních prací-ČP a ústního zkoušení-Ú. V rámci předmětu Cvičení z matematiky budeme hodnotit závěrečný rys v kapitole technické kreslení.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel

- učí porozumět textu a matematickým symbolům
- vede žáky k samostatnému a logickému myšlení
- vede žáka k hledání různých způsobů řešení a výběru toho nejvhodnějšího
- vede k aktivnímu přístupu k činnostem
- vhodně motivuje k učení
- učí žáky sebehodnocení a sebekontroly
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- vede žáky k tomu, že získané vědomosti, znalosti a postoje jsou - důležité pro jejich budoucnost
- využívá vhodné způsoby a metody práce
- učí žáky využívat matematických dovedností v praxi- odhady, orientace
- rozvíjí paměť pomocí numerických výpočtů, osvojováním si nezbytných algoritmů
- rozvíjí abstraktní a exaktní myšlení
- učí žáka rozlišit podstatné od nepodstatného
- učí žáka sebehodnocení

Žák

- učí se pracovat s textem, vyhledávat a využívat informace
- využívá prostředků výpočetní techniky
- vyhledává souvislosti a používá je pro řešení problému
- využívá matematických dovedností v běžném životě
- používá logické myšlení
- provádí sebehodnocení a sebekontrolu

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- pro řešení problému volí správné pomůcky
- pro řešení problémů učí hledat různé postupy a nejlepší řešení
- učí žáky přemýšlet, rozhodnout se pro řešení a obhájit svoje rozhodnutí
- učí žáka nebát se problémů, problém není překážka, ale výzva
- podporuje netradiční způsoby řešení

- připravuje pro žáky soutěže, modelové situace a hry podporující logiku
- podporuje týmovou práci při řešení problémů
- rozvíjí logické myšlení při řešení problémových úloh
- učí žáky odhadování výsledku řešení
- vyhodnocování výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- vede žáky k logickému uvažování, neukvapeným závěrům a schopnosti hodnotit sami sebe i druhé

Žák

- je schopen problém pojmenovat
- využívá získaných vědomostí a dovedností ke tvořivé práci
- učí se problémy překonávat, učí se trpělivosti
- dokáže porovnat řešení, vybrat z více možností nejvhodnější a obhájit je
- využívá logického uvažování

Kompetence komunikativní

Učitel

- klade důraz na kulturní úroveň vyjadřování
- vede žáky k samostatnému a výstižnému vyjadřování a vystupování
- vede žáky k vyjádření vlastního názoru podpořeného logickými argumenty
- vede žáky k používání správné matematické symboliky, početních operací, algoritmů a správných metod řešení
- učí žáky vnímat složitost světa a vzájemné souvislosti mezi jeho složkami
- učí žáky matematizace reálného světa a užívání matematických modelů
- učí žáky pracovat s různými druhy informací

Žák

- učí se zpracovávat různé druhy informací
- vyjadřuje vlastní názor, respektuje názor druhých
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje
- vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, učí se výstižně vyjadřovat
- samostatně a výstižně se vyjadřuje
- dokáže spolupracovat ve skupině
- dokáže stanovit pravidla chování a řídit se jimi

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování základních pravidel slušného chování
- učí žáky spolupracovat ve skupinách, týmové spolupráci a podřídit se pravidlům předem domluveným
- podporuje mezi žáky zdravou soutěživost
- učí žáky kriticky hodnotit práci svou, svého týmu i ostatních
- učí žáka vyslechnout názor druhých, diskutovat o něm v mezích slušného chování
- učí žáka požádat o pomoc, poskytnout pomoc a tolerovat rozdíly mezi lidmi
- podporuje zdravé sebevědomí a přátelskou atmosféru ve třídě
- připravuje žáky pro praktický život v rodině i společnosti

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- respektuje individuální zvláštnosti spolužáků
- utváří si pozitivní představu o sobě samém a podporuje tak svou sebedůvěru
- učí se ovládat své jednání a chování
- respektuje různá řešení problémů

- umí poskytnout pomoc i o ni požádat
- dovede vyslechnout názor ostatních
- dodržuje pravidla slušného chování

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k respektování a úctě k ostatním lidem
- vede žáky k dodržování pravidel chování a školního řádu
- netoleruje projevy nesnášenlivosti, šikany, nacionalismu a rasismu

Žák

- učí se respektovat ostatní lidi a chápe odlišnosti mezi nimi
- učí se dodržovat pravidla slušného chování a školního řádu
- poznává svá práva, ale i povinnosti
- aktivně se zapojuje do kulturního dění obce

Kompetence pracovní

Učitel

- vytváří u žáků kladný vztah k práci
- vede žáka k potřebě pravidelné přípravy na vyučování
- prostřednictvím učiva vede žáky k zamyšlení nad vlastní budoucností
- vede žáky k dodržování základních hygienických a pracovních návyků
- vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- vede žáky k adaptaci ve změněných podmínkách
- vede žáky k plnění povinností a závazků
- seznamuje žáky s různými profesemi – cíleně vyjasňujeme představu o jejich budoucím povolání
- učí žáky dbát na bezpečnost při práci a ochranu zdraví
- učí žáky vážit si každého povolání
- vede žáky k pochopení, že pracovat musíme
- snaží se být pro žáky příkladem a pozitivně prezentovat školu

Žák

- dodržuje hygienu a bezpečnost práce
- učí se dodržovat pracovní postupy
- využívá svých znalostí v běžné praxi
- snaží se pracovat co nejlépe
- plní své povinnosti

M

1. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
výstupy	učivo
• používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - žák spočítá prvky daného souboru do 20 včetně	Obor přirozených čísel - počítání předmětu v daném souboru, vytváření různých konkrétních souborů s daným počtem prvků - součet čísel (bez přechodu přes desítku) - rozdíl čísel (bez přechodu přes desítku) - rozklad čísla

- vytvoří skupinu s daným počtem prvků • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace - žák řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel - řeší slovní úlohy se sčítáním a odčítáním v oboru 0-20 bez přechodu desítky - žák se seznámí s papírovými penězi, jednotkami délky, objemu a hmotnosti - žák se seznámí s algoritmem počítání +,- do 20 s přechodem přes desítku - řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahů o x – více, méně v oboru do 20 • čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - žák zapíše čísla 0-20 - rozlišuje číslice tiskací a psací - doplní chybějící čísla v řadě - podle obrázku rozhoduje o vztahu více, méně • užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	- praktické užití úloh s názornou pomůckou - seznámení s papírovými penězi, jednotkami délky, objemu a hmotnosti - řešení jednoduchých slovních úloh s možností využití názoru (počítadlo apod...) - úvod do +,- do 20 s přechodem přes desítku Zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa - čtení a psaní čísel - číselná řada, orientace v číselné řadě - vytváření představy o číslech, číselná osa, číselná posloupnost - porovnávání počtu předmětů, užití znamének nerovnosti - vytváření představy o číslech, číselná osa, porovnávání čísel
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , PH , MV , Ko, ŘPRD , HPPE VDO OSS , OOSS	
přesahy	
Do: VV (1. ročník): - prvky vizuálně obrazného vyjádření	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
výstupy	učivo

rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci - žák rozezná geometrické tvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh - rozpozná krychli, kvádr, válec, kouli na modelech ze stavebnice - najde i příklad těchto tvarů ve svém okolí porovnává velikost útvarů - žák se orientuje v prostoru, rozlišuje pojmy před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole - porovná předměty podle velikosti, používá pojmy menší, větší, stejný, nižší, vyšší	Základní útvary v rovině - vystřihování a kreslení geometrických tvarů- kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník - praktické poznávání Základní útvary v prostoru - krychle, kvádr, válec, koule- na modelech ze stavebnice - praktické poznávání
přesahy	
Do: ČaSP (1. ročník): - vlastnosti materiálu	
ZÁVISLOSTI , VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
popisuje jednoduché závislosti z praktického života - žák se orientuje v prostoru, rozlišuje pojmy před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole - porovná předměty podle velikosti - používá pojmy menší, větší, stejný, nižší, vyšší	Závislosti a jejich vlastnosti - pravolevá orientace - posloupnost - postřehování

M

2. ROČNÍK - DOTACE: 5, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
výstupy	učivo
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - žák sčítá a odčítá do 20 s přechodem přes desítku (8+6, 16-9)	Obor přirozených čísel - numerace do 100 - sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku - sčítání a odčítání s přechodem přes desítku do 100 - slovní úlohy s porovnáváním do 100

- spočítá prvky souboru do 100 (včetně) - vytvoří konkrétní soubory (na počítadle, penězi, ve čtvercové síti), s daným počtem prvků do 100 - žák se seznámí s násobilkou - žák písemně sčítá a odčítá v oboru do 100 • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace - žák užívá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh - řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel do 100 - řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání v oboru do 100 - řeší slovní úlohy s využitím vztahů $o x - \text{více}$, $o x - \text{méně}$ v oboru do 100 • užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose - orientuje se na číselné ose • čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - porovná čísla do 100, používá symboly $>$ $<$ $=$ - zaokrouhlí dané číslo na desítky	- slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 100 - slovní úlohy s využitím vztahů $o x \text{ více}$, $o x \text{ méně}$ v oboru do 100 - úvod do násobilky - algoritmus písemného sčítání a odčítání v oboru do 100 Zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa - číselná osa - porovnávání čísel a množství do 100 - symboly $>$ $<$ $=$ - zaokrouhlování na desítky
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , PH , MV , Ko, ŘPRD, HPPE VDO OSŠ , OOSS	
ZÁVISLOSTI , VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
• orientuje se v čase, převádí jednotky času - rozezná časové jednotky hodina, minuta, sekunda	Závislosti a jejich vlastnosti - časové jednotky hodina, minuta, sekunda - hodiny

popisuje jednoduché závislosti z praktického života - čte časové údaje na různých typech hodin (i digitálních), sleduje např. délku vyučovací hodiny doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel - pozná mince a bankovky v hodnotě do 100 Kč a počítá s nimi	Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády - mince a bankovky
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
výstupy	učivo
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci - žák kreslí křivé a rovné čáry porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky - změří délku úsečky na centimetry rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině - rozezná geometrická tělesa v praxi - vymodeluje krychli, kvádr, kouli, válec - změří délku úsečky	Základní útvary v rovině - geometrické útvary - bod, čára, úsečka, přímka Základní útvary v prostoru - geometrická tělesa - krychle, kvádr, válec, koule - modelování těles Délka úsečky -jednotky délky - metr, centimetr
přesahy	
Do: ČaSP (2. ročník): - vlastnosti materiálu	

M

3. ROČNÍK - DOTACE: 5, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

výstupy	učivo
• používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - vytvoří soubor s daným počtem prvků do 1000 - vyznačí čísla na řádovém počítadle - používá sčítání a odčítání v oboru do 1000 při řešení praktických úloh - řeší slovní úlohy na porovnání dvou trojčiferných čísel, sčítání a odčítání dvou trojčiferných čísel, na vztahy $o\ x - \text{více}$, $o\ x - \text{méně}$, užívá jednoduché – řeší rovnice - žák písemně sčítá a odčítá v oboru do 1000 • čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - žák čte a píše trojčiferná čísla - porovná čísla do 1000 - žák zaokrouhlí dané číslo na stovky • užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose - zakreslí obraz daného čísla na číselné ose • provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v jednoduchých případech - užívá spoje všech násobílek • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace - řeší slovní úlohy na násobení a dělení - řeší slovní úlohy se dvěma početními výkony (např. násobení, sčítání) - řeší jednoduché slovní úlohy se vztahy $x - \text{krát více}$, $x - \text{krát méně}$	Obor přirozených čísel - sčítání a odčítání do 1000 bez přechodu přes 100 - sčítání a odčítání do 1000 s přechodem přes 100 - slovní úlohy na porovnání dvou trojčiferných čísel - sčítání a odčítání dvou trojčiferných čísel - slovní úlohy na vztahy $o\ x - \text{více}$, $o\ x - \text{méně}$ - jednoduché rovnice - algoritmus písemného sčítání a odčítání v oboru do 1000 Zápis čísla v desítkové soustavě - čísla 0 -1000: - číselná řada, zápis čísla - porovnávání (porovnání typu 764 a 768, 764 a 784, 764 a 864) - rozklad čísla v desítkové soustavě - zaokrouhlování na stovky Násobilka - násobení a dělení čísla 1 - 10 - slovní úlohy na násobení a dělení - slovní úlohy se dvěma početními výkony (např. násobení, sčítání) - jednoduché slovní úlohy se vztahy $x - \text{krát více}$, $x - \text{krát méně}$

pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , PH , Ko , HPPE	
ZÁVISLOSTI , VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
• popisuje jednoduché závislosti z praktického života • doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Závislosti a jejich vlastnosti - převody jednotek délky - jednotky délky km na m, ...m na dm, cm, mm, ...dm na cm, mm....cm na mm Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
výstupy	učivo
• porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky - žák označí bod, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek - změří délku úsečky - sestrojí úsečku dané délky - provádí odhad délky vzdálenosti - převede jednotky délky km na m, ...m na dm, cm, mm, ...dm na cm, mm....cm na mm - sestrojí kružnici, kruh • rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině - rýsování rovinných útvarů ve čtvercové síti - určí obvod jednoduchého obrazce (trojúhelník, čtverec, obdélník) se čtením délek jeho stran	- obdélník a čtverec ve čtvercové síti - průsečík přímek - bod, přímka, úsečka - rýsování přímek a úseček - jednotky délky - seznámení s kružítkem - rýsování kružnice, kruhu - obvod a obsah obrazce ve čtvercové síti - obvod trojúhelníku ve čtvercové síti - obvod obdélníku ve čtvercové síti - obvod čtverce ve čtvercové síti
přesahy	
Do: ČaSP (3. ročník): - vlastnosti materiálu	
OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ - OSOBNÍ BEZPEČÍ - POČÍTEJ SE VŠÍM	
výstupy	učivo
• osvojí si vyjádření jednoduchých časoprostorových vztahů - ví, jaké existují linky tísňového volání - orientují se v čase - naučí se měřit a odhadovat vzdálenosti a velikosti předmětů	Procházka po světě čísel Kolik je hodin? Odhadujeme a měříme Jak je to daleko, vysoko, hluboko Kde (právě) jsme?

- určuje svoje stanoviště podle dominantních terénních tvarů či staveb - odhadne vzdálenost v závislosti na čase, který je potřeba k jejímu překonání	
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , Ko	
přesahy	
Do: ČaJS (3. ročník): - orientace v čase a časový řád	

M

4. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
výstupy	učivo
• řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel - řeší slovní úlohy v oboru do milionu - odhadne výsledek - řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel - provádí početní výkony s čísly v daném oboru - najde řešení slovní úlohy se 2 až 3 početními výkony • zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - zaokrouhlí čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky - uspořádá čísla do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících - porovnává čísla do 1 000 000 - řeší jednoduché nerovnice • využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání	Obor přirozených čísel - pamětní sčítání a odčítání v oboru do milionu - jednoduché slovní úlohy - slovní úlohy typu o x více, o x méně - složené slovní úlohy - odhad výsledku - kalkulačka při výpočtech Zápis čísla v desítkové soustavě - číselné řady, číselná osa - zaokrouhlování - rozvoj čísla - zápis čísla v desítkové soustavě - porovnávání čísel - nerovnice Násobilka - pamětní násobení v oboru 1 000 - neúplný podíl

a násobení - vypočítá z paměti součin jednociferných a dvojciferných čísel - vypočítá podíl dvojciferného a jednociferného čísla - najde neúplný podíl a zbytek • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel - řeší slovní úlohy na násobení a dělení v oboru do - odhadne výsledek - řeší slovní úlohy vedoucí k užití vztahů $x - \text{krát více}$, $x - \text{krát méně}$ - najde řešení slovní úlohy se 2 až 3 početními výkony • využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - odhadne výsledek - aplikuje kontrolu pomocí výpočtu pomocí kalkulačky	- slovní úlohy - odhad výsledku - násobení a dělení z paměti v oboru milion - kalkulačka při výpočtech - slovní úlohy typu $x - \text{krát více}$, $x - \text{krát méně}$ Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - kalkulačka při výpočtech Písemné algoritmy početních operací - písemné sčítání a odčítání, zkoušky - písemné násobení - písemné dělení - kalkulačka při výpočtech
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP VMEGS OES	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
• vyhledává, sbírá a třídí data • čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - zjistí údaje z diagramu - sestaví jednoduchý diagram - popisuje jednoduché závislosti z praktického života	- závislosti a jejich vlastnosti - práce s daty - grafy a diagramy, tabulky

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
výstupy	učivo
• narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce • určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu - nakreslí síť kvádru a krychle - z dané sítě vymodeluje kvádr a Krychli • rozezná, pojmenuje, vymodeluje základní útvary • sestrojí rovnoběžky a kolmice - vytvoří kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou k dané přímce - pozná, vybere a sestrojí trojúhelník pravoúhlý • rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru - vytvoří rýsováním čtverec a obdélník - vytvoří rýsováním kružnici s daným středem a s daným poloměrem - pozná a nakreslí souměrný útvar, najde a vytvoří osu souměrnosti překládáním - vyjádří obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě	Základní útvary v rovině - trojúhelníky - čtverec - obdélník - kružnice - konstrukce rovinných útvarů - obvod a obsah čtverce - čtvercová síť Základní útvary v prostoru - kvádr - krychle Vzájemná poloha dvou přímek v rovině - vztahy přímek - rovnoběžnost - kolmost Osově souměrné útvary - osa souměrnosti - útvary souměrné Tvary - skládání obrazce
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	
výstupy	učivo
• řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - piktogramy - kód obrázkem, číslem

pokrytí průřezových témat	
VMEGS	
ES	

M

5. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
výstupy	učivo
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel - vypočítá součty a rozdíly přirozených čísel - přiřadí závorky zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - zaokrouhluje přirozená čísla na miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky - porovnává přirozená čísla - uvádí odhady výsledku, zdůvodní jeho reálnost - vybaví si, pojmenuje a zaznamená římské číslice - zaznamená číslo na číselné ose využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - použije pamětní násobení a dělení čísla 10, 100, 1 000, 10 000, 100 000, 1 000 000 využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Obor přirozených čísel - pamětní výpočty se sčítáním a odčítáním do 10 000 000 - příklady se závorkami - jednoduché a složené slovní úlohy Zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa - velká čísla, číselná osa - velká čísla, nerovnice - zaokrouhlování - římské číslice Násobilka - násobení z paměti 10, 100, 1 000, 10 000, 100 000, 1 000 000 Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - kalkulačka při výpočtech

• provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla - vyřeší písemné násobení až čtyřciferným činitelem - aplikuje písemné dělení jedno a dvojciferným dělitelem - provede kontrolu násobením i na kalkulačce • modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - rozumí kvantitativnímu významu čitatele a jmenovatele zlomku • porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel • přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty - přiřadí desetinnému číslu obraz na číselné ose v kladných hodnotách a obrazu čísla přiřadí desetinné číslo - uspořádá desetinná čísla podle velikosti • porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose - najde ke kladnému číslu číslo opačné - znázorní celé číslo na číselné ose	Písemné algoritmy početních operací - písemné sčítání - písemné násobení dvou až čtyřciferným činitelem - písemné dělení v oboru 10 000, dělení jedno a dvojciferným číslem Celek a jeho část, zlomek a jeho záznam Čítatel a jmenovatel Zlomková čára a její početní význam Znázornění zlomku – modelové situace Porovnání zlomků se stejným jmenovatelem Sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem Desetinné číslo Číselné řády – desetina, setina, tisícina Vyznačení desetinného čísla na číselné ose Uspořádání desetinných čísel Celá čísla a čísla přirozená Číselná osa Číslo opačné Znázornění celých čísel na číselné ose – - teploměr, číselná osa, model (řádkové počítadlo, časová osa)
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP VMEGS OES, ES , JE EV ŽP	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	

výstupy	učivo
vyhledává, sbírá a třídí data čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - zjistí údaje z diagramu - sestaví jednoduchý diagram - vyhledává v jízdních řádech - uspořádá číselnou a obrázkovou řadu - vytvoří diagram - popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Závislosti a jejich vlastnosti - práce s daty - grafy a diagramy, tabulky - jízdní řády - graf – vztahy mezi objekty - řazení dat v tabulce - doplňování datových řad - kódování informace – číslem, textem, obrázkem
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
výstupy	učivo
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce - sestrojí kružnici s daným středem a daným poloměrem - narýsuje obdélník a čtverec, trojúhelník - vymodeluje kvádr a krychli - rozliší jehlan, kužel, válec, kouli určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu - vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce pomocí čtvercové sítě - najde převod jednotek obsahu m², dm², cm², mm² sestrojí rovnoběžky a kolmice - vytvoří kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou k dané přímce - sestrojí rovnoběžku s danou přímkou sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - uvede příklady rozdělení geometrického útvaru	Základní útvary v rovině - kruh, kružnice - obdélník, čtverec, trojúhelník – konstrukce Tvary - skládání obrazce Základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec Obvod a obsah obrazce - obvod a obsah čtyřúhelníků ve čtvercové síti - převody mezi jednotkami obsahu m², dm², cm², mm² - vzájemná poloha přímek v rovině - mnohoúhelníky, osa souměrnosti

OSV RSP EV ŽP	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	
výstupy	učivo
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- magické čtverce - prostorová představivost
pokrytí průřezových témat	
VMEGS ES	

M

6. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
výstupy	učivo
- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel - definuje prvočíslo, číslo složené - přiřadí k číslu násobek a dělitele - uvede příklady nejmenšího společného násobku čísel a největšího společného dělitele - vlastními slovy vyjádří kriteria dělitelnosti	Dělitelnost přirozených čísel - prvočíslo, číslo složené - násobek, dělitel - nejmenší společný násobek - největší společný dělitel - kritéria dělitelnosti
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , KaK	
ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
výstupy	učivo
provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a	Desetinná čísla, zlomky - rozvinutý zápis v desítkové soustavě

odmocninu - definuje desetinné číslo a číslo opačné - vysvětlí postup při početních operacích s desetinnými čísly - vysvětlí rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor - přiřadí odhad k jednoduchým příkladům - popíše postup práce s kalkulátorem - vysvětlí užití kalkulátoru pro početní operace - vysvětlí postup při zaokrouhlování • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) - definuje desetinné číslo jako část celku	
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , KaK	
ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
výstupy	učivo
• provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu - definuje celé číslo a číslo opačné - přiřadí celému číslu obraz na číselné ose - vysvětlí postup při početních operacích s celými čísly • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Celá čísla - čísla navzájem opačná - číselná osa

- vysvětlí postup při početních operacích s celými čísly - vysvětlí postup při početních operacích s celými čísly • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel - vysvětlí postup užití předností v početních operacích s celými čísly	
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , KaK	
přesahy	
Do: D (6. ročník): - historický čas a prostor	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
výstupy	učivo
• zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku - definuje rovinné útvary: přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh - přiřadí správný název k základním rovinným útvarům - popíše použití matematické symboliky pro rovinné útvary - narýsuje přímku, polopřímku, úsečku, kružnici, kruh, rovnoběžky a různoběžky • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - definuje rovinné útvary: přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh - definuje přímky rovnoběžné a různoběžné - přiřadí správný název k základním rovinným útvarům	Rovinné útvary - přímka, polopřímka, úsečka - kružnice, kruh - úhel - vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů)

- popíše použití matematické symboliky pro rovinné útvary - uvede příklady úhlů vrcholových, vedlejších, souhlasných a střídavých - popíše vzájemnou polohu přímek v rovině	
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , KaK	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
výstupy	učivo
• zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku - přiřadí správný název k základním rovinným útvarům - popíše použití matematické symboliky pro rovinné útvary • určuje velikost úhlu měřením a výpočtem - definuje úhel - zdůvodní přibližnou velikost úhlu (ostrý, tupý, pravý, přímý) - určuje velikost úhlu měřením a výpočtem - sestrojí úhel dané velikosti pomocí úhloměru	Metrické vlastnosti v rovině - druhy úhlů
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , KaK	
přesahy	
Do: Z (6.,7.,8.,9.ročník): - cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
výstupy	učivo
• načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově	Konstrukční úlohy - množiny všech bodů dané vlastnosti

souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středově souměrnosti - určí útvar osově souměrný - určí útvar středově souměrný - načrtne a sestrojí osu úhlu - načrtne a sestrojí osu úsečky	- osa úsečky - osa úhlu - osová souměrnost - středová souměrnost
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , KaK	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	
výstupy	učivo
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - uvede příklady číselných řad - uvede příklad logické řady - přiřadí číselné a obrázkové analogie - přiřadí řešení magického čtverce - přiřadí číslice do sudoku	- číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , KaK	

M

7. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
výstupy	učivo
provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu - definuje zlomek, převrácené číslo číslo racionální a smíšené - definuje složený zlomek	Desetinná čísla, zlomky - převrácené číslo - smíšené číslo - složený zlomek

- vysvětlí početní operace se zlomky složenými - vysvětlí početní operace se zlomky • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor - vysvětlí postup při provádění odhadu - vysvětlí užití kalkulátoru pro početní operace se zlomky, smíšenými čísly a složenými zlomky • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)ap. - definuje zlomek, smíšené číslo a racionální číslo ve vztahu celek a část - vysvětlí početní operace se zlomky a racionálními čísly • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel - vysvětlí početní operace se zlomky složenými - vysvětlí početní operace se zlomky	
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , KaK	
ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
výstupy	učivo
• užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)apod. - definuje zlomek, smíšené číslo a racionální číslo ve vztahu celek a část	Poměr - úměra - měřítko - trojčlenka

• řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů - definuje poměr a měřítko - definuje úměru - vysvětlí modelové situace na poměr - pracuje s měřítky map a plánů	
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , KaK	
přesahy	
Z: Z (6. ročník): - geografická kartografie a topografie Do: F (7. ročník): - pohyby těles	
ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
výstupy	učivo
• užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)ap. - definuje zlomek, smíšené číslo a racionální číslo ve vztahu celek a část - definuje procento ve vztahu základ a procentová část • řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) - definuje procento a promile - popíše postup řešení úloh na procenta - přiřadí základ, část a počet procent - přiřadí trojčlenku při řešení úloh na procenta z praxe - vysvětlí jednoduché úrokování - uvede příklady promile a vysvětlí řešení na příkladu promile	Procenta - procento - promile - základ - počet procent - procentová část - jednoduché úrokování
pokrytí průřezových témat	
OSV	

RSP , ŘPRD , KaK	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti - přiřadí přímou a nepřímou úměrnost ke konkrétní závislosti - sestrojí graf přímé a nepřímé úměrnosti - přiřadí přímé a nepřímé úměrnosti hodnoty z grafu vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - přiřadí přímou a nepřímou úměrnost ke konkrétní závislosti - sestrojí graf přímé a nepřímé úměrnosti - přiřadí přímé a nepřímé úměrnosti hodnoty z grafu matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů - přiřadí přímou a nepřímou úměrnost ke konkrétní závislosti - řeší přímou a nepřímou úměrnost pomocí trojčlenky	Funkce - pravoúhlá soustava souřadnic - přímá úměrnost - nepřímá úměrnost
pokrytí průřezových témat	
OSV	
RSP , ŘPRD , KaK	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
výstupy	učivo
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku - definuje trojúhelník - popíše vlastnosti trojúhelníku charakterizuje a třídí základní	Rovinné útvary - trojúhelník - shodnost a podobnost trojúhelníků (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků)

rovinné útvary - definuje trojúhelník - popíše vlastnosti trojúhelníku • odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů - definuje obvod a obsah trojúhelníku • načrtne a sestrojí rovinné útvary - přiřazuje vlastnosti trojúhelníku při konstrukci trojúhelníku • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků - vysvětlí věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníku	
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , KaK	
přesahy	
Do: F (7. ročník): - tlaková síla a tlak	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
výstupy	učivo
• využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh - popíše množiny všech bodů dané vlastnosti a uvede příklady řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh(osa úhlu a úsečky, Thaletova kružnice) - reprodukuje Thaletovu větu - používá Thaletovu kružnici při řešení konstrukčních úloh	Konstrukční úlohy - množiny všech bodů dané vlastnosti - Thaletova kružnice
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , KaK	

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
výstupy	učivo
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku - definuje trojúhelníkovou nerovnost - definuje vzdálenost bodu od přímky	Metrické vlastnosti v rovině - trojúhelníková nerovnost - vzdálenost bodu od přímky
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , KaK	

M

8. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
výstupy	učivo
užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu - vypočítá druhou mocninu a odmocninu pomocí kalkulačky - naučí se z paměti mocniny čísel 1 – 15 - vypočítá druhou mocninu záporného čísla - uvede příklady určení druhé mocniny čísel desetinných a velkých čísel	Mocniny a odmocniny - druhá mocnina a odmocnina
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , KaK	
ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
výstupy	učivo
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočleny na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Výrazy - číselný výraz a jeho hodnota - proměnná - výrazy s proměnnými - mnohočleny

- definuje číselný výraz - přiřadí číselnému výrazu hodnotu - definuje proměnnou - přiřadí hodnotu výrazu s proměnnou - definuje mnohočlen - vyřeší součet a rozdíl mnohočlenů - vypočítá násobení mnohočlenu jednočlenem a mnohočlenem	
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , KaK	
ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
výstupy	učivo
• formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav - definuje rovnost - používá ekvivalentní úpravy při řešení jednoduchých lineárních rovnic - vypočítá zkoušku správnosti řešení • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel - používá ekvivalentní úpravy při řešení jednoduchých lineárních rovnic - vypočítá zkoušku správnosti řešení - aplikuje řešení lineárních rovnic ve slovních úlohách z praxe (slovní úlohy o pohybu, společná práce, klasické)	Rovnice - lineární rovnice
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , KaK	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
výstupy	učivo
• odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Rovinné útvary - čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník) - pravidelné mnohoúhelníky

- pojmenuje Ludolfovo číslo - vypočítá obvod a obsah kruhu - nalezne vhodný vzorec v tabulkách	
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , KaK	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
výstupy	učivo
• určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - definuje kvádr, krychli a hranol - definuje válec • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - přiřadí povrch a objem tělesa - nalezne vhodný vzorec v tabulkách - přiřadí vhodné jednotky - přiřadí k jednotkám objemu správné duté míry a naopak - uvede příklady řešení slovních úloh - přiřadí povrch a objem válce - nalezne vhodný vzorec v tabulkách - uvede příklad řešení slovních úloh • načrtne a sestrojí síť základních těles - narýsuje síť kváдру a krychle na milimetrový papír - narýsuje síť válce na milimetrový papír • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - zdůvodní náčrt těles v rovině - zdůvodní náčrt tělesa v rovině • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu - uvede příklady řešení slovních úloh	Prostorové útvary - kvádr, krychle, hranol a jejich vlastnosti - povrch a objem krychle, kváдру a hranolů - volné rovnoběžné promítání .krychle, kvádr - síť krychle a kváдру - jednotky objemu - duté míry - slovní úlohy z praxe - válec jako těleso - síť válce - volné rovnoběžné promítání válce - povrch a objem válce - slovní úlohy

pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , KaK	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
výstupy	učivo
využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh - reprodukuje Thaletovu větu - používá Thaletovu kružnici při řešení konstrukčních úloh načrtne a sestrojí rovinné útvary - definuje rovnoběžníky - definuje základní vlastnosti rovnoběžníků (čtverec, obdélník, kosočtverec, kosodélník) - narýsuje výšky a úhlopříčky rovnoběžníků - vypočítá obvod a obsah různých typů rovnoběžníků - nalezne vhodný vzorec v tabulkách - přiřazuje výpočty ve slovních úlohách - definuje lichoběžník a jeho vlastnosti - vypočítá obvod a obsah lichoběžníku - nalezne vhodný vzorec v tabulkách - přiřazuje výpočty ve slovních úlohách - sestrojí jednotlivé čtyřúhelníky - sestrojí pravidelný šestiúhelník - definuje kružnici, kruh	Konstrukční úlohy - kruh, kružnice - rovnoběžník a jeho vlastnosti - výšky a úhlopříčky rovnoběžníku - druhy rovnoběžníků a jejich vlastnosti - lichoběžník a jeho vlastnosti - konstrukce čtyřúhelníků - konstrukce pravidelného šestiúhelníku
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , KaK VMEGS JE	
přesahy	
Z: D (6. ročník): - antické Řecko a Řím	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
výstupy	učivo
užívá ve výpočtech druhou mocninu	Metrické vlastnosti v rovině

a odmocninu - vypočítá druhou mocninu záporného čísla - používá Pythagorovu větu při řešení slovních úloh z praxe	- Pythagorova věta
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , KaK	
přesahy	
Z: D (6. ročník): - antické Řecko a Řím	
ZÁVISLOSTI , VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - nalezne závislost ve slovních úlohách z praxe - nakreslí schéma, diagram, graf - analyzuje schéma, diagram, graf - vybere tabulku odpovídající závislosti porovnává soubory dat - vypočítá v souboru četnost znaku - vypočítá aritmetický průměr	Závislosti a data - příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky - četnost znaku - aritmetický průměr
pokrytí průřezových témat	
MeV KČVMS , VAMS OSV RSP , ŘPRD , KaK	

M

9. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
výstupy	učivo
matematizuje jednoduché reálné	Výrazy

situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním - používá vytýkání před závorku - reprodukuje vzorce $(a+b)^2, (a-b)^2, a^2 - b^2$ - používá vzorce k rozkladu mnohočlenů	
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , KaK	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
• určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti - vytvoří pravoúhlou soustavu souřadnic - přiřadí tabulce body v pravoúhlé soustavě souřadnic - vytvoří tabulku přímé úměrnosti a nepřímé úměrnosti - přiřadí přímou a nepřímou úměrnost ke konkrétní závislosti • vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - definuje pojem funkce, definiční obor, obor hodnot - přiřadí hodnoty do pravoúhlé soustavy souřadnic a vytvoří graf - sestrojí graf přímé a nepřímé úměrnosti - přiřadí přímé a nepřímé úměrnosti hodnoty z grafu - definuje lineární funkci - přiřadí vzorec lineární funkce - vytvoří tabulku lineární funkce - sestrojí graf lineární funkce • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů - přiřadí vzorec lineární funkce	Funkce - přímá úměrnost - nepřímá úměrnost - funkce lineární

- vytvoří tabulku lineární funkce - sestojí graf lineární funkce	
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , KaK	
ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
výstupy	učivo
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav - definuje soustavu rovnic - popíše sčítací a dosazovací metodu - používá k řešení soustavy rovnic vybranou metodu - přiřadí soustavě rovnic graf řešení a porovná oba výsledky analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel - uvede příklad postupu řešení slovních úloh	Rovnice - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , KaK	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
výstupy	učivo
určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - definuje jehlan, kužel, kouli odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - přiřadí povrch těles a objem těles - nalezne vhodný vzorec v tabulkách - přiřadí vhodné jednotky	Prostorové útvary - jehlan - rotační kužel - koule
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , KaK	

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	
výstupy	učivo
• řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí - vysvětlí postup výpočtu obvodu a obsahu složených geometrických útvarů - vysvětlí postup výpočtu povrchu a objemu složených těles	Nestandardní aplikační úlohy a problémy - logické a netradiční geometrické úlohy
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , KaK	

4.3. Informační a komunikační technologie

4. 3. 1. Informační a komunikační technologie – IaKT

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacího předmětu

Výuka probíhá na osobních počítačích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s vlastním mobilním telefonem s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání a rozvíjí své informatické a logické myšlení.

Není kladen důraz na pamětné učení a reprodukci. K realizaci výuky není třeba žádných nákupů pomůcek kromě běžných počítačů.

Hodnocení

Ú,T,DC,PP,St

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání
- umožní žákům osvojit si strategii učení
- motivuje je pro celoživotní učení
- dalším vzděláváním se seznamuje s dalšími možnostmi využívání ICT a prezentuje je žákům

Žák

- poznává úlohy informací a informačních činností a využívá moderní informační a komunikační technologie
- porovnává informace a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů (za účelem dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací)
- vyhledává a třídí informace
- propojuje informace do širších celků, uvádí věci do souvislostí
- učí se v praxi využívat korekci textu pomocí vnitřních nástrojů vhodného softwaru

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vytvářením praktických problémových úloh a situací učí žáky prakticky problémy řešit

Žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá dovednosti k objevování různých variant řešení
- ověřuje si správnost řešení
- učí se nebát se problémů a přemýšlí o příčinách nesrovnalostí při využívání informačních prostředků

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci i využíváním internetové sítě
- klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace a správné užívání jazykových prostředků
- učí žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky

Žák

- využívá informační a komunikační prostředky pro kvalitní komunikaci
- rozumí různým typům záznamů a tvořivě je využívá
- učí se při práci s informační technikou postupovat algoritmicky, logicky
- je schopen pomocí ICT prostředků prezentovat výsledky své práce
- využívá komunikační prostředky k vytváření plnohodnotné spolupráce a pozitivních lidských vztahů
- dodržuje základní typografická pravidla

Kompetence sociální a personální

Učitel

- rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- omezuje používání frontální metody výuky
- vede žáky k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu a v jiných médiích
- žáky se speciálními vzdělávacími potřebami učí výhodám využívání informačních technologií

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině a přispívá k diskuzi, podílí se na utváření vhodné pracovní atmosféry
- v případě potřeby poskytne pomoc či o ni požádá
- dodržuje společně dohodnutá pravidla chování, aby nedocházelo k narušování tvořivé práce

Kompetence občanské

Učitel

- vychovává žáky jako svobodné občany, plní si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých
- jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí
- jako ohleduplné osoby, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- netoleruje záliby žáků v informacích, které mohou vést k sociálně patologickým jevům
- nabízí žákům vhodné pozitivní aktivity
- v hodnocení žáků uplatňuje prvky pozitivní motivace
- jde příkladem v respektování pravidel duševního vlastnictví

Žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí, posuzuje vnitřní hodnoty sdělovaných informací
- respektuje zákony a společenské normy, pravidla duševního vlastnictví
- je si vědom svých práv i povinností i mimo školu
- učí se poskytovat účinnou pomoc v krizových situacích

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- učí žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie
- naučí žáky chránit při práci své zdraví
- pomáhá žákům v přístupu k informacím, které ovlivní volbu jejich budoucího povolání
- učí žáky provádět základní údržbu hardwarového zařízení, vede je k šetrné práci s výpočetní technikou

Žák

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, technologie
- adaptuje se na změny pracovních postupů, nový software a změněné pracovní podmínky
- využívá vědomostí a dovedností k odpovědnému rozhodnutí o směru dalšího vzdělávání

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

IaKT

4. ROČNÍK - DOTACE: 1+0, POVINNÝ

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE – OVLÁDÁNÍ DIGITÁLNÍHO ZAŘÍZENÍ	
výstupy	učivo
• najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - edituje digitální text, vytvoří obrázek - přehraje zvuk či video - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - používá krok zpět, zoom - řeší úkol použitím schránky - dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE – PRÁCE VE SDÍLENÉM PROSTŘEDÍ	
výstupy	učivo
• najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu • propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení

- uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů - najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci - propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ – ÚVOD DO KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT A INFORMACÍ	
výstupy	učivo
• popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji • vyčte informace z daného modelu - sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text - zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce

IaKT

5. ROČNÍK - DOTACE: 1+0, POVINNÝ

INFORMAČNÍ SYSTÉMY – ÚVOD DO PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
• uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu

pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data - pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplní posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky - doplní prvky v tabulce - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – PŘÍKAZY, OPAKUJÍCÍ SE VZORY	
výstupy	učivo
sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - vytvoří a použije nový blok - upraví program pro obdobný problém	Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur
INFORMAČNÍ SYSTÉMY – ÚVOD DO INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ	
výstupy	učivo
v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Systém, struktura, prvky, vztahy

- nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky souvisí	
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – VLASTNÍ BLOKY, NÁHODA	
výstupy	učivo
• sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj - vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit - cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů	Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ – ÚVOD DO MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT	
výstupy	učivo
• popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model

vyčte informace z daného modelu - pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - pomocí obrázku znázorní jev - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – POSTAVY A UDÁLOSTI	
výstupy	učivo
sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav - v programu najde a opraví chyby - používá události ke spuštění činnosti postav - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - upraví program pro obdobný problém - ovládá více postav pomocí zpráv	Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt

IaKT

6. ROČNÍK - DOTACE: 1+0, POVINNÝ

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ – KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT A INFORMACÍ	
výstupy	učivo
navrhne a porovnává různé	Přenos informací, standardizované kódy

způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu - rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekáduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla	Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO
INFORMAČNÍ SYSTÉMY – PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
• získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat • sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu - najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů	Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty
INFORMAČNÍ SYSTÉMY	
výstupy	učivo
• vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních	Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace

systémů - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE - POČÍTAČE	
výstupy	učivo
• ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos • vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky • poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače • dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení - nainstaluje a odinstaluje aplikaci - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – PROGRAMOVÁNÍ – OPAKOVÁNÍ ZÁKLADŮ	

PROGRAMOVÁNÍ	
výstupy	učivo
• sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav dle konkrétních požadavků - v online aplikacích sestaví a opraví požadovaný program (Allcancode, Ozoblockly, Hour of code, ...) - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - upraví program podle zadání - rozezná opakující se vzory a pokyny	Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt Opakování projektů PRIM z 5. ročníku Programování v online aplikacích

IaKT

7. ROČNÍK - DOTACE: 1+0, POVINNÝ

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE VÝVOJOVÉ TRENDY INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ	
výstupy	učivo
• po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný	Vytvoření programu Opakování Podprogramy

algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech -diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní	
pokrytí průřezových témat	
MeV KČVMS OSV SRaSO	
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ – MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT	
výstupy	učivo
• vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení	Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost

stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní • zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji - vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – PROGRAMOVÁNÍ – PODMÍNKY, POSTAVY, UDÁLOSTI	
výstupy	učivo
• po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení	Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi

problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	

IaKT

8. ROČNÍK - DOTACE: 1+0, POVINNÝ

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – PROGRAMOVÁNÍ – VĚTVENÍ, PARAMETRY A PROMĚNNÉ	
výstupy	učivo
● po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen ● vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému ● v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné

● ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - používá souřadnice pro programování postav - používá parametry v blocích, ve vlastních blocích - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu - diskutuje různé programy pro řešení problému - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	
INFORMAČNÍ SYSTÉMY – HROMADNÉ ZPRACOVÁNÍ DAT	
výstupy	učivo
● vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat ● nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat - při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když)	Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat

- řeší problémy výpočtem s daty - přepíše do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	

IaKT

9. ROČNÍK - DOTACE: 1+0, POVINNÝ

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – PROGRAMOVACÍ PROJEKTY	
výstupy	učivo
• rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu - řeší problémy sestavením algoritmu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - diskutuje různé programy pro řešení	Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myši, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy

problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
výstupy	učivo
• popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě • ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos • vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky • poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače • dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení - pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí - vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich - na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat - popíše, jak fungují vybrané	Hardware a software - Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí - Operační systémy: funkce, typy, typické využití - Komprese a formáty souborů - Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě - Typy, služby a význam počítačových sítí - Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa - Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud - Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL - Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Bezpečnost - Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy - Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita - Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat

technologie z okolí, které považuje za inovativní - na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti - vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu - diskutuje o cílech a metodách hackerů - vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat - diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	- Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies

4.4. Člověk a jeho svět

4. 4. 1. Člověk a jeho svět – ČaJS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hlavním cílem předmětu je rozvíjet poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Tak získávají svůj prvotní ucelený obraz světa. Podmínkou úspěšného vzdělávání v daném předmětu je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. Propojení výuky s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků jim pomáhá zvládat různé životní situace, najít si postavení mezi spolužáky, upevňovat pracovní, hygienické a režimové návyky.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Člověk a jeho svět se vyučuje jako samostatný předmět v 1. – 3. ročníku. Učivo je rozděleno do oblastí Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

Ve 3. třídě ponecháno učivo - koloběh vody.

Neživá příroda přesunuta do II. období, do 4. třídy.

Ve II. období – ve 4. a 5. ročníku je výuka rozdělena do předmětů Přírodověda a Vlastivěda.

Metody

Frontální výuka s demonstračními pomůckami, pozorování, praktické cvičení - pokus, práce s odbornou literaturou a pracovními listy, nácvik demonstračních situací, skupinové práce, besedy, krátkodobé projekty.

Hodnocení

Ú, T, DC, PP, R

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel

- učí číst s porozuměním textu
- rozvíjí aktivní slovní zásobu žáků
- vede k aktivnímu přístupu k činnostem
- vhodně motivuje k učení
- učí žáky sebehodnocení
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- vede žáky k tomu, že získané vědomosti, znalosti a postoje jsou důležité pro jejich

budoucnost

- využívá vhodné způsoby a metody práce

Žák

- učí se pracovat s textem, vyhledávat a využívat informace
- učí se učit, rozvrhnout si čas na dobu práce a odpočinku
- využívá prostředků výpočetní techniky
- provádí sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- pro řešení problému volí správné pomůcky
- učí žáky přemýšlet, rozhodnout se pro řešení a obhájit svoje rozhodnutí
- využívá pokusů jako metody osvojování vědomostí

Žák

- je schopen problém pojmenovat
- využívá získaných vědomostí a dovedností ke tvořivé práci
- praktickými činnostmi a pokusy poznává svět kolem sebe a učí se jej tak lépe chápat

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k samostatnému a výstižnému vyjadřování a vystupování
- učí žáky respektovat názory druhých a obhajovat vlastní názor
- vede k přátelským a slušným projevům chování mezi žáky, jde sám příkladem

Žák

- učí se zpracovávat různé druhy informací
- vyjadřuje vlastní názor, respektuje názor druhých
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje
- vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, mluví souvisle a kultivovaně

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování základních pravidel slušného chování
- učí žáky spolupracovat ve skupinách, týmové spolupráci a podřídit se pravidlům předem domluveným
- učí žáky znát hranice “kam až můžu zajít“ při diskusích s kamarády, učiteli a dospělými

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- respektuje individuální zvláštnosti spolužáků
- utváří si pozitivní představu o sobě samém a podporuje tak svou sebedůvěru
- učí se ovládat své jednání a chování
- osvojuje si pravidla slušného chování

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k respektování a úctě k ostatním lidem
- vede žáky k dodržování pravidel chování a školního řádu
- vede žáky k znalosti historie města a regionu
- seznamuje žáky se strukturou obecního zastupitelstva a demokratickými principy společnosti

Žák

- aktivně se zapojuje do kulturního dění obce
- seznamuje se se strukturou obecního zastupitelstva a demokratickými principy společnosti
- učí se respektovat ostatní lidi a chápe odlišnosti mezi nimi
- učí se dodržovat pravidla slušného chování a školního řádu
- poznává svá práva, ale i povinnosti

Kompetence pracovní

Učitel

- vytváří u žáků kladný vztah k práci
- seznamuje žáky s různými pracovními činnostmi
- vede žáka k potřebě pravidelné přípravy na vyučování
- snaží se být i žákům příkladem
- prostřednictvím učiva vede žáky k zamyšlení nad vlastní budoucností
- vede žáky k dodržování základních hygienických návyků

Žák

- dodržuje hygienu práce
- využívá svých znalostí v běžné praxi
- seznamují se s různými pracovními činnostmi

Kompetence digitální

Žák

- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

ČaJS

1. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
• vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - objasní základy společenského styku - zjistí svoji adresu, zajímavosti v místě bydliště - seznámí se se základními pravidly silničního provozu - rozpozná svoji školu a spolužáky - určí svoje pracovní místo - dokáže se orientovat ve škole a v jejím okolí	Domov – prostředí domova - orientace v místě bydliště Škola – prostředí školy - činnosti ve škole - okolí školy - bezpečná cesta do školy - riziková místa a situace Místo, kde žiji Na cestě do školy – bezpečnost Jsem školák Orientace ve škole a jejím okolí
pokrytí průřezových témat	

OSV RSP VDO OSS	
LIDÉ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - umí jmenovat několik povolání , zná povolání svých rodičů a prarodičů - učí se rozvrhnout svůj volný čas, svoje zájmy	Rodina - postavení jedince v rodině - role členů rodiny - příbuzenské a mezigenerační vztahy - život a funkce rodiny - fyzická a duševní práce, zaměstnání Chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování Moje rodina Rodinná oslava, Vánoce, Velikonoce Pravidla slušného chování Školní řád Práce dospělých Práce a zábava Každý člověk je jiný
pokrytí průřezových témat	
MuV LV OSV MV	
LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - rozpozná, učí se pojmenovat a správně řadit roční období, měsíce, dny, - dokáže přečíst na hodinách celou hodinu a půlhodinu a k časovému údaji přiřadit část dne - učí se rozvrhnout svůj volný čas, svoje zájmy pozoruje, popíše a porovná viditelné	Orientace v čase a časový řád - určování času - čas jako fyzikální veličina - dějiny jako časový sled událostí - kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období

proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Roční doby Kalendář, lidé a příroda v jednotlivých ročních obdobích Orientace v čase Měsíce, dny v týdnu, celé hodiny Denní režim a předměty denní potřeby

pokrytí průřezových témat

OSV
RSP

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

výstupy	učivo
• uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - popíše své tělo a péči o něj - určí názvy částí lidského těla a jejich důležitost - objasní základy osobní hygieny - rozezná správnou výživu - vymezí pojem nemoc, úraz - vysvětlí prevenci	Lidské tělo - stavba těla - základní funkce a projevy - životní potřeby člověka - pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou - biologické a psychické změny v dospívání - základy lidské reprodukce - vývoj jedince

pokrytí průřezových témat

OSV
RSP

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

výstupy	učivo
• uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - popíše své tělo a péči o něj - určí názvy částí lidského těla a jejich	Péče o zdraví - zdravý životní styl - denní režim - správná výživa - výběr a způsoby uchovávání potravin - vhodná skladba stravy - pitný režim - přenosné a neprenosné nemoci - ochrana před infekcemi přenosnými krví

důležitost - objasní základy osobní hygieny - rozezná správnou výživu - vymezí pojem nemoc, úraz - vysvětlí prevenci • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - dokáže zdůvodnit nebezpečí návykových látek a učí se jejich odmítání • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné - zná a dodržuje zásady bezpečného chování při styku s neznámými jedinci	(hepatitida, HIV/AIDS) - drobné úrazy a poranění - prevence nemocí a úrazů - první pomoc při drobných poraněních - osobní, intimní a duševní hygiena Péče o zdraví Správná výživa Zdraví a nemoc Návykové látky a zdraví - návykové látky - odmítání návykových látek - počítače Krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru
pokrytí průřezových témat	
OSV SaS , SRaSO , PH	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
• uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu - učí se pojmenovat základní pravidla účastníka silničního provozu a respektuje je - popíše bezpečnou cestu do školy • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech - popíše možná nebezpečí v nejbližším okolí (hromadné ohrožení)	Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru - bezpečné chování v rizikovém prostředí - označování nebezpečných látek - bezpečné chování v silničním provozu - dopravní značky - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) - šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích Jsem chodec Bezpečná cesta do školy - dopravní značky

	- předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) Ochrana člověka v situacích hromadného ohrožení
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP	
ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo
- roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - pozoruje přírodu, roztrídí přírodniny podle určitých znaků - umí se ohleduplně chovat k přírodě	Rostliny, houby, živočichové - znaky života - životní potřeby a projevy - průběh a způsob života - výživa - stavba těla u některých nejznámějších druhů - význam v přírodě a pro člověka Ovoce a zelenina Zvířata v zimě Rostliny na jaře V sadu a na zahradě Domácí zvířata a jejich mláďata Na louce a na poli
pokrytí průřezových témat	
EV ZPŽ	
ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo
- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - popíše a porovná proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi - význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi - podnebí a počasí Roční doby Kalendář, lidé a příroda v jednotlivých ročních obdobích
pokrytí průřezových témat	
EV ZPŽ	

2. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MÍSTO KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - rozvíjí své znalosti v základech dopravní výchovy - popíše cestu do školy a významná místa v okolí školy (ordinace lékaře, radnice, ...)	Domov - prostředí domova - orientace v místě bydliště Dopravní výchova Cestou do školy - popis cesty - dopravní značky Škola - prostředí školy - činnosti ve škole - okolí školy - bezpečná cesta do školy - riziková místa a situace
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP VDO OSŠ	
MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) - seznamuje se s významnými místy v okolí - dokáže charakterizovat krajinu, ve které žije	Naše obec Krajina kolem nás Obec (město), místní krajina – její části - poloha v krajině - minulost a současnost obce (města) - význačné budovy, dopravní síť
LIDÉ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Rodina – postavení jedince v rodině - role členů rodiny - příbuzenské a mezigenerační vztahy - život a funkce rodiny - fyzická a duševní práce, zaměstnání

- popíše a osvojí si základní pravidla slušného chování ve společnosti a rodině - zná příbuzenské vztahy - seznamuje se se svými právy a povinnostmi - zapíše datum narození, adresu domů, adresu školy • odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - pojmenuje a popíše povolání rodičů, odvodí význam a potřebu povolání - osvojí si úctu k práci a jejím výsledkům - učí se komunikaci v obchodě, na poště u lékaře	Rodinná oslava Moje rodina Povinnosti členů rodiny Práce dospělých Moje bydliště, můj domov
pokrytí průřezových témat	
OSV MV	
LIDÉ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
• odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - pojmenuje a popíše povolání rodičů, odvodí význam a potřebu povolání - osvojí si úctu k práci a jejím výsledkům - učí se komunikaci v obchodě, na poště u lékaře	Soužití lidí – mezilidské vztahy - komunikace - principy demokracie Na poště V obchodě U lékaře
pokrytí průřezových témat	
OSV MV	
LIDÉ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
• projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - objasní termíny ohleduplnost, kamarádství - učí se tolerovat odlišnosti spolužáků	Chování lidí - vlastnosti lidí - pravidla slušného chování - principy demokracie Jak si pomáháme Ohleduplnost, předcházení konfliktům, Zvládání vlastní emocionality

pokrytí průřezových témat	
OSV MV	
LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - orientuje se v čase - rozliší kalendářní a školní rok - vymezí týdny, dny, hodiny, minuty - stanoví denní režim dětí - porovná práci a odpočinek - rozlišuje minulost, současnost, budoucnost uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Orientace v čase a časový řád – určování času - čas jako fyzikální veličina - dějiny jako časový sled událostí - kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období - Rok – roční období a jeho charakteristika - Měsíc - Týden - Hodiny - Volný čas - Vánoce, Velikonoce
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP	
LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu - seznamuje se s památkami regionu(kulturní, historické) - zdůvodní důležitost úcty k tradicím a památkám	Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení - předměty denní potřeby - průběh lidského života - státní svátky a významné dny - minulost, současnost, budoucnost města Regionální památky

	– péče o památky - lidé a obory zkoumající minulost - tradice a památky - památkami regionu (kulturní, historické)
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
• uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - popíše správné hygienické návyky - popíše prevenci nemocí a úrazů - vysvětlí pojem zdravý životní styl - popíše vliv pohybu na zdraví • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - seznamuje se s nebezpečím návykových látek • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech - seznamuje se s ochranou člověka za mimořádných okolností	Lidské tělo – stavba těla - základní funkce a projevy - životní potřeby člověka - pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou - biologické a psychické změny v dospívání - základy lidské reprodukce - vývoj jedince Péče o zdraví – zdravý životní styl - denní režim - správná výživa - výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy - pitný režim - přenosné a nepřenosné nemoci - ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) - drobné úrazy a poranění - prevence nemocí a úrazů - první pomoc při drobných poraněních - osobní, intimní a duševní hygiena Návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače - závislost - odmítání návykových látek - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií Čistota a hygiena Nemoc Zdravá strava Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru - bezpečné chování v rizikovém prostředí - označování nebezpečných látek - bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v

	dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) - šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání - brutalita a jiné formy násilí v médiích Čísla tísňového volání - správný způsob volání na tísňovou linku Přírodní katastrofy - integrovaný záchranný systém - požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru)
pokrytí průřezových témat	
OSV SaS, SRaSO, PH, RSP	
ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo
• roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - roztřídí rostliny a živočichy podle určitých znaků, přiřadí je do lokality - vybavuje si pravidla chování v přírodě • pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - popíše a porovná změny v přírodě v závislosti na ročním období - pozná a pojmenuje domácí zvířata a jejich mláďata, rozezná pokojové rostliny, zeleninu, ovoce	Rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy - průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů - význam v přírodě a pro člověka Zvířata a rostliny v ročních obdobích: Podzim v zahradě, sadu a lese Rostliny na jaře Stromy listnaté a jehličnaté Domácí a volně žijící zvířata a jejich mláďata Pokojové rostliny a péče o ně Léto na poli, louce a u rybníka Životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi - význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi - podnebí a počasí Roční doby Kalendář, lidé a příroda v jednotlivých ročních obdobích Životní prostředí Třídění odpadů
pokrytí průřezových témat	
EV ZPŽ, ŽP	
OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ - OSOBNÍ BEZPEČÍ - BEZPEČÍ A	

NEBEZPEČÍ	
výstupy	učivo
dokáže odhadnout nebezpečí a vyhnout se mu - uvědomuje si odpovědnost za svoje vlastní zdraví a bezpečnost - bere vážně přírodní nástrahy, které mohou ohrozit zdraví nebo život - naučí se bezpečně chovat na silnicích a ulicích - zná pravidla zacházení s některými přístroji v domácnosti - umí racionálně předvídat nebezpečí - komunikuje s cizími lidmi bez ostychu, ale opatrně - umí rozeznat nebezpečí a vyhne se mu	V přírodě bezpečně. V přírodě pozor! Na silnici bezpečně. Na silnici pozor! Nebezpečí doma i venku Pozor na neznámé lidi
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , Ko	
přesahy	
Do: VV (2. ročník): - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly VV (2. ročník): - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření	

ČaJS

3. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - popíše okolí bydliště, okolí školy - určí světové strany - vyznačí a vyhledá v jednoduchém plánu důležitá místa svého bydliště začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny	Obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině - minulost a současnost obce (města) - význačné budovy, dopravní síť Místo kde žiji Naše obec a její okolí Okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary - vodstvo na pevnině - rozšíření půd, rostlinstva a živočichů - vliv krajiny na život lidí

v nejbližším okolí, obci (městě) - zjistí minulost naší obce - uvede umělé a přírodní prvky v krajině a dokáže vyjádřit svůj názor na ně	- působení lidí na krajinu a životní prostředí - orientační body a linie, světové strany Typy krajiny Orientace v krajině Přírodní a lidské výtvořy
LIDÉ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
• rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - popíše a osvojí si základní pravidla slušného chování ve společnosti a rodině - zná příbuzenské vztahy - seznamuje se se svými právy a povinnostmi - zapíše datum narození, adresu domů, adresu školy • odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - pojmenuje a popíše povolání rodičů - osvojí si úctu k práci a jejím výsledkům - učí se komunikaci v obchodě, na poště u lékaře • projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - objasní termíny ohleduplnost, kamarádství - učí se tolerovat odlišnosti spolužáků - dokáže vysvětlit nebezpečí šikany, týrání	Rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny - příbuzenské a mezigenerační vztahy - život a funkce rodiny - fyzická a duševní práce, zaměstnání Rodinná oslava Moje rodina Povinnosti členů rodiny Práce dospělých Moje bydliště, můj domov Soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie Na poště V obchodě U lékaře Chování lidí - vlastnosti lidí - pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady - zvládání vlastní emocionality - rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům Jak si pomáháme
pokrytí průřezových témat	
OSV MV	
LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo

využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - orientuje se v čase - rozliší kalendářní a školní rok - vymezí týdny, dny, hodiny, minuty - stanoví denní režim dětí - porovná práci a odpočinek - vysvětlí minulost, současnost, budoucnost	Vhodně a nevhodně trávený volný čas Orientace v čase, jednotky času Sestavení vlastního režimu dne Růst a vývoj člověka Sledování významných dat (státní svátky a významné dny) - minulost, současnost, budoucnost - tradice a památky - památkami regionu (kulturní, historické) Orientace v čase a časový řád - určování času, čas jako fyzikální veličina - dějiny jako časový sled událostí - kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období Současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby - průběh lidského života - státní svátky a významné dny Regionální památky - péče o památky - lidé a obory zkoumající minulost
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - popisuje a uplatňuje v praxi správné hygienické návyky - uvede příklady prevence péče o zdraví - vysvětlí důležitost péče o zdraví, otužování - vysvětlí pojem zdravý životní styl	Člověk a zdraví Zdravý životní styl Režim dne Zdravý životní styl Výběr a způsoby uchovávání potravin Vhodná skladba stravy Prevence nemocí a úrazů Nemoci přenosné a nepřenosné Lidské tělo - stavba těla - základní funkce a projevy - životní potřeby člověka - pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou - biologické a psychické změny v dospívání

	- základy lidské reprodukce - vývoj jedince Péče o zdraví - zdravý životní styl - denní režim, správná výživa - výběr a způsoby uchovávání potravin - vhodná skladba stravy, pitný režim - přenosné a neprenosné nemoci - ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) - drobné úrazy a poranění - prevence nemocí a úrazů - první pomoc při drobných poraněních - osobní, intimní a duševní hygiena
pokrytí průřezových témat	
OSV SaS , SRaSO , PH	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
• chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné	Návykové látky, závislosti a zdraví - návykové látky - hrací automaty a počítače - závislost - odmítání návykových látek - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
• rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Privolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - služby odborné pomoci - čísla tísňového volání - správný způsob volání na tísňovou linku Dopravní výchova Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) - požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru) - integrovaný záchranný systém

	Osobní bezpečí, krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru - bezpečné chování v rizikovém prostředí - označování nebezpečných látek - bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) - šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání - brutalita a jiné formy násilí v médiích
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , SaS , SRaSO, ŘPRD	
ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo
• provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů - zjistí základní vlastnosti látek a změny látek (hmotnost, teplota, objem, délka, čas) - popíše koloběh vody v přírodě - popíše půdu a její součásti • roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - roztřídí živočichy a rostliny podle určujících znaků - definuje znaky života rostlin a živočichů - vyjmenuje nezbytné podmínky život - navrhne ochranu živočichů a rostlin, ochranu přírodního prostředí - popíše život, prostředí člověka - uvede příklad výskytu živočichů v dané lokalitě	Látky a jejich vlastnosti - třídění látek - změny látek a skupenství - vlastnosti - porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek Voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody - oběh vody v přírodě - vlastnosti, složení - proudění vzduchu, - význam pro život Rostliny, houby, živočichové - znaky života - životní potřeby a projevy - průběh a způsob života, - výživa - stavba těla u některých nejznámějších druhů - význam v přírodě a pro člověka Části těla kvetoucí rostliny Ochrana přírody a životního prostředí
pokrytí průřezových témat	
EV	

4. 4. 2. Vlastivěda - VL

Charakteristika vyučovacího předmětu

V návaznosti na vyučovací předmět Člověk a jeho svět v I. období přináší žákům ve II. období základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických oblastech ze života lidí. Seznamuje žáky s nejvýznamnějšími osobnostmi a událostmi regionálních, národních a evropských dějin. Spojuje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu, televize.

Výuka se zaměřuje na to, aby si žáci vytvořili kladný vztah ke své rodině, škole, obci, regionu, zemi, ve které žijí, a Evropské unii, jejíž jsme součástí.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Vlastivěda se vyučuje jako samostatný předmět.

Učivo je rozděleno do oblastí Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

Metody

Frontální výuka s demonstračními pomůckami, pozorování, praktické cvičení - pokus, práce s odbornou literaturou a pracovními listy, nácvik demonstračních situací, skupinové práce, besedy, krátkodobé projekty.

Hodnocení

Ú, T, DC, PP, R

I. stupeň

2. období

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel

- učí číst s porozuměním textu
- rozvíjí aktivní slovní zásobu žáků
- vede k aktivnímu přístupu k činnostem
- vhodně motivuje k učení
- učí žáky sebehodnocení
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- vede žáky k tomu, že získané vědomosti, znalosti a postoje jsou - důležité pro jejich budoucnost
- využívá vhodné způsoby a metody práce

Žák

- učí se pracovat s textem, vyhledávat a využívat informace
- učí se učit
- učí se pozorovat a experimentovat
- využívá prostředků výpočetní techniky
- provádí sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- pro řešení problému volí správné pomůcky
- učí žáky přemýšlet, rozhodnout se pro řešení a obhájit svoje rozhodnutí
- využívá pokusů jako metody osvojování vědomostí

Žák

- je schopen problém pojmenovat
- využívá získaných vědomostí a dovedností ke tvořivé práci
- praktickými činnostmi a pokusy poznává svět kolem sebe a učí se jej tak lépe chápat

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k samostatnému a výstižnému vyjadřování a vystupování
- učí žáky respektovat názory druhých a obhajovat vlastní názor
- vede k přátelským a slušným projevům chování mezi žáky, jde sám příkladem

Žák

- učí se zpracovávat různé druhy informací
- vyjadřuje vlastní názor, respektuje názor druhých
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje
- vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, mluví souvisle a kultivovaně

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování základních pravidel slušného chování
- učí žáky spolupracovat ve skupinách, týmové spolupráci a - podřídit se pravidlům předem domluveným
- učí žáky znát hranice “kam až můžu zajít“ při diskusích s kamarády, učiteli a dospělými

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- respektuje individuální zvláštnosti spolužáků
- utváří si pozitivní představu o sobě samém a podporuje tak svou sebedůvěru
- učí se ovládat své jednání a chování
- osvojuje si pravidla slušného chování

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k respektování a úctě k ostatním lidem
- vede žáky k zodpovědnému chování zejména vzhledem k ochraně zdraví
- vede žáky k poznávání ekologických souvislostí

Žák

- respektuje názory druhých
- učí se respektovat ostatní lidi a chápe odlišnosti mezi nimi
- učí se rozhodovat odpovědně a poskytnout pomoc v krizových situacích
- poznává svá práva, ale i povinnosti, ekologické souvislosti

Kompetence pracovní

Učitel

- vytváří u žáků kladný vztah k práci
- seznamuje žáky s různými pracovními činnostmi
- vede žáka k potřebě pravidelné přípravy na vyučování

- snaží se být i žákům příkladem
- prostřednictvím učiva vede žáky z zamyšlení nad vlastní budoucností
- vede žáky k dodržování základních hygienických návyků

Žák

- dodržuje hygienu práce, plní povinnosti
- využívá svých znalostí v běžné praxi
- seznamuje se s různými pracovními činnostmi

Kompetence digitální

Žák

- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

VL

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
• určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - pojmenuje kraje a krajské město - popíše přírodní tvářnost místní krajiny a regionu (povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo) - vyjmenuje významná místa a kulturní památky v blízkém okolí a posoudí jejich význam • určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - orientuje se na mapě i v terénu podle světových stran - vysvětlí význam globu a mapy - najde a ukáže poledníky a rovnoběžky a polohu ČR na globu	Světové strany Povrch České republiky - vliv krajiny na život člověka - města - zemědělství a průmysl Životní prostředí Okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary - vodstvo na pevnině - rozšíření půd, rostlinstva a živočichů - vliv krajiny na život lidí - působení lidí na krajinu a životní prostředí - orientační body a linie, světové strany
pokrytí průřezových témat	
VMEGS JE EV ŽP	

přesahy	
Do: ČJ (4. ročník): - mluvený projev	
MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam - vyhledá ČR na mapě Evropy - pojmenuje vysočiny a nížiny, vyhledá je na mapě - pojmenuje povodí, rozvodí a úmoří, vyhledá na mapě vodstvo - vysvětlí rozdíl mezi podnebím a počasím - seznamuje se s vývojem měst, - najde významná města na mapě - vyhledá na mapě naleziště surovin, vyjádří se k jejich významu - posoudí přírodní podmínky pro zemědělství, poznává členění zem. výroby - vysvětlí negativní vlivy člověka na krajinu - vyhledá chráněné krajinné oblasti a vyjádří se o jejich významu - seznamuje se s chráněnými přírodninami Krkonošského národního parku a režimem chování v chráněných oblastech, zdůvodní jeho význam	Místo, kde žijeme - orientace na mapě - vysočiny, nížiny - vodstvo - významná města - naleziště surovin - chráněné krajinné oblasti - chování Regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR
MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam - rozpozná státní symboly (znak, hymna, vlajka) - vyjmenovává státní svátky a objasní historický důvod jejich vzniku - rozpozná jednání, která porušují demokratické principy a základní lidská práva - seznámí se se státním uspořádáním	Česká republika - demokratický stát - státní svátky - lidská práva - státní uspořádání - prezident, parlament, poslanec, - vláda, ministr, premiér, volby - práce s mapou Naše vlast - domov, krajina, národ - základy státního zřízení a politického systému ČR

ČR - vysvětlí základní státoprávní pojmy - ukáže na mapě Čechy, Moravu a Slezsko	- státní správa a samospráva - státní symboly
pokrytí průřezových témat	
VDO PD	
MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
• rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy - objasní vysvětlivky a grafiku mapy - pracuje s turistickou mapou místní krajiny	Mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky - turistické mapy
přesahy	
Do: ČJ (4. ročník): - pravopis	
LIDÉ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
• orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy - používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze - porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz - sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů	Vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné - hmotný a nehmotný majetek - peníze - rozpočet - příjmy a výdaje domácnosti - hotovostní a bezhotovostní forma peněz - způsoby placení - banka jako správce peněz - úspory, půjčky
pokrytí průřezových témat	
VDO	

OSS MuV LV	
LIDÉ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) - dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat - rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých - uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy	Soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace - etické zásady, rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům - principy demokracie
LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - pracuje s časovou osou - vytvoří časovou osu - rozeznává základní dějinné úseky historie vlasti – pravěké a středověké osídlení, první státní útvary, husitství, habsburské období - porovná způsob života a práce předků ve starověkém a středověkém období - rozezná formy společenských a vlastnických vztahů v porovnání se současností - seznámí se s významem kulturních památek využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro	Lidé a čas České dějiny - časová osa - české země v pravěku - Slované a Velkomoravská říše - království a Přemyslovci - Lucemburk Karel IV. - středověk a husitství - po husitských válkách v říši Habsburků - regionální pověsti - Staré pověsti české Orientace v čase a časový řád - určování času - čas jako fyzikální veličina - dějiny jako časový sled událostí - kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období

pochopení minulosti - seznamuje se s regionálními pověstmi - zná některé postavy ze Starých pověstí českých	
pokrytí průřezových témat	
VMEGS ES	
přesahy	
Do: ČJ (4. ročník): - základní literární pojmy	
LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
• srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik - rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách - uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji - vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště	Báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků - domov, vlast, rodný kraj
Do: ČJ (4. ročník): - základní literární pojmy	
OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ – OSOBNÍ BEZPEČÍ – S MAPOU NEZABLOUDÍM	
výstupy	učivo
• bezpečně se pohybuje v blízkém okolí školy a bydliště, ve městech podle plánů a v přírodě podle map - uvede příklady základních typů topografických náčrtů - rozumí plánkům a zhotoví je - vysvětlí pojem měřítko - vybaví si zobrazení měřítka - orientuje se v neznámém městě podle plánu	I jednoduché náčrty mohou pomoci Vejde se místnost na list papíru? Míru zmenšení určuje měřítko Orientaci v neznámém městě usnadní jeho plán V přírodě s mapou nezabloudím

- orientuje se v neznámé krajině podle mapy	
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD	
přesahy	
Do: VL (4. ročník): - mapy obecně zeměpisné a tematické TV (4. ročník): - turistika a pobyt v přírodě	

VL

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam - vyjmenuje významné kulturní památky Prahy - najde na mapě ČR jednotlivé kraje - popíše v ČR polohu krajů - nalezne v jednotlivých oblastech tvary krajiny, řeky a města - nalezne v jednotlivých oblastech surovinové zdroje - vybaví si zaměření průmyslu a zemědělství v jednotlivých oblastech - vybaví si kulturní a přírodní zajímavosti regionů - s pomocí mapy porovná hustotu osídlení	Regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR - významné kulturní památky Prahy - jednotlivé kraje ČR - poloha - tvary krajiny, řeky a města - surovinové zdroje - průmysl a zemědělství v jednotlivých oblastech - kulturní a přírodní zajímavosti regionů - hustota osídlení
MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím	Naše vlast - domov, krajina, národ - základy státního zřízení a politického systému ČR - státní správa a samospráva

regionálních specifik - vybaví si letopočet vzniku ČR - pojmenuje prvního a současného prezidenta - vybaví si základy státního zřízení a státní symboly - vybaví si základní dějinné úseky historie vlasti - zná významné osobnosti - rozezná formy společenských a vlastnických vztahů v porovnání se současností - popíše formy odporu českého národa proti útlaku - vysvětlí pojmy letopočet, století, generace - popíše rysy způsobu života ve vybraných minulých obdobích, postihne jejich proměny - umí uvést příčiny nesnášenlivosti a vzniku konfliktů na základě historických faktů - poznává problémy konzumní společnosti, globální problémy, vliv propagandy	- státní symboly - vznik ČR - jméno prvního a současného prezidenta - základy státního zřízení a státní symboly - dějiny vlasti - utváření novodobého českého národa - světové války v souvislosti s Československem, armáda ČR - období komunismu - vznik demokratické České republiky - významné osobnosti - společenské a vlastnické vztahy v porovnání se současností - formy odpory českého národa proti útlaku - pojmy letopočet, století, generace - způsoby života v minulosti a jejich proměny - problémy společnosti
pokrytí průřezových témat	
MuV KD	
přesahy	
Do: ČJ (5. ročník): - pravopis	
MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
• rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy - orientuje se na mapě - umí vyjmenovat a vyhledat na mapě světa jednotlivé světadíly a oceány na Zemi - uvede a ukáže na globu podnebné pásy - orientuje se na mapě Evropy, najde ostrovy a poloostrovy, nížiny a	Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování - Evropa a svět - rostlinstvo a živočišstvo Evropy - evropské regiony - státy EU sousedící s ČR - města - ostrovy - poloostrovy - nížiny a vysočiny - evropské vodní toky - rostlinné pásy - podnebí - živočichové

vysočiny - umí najít hlavní evropské vodní toky - zná rostlinné pásy v Evropě a uvádí příklady živočichů v souvislosti s podnebím a potravním řetězcem - umí na mapě ukázat státy Evropy a začlenit je do regionů - popíše polohu sousedních států České republiky, stručně posoudí jejich přírodní tvářnost, hospodářskou a společenskou vyspělost, - zná jejich zařazení jako člena EU - vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a lidských sídlech na mapách Evropy - seznamuje se s principy „evropského domu“ - vyhledá na mapě význačná evropská města a určí jejich polohu vzhledem k ČR • porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích - zprostředkuje zážitky z vlastního pobytu v některém evropském státu	- potravní řetězec
pokrytí průřezových témat	
VMEGS JE	
přesahy	
Do: ČJ (5. ročník): - mluvený projev	
MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
• rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli - orientuje se na mapě	Mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky - orientace na mapě
přesahy	
Z:	

VL (4. ročník): Ochrana člověka za mimořádných událostí - Osobní bezpečí - S mapou nezabloudím	
LIDÉ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat - rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých - uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	Právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte - práva a povinnosti žáků školy - soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace - ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; - principy demokracie Vlastnictví - rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti - hotovostní a bezhotovostní forma peněz - způsoby placení - banka jako správce peněz, úspory, půjčky
pokrytí průřezových témat	
MuV LV	
LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik - rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách - uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji - vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště	Lidé a čas České dějiny: - české země součástí Rakouska - první světová válka - samostatné Československo - druhá světová válka a odboj - období totality - návrat demokracie - historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů - regionální památky - péče o památky - lidé a obory zkoumající minulost Současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby - průběh lidského života - státní svátky a významné dny
pokrytí průřezových témat	

MuV
LV
VMEGS
ES

4. 4. 3. Přírodověda - PŘ

Charakteristika vyučovacího předmětu

V návaznosti na vyučovací předmět Člověk a jeho svět v I. období přináší žákům ve II. období vybrané poznatky různých přírodovědných oborů a svým pojetím směřuje k získání dovedností a vědomostí, které žákům umožní dále aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět, ve kterém člověk pracuje a žije. Vede žáky k ohleduplnému vztahu k přírodě a k hledání vlastních možností aktivní ochrany životního prostředí.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Přírodověda se vyučuje jako samostatný předmět.

Učivo je rozděleno do oblastí Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

Metody

Frontální výuka s demonstračními pomůckami, pozorování, praktické cvičení - pokus, práce s odbornou literaturou a pracovními listy, nácvik demonstračních situací, skupinové práce, besedy, krátkodobé projekty.

Hodnocení

Ú, T, DC, PP, R

I. stupeň

2. období

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel

- učí číst s porozuměním textu
- rozvíjí aktivní slovní zásobu žáků
- vede k aktivnímu přístupu k činnostem
- vhodně motivuje k učení
- učí žáky sebehodnocení
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- vede žáky k tomu, že získané vědomosti, znalosti a postoje jsou - důležité pro jejich budoucnost
- využívá vhodné způsoby a metody práce

Žák

- učí se pracovat s textem, vyhledávat a využívat informace
- učí se učit
- učí se pozorovat a experimentovat
- využívá prostředků výpočetní techniky
- provádí sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- pro řešení problému volí správné pomůcky
- učí žáky přemýšlet, rozhodnout se pro řešení a obhájit svoje rozhodnutí
- využívá pokusů jako metody osvojování vědomostí

Žák

- je schopen problém pojmenovat
- využívá získaných vědomostí a dovedností ke tvořivé práci
- praktickými činnostmi a pokusy poznává svět kolem sebe a učí se jej tak lépe chápat

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k samostatnému a výstižnému vyjadřování a vystupování
- učí žáky respektovat názory druhých a obhajovat vlastní názor
- vede k přátelským a slušným projevům chování mezi žáky, jde sám příkladem

Žák

- učí se zpracovávat různé druhy informací
- vyjadřuje vlastní názor, respektuje názor druhých
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje
- vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, mluví souvisle a kultivovaně

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování základních pravidel slušného chování
- učí žáky spolupracovat ve skupinách, týmové spolupráci a - podřídit se pravidlům předem domluveným
- učí žáky znát hranice “kam až můžu zajít“ při diskusích s kamarády, učiteli a dospělými

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- respektuje individuální zvláštnosti spolužáků
- utváří si pozitivní představu o sobě samém a podporuje tak svou sebedůvěru
- učí se ovládat své jednání a chování
- osvojuje si pravidla slušného chování

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k respektování a úctě k ostatním lidem
- vede žáky k zodpovědnému chování zejména vzhledem k ochraně zdraví
- vede žáky k poznávání ekologických souvislostí

Žák

- respektuje názory druhých
- učí se respektovat ostatní lidi a chápe odlišnosti mezi nimi
- učí se rozhodovat odpovědně a poskytnout pomoc v krizových situacích
- poznává svá práva, ale i povinnosti, ekologické souvislosti

Kompetence pracovní

Učitel

- vytváří u žáků kladný vztah k práci
- seznamuje žáky s různými pracovními činnostmi
- vede žáka k potřebě pravidelné přípravy na vyučování
- snaží se být i žákům příkladem

- prostřednictvím učiva vede žáky z zamyšlení nad vlastní budoucností
- vede žáky k dodržování základních hygienických návyků

Žák

- dodržuje hygienu práce, plní povinnosti
- využívá svých znalostí v běžné praxi
- seznamuje se s různými pracovními činnostmi

Kompetence digitální

Žák

- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

PŘ

4. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo
• objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - změří hmotnost tělesa na vahách (v g, kg) - změří objem odměrným válcem (v ml, l) - změří teplotu teploměrem (ve °C), - změří čas hodinkami a stopkami - vlastními slovy shrne poznatky o vodě - vlastními slovy shrne poznatky o vzduchu - třídí neživé přírodniny - pozná a porovná některé hospodářsky významné nerosty a horniny - dokáže vysvětlit pojem zvětrávání a vznik půdy - vysvětlí význam půdy - zjišťuje vzlínavost půdy • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje	Látky a jejich vlastnosti - třídění látek - vlastnosti a porovnávání látek - měření vlastností látek - hmotnost tělesa na vahách (g, kg) - objem, odměrný válec (ml, l) - teplota, teploměr (°C) - čas, hodinky a stopky Voda a vzduch - voda - výskyt, vlastnosti a formy vody - změny látek a skupenství - rozpouštění látek - oběh vody v přírodě - význam pro život - vzduch - vlastnosti, složení, proudění vzduchu - význam pro život Nerosty a horniny, půda - neživá příroda - magnety a světové strany - neživé přírodniny - horniny a nerosty - půda - některé hospodářsky významné horniny a nerosty - zvětrávání, vznik půdy a její význam

aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - vybaví si aktivity člověka v případech hromadného ohrožení • založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	- činnosti člověka, které přírodu poškozují - aktivity člověka v případech hromadného ohrožení - pokus klíčivosti rostlin
pokrytí průřezových témat	
EV ZPŽ	
ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo
• zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy - rozliší základní ekosystémy (les, potok, rybník, louka, zahrada, pole) a jejich složky - pojmenuje základní znaky společenstva - uvádí vztahy organismů a neživé přírody (např. získávání potravy, úkryty, ochrana před nepřáteli) - vysvětlí pojem potravní řetězec a uvádí příklady - uvádí vztahy organismů a vliv člověka na společenstvo - pozná některé základní práce v lesnictví (např. sázení stromků) podle regionální praxe a sezónního principu - uvádí příklady významu společenstva - poznává živočišné a rostlinné druhy, potravní vztahy (potoky, řeky, pole, zahrady) - uvádí příklady vlivu člověka na tato společenstva • porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky	Rostliny, houby, živočichové - rozmanitost přírodnin - živá příroda - byliny - byliny -kulturní plodiny - dřeviny - houby - příroda před zimou a v zimě - živočichové v zimě - živá příroda – domácí zvířata - přírodní společenstva - lesní přírodní společenstva - přírodní společenstva poblíž vody a lidských sídel

třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy - rozliší lidské výtvary od přírodnin - vysvětlí rozdíl jedinec a druh - pojmenuje základní orgány rostlin - popíše jejich funkce - poznává některé druhy rostlin - s využitím jednoduchých klíčů a atlasů prakticky třídí rostliny do skupin - poznává některé keře a stromy - poznává některé plody - vysvětlí svými slovy souvislosti mezi vzhledem přírody a činností člověka - poznává houby (základní stavba, výživa); jedlé, nejedlé a jedovaté - uvede rozdíly mezi výživou zelených rostlin a hub - nachází shody v přizpůsobení organismu prostředí - vysvětlí svými slovy nezbytnost ohleduplného chování k přírodě - popíše rozmanitosti přírody v závislosti na ročních obdobích - popíše život rostlin a živočichů v zimě a vyvozuje z pozorování závěry - porovnává základní projevy života na konkrétních organismech - u vybraných živočichů popíše stavbu těla, výživu, způsob života - vysvětlí svými slovy význam živočišstva na zemi	- lidské výtvary - přírodniny - jedinec a druh - základní orgány rostlin (kořen, stonek, list) a jejich funkce - rostliny kulturní, jednoleté, dvoulété, vytrvalé, jedovaté, užitkové, léčivé - keře - jehličnaté a listnaté stromy - houby (základní stavba, výživa), jedlé, nejedlé a jedovaté - výživa zelených rostlin a hub - ohleduplné chování k přírodě - rozmanitosti v závislosti na ročních obdobích - život rostlin a živočichů v zimě - přizpůsobení nepříznivým podmínkám, výživa, úkryty, vztahy mezi organismy) - základní projevy života na konkrétních organismech - stavba těla, výživa, způsob života u vybraných živočichů - význam živočišstva na zemi
pokrytí průřezových témat	
EV E , ZPŽ , ŽP	
ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo
• objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - popíše rovnováhu v přírodě - objasní její význam	Životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi - význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi - podnebí a počasí - ekologie a ochrana přírody Rovnováha v přírodě

- popíše vzájemné vztahy mezi organismy - popíše základní společenstva - popíše odpovědnost lidí za tvorbu životního prostředí, za ochranu rostlin a živočichů, za ekologické katastrofy - popíše způsoby likvidace odpadů - zapojuje se do aktivit vedoucích k zachování přírodních zdrojů - popíše svými slovy možnost zlepšení životního prostředí v obci • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	- význam - vzájemné vztahy mezi organismy - základní společenstva - Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí - ochrana a tvorba životního prostředí - ochrana rostlin a živočichů - likvidace odpadů - živelné pohromy a ekologické katastrofy
pokrytí průřezových témat	
EV ŽP, VČP	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
• vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	Osobní bezpečí - bezpečné chování v silničním provozu - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)

PŘ

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo
• vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - objasní pojmy vesmír, planeta,	Vesmír a Země - pojmy vesmír, planeta, hvězda, družice, zem. přitažlivost - gravitační síla - význam Slunce pro život na Zemi - postavení Země ve vesmíru

hvězda, družice, zem. přitažlivost - objasní působení gravitační síly - vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi - popíše postavení Země ve vesmíru - vysvětlí důsledky pohybu Země kolem své osy a kolem Slunce na život a jeho rytmus - popíše pohyb Země na globusu	- důsledky pohybu Země kolem své osy a kolem Slunce na život a jeho rytmus - sluneční soustava - den a noc - roční období - pohyb Země /glóbus/
pokrytí průřezových témat	
EV VČP	
ROZMANITOST PŘÍRODY ROSTLINY, HOUBY, ŽIVOČICHOVÉ	
výstupy	učivo
• zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí • porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy - s využitím jednoduchých klíčů a atlasů užívá třídění organismů do známých skupin - rozlišuje rostliny výtrusné a semenné, byliny a dřeviny - živočichy na bezobratlé a obratlovce a svá určení zdůvodnit (např. cvrček polní, kopyltka zelená, čmelák zemní, žížala obecná, mandelinka bramborová, včela medonosná; zajíc polní, krtek obecný, liška obecná, kos obecný, vlašťovka obecná, kočka domácí) - určí některé zástupce bezobratlých a obratlovců	Rostliny, houby, živočichové - třídění přírodnin - rostliny výtrusné a semenné - byliny a dřeviny - živočichové bezobratlí a obratlovci (např. cvrček polní, kopyltka zelená, čmelák zemní, žížala obecná, mandelinka bramborová, včela medonosná; zajíc polní, krtek obecný, liška obecná, kos obecný, vlašťovka obecná, kočka domácí)

pokrytí průřezových témat	
EV ZPŽ, VČP	
ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo
• objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - pojmenuje základní podmínky života - pojmenuje klimatické podmínky v různých částech Země - vybaví si propojenost podnebných pásů s prvky živé přírody - uvede příklady příbuzných druhů organismů v různých podmínkách - popíše jejich přizpůsobení, - porovnává u nich základní projevy života - nachází shody a rozdíly v přizpůsobení • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - nachází souvislosti mezi činností člověka a vzhledem přírody, - uvědomuje si formy ohrožení	Životní podmínky - rozmanitost přírodních podmínek na Zemi - základní podmínky života - význam ovzduší, vodstav, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi - podnebné pásy - podnebí a počasí - příbuzné organismy Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí - ochrana a tvorba životního prostředí - ochrana rostlin a živočichů - likvidace odpadů - živelné pohromy a ekologické katastrofy
pokrytí průřezových témat	
OSV HPPE	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
• využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života • rozlišuje jednotlivé etapy lidského	Lidské tělo - stavba těla - základní funkce a projevy - životní potřeby člověka - pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou - základy lidské reprodukce - vývoj jedince

životu a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou - uplatňuje základní hygienické, režimové a zdravotně preventivní návyky • účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob • rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - popíše jak škodí kouření, pití alkoholu a užívání drog - popíše nebezpečí gamblersství - vysvětlí nebezpečí závislosti na počítačích • uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události - popíše krizové situace - popíše jak dbát na vlastní bezpečí - vybaví si kde vyhledat odbornou Pomoc • vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	Péče o zdraví - zdravý životní styl - denní režim - správná výživa - výběr a způsoby uchovávání potravin - vhodná skladba stravy - pitný režim - ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), - prevence nemocí a úrazů při drobných poraněních - osobní, intimní a duševní hygiena Návykové látky, závislosti a zdraví - návykové látky - hrací automaty a počítače - závislost - odmítání návykových látek - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií Osobní bezpečí a krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru - bezpečné chování v rizikovém prostředí - označování nebezpečných látek - bezpečné chování v silničním provozu - dopravní značky - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) - šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání - brutalita a jiné formy násilí v médiích Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - služby odborné pomoci - čísla tísňového volání - správný způsob volání na tísňovou linku
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
výstupy	učivo

popíše zásady prevence úrazů a základní pravidla poskytování první pomoci - vysvětlí princip prevence - vysvětlí jak předejít nehodám - předvede jak pomoci lidem, které postihla náhlá příhoda - popíše pravidla přístupu ke zraněnému a jeho zranění - předvede jak poskytnout umělé dýchání - předvede způsoby ošetření při různě rozsáhlém krvácení uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	Nemoci a nemocní - nemoci přenosné a nepřenositelné Náhlé příhody a nehody Zranění a ranění Poruchy dýchání Krvácení Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) - požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru) - integrovaný záchranný systém
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD	
přesahy	
Do: TV (5. ročník): - bezpečnost při pohybových činnostech	

4.5. Člověk a společnost

4. 5. 1. Dějepis - D

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Dějepis přináší základní poznatky o životě člověka v minulosti. Jde o poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen na hlubší poznání dějin vlastního národa v kontextu se světovým a evropským vývojem (příprava žáků na život v integrované Evropě, v Evropské unii). Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy, které umožňují žákům lépe pochopit historické jevy a děje. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí s velkým množstvím faktů. Hledáme v ní odpovědi pro současnost, ale i pro budoucnost.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Dějepis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. - 9. ročníku.

Navazuje na základy, které žáci získali ve vlastivědě ve 4. a 5. ročníku.

Vyučuje se v 2 hodinové týdenní dotaci. K doplňkovým organizačním formám výuky patří poznávací vycházky, výlety a zájezdy (včetně zahraničních), exkurze a praktická cvičení ve škole i v terénu. Výuka dějepisu by měla výrazně podporovat používání českého jazyka, cizího jazyka a výpočetní techniky s připojením k internetu.

Metody

Frontální výuka s demonstračními pomůckami, práce s odbornou literaturou a pracovními listy, skupinové práce, besedy, krátkodobé projekty, internet.

Hodnocení

Ú, T, DC, PP, R

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel

- zadává úkoly, které žáky učí vyhledávat a kombinovat informace z různých zdrojů
- vede žáky k užívání správné symboliky a terminologie
- vede žáky k zamyšlení nad historickým vývojem a jeho správnému pochopení
- zadává úkoly, které lze vypracovat s využitím poznatků z různých předmětů

Žák

- vyhledává a třídí informace, po jejich pochopení je schopen je propojit a systematicky využívat v procesu učení, praktickém životě, nebo při tvůrčích činnostech
- využívá známé termíny, symboly a znaky
- informace z jiných předmětů propojuje a využívá je při svém vytváření pohledu na společenské a kulturní jevy
- snaží se o propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí do širších celků, vytváří si tak ucelenější pohled na kulturní a společenské jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- využívá různé aktivity pro zatraktivnění předmětu (výklad, diskuze, řešení problémů, kreslení, IaKT, AV technika)
- snaží se žáky naučit kritickému a logickému myšlení
- připravuje úkoly, při kterých by žáci došli k závěrům a řešením

Žák

- vyhledává informace, které jsou vhodné k řešení problému, snaží se najít jejich odlišné, podobné nebo shodné znaky. Při této činnosti využívá získané vědomosti a dovednosti.
- samostatně se snaží řešit problémy, při tom volí vhodné způsoby řešení
- učí se kriticky myslet, činit rozumná rozhodnutí a je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

Učitel

- učí žáky přesnému a jasnému se vyjadřování
- učí žáky diskutovat
- učí žáky věcně argumentovat
- učí žáky pracovat s různými typy textu, obrazovým přílohám atd.

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se přesně, kultivovaně, souvisle a spisovně v písemném i ústním projevu.
- zapojuje se do diskuze, svůj názor obhajuje a argumentuje
- učí se porozumět různým typům textů, záznamů nebo obrazovým materiálům
- využívá všechny dostupné informační a komunikační prostředky a technologie, které mu umožní kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vytváří příznivé klima třídy

- zvyšuje žákům jejich sebevědomí
- dle potřeby pomáhá žákům při jejich činnostech

Žák

- učí se co nejefektivněji pracovat ve skupině
- účastní se na vytváření příjemné atmosféry ve skupině, třídě
- podílí se na diskuzi, debatě v malé skupině i ve třídě, uvědomuje si nutnost pracovat efektivně ve spolupráci s druhými při řešení zadaného úkolu

Kompetence občanské

Učitel

- při výuce vnímá přírodní i společenské dění
- vede žáky k tomu, aby byli tolerantní a ohleduplní
- motivuje žáky k tomu, aby se zamýšleli nad názory a pohledy druhých, které mohou být rozumné a správné
- udržuje v žácích vztah k historickému, kulturnímu a národnímu dědictví a tradicím

Žák

- respektuje přesvědčení a názory jiných lidí, váží si jejich hodnot, je také schopen se vcítit do pocitů ostatních a podle toho se zachovat
- brání se hrubému zacházení a útlaku, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají společenské normy a zákony a řídí se jimi
- chrání, oceňuje a prezentuje naše tradice, historické a kulturní dědictví
- prokazuje kladný postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, je aktivní při kulturních a společenských akcích a sportovních aktivitách

Kompetence pracovní

Učitel

- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- podporuje vzájemnou pomoc a radu mezi žáky
- vede žáky k využívání získaných znalostí při běžných činnostech

Žák

- dodržuje předem dohodnutá a vymezená pravidla, plní svoje povinnosti závazky
- své znalosti využívá v praxi

Kompetence digitální

Žák

- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

D

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČLOVĚK V DĚJINÁCH	
výstupy	učivo

• uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány • uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků - vyjmenuje instituce, kde jsou prameny uschovávány - objasní Darwinovu teorii a stvoření podle Bible • orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu - zvládne práci s časovou přímkou	Úvod do dějepisu O dějepisu - význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny Čas - historický čas a prostor
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP	
POČÁTKY LIDSKÉ SOLEČNOSTI	
výstupy	učivo
• charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - rozliší vývojová stadia člověka - vyjmenuje vizuální změny u jednotlivých typů člověka - seznámí se se způsoby soužití lidí a jejich obživou - vysvětlí pojem prisvojovací hospodářství • objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost - vysvětlí pojem výrobní hospodářství - pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství - pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu - objasní význam zpracování kovů pro lidskou společnost - uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v	Pravěk - člověk a lidská společnost v pravěku Dělení pravěku Lovci a sběrači v době kamenné Zemědělci v době kamenné - vznik zemědělství - velká změna ve společnosti Zpracovatelé kovů Pravěk v českých zemích

jednotlivých oblastech světa, chápe kulturní rozmanitost světa - uvede příklad archeologických kultur na našem území	
pokrytí průřezových témat	
OSV K , Ko EV VČP	
přesahy	
Do: Z (6. ročník): - systém přírodní sféry na planetární úrovni Z (6. ročník): - geografická kartografie VV (6. ročník): - proměny komunikačního obsahu VV (6. ročník): - uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu VV (6. ročník): - prvky vizuálně obrazného vyjádření	
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY	
výstupy	učivo
rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací - vyjmenuje strukturu obyvatel na příkladu jednoho státu - seznámí se s projevy náboženských představ uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví - rozliší typy písma - uvede příklady památek nebo objevů a vysvětlí jejich přínos civilizaci demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství - prokáže na mapě základní orientaci a popíše přírodní podmínky - vypráví některou z bájí - pochopí podstatu antické demokracie - uvede nejdůležitější etapy řeckých dějin - vysvětlí přínos řecké civilizace pro	Úvod do starověku - nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz Předpoklady vzniku státu Písmo Přední východ Mezopotámie Kultura v Mezopotámii Důležité oblasti na Předním východě Egypt Přírodní podmínky, zemědělství, řemeslo a obchod Historie Egypta Kultura ve starověkém Egyptě Řecko Kréta a první Řekové - antické Řecko Kultura ve starověkém Řecku Řím - antický Řím Etruskové a římsí králové Římská republika Císařský Řím Kultura ve starověkém Římě - střední Evropa a její styky s antickým středomořím - nový etnický obraz Evropy Indie

D

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ KULTURA	
výstupy	učivo
popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států - osvojí si periodizaci středověku - objasní úlohu Hunů - na mapě ukáže původní sídlo Slovanů - vysvětlí jejich rozdělení na západní, východní a jižní - ke každé skupině uvede příklad dnešních národů, zdůrazní, že Češi patří k západním Slovanům - seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálního státu, formováním národních států - dokáže vysvětlit, že jde o pokračování antické kulturní tradice východořímské říše - popíše okolnosti vzniku islámu, jednoho z největších světových náboženství - objasní jeho základní termíny - uvede příklady vyspělé arabské kultury objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - popíše život Slovanů - vyjmenuje základní údaje o Sámovi - vysvětlí pojem kmenový svaz - popíše jeho úlohu v obranných bojích - orientuje se na mapě - vyjmenuje v chronologickém pořadí vybrané osobnosti přemyslovských knížat a králů - uvést hlavní události spojené s jejich vládou - uvede příklady proměnlivého vztahu	Opakování učiva 6. ročníku Nový etnický obraz Evropy Raný středověk - struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev Společnost - nový etnický obraz Evropy - utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj Dějiny významných států a národů v Evropě - islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové a Turci) - křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy Na území západořímské říše Na území východořímské říše Dějiny českých zemí - Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě První státní útvary na našem území Přemyslovci Kultura raného středověku - kultura středověké společnosti – románské umění a vzdělanost

k římské říši – jak příklady posilování suverenity, tak jejího oslabování - vyjmenuje panovníky dynastie Lucemburků • vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí - učí se chápat úlohu křesťanství a víry - popíše důsledky křížových výprav • ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury - porovná jednotlivé vrstvy obyvatelstva - popíše znaky kultury v určitých fázích středověku a uvede příklady	- český stát za prvních Přemyslovců - poslední Přemyslovci Vrcholný a pozdní středověk Společnost Dějiny významných států a národů v Evropě Západní, východní, střední a jižní Evropa - český stát a velmoc ve 13.-16. století Přemyslovci Lucemburkové Doba husitská Doba poděbradská a Jagellonci - kultura středověké společnosti – gotické umění a vzdělanost Kultura vrcholného a pozdního středověku
pokrytí průřezových témat	
MuV KD , EP, PSSS VMEGS OES	
přesahy	
Do: ČJ (7. ročník): - literární druhy a žánry VO (7. ročník): - naše vlast, naše obec VV (7. ročník): - proměny komunikačního obsahu HV (7. ročník): - hudební styly a žánry	
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ POČÁTKY NOVÉ DOBY	
výstupy	učivo
• vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve - vysvětlí pojem reformace a uvede její důsledky • vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	Raný novověk Společnost - husitství, reformace a jejich šíření Evropou Reformace a její důsledky Německá reformace Reformace ve Francii Reformace v Anglii Vývoj v dalších evropských státech Španělsko Nizozemí

popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky - při práci s mapou popíše, kam cesty objevovatelů směřovaly - popíše důsledky cest, jejich výhody a nevýhody rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek - vysvětlí pojmy renesance a humanismu objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky - vyjmenuje válčící země - popíše výsledek mocenského sporu	Rusko Osmanská říše Zámořské objevy a počátky dobývání světa - zámořské objevy - český stát a velmoci v 15. - 17. století Dějiny českých zemí Habsburkové Kultura na počátku novověku - renesance, humanismus Třicetiletá válka
pokrytí průřezových témat	
MuV MK OSV	
přesahy	
Do: ČJ (7. ročník): - literární druhy a žánry Z (7. ročník): - světadíly, oceány, makroregiony světa HV (7. ročník): - hudební styly a žánry VV (7. ročník): - proměny komunikačního obsahu kulturní souvislosti	

D

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ POČÁTKY NOVÉ DOBY	
výstupy	učivo
objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie - zhodnotí výsledek sporu pro	Opakování učiva 7. ročníku - český stát a velmoci v 17. a 18. století Mezi třicetiletou válkou a Velkou francouzskou revolucí Společnost Dějiny významných evropských států

nekatolíky, exulanty (Obnovené zřízení zemské) - chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti - objasní vliv tureckého nebezpečí na evropské dění, zejména na střední Evropu, útoky na Rakousko a Uhry - na základě porovnání feudálního a kapitalistického systému bude zkoumat vývoj ve vybraných zemích - vysvětlí přínos reforem císařovny Marie Terezie - uvede a vysvětlí základní reformy Josefa II., v čem byl jejich přínos - popíše typickou barokní stavbu, uvede představitele baroka • rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek - rozpoznává projevy barokní kultury - vysvětlí pojem vědecká revoluce 17. st., dokáže dát do souvislosti pojem racionality a osvícenství - na základě porovnání feudálního systému a kapitalistického systému bude zkoumat vývoj ve vybraných zemích	Anglie a Velká Británie Francie Rusko Dějiny českých zemí a habsburské monarchie Marie Terezie Josef II. - barokní kultura a osvícenství Kultura v 17. a 18. století Baroko Rokoko Klasicismus
pokrytí průřezových témat	
MuV MK, EP,PSSS OSV RSP	
přesahy	
Do: Z (8. ročník): - světadíly, oceány, makroregiony světa ČJ (8. ročník): - literární druhy a žánry HV (8. ročník): - hudební styly a žánry VV (8. ročník): - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření	
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI	
výstupy	učivo
• objasní souvislost mezi událostmi	- Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vznik na Evropu a svět; vznik

francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé - popíše francouzskou společnost před revolucí - popíše chronologický vývoj revolucí - zhodnotí myšlenky Deklarace lidských a občanských práv vzhledem k době vzniku a dnešku, v čem se odlišují a v čem jsou shodné - vypráví o Napoleonovi a jeho taženích - úspěšných, prohraných a jeho konci - uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností • vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti • porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů • charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií • vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; - snaží se pochopit 1. polovinu 20. století - období největších světových válek - rozliší skutečné příčiny války od záminky – sarajevského atentátu	USA Velká francouzská revoluce a napoleonské války Napoleon Bonaparte Vídeňský kongres - industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka Mezi Vídeňským kongresem a revolucí 1848 Společnost Průmyslová revoluce - národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa Dějiny významných států v Evropě Západní Evropa Východní Evropa a Balkán Dějiny českých zemí a habsburské monarchie Metternichovský absolutismus Národní obrození Kultura první poloviny 19. století Romantismus Biedermeier Industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka - industrializace - důsledky pro společnost - sociální otázka Národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa - rok 1848 v Evropě a v Čechách - revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů - politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva Revoluce 1848 Francie Itálie Německo Habsburská monarchie Kulturní rozrůzněnost doby Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus Mezi revolucí 1848 a první světovou válkou

-na základě popisu vojenské taktiky a vyjmenování nových zbraní vysvětlí vojenský charakter války – vleklá, poziční - dokáže zdůvodnit, v čem spočívala zásluha TGM o vznik Československa, zná "Muže 28. října" - uvede další představitele odboje, vypráví o legiích a zhodnotí jejich význam pro vznik státu, zná jistě datum 28. 10. 1918 - vyjmenuje, popíše symboly nového státu	Společnost Dějiny významných států v Evropě i ve světě Významné státy mimo Evropu Dějiny českých zemí a habsburské monarchie Bachův absolutismus Vznik Rakouska- Uherska - kulturní rozrůzněnost doby Kultura druhé poloviny 19. a počátku 20. století - první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky První světová válka -nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy
pokrytí průřezových témat	
VDO OOSS MuV KD , LV , EP , MK , PSSS OSV RSP VMEGS ES , JE	
přesahy	
Do: VO (8. ročník): - právní základy státu Z (8. ročník): - světadíly, oceány, makroregiony světa HV (8. ročník): - hudební styly a žánry VV (8. ročník): - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření ČJ (8. ročník): - literární druhy a žánry VO (8. ročník): - právní řád české republiky	

D

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MODERNÍ DOBA	
výstupy	učivo
na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky - popíše události v Rusku vrcholící	Opakování učiva 8.ročníku První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky Nové politické uspořádání Evropy a úloha

říjnovou revolucí a vysvětlí jejich vliv na ukončení války - snaží se pochopit 1.polovinu 20. století - období největších světových válek • rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů • zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jejího vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí - vyjmenuje, popíše symboly nového státu - na příkladu politického systému první republiky dokáže popsat a vysvětlit fungování pluralitní demokracie • charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu - objasní charakter versailleského systému a problémy jeho fungování - vyvodí odlišnost demokracie a totality, uvede shody a rozdíly dvou podob totality – komunismu (na příkladu Ruska – SSSR) a fašismu (na příkladu Itálie) • na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - uvede příčiny a důsledky hospodářské krize - uvede, kde propukla - najde souvislost mezi hospodářským vývojem a nástupem extrémních politických sil - vysvětlí pojem nacismus a uvede jeho znaky - popíše politiku usmiřování, uvede konkrétní příklady a zhodnotí výsledek	USA ve světě Mezi světovými válkami Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy - komunismus, fašismus, nacismus - důsledky pro Československo a svět Pařížská mírová konference Totalitní režimy Československá republika mezi válkami Kultura a věda mezi válkami - druhá světová válka, holocaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války Průběh druhé světové války Zločiny proti lidskosti za druhé světové války Československo za druhé světové války

appeasementu	
pokrytí průřezových témat	
VDO OOSS , PD, POPŽ MuV KD , LV , EP , PSSS OSV SaS , PH , KaK, MV VMEGS ES EV ŽP MeV VAMS	
přesahy	
Do: ČJ (9. ročník): - literární druhy a žánry VO (9. ročník): - právní základy státu VO (9. ročník): - osobní rozvoj VO (9. ročník): - právo v každodenním životě VO (9. ročník): - vztahy mezi lidmi Z (7. ročník): - světadíly, oceány, makroregiony světa VO (9. ročník): - mezinárodní spolupráce VO (9. ročník): - lidská práva VO (9. ročník): - výroba, obchod, služby - jejich funkce a návaznost Z: Z (7. ročník): - světadíly, oceány, makroregiony světa Z (8. ročník): - světadíly, oceány, makroregiony světa	
ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT	
výstupy	učivo
vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků - popíše průběh válek - vysvětlí, jak probíhala pomoc od nejsilnějších spojenců V a Z bloku, důsledky válek vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho	- studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi, politické, hospodářské sociální a ideologické soupeření Poválečné uspořádání Studená válka Evropská integrace Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) - rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět Dekolonizace

vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí - popíše průběh let 1945-1989 v Československu - posoudí postavení Československa v rámci východního bloku • posoudí postavení rozvojových zemí prokáže základní orientaci v problémech současného světa • prokáže základní orientaci v problémech současného světa	Východní blok Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky Československo po druhé světové válce Věda technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava Kultura a věda v poválečném období - problémy současnosti
pokrytí průřezových témat	
VDO OSSŠ , OOSS , POPŽ , PD MuV KD , LV , EP , MK , PSSS MeV KČVMS , IVMSR , SMS , VAMS , FVM , TMS , PRT OSV RSP , PL , ŘPRD , SaS , SRaSO , PH , K , MV , Ko , KaK , HPPE VMEGS ES, OES , JE EV E , ZPŽ , ŽP , VČP	
přesahy	
Do: VO (9. ročník): - mezinárodní spolupráce VO (9. ročník): - právní základy státu Z (9. ročník): - globalizační společenské, politické a hospodářské Z (9. ročník): - světové hospodářství ČJ (9. ročník): - literární druhy a žánry VO (9. ročník): - globalizace VO (9. ročník): - lidská práva VO (9. ročník): - právo v každodenním životě P (9. ročník): - ochrana přírody a životního prostředí Z (9. ročník): - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života Z (9. ročník): - obyvatelstvo světa Z: Z (6.,7.,8. ročník): - světadíly, oceány, makroregiony světa	

4. 5. 2. Výchova k občanství - VO

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření hodnot, které souvisejí se začleňováním do společnosti.

Napomáhá k poznání sama sebe i ostatních lidí. K pochopení vlastního chování i chování ostatních lidí v různých životních situacích.

Seznamuje žáky se vztahy v rodině a ve společnosti,

s hospodářským životem, s politikou a se způsoby zapojení občana do občanského života.

Učí žáky jejich právům a povinnostem,

odpovědnosti za své chování a jednání i jejich důsledky.

Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, usiluje o vytvoření a upevnění jejich osobní i občanské odpovědnosti a motivuje je k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Rozšiřuje a prohlubuje poznatky o rodině, škole, přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výchova k občanství je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. - 9. ročníku. Navazuje na základy (dovednosti, vědomosti, postoje), které žáci získali v předmětu Člověk a jeho svět, Vlastivědě a Přírodovědě v 1. - 5. ročníku. Vyučuje se 1 hodinu týdně.

Metody

Frontální výuka s demonstračními pomůckami, práce s odbornou literaturou a pracovními listy, skupinové práce, besedy, krátkodobé projekty, internet.

Hodnocení

PU, ST, V, U, SP, R, SU

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel

- učí využívat dovednosti číst k dalšímu vzdělávání, hledání - informací a práci s textem
- vede k aktivnímu přístupu k činnostem
- vhodně motivuje k učení
- učí žáky sebehodnocení a sebekritiky
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- vede žáky k tomu, že získané vědomosti, znalosti a postoje jsou důležité pro jejich budoucnost
- využívá vhodné způsoby a metody práce

Žák

- učí se učit, rozvrhnout si čas na dobu práce a odpočinku
- využívá prostředků výpočetní techniky
- provádí sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- pro řešení problému volí správné pomůcky, vede žáky k vlastním postupům
- učí žáky přemýšlet, rozhodnout se pro řešení a obhájit svoje rozhodnutí
- problém není překážka, ale výzva

Žák

- je schopen nalezený problém pojmenovat a hledat jeho řešení
- využívá získaných vědomostí a dovedností ke tvořivé práci
- učí se logicky uvažovat, nedělá ukvapené závěry, svá rozhodnutí zdůvodní

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k samostatnému, výstižnému a kultivovanému vyjadřování a vystupování
- rozvíjí u žáků schopnost respektovat názory druhých
- obhajovat vlastní názor
- chovat se nekonfliktně
- vede k přátelským a slušným projevům chování mezi žáky
- jde sám příkladem

Žák

- učí se zpracovávat různé druhy informací, hledat různé cesty k jejich získávání
- vyjadřuje vlastní názor, respektuje názor druhých
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje
- vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, vyjadřuje se souvisle a kultivovaně

Kompetence sociální a personální

Učitel

- rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- omezuje používání frontální metody výuky
- vede žáky k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu a v jiných médiích
- vyžaduje dodržování základních pravidel slušného chování
- učí žáky spolupracovat ve skupinách, týmové spolupráci a podřídit se pravidlům předem domluveným
- učí žáky znát hranice “kam až můžu zajít“ při diskusích s kamarády, učiteli a dospělými
- učí žáky naslouchat druhým a respektovat cizí názor

Žák

- v případě potřeby poskytne pomoc či o ni požádá
- dodržuje společně dohodnutá pravidla chování, aby nedocházelo k narušování tvořivé práce
- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- respektuje individuální zvláštnosti spolužáků
- utváří si pozitivní představu o sobě samém a podporuje tak svou sebedůvěru a rozvoj
- učí se ovládat své jednání a chování

Kompetence občanské

Učitel

- vychovává žáky jako svobodné občany, plní si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých
- jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí
- jako ohleduplné osoby, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- nabízí žákům vhodné pozitivní aktivity
- v hodnocení žáků uplatňuje prvky pozitivní motivace
- jde příkladem v respektování pravidel duševního vlastnictví

Žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí, posuzuje vnitřní hodnoty sdělovaných informací
- respektuje zákony a společenské normy, pravidla duševního vlastnictví
- je si vědom svých práv i povinností i mimo školu
- učí se poskytovat účinnou pomoc v krizových situacích

Kompetence pracovní

Učitel

- vytváří u žáků kladný vztah k práci
- vede žáka k potřebě pravidelné přípravy na vyučování a k vlastní iniciativě při této přípravě
- snaží se být i žákům příkladem
- prostřednictvím učiva vede žáky z zamyšlení nad vlastní budoucností
- vede žáky k dodržování základních hygienických návyků

Žák

- dodržuje hygienu práce
- využívá svých znalostí v běžné praxi
- dodržuje bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívá vědomostí a dovedností k odpovědnému rozhodnutí o směru dalšího vzdělávání

VO

6. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	
výstupy	učivo
• uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích • rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Naše škola - život ve škole - práva a povinnosti žáků - význam a činnost žákovské samosprávy Naše obec, region, kraj - důležité instituce - zajímavá a památná místa - významní rodáci - místní tradice Naše vlast - pojem vlasti a vlastenectví - zajímavá a památná místa - co nás proslavilo - významné osobnosti Kulturní život - rozmanitost kulturních projevů - kulturní hodnoty - kulturní tradice - kulturní instituce
pokrytí průřezových témat	
VDO OSŠ , OOSS, PD OSV MV , Ko, PL, HPPE, SaS , PH	

EV VČP MuV KD , LV , MK	
ČLOVĚK JAKO JEDINEC	
výstupy	učivo
kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	Podobnost a odlišnost lidí - projevy chování - rozdíly v prožívání, myšlení a jednání
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , SaS , SRaSO , PH	

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO	
výstupy	učivo
přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	Lidská práva - základní lidská práva - práva dítěte, jejich ochrana - úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech - poškozování lidských práv, šikana, diskriminace
pokrytí průřezových témat	
VDO OOS , POPŽ , PD MeV KČVMS , IVMSR OSV PL , MV , Ko , KaK	

VO

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	
výstupy	učivo

• uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích • objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání • rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám • kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Naše škola - společná pravidla a normy - vklad vzdělání pro život Naše obec, region, kraj - ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku Naše vlast - státní symboly - státní svátky - významné dny Kulturní život - masová kultura - prostředky komunikace
pokrytí průřezových témat	
VDO OSŠ , OOS OSV PL , MV EV E , ŽP MeV KČVMS , TMS , PRT MuV LV , EP , MK VMEGS ES , OES , JE, PSSS	
přesahy	
Z: VO (6.roč.): Člověk ve společnosti	
ČLOVĚK JAKO JEDINEC	
výstupy	učivo
• objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i	Podobnost a odlišnost lidí - osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti - charakter - vrozené předpoklady - osobní potenciál

společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	
pokrytí průřezových témat	
VDO OOSS OSV RSP , SaS , PH , K , Ko	
přesahy	
Z: VO (6.roč.): Člověk jako jedinec	
STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ	
výstupy	učivo
- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	Majetek, vlastnictví - formy vlastnictví - hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana Peníze - formy placení Banky a jejich služby - aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění - produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků Principy tržního hospodářství - nabídka, poptávka, trh - tvorba ceny, inflace - podstata fungování trhu
pokrytí průřezových témat	
MuV LV , PSSS MeV KČVMS OSV SRaSO , HPPE	
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO	
výstupy	učivo
rozlišuje nejčastější typy a formy	Právní základy státu

států a na příkladech porovná jejich znaky • objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	- znaky státu - typy a formy státu - státní občanství ČR - Ústava ČR - složky státní moci, jejich orgány, instituce - obrana státu Principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu
pokrytí průřezových témat	
VDO OOSS , POPŽ , PD MeV KČVMS , IVMSR OSV PL , MV , Ko , KaK	

VO

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	
výstupy	učivo
• uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi - rovnost a nerovnost - rovné postavení mužů a žen Vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy - mezilidská komunikace Zásady lidského soužití - morálka a mravnost - svoboda a vzájemná závislost - pravidla chování
pokrytí průřezových témat	
OSV PL , SaS , PH , ŘPRD , MV , KaK, Ko , HPPE MuV LV , PSSS	

přesahy	
Z: VO (6.,7.roč.): Člověk ve společnosti	
ČLOVĚK JAKO JEDINEC	
výstupy	učivo
• objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek • kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání • popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí - systém osobních hodnot - sebehodnocení - stereotypy v posuzování druhých lidí Osobní rozvoj - životní cíle a plány - životní perspektiva - adaptace na životní změny - sebezměna - význam motivace - význam aktivity - význam vůle
pokrytí průřezových témat	
MuV KD , LV , EP , MK , PSSS VMEGS JE	
přesahy	
Z: VO (6.,7.roč.): Člověk jako jedinec	
STÁT A PRÁVO	
výstupy	učivo
• přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod • objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství • dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování • vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede	Státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly Principy demokracie - politický pluralismus - význam a formy voleb do zastupitelstev Právní řád české republiky - význam a funkce právního řádu - orgány právní ochrany občanů - soustava soudů

příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	
pokrytí průřezových témat	
VDO OOSS , POPŽ , PD VMEGS ES , JE EV ZPŽ , VČP	
přesahy	
Z: VO (7.roč.): Stát a právo	
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT	
výstupy	učivo
- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	Evropská integrace - podstata, význam, výhody - Evropská unie a ČR Globalizace - projevy - významné globální problémy
pokrytí průřezových témat	
VDO OOSS MuV MK VMEGS ES , OES , JE EV E , ZPŽ , ŽP , VČP	

VO

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	
výstupy	učivo
uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	Lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi - rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen

• objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám • rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti • kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	- lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi - potřební lidé ve společnosti Vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace - konflikty v mezilidských vztazích - problémy lidské nesnášenlivosti Zásady lidského soužití - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , PL , ŘPRD , SaS , SRaSO , PH , K , MV , Ko , KaK , HPPE VDO OSS , OOS , POPŽ , PD MuV LV , PSSS VMEGS ES	
přesahy	
Z: VO (6.,7.,8.roč.): Člověk ve společnosti	
ČLOVĚK JAKO JEDINEC	
výstupy	učivo
• popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Osobní rozvoj - adaptace na životní změny - sebezměna - seberozvoj - význam osobní kázně
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , PH , K , Ko , HPPE	
přesahy	
Z: VO (6.,7.,8.roč.): Člověk jako jedinec	
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ	

výstupy	učivo
- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	Majetek, vlastnictví - hospodaření s penězi - hospodaření s majetkem a různými formami vlastnictví Peníze - banky a jejich služby - aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění - produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků Hospodaření - rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing - rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti - význam daní Výroba, obchod, služby - jejich funkce a návaznost Principy tržního hospodářství - tvorba ceny, inflace - podstata fungování trhu
pokrytí průřezových témat	
OSV ŘPRD , SaS , SRaSO, MV, Ko ,KaK, HPPE VDO OOSS , PD	
přesahy	
Z: VO (7.roč.): Stát a hospodářství	
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO	
výstupy	učivo
- přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství - uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy	Právní řád České republiky - právní norma, předpis, publikování právních předpisů Protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce - trestní postižitelnost - porušování předpisů v silničním provozu - porušování práv k duševnímu vlastnictví

- osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci • dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování • rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů • rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu • rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady • diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	Právo v každodenním životě - důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající - základní práva spotřebitele - styk s úřady
pokrytí průřezových témat	
VDO OOSS , PD MuV LV OSV PL , MV , Ko, RSP , ŘPRD , PH , HPPE	
přesahy	
Z: VO (7.,8.roč.): Stát a právo	
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT	
výstupy	učivo
• uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	Globalizace - projevy - významné globální problémy
pokrytí průřezových témat	
VMEGS ES , OES , JE MuV	

KD , LV , EP , MK , PSSS EV E , ZPŽ , ŽP , VČP
přesahy
Z: VO (8.roč.): Mezinárodní vztahy, globální svět

4.6. Člověk a příroda

4. 6. 1. Fyzika - F

Charakteristika vyučovacího předmětu

Fyzika je předmět, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako celku, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě.

Předmět rozvíjí dovednosti žáků objektivně a spolehlivě pozorovat, měřit, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry, a ty ústně i písemně interpretovat.

Osvojením si základních fyzikálních pojmů, veličin a zákonitostí vede žáky k porozumění fyzikálních jevů a procesů, vyskytujících se v přírodě a v běžném životě.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Fyzika je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. až 9. ročníku. Vyučuje se v 6. a 7. roč. 1 hodinu týdně, v 8. a 9. roč. 2 hodiny týdně. Vyučovací předmět Fyzika je zpravidla vyučován v odborné učebně fyziky. fyziky ve vhodných případech může probíhat i v jiných prostorách školy a mimo budovu školy.

Předmět svým charakterem a vzdělávacím obsahem přesahuje do dalších vzdělávacích oborů - Chemie, Přírodopis, Zeměpis, Člověk a svět práce aj.

Metody

Frontální výuka s demonstračními pomůckami, pozorování, praktické cvičení - pokus, práce s odbornou literaturou a pracovními listy, nácvik demonstračních situací, skupinové práce, besedy, krátkodobé projekty, internet.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel

- rozvíjí zájem žáka o poznání okolí svého domova, poznávání svého regionu, vlasti i cizích zemí
- podporuje aktivní osobní přístup – zájem o turistiku
- vede žáky k různým metodám poznávání přírodních objektů, přírodních jevů a lidských výtvorů
- vede žáky k plánování, organizování a vyhodnocování vlastní činnosti
- vede žáky k vyhodnocování informací z hlediska objektivnosti a důležitosti
- vede žáky k experimentování a pozorování, porovnávání výsledků a vyvozování závěrů
- vede žáky ke správnému zaznamenání a zdokumentování experimentu
- učí žáka vyhledávat informace a rozlišovat podstatné od nepodstatného
- učí žáka používat získané informace pro řešení praktických úloh
- vede k aktivnímu přístupu k činnostem a umět vyhledávat veškeré souvislosti a aplikovat je

na problémy, situace

- vhodně motivuje, aby se žák učil s chutí
- vede žáka k tomu, aby pochopil, že získané vědomosti, dovednosti a postoje jsou důležité pro jejich budoucnost
- jde vlastním příkladem v celoživotním vzdělávání

Žák

- vyhledává, zpracuje a používá potřebné informace z knih a internetu
- používá různé metody poznávání přírodních objektů, přírodních jevů a lidských výtvorů
- dovede plánovat a vyhodnocovat vlastní činnost
- vyhodnocuje objektivnost a důležitost jednotlivých informací
- aktivně přistupuje k činnostem

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k řešení problémů zadáváním praktických problémových úloh
- vytváří modelové příklady pro tvorbu algoritmů řešení problémů
- vede žáky k přechodu od smyslového vnímání k poznávání založenému na pojmech a modelech a chápání vzájemných souvislostí a zákonitostí přírodních jevů
- podporuje netradiční způsoby řešení
- rozvíjí samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- vede žáky k týmové spolupráci při řešení problémů
- podporuje využívání moderní techniky
- upřednostňuje prevenci před řešením následků
- učí schopnost problém pojmenovat, podělit se o něj, samostatně řešit
- učí najít při řešení problémů správné postupy a použít vhodné pomůcky
- učí žáka porovnat řešení, vybrat z více možností nejlepší a obhájit je
- vede žáky k logickému uvažování, neukvapeným závěrům a schopnosti hodnotit sám sebe i druhé

Žák

- tvoří samostatně, využívá logické myšlení
- dovede spolupracovat v týmu
- dokáže problém pojmenovat a podělit se o něj
- porovnává různé možnosti řešení, vybírá nejvhodnější

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování a argumentaci
- učí žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat postupy a výsledky svých pozorování a měření
- vede žáky ke kultivovanému mluvenému i písemnému projevu
- vede žáky k otevřenému vyjadřování vlastního názoru podpořeného argumenty
- vede k přátelské komunikaci mezi vyučujícími a dětmi a mezi žáky navzájem
- vede žáky k přiměřené komunikaci s jinými lidmi v různých situacích
- učí žáky obhajovat vlastní názor a respektovat názor druhých základním postojem z očí do očí, nasloucháním a asertivitou
- učí žáky zpracovávat různé druhy informací
- netoleruje agresivní, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů

Žák

- vyjadřuje se souvisle a srozumitelně, využívá logickou argumentaci
- dovede vyjádřit vlastní názor a obhájit jej
- respektuje názory druhých

Kompetence personální a sociální

Učitel

- vede žáky ke kooperaci a společnému hledání optimálního řešení problémů
- vede žáky k vnímání vzájemné odlišnosti jako podmínky efektivní spolupráce
- rozvíjí schopnost zastávat v týmu různé role
- vede žáky ke kritickému hodnocení práce své, týmu i ostatních členů týmu
- upevňuje vědomí, že ve spolupráci lze lépe dosáhnout cílů dílčích i společných
- vede žáky k odsouzení rasismu a xenofobie
- učí žáky spolupracovat ve skupinách, týmové spolupráci, podřízení se předem domluveným pravidlům
- učí žáky vyslechnout názor druhých, diskutovat o nich v mezích slušného chování
- učí žáky znát hranice, „kam až mohou zajít“
- učí žáky požádat o pomoc, poskytnout pomoc a tolerovat rozdíly mezi lidmi
- podporuje zdravé sebevědomí a přátelskou atmosféru ve třídě
- připravuje žáky pro praktický život v rodině a ve společnosti

Žák

- dovede spolupracovat v týmu
- toleruje odlišnost jedince
- dovede poskytnout pomoc i o ni požádat
- dovede vytvořit systém pravidel a řídit se jím

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k poznání praktického využití geografických dovedností
- vede žáky k aktivní ochraně duchovních, kulturních a materiálních výtvarů minulosti i současnosti
- vede žáky k ochraně životního prostředí
- vytváří u žáků pocit zodpovědnosti za předávání materiálního i duchovního dědictví dalším generacím
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytvářet situace, kdy se žáci potřebují
- vede žáky k důslednému plnění stanovených pravidel
- vede žáky k respektování a úctě k ostatním lidem
- netoleruje projevy nesnášenlivosti a šikany, rasismu a nacionalismu
- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování a slušného chování
- vede žáky ke znalosti historie města, regionu a obce
- vede žáky k vlastenectví
- vede žák ke spolupráci se školami v regionu
- vede žáky ke správnému ekologickému chování

Žák

- plní důsledně stanovená pravidla
- dodržuje pravidla slušného chování
- dodržuje v rámci možností zásady ekologického chování

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k pozitivnímu přístupu k práci
- učí žáky plánovat a provádět soustavné pozorování, měření a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- učí žáky využívat moderní technologie, postupy a pomůcky
- vede žáky k adaptaci na nové podmínky

- seznamuje žáky s podmínkami a možnostmi pracovního uplatnění v Evropské unii
- učí žáky vážit si každého povolání
- vede žáky k pochopení, že pracovat musíme
- seznamuje žáky s různými povoláními
- snaží se být pro žáky příkladem a pozitivně prezentujeme školu na veřejnosti

Žák

- dovede plánovat svou činnost
- dokáže získávat data z různých zdrojů
- využívá moderní technologie

Kompetence digitální

Žák

- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

F

6. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

LÁTKY A TĚLESA	
výstupy	učivo
• změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa - používá název, značku a jednotky základních fyzikálních veličin - přiřadí výsledku měření správnou číselnou hodnotu a jednotku - vybere správné měřidlo pro určení hodnoty dané fyzikální veličiny - používá hlavní jednotky, některé jejich násobky a díly - vyjádří fyzikální veličinu v dané jednotce, v jiných jednotkách • uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí - rozliší na příkladech mezi pojmy těleso a látka - vybere správně skupenství dané látky - popíše složení atomu - popíše vlastními slovy neustálý a neuspořádaný pohyb částic a uvede	Měřené veličiny - délka - objem - hmotnost - teplota a její změna - čas Skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; - difuze

jevy (difúze) - vysvětlí hlavní změny mezi částičovým složením látek pevných, kapalných a plyných • předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty - zdůvodní, zda se objem tělesa při dané změně teploty zmenší nebo zvětší • využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů - vypočítá hustotu z hodnot objemu a hmotnosti - používá tabulky pro vyhledávání vzorců a jednotek	
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD	

F

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

POHYB TĚLES; SÍLY	
výstupy	učivo
• rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - vysvětlí pohyb a klid těles jako stálost resp. proměnnost - popíše druhy pohybů těles a uvede příklad • využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles - změří dráhu a čas pohybujícího se tělesa, vypočítá rychlost	Pohyby těles - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; - pohyb přímočarý a křivočarý

• určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici - vytvoří konkrétní situace vzájemného působení dvou objektů - popíše vztah mezi gravitační silou a hmotností - definuje gravitační sílu jako výsledek působení gravitačního pole - určí pomocí olovnice svislý směr - používá tabulky • určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici - definuje tlakovou sílu (kolmo k ploše) - uvede hlavní jednotku tlaku a některé její násobky - používá vzorec $p = F/S$ při řešení úloh z praxe - používá tabulky • určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici - vysvětlí, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle, souvisí s materiálem a drsností styčných ploch, ale ne s jejich obsahem - uvede příklady pro snížení nebo zvýšení třecí síly • určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici - určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil	Gravitační pole a gravitační síla - přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa Tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí Třecí síla - smykové tření, - ovlivňování velikosti třecí síly v praxi Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP, ŘPRD, K, KaK	

VESMÍR	
výstupy	učivo
objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet - uspořádá sluneční soustavu - nalezne základní charakteristiky Slunce a planet - popíše pohyb planet kolem Slunce a měsíců kolem planet - vyjádří vlastními slovy a nakreslí princip fázi Měsíce	Sluneční soustava - její hlavní složky - měsíční fáze
pokrytí průřezových témat	
MeV IVMSR OSV RSP , ŘPRD EV ZPŽ	

F

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN	
výstupy	učivo
využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů - popíše podstatu Pascalova zákona - používá jej při výpočtech hydraulických zařízení využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů - definuje hydrostatický tlak - definuje atmosférický tlak na základě grav.síly - vysvětlí, zda je v nádobě přetlak nebo podtlak	Pascalův zákon - hydraulická zařízení Hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; - souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře

- popíše složení atmosféry - definuje meteorologii jako vědu o počasí - uvede příklady základních meteorologických jevů • využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů - popíše podstatu Archimédova zákona - zdůvodní, kdy se těleso potápí, vznáší nebo plave v kapalině - vysvětlí vznik vztlakové síly při ponoření tělesa do kapaliny	Archimédův zákon - vztlaková síla; - potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách
pokrytí průřezových témat	
MeV IVMSR, FVM OSV RSP, ŘPRD, K, KaK EV ZPŽ VMEGS JE	
přesahy	
Z: Z (6. ročník): - krajinná sféra	
ENERGIE	
výstupy	učivo
• využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem - definuje práci a výkon - přiřadí jednotky práce a výkonu - nalezne v tabulkách vzorec a přiřadí výpočet při řešení úloh z praxe - definuje vnitřní energii tělesa jako celkovou polohovou a pohybovou energii částic • zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Formy energie - pohybová a polohová energie - vnitřní energie - elektrická energie a výkon - výroba a přenos elektrické energie - jaderná energie, štěpná reakce, - jaderný reaktor - jaderná elektrárna - ochrana lidí před radioaktivním zářením

- definuje jadernou energii - definuje štěpení jádra atomu a popíše řetězovou reakci - popíše hlavní části jaderné elektrárny (jaderný reaktor, primární a sekundární okruh) - popíše způsoby ochrany lidí před radioaktivním zářením • zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí - přiřadí vnitřní energii tělesa ze znalosti teploty tělesa - zdůvodní, zda je teplo přijaté nebo odevzdané - uvede základní skupenské přeměny (tání, tuhnutí, kapalnění, vypařování) - vyhledá teploty skupenských přeměn v tabulkách - popíše hlavní faktory závislosti vypařování - popíše závislost teploty varu kapaliny • zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí - vysvětlí pojem obnovitelný a neobnovitelný zdroj energie - vysvětlí význam obnovitelných zdrojů energie pro životní prostředí	Přeměny skupenství - tání a tuhnutí - vypařování a kapalnění - hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , KaK EV ŽP	
přesahy	
Do: Z (9. ročník): - vztah příroda a společnost	

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE	
výstupy	učivo
• sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu - popíše zdroje napětí, spotřebič a spínač - sestaví jednoduchý elektrický obvod dle nakresleného plánu - změří elektrické napětí a elektrický proud v obvodu - aplikuje bezpečnost při práci s elektrickými přístroji a zařízeními • rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí - změří elektrické napětí a elektrický proud v obvodu - vyjádří vlastními slovy rozdíl mezi stejnosměrným a střídavým elektrickým proudem • rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - uvede příklady vodiče, izolantu a polovodiče - popíše vlastnosti vodiče, izolantu a polovodiče • využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní - popíše vlastnosti magnetického pole - vlastními slovy popíše magnetické pole cívky s proudem - reprodukuje pravidlo pravé ruky pro určení magnetického pólu cívky - popíše elektromagnet - vyjádří působení magnetického pole na cívku s proudem - popíše stejnosměrný elektromotor - vlastními slovy vyjádří pojem	Elektrický obvod - zdroj napětí - spotřebič - spínač Elektrické a magnetické pole - elektrická a magnetická síla - elektrický náboj - tepelné účinky elektrického proudu - elektrický odpor - stejnosměrný elektromotor - transformátor - bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními

elektromagnetická indukce - vysvětlí pojem a užití transformátoru - definuje elektrický náboj - popíše tepelné účinky elektrického proudu	
pokrytí průřezových témat	
MeV KČVMS , IVMSR EV ŽP , VČP	
přesahy	
Z: P (8. ročník): - životní styl P (8. ročník): - nemoci, úrazy a prevence P (8. ročník): - anatomie a fyziologie	
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE	
výstupy	učivo
• využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh - definuje zdroje světla - přiřadí rychlost světla v různých prostředích - definuje stín - nakreslí a vyjádří vlastními slovy princip zatmění Slunce a Měsíce - definuje druhy zrcadel /rovinné, duté a vypuklé/ - uvede příklady čoček - vysvětlí zobrazení lomem spojkou rozptylkou - vysvětlí rozklad bílého světla hranolem • rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami - popíše lom světla při průchodu z jednoho prostředí do druhého /vzduch, voda, sklo/ - definuje lom paprsku ke kolmici - definuje lom paprsku od kolmice	Vlastnosti světla - zdroje světla - rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích - stín, zatmění Slunce a Měsíce - zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně) - zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně) - rozklad bílého světla hranolem

- popíše princip lupy, mikroskopu a dalekohledu	
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD VMEGS OES EV ZPŽ , ŽP	
přesahy	
Z: P (8. ročník): - významní biologové a jejich objevy P (8. ročník): - praktické metody poznávání přírody P (8. ročník): - životní styl P (8. ročník): - nemoci, úrazy a prevence P (8. ročník): - anatomie a fyziologie	
ZVUKOVÉ DĚJE	
výstupy	učivo
rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - definuje zdroj zvuku a podmínky pro vznik zvuku - popíše šíření zvuku prostředím - uvede příklady rychlosti šíření zvuku v různých prostředích - uvede příklady odrazu zvuku, ozvěny a pohlcování zvuku - vysvětlí co je to tón a výška tónu posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí - uspořádá hlasitosti zvuku podle výskytu v běžném životě - definuje jednotku hlasitosti zvuku - popíše škodlivost nadměrného hluku pro živé tvory - uvede příklady ochrany před nadměrným hlukem	Vlastnosti zvuku - látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, - rychlost šíření zvuku v různých prostředích; - odraz zvuku na překážce, ozvěna; - pohlcování zvuku
pokrytí průřezových témat	
MuV LV MeV	

KČVMS , IVMSR , VAMS OSV RSP , ŘPRD , SRaSO , MV , Ko , HPPE EV E , ZPŽ , ŽP , VČP
přesahy
Z: P (8. ročník): - nemoci, úrazy a prevence P (8. ročník): - životní styl P (8. ročník): - anatomie a fyziologie Do: P (9. ročník): - organismy a prostředí

4. 6. 2. Chemie – Ch

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Chemie zahrnuje metody pro hlubší porozumění faktů a jejich zákonitostí, vede k chápání souvislostí mezi lidskou činností a přírodou/ochrana/tvorba životního prostředí/, vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech chemických látek a jejich reakcí.

Předmět učí žáky řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůrazňovat chemické jevy, získávat a upevňovat dovednosti při práci s chemikáliemi a poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami.

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Předmět Chemie je vyučován jako samostatný předmět 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně zpravidla v odborné učebně chemie.

Předmět Chemie úzce souvisí s dalšími vzdělávacími obory ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda - Přírodopis, Fyzika, Zeměpis, se vzdělávacími oblastmi Člověk a zdraví, Člověk a svět práce a prolínají se zde průřezová témata.

Formy a metody práce

Užívají se podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - frontální výuka s demonstračními pomůckami, pozorování, praktické cvičení - pokus, práce s odbornou literaturou a pracovními listy, nácvik jednoduchých laboratorních metod a postupů, skupinové práce, besedy, krátkodobé projekty.

Hodnocení

Ú, PP, T, LB, SP, R, DÚ

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k samostatnému pozorování a získávání informací
- vede žáky k nalézání souvislostí
- vede žáky k zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek
- vede žáky ke správné odborné terminologii, symbolů a značek a propojování souvislostí

Žák

- samostatně pozoruje a získává informace
- nalézá souvislosti
- užívá odborné termíny, symboly a značky

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává žákům úkoly, které umožňují různé postupy
- vede žáky k promýšlení pracovních pokusů při praktických cvičeních
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

Žák

- navrhuje řešení
- dochází k závěrům a vyhodnocuje získané informace
- vysvětlí chemickou podstatu

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k samostatnému a výstižnému vyjadřování a vystupování
- učí žáky respektovat názory druhých a obhajovat vlastní názor
- vede k přátelským a slušným projevům chování mezi žáky, jde sám příkladem

Žák

- při práci ve skupinách spolu žáci komunikují
- respektují názory druhých
- diskutují o svých závěrech, jsou schopny argumentace
- užívají správně chemické symboly a značky
- prezentují svou práci před ostatními ve skupině
- hodnotí se, reagují na hodnocení ostatních

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky ke spolupráci a diskusi ve skupině
- vede žáky k zodpovědnosti
- napomáhá k posilování sebedůvěry

Žák

- se učí spolupracovat ve skupině při řešení problémů
- učí se zodpovědnosti
- posiluje svou sebedůvěru
- smysluplně diskutuje o problému

Kompetence občanské

Učitel

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, školního řádu a bezpečnostních hygienických pravidel

Žák

- chápe svá práva a povinnosti v souvislosti s ochranou zdraví svého a zdraví svých blízkých a v souvislosti s ochranou životního prostředí
- chová se zodpovědně

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s chemickými

látkami

Žák

- žák pracuje samostatně
- navrhuje postupy
- organizuje si čas a úkoly
- své poznatky využijí v běžné praxi

Kompetence digitální

Žák

- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Ch

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE	
výstupy	učivo
• určí společné a rozdílné vlastnosti látek - nazve skupenství a jejich přeměny - vyjmenuje používá zásady bezpečné práce • pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí - dovede poskytnout první pomoc - přivolá pomoc - uvede telefonní číslo záchranné služby - pojmenuje značky pro označení nebezpečných látek	Vlastnosti látek - hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost - vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek Zásady bezpečné práce - ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě Nebezpečné látky a přípravky - H-věty, P-věty - piktogramy a jejich význam
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP, ŘPRD , PH , Ko , KaK, SRaSO EV ZPŽ , ŽP, VČP MeV FVM	

přesahy	
Z: F (6. ročník): - měřené veličiny F (6. ročník): - skupenství látek VZ (6. ročník): - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví VZ (6. ročník): - ochrana člověka za mimořádných událostí Do: P (8. ročník): - nemoci, úrazy a prevence	
SMĚSI	
výstupy	učivo
rozlišuje směsi a chemické látky - rozliší a pojmenuje druhy směsí - vysvětlí pojmy: rozpustnost, koncentrovaný roztok, zředěný, nasycený, nenasycený - uvede příklady z praxe vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení -vypočítá hmotnostní zlomek složení směsí a procentuální koncentraci navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi - uvede některé principy a postupy oddělováním směsí a aplikuje je provést v praxi rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití - vyjmenuje základní druhy a význam vod podle znečištění a užití - vysvětlí význam vzduchu, popíše jeho složení, dokáže uvést příklady znečištění vzduchu a vody rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	Směsi - různorodé, stejnorodé roztoky - hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku - koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok - oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) Voda - koloběh vody - návaznost na I.stupeň - voda - destilovaná, pitná, odpadní - výroba pitné vody - čistota vody Vzduch - význam kyslíku při dýchání - vzduch - složení - čistota ovzduší - ozónová vrstva

- uvede seznam hygienických požadavků na pitnou vodu a řídí se jimi - popíše vznik inverze a smogu	
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD MeV FVM EV E , ZPŽ , ŽP , VČP	
přesahy	
Z: F (6. ročník): - skupenství látek F (6. ročník): - měřené veličiny - délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas P (6. ročník): - fyziologie rostlin M (7. ročník): - procenta M (7. ročník): - poměr M (7. ročník): - desetinná čísla, zlomky	
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY	
výstupy	učivo
• používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech - definuje pojmy elektronové jádro, obal, proton, neutron, elektron, protonové číslo - popíše schéma atomu - popíše dle nákresu vznik kationtu a aniontu • orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti - používá periodickou soustavu prvků - vyjmenuje z paměti vybrané značky a české názvy prvků, aplikuje je při tvorbě jednoduchých vzorců - vytváří vybrané vzorce • uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a	Částicové složení látek - molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony Prvky - názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků - protonové číslo Chemické sloučeniny - chemická vazba - názvosloví jednoduchých anorganických a

jejich značky - uvede vlastnosti vybraných skupin prvků - aplikuje periodickou soustavu prvků - uvede vlastnosti vybraných chemických sloučenin	organických sloučenin
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , Ko , KaK EV ZPŽ	
přesahy	
Z: F (6. ročník): - skupenství látek	
CHEMICKÉ REAKCE	
výstupy	učivo
rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání - vybaví si význam symbolů v chemické rovnici - zapíše i přečte jednoduché chemické rovnice aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	Chemické reakce - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí - teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , Ko , KaK	
přesahy	
Z: VZ (6. ročník): - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví Do: P (8. ročník): - nemoci, úrazy a prevence Z (8. ročník): - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života F (8. ročník): - přeměny skupenství	

ANORGANICKÉ SLOUČENINY	
výstupy	učivo
porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí - vysvětlí názvy: oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli - popíše jejich základní vlastnosti - aplikuje zásady bezpečnosti práce s těmito látkami s ohledem na tyto jejich vlastnosti - vytvoří základní vzorce těchto skupin - aplikuje poskytnutí první pomoci při zasažení těmito látkami - prakticky aplikuje využití některých látek z uvedených skupin - uvede praktický příklad vlivu těchto látek na životní prostředí (kyselé deště, hnojení, postřiky) orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi - pracuje s pH-stupnicí a některými pH-indikátory - poskytne první pomoc při zasažení kyselinou nebo hydroxidem	Oxidy - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů Kyseliny a hydroxidy - kyselost a zásaditost roztoků; - vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů Soli kyslíkaté a nekyslíkaté - vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , Ko , KaK EV E , ŽP , VČP	
přesahy	
Z: VZ (6. ročník): - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví silničního provozu Do: P (8. ročník): - nemoci, úrazy a prevence Z (8. ročník): - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	
CHEMIE A SPOLEČNOST	

výstupy	učivo
orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka - správně používá běžné prostředky v domácnosti (lepidla, barvy, laky, ředidla, hnojiva - popíše běžné používání stavebních materiálů - popíše jejich dopad na životní prostředí aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe - uvede běžné hasící prostředky - popíše, jak se ochrání při nebezpečí - popíše výhody a nevýhody používání plynových spotřebičů - popíše možnosti jak se ochránit v případě nebezpečí - popíše pravidla chování účastníka silničního provozu - popíše, jak se zachová v případě nehody - vysvětlí co znamená nechovat se riskantně	Chemický průmysl v ČR - výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze Průmyslová hnojiva Tepelně zpracovávané materiály - cement, vápno, sádra, keramika Hořlaviny - význam tříd nebezpečnosti Havárie v továrnách Výbuch plynu Poruchy jaderných elektráren Havárie v dopravě Závaly
pokrytí průřezových témat	
MeV FVM OSV RSP , ŘPRD , Ko , KaK EV E , ŽP , VČP	
přesahy	
Z: F (6. ročník): - měřené veličiny Z (6., 7. ročník): - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života VZ (6. ročník): - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví Do: F (8. ročník): - přeměny skupenství P (8. ročník): - nemoci, úrazy a prevence Z (8. ročník): - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	

Ch

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

CHEMICKÉ REAKCE	
výstupy	učivo
rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání - popíše význam symbolů v chemické rovnici - zapíše a přečte složitější chemické rovnice - vybaví si a používá pojmy redukce, oxidace, redoxní reakce aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu - popíše princip výroby surového železa a oceli - popíše princip koroze a způsob ochrany před korozi - popíše princip elektrolýzy a galvanického článku a zná příklady použití v praxi - poskytne první pomoc - přivolá pomoc- vybaví si telefonní číslo záchranné služby - vyjmenuje značky pro označení nebezpečných chemických látek a používá tyto znalosti v praxi	Chemické reakce - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí - teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , Ko , KaK EV VČP	
přesahy	
Z: F (6.,7. ročník): - měřené veličiny M (6., 7. ročník): - desetinná čísla, zlomky M (7. ročník): - poměr M (7. ročník): - procenta	

F (7. ročník): - tlaková síla a tlak
 Ch (8. ročník): - chemické reakce
 Ch (8. ročník): - klasifikace chemických reakcí
 F (8. ročník): - přeměny skupenství
 F (8. ročník): - hydrostatický a atmosférický tlak
 P (8. ročník): - nemoci, úrazy a prevence
 Z (8. ročník): - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života
Do:
 F (9. ročník): - elektrický obvod
 F (9. ročník): - elektrické a magnetické pole
 Z (9. ročník): - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života

ORGANICKÉ SLOUČENINY

výstupy	učivo
rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - vysvětlí pojem uhlovodík, roztřídí základní skupiny dělení uhlovodíků - uvede jejich obecné vlastnosti a některé příklady - jejich význam a použití - vybaví si a řídí se pravidly bezpečnosti při práci s uhlovodíky zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy - uvede příklady využití paliv, jejich původ a některá naleziště -vzbaví si pravidla bezpečnosti práce s nimi a poskytnutí první pomoci při popáleninách rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - vysvětlí rozdíly mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů - popíše příklady jejich využití, zdroj a význam pro lidský organismus - vysvětlí a použije pojmy	Uhlovodíky - příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků Paliva - ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva Deriváty uhlovodíků - příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin Přírodní látky - zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

organická a anorganická látka	
pokrytí průřezových témat	
MeV FVM OSV RSP , ŘPRD , SRaSO , PH , Ko , KaK EV E, ZPŽ , ŽP , VČP	
přesahy	
Z: P (6., 7. ročník): - stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla P (6., 7. ročník): - anatomie a morfologie rostlin P (6., 7. ročník): - fyziologie rostlin F (8. ročník): - formy energie F (8. ročník): - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Ch (8. ročník): - vlastnosti látek Ch (8. ročník): - směsi P (8. ročník): - anatomie a fyziologie P (8. ročník): - životní styl Do: P (9. ročník): - ochrana přírody a životního prostředí Z (9. ročník): - vztah příroda a společnost Z (9. ročník): - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	
CHEMIE A SPOLEČNOST	
výstupy	učivo
zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka - vysvětlí a porovná rozdíl mezi plastem a přírodninou - popíše vlastnosti plastů a jejich vliv na životní prostředí - vybaví si základní využití plastů - vybaví si významné chemické závody - správně používá běžné prostředky v domácnosti (detergenty, pesticidy, herbicidy...) a popíše jejich dopad na životní prostředí	Chemický průmysl v ČR - výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze Průmyslová hnojiva Plasty a syntetická vlákna - vlastnosti, použití, likvidace Detergenty a pesticidy, insekticidy

aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe - vybaví si pravidla bezpečné práce s chemickými látkami - vysvětlí pojmy antibiotika, analgetika	Hořlaviny - význam tříd nebezpečnosti Léčiva a návykové látky
pokrytí průřezových témat	
MeV FVM OSV RSP , ŘPRD , Ko , KaK EV E , ŽP , VČP	
přesahy	
Do: P (9. ročník): - ochrana přírody a životního prostředí P (9. ročník): - organismy a prostředí Z (9. ročník): - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života Z: VZ (6. ročník): - ochrana člověka za mimořádných událostí VZ (6. ročník): - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví F (6. ročník): - měřené veličiny Ch (8. ročník): - mimořádné události Ch (8. ročník): - nebezpečné látky a přípravky Ch (8. ročník): - zásady bezpečné práce Ch (8. ročník): - vlastnosti látek	

4. 6. 3. Přírodopis - P

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Přírodopis se zabývá zkoumáním přírody a pochopením vztahů v přírodě živé i neživé. Seznamuje žáky se stavbou živých organismů, poskytuje jim podmínky pro porozumění faktů a zákonitostí přírody. Vede k chápání souvislostí mezi přírodou a lidskou činností, udržováním přírodní rovnováhy, ochrany a tvorby životního prostředí. Podporuje otevřené a kritické myšlení a logické uvažování, učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě.

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Předmět Přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. ročníku (2 hodiny týdně) a v 9. ročníku (1 hodinu týdně).

Úzce souvisí s dalšími vzdělávacími obory ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda - Chemie, Fyzika, Zeměpis, dále se vzdělávacími oblastmi Člověk a zdraví a Člověk a svět práce. Prolínají se v něm průřezová témata a navazuje na vzdělávací oblast prvního stupně Člověk a jeho svět.

Formy a metody práce

Užívají se podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - frontální výuka s demonstračními pomůckami, pozorování, mikroskopování, pokus, práce s odbornou literaturou a s pracovními listy, přírodovědné vycházky, skupinové práce, besedy, exkurze, krátkodobé projekty.

Hodnocení

Ú, PP, T, LB, SP, R, DÚ

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k samostatnému pozorování a získávání informací
- vede žáky k nalézání souvislostí
- vede žáky ke správné odborné terminologii, symbolů a značek a propojování souvislostí

Žák

- samostatně pozoruje a získává informace
- nalézá souvislosti
- užívá odborné termíny, symboly a značky

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává žákům úkoly, které umožňují různé postupy
- vede žáky k promýšlení pracovních pokusů při praktických cvičeních
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

Žák

- navrhuje řešení
- dochází k závěrům a vyhodnocuje získané informace

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k samostatnému a výstižnému vyjadřování a vystupování
- učí žáky respektovat názory druhých a obhajovat vlastní názor
- vede k přátelským a slušným projevům chování mezi žáky, jde sám příkladem

Žák

- při práci ve skupinách spolu žáci komunikují
- respektují názory druhých
- diskutují o svých závěrech, jsou schopny argumentace
- prezentují svou práci před ostatními ve skupině
- hodnotí se, reagují na hodnocení ostatních

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky ke spolupráci a diskusi ve skupině
- vede žáky k zodpovědnosti
- napomáhá k posilování sebedůvěry

Žák

- se učí spolupracovat ve skupině při řešení problémů
- učí se zodpovědnosti
- posiluje svou sebedůvěru
- smysluplně diskutuje o problému

Kompetence občanské

Učitel

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, školního řádu a bezpečnostních hygienických pravidel

Žák

- chápe svá práva a povinnosti v souvislosti s ochranou zdraví svého a zdraví svých blízkých a v souvislosti s ochranou životního prostředí
- chová se zodpovědně

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel

Žák

- žák pracuje samostatně
- navrhuje postupy
- organizuje si čas a úkoly
- své poznatky využijí v běžné praxi

Kompetence digitální

Žák

- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

P

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA	
výstupy	učivo
• rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - vymezí základní projevy života a uvede jejich význam • vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě • uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	Život na Zemi - návaznost na I. stupeň Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty, názory na vznik života Dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, genetické křížení Viry a bakterie - výskyt, význam a praktické využití
pokrytí průřezových témat	

OSV RSP , ŘPRD , Ko , KaK , HPPE EV ZPŽ , ŽP , VČP	
přesahy	
Do: PŘ (5. ročník): - rostliny, houby, živočichové PŘ (5. ročník): - rovnováha v přírodě	
BIOLOGIE HUB	
výstupy	učivo
rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků - uvede základní rozdělení hub podle výživy, stavby a konzumace - popíše význam hub v přírodě i pro člověka - popíše jednotlivé části hub - pojmenuje s pomocí atlasu naše nejznámější jedlé a jedovaté houby a významné houby pro průmysl	Houby bez plodnic - základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy Houby s plodnicemi - stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami Lišejníky - stavba, symbióza, výskyt a význam
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP EV E , ZPŽ , VČP	
přesahy	
Z: PŘ (5. ročník): - rostliny, houby, živočichové PŘ (5. ročník): - rovnováha v přírodě Do: Z (6. ročník): - systém přírodní sféry na planetární úrovni VZ (6. ročník): - výživa a zdraví	
BIOLIE ŽIVOČICHŮ	
výstupy	učivo
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - popíše a porovná buňku rostlinnou a živočišnou uvede na příkladech z běžného	Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování Vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin

života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - rozřídí na základě stavby těla organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, živočichové bezobratlí a obratlovci odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - vybrané druhy živočichů identifikuje, zařazuje do skupin, uvede jejich význam pro člověka a přírodu zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - aplikuje znalosti při práci s atlasem a zjednodušenými klíči živočichů - objasní základní fyziologii živočichů - na příkladech vysvětlí vývoj a přizpůsobení živočichů	živočichů - viry a bakterie - výskyt, význam a praktické využití - prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci) Rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva Projevy chování živočichů
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , HPPE EV E , ZPŽ , ŽP , VČP	
přesahy	
Z: PŘ (5. ročník): - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody PŘ (5. ročník): - rovnováha v přírodě PŘ (5. ročník): - rostliny, houby, živočichové Do: Z (6. ročník): - systém přírodní sféry na regionální úrovni Z (6. ročník): - systém přírodní sféry na planetární úrovni Z (6. ročník): - světadíly, oceány, makroregiony světa	

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY	
výstupy	učivo
- Zařazeny do jednotlivých částí očekávaných výstupů dle učiva, schopností žáků a možnosti využití pomůcek aplikuje praktické metody poznávání přírody - ovládá základní práci s mikroskopem (trvalé preparáty) - popíše co zkoumají některé biologické vědy	Praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem)
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , SaS , SRaSO , Ko , KaK , HPPE EV VČP	

P

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA	
výstupy	učivo
rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	Vznik, vývoj a rozmanitost, projevy života a jeho význam - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , Ko , KaK , HPPE EV ZPŽ , ŽP , VČP	
přesahy	
Z: PŘ (5. ročník): - rostliny, živočichové PŘ (5. ročník): - rovnováha v přírodě P (6.ročník): - Význam a zásady třídění organismů P (6.ročník): - Základní struktura života	

BIOLOGIE ROSTLIN

výstupy	učivo
• odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům - vysvětlí a popíše funkce jednotlivých částí rostlinného těla a jejich význam - vysvětlí a popíše základní fyziologii rostlin • vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin - vyjádří vlastními slovy na příkladech rostliny rozdíly nahosemenných a krytosemenných rostlin a uvede zástupce - uvede význam řas a výtrusných rostlin pro člověka a přírodu - vysvětlí na příkladech rostlinu vyšší a nižší - uvede příklady výtrusných rostlin a zástupce rozlišuje na mechorosty, kaprad'orosty • rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů - popíše význam vybraných druhů rostlin pro člověka a přírodu - rozlišuje na příkladech rostliny nižší a vyšší - vyjmenuje příklady a využití vybraných druhů kulturních plodin • uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	Anatomie a morfologie rostlin - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) Fyziologie rostlin - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování Systém rostlin - poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny) - jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců - nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných) - jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců Význam rostlin a jejich ochrana - ekosystém lesa, louky a umělý ekosystém
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , Ko , HPPE EV E , ZPŽ , ŽP , VČP	
přesahy	

Z: PŘ (5. ročník): - rostliny, houby, živočichové PŘ (5. ročník): - rovnováha v přírodě Z (6. ročník): - systém přírodní sféry na regionální úrovni Z (6. ročník): - systém přírodní sféry na planetární úrovni VZ (6. ročník): - výživa a zdraví	
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ	
výstupy	učivo
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - popíše na základě stavby těla živočichy bezobratlé a obratlovce - vybrané druhy živočichů nazývá, zařazuje do skupin odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - popíše základní fyziologii živočichů - na příkladech vysvětlí vývoj a přizpůsobení živočichů zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - uvede význam živočichů pro člověka a přírodu	Vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci) Rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva Projevy chování živočichů
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , Ko , HPPE EV E , ZPŽ , ŽP , VČP	
přesahy	
Z:	

P (6. ročník): - rozšíření, význam a ochrana živočichů P (6. ročník): - vývoj, vývin a systém živočichů P (6. ročník): - stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla živočichů P (6. ročník): - projevy chování živočichů Z (6. ročník): - systém přírodní sféry na planetární úrovni Z (6. ročník): - systém přírodní sféry na regionální úrovni	
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY	
výstupy	učivo
aplikuje praktické metody poznávání přírody - ovládá základní práci s mikroskopem (trvalé preparáty, připraví jednoduchý preparát)	Praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem) - zjednodušené určovací klíče a atlasy - založení herbáře a sbírek
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , SaS , SRaSO , Ko , KaK , HPPE EV VČP	
přesahy	
Z P (6. ročník): - praktické metody poznávání přírody P (6. ročník): - významní biologové a jejich objevy	

P

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA	
výstupy	učivo
vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	Dědičnost a proměnlivost organismů - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , HPPE	

EV ZPŽ, ŽP , VČP	
přesahy	
Z: P (6. ročník): - základní struktura života buňky P (6. ročník): - vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam P (7. ročník): - význam a zásady třídění organismů P (6.,7. ročník): - stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka,..	
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ	
výstupy	učivo
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - popíše základní fyziologii živočichů - na příkladech vysvětlí vývoj a přizpůsobení živočichů zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - strunatci (savci) Rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva Projevy chování živočichů
BIOLOGIE ČLOVĚKA	
výstupy	učivo
orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka - žák umí řadit člověka do systému živočišné říše na základě stavby těla určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav	Fylogeneze a ontogeneze člověka - rozmnožování člověka - projevy chování živočichů Anatomie a fyziologie - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla

lidského těla, vysvětlí jejich vztahy - pojmenuje základní stavbu člověka - popíše stavbu a funkci jednotlivých soustav a vybraných druhů orgánů • objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří - vysvětlí vývoj člověka • rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby - uvede příčiny některých nemocí a jejich prevenci - uvede vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka	- orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídící) - vyšší nervová činnost Nemoci, úrazy a prevence - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie
pokrytí průřezových témat	
MuV LV , EP, PSSS OSV RSP , ŘPRD , SaS , PH , MV , Ko , HPPE EV ZPŽ , ŽP , VČP	
přesahy	
Z: PŘ (5. ročník): - lidské tělo D (6. ročník): - člověk a lidská společnost v pravěku VZ (6. ročník): - psychohygiena VZ (6. ročník): - morální rozvoj VZ (6. ročník): - sebepoznání a sebepojetí VZ (6. ročník): - seberegulace a sebeorganizace činností a chování VZ (6. ročník): - podpora zdraví a její formy VZ (6. ročník): - podpora zdraví v komunitě VZ (6. ročník): - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví VZ (6. ročník): - ochrana člověka za mimořádných událostí VZ (6. ročník): - stres a jeho vztah ke zdraví VZ (6. ročník): - bezpečné chování VZ (6. ročník): - ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy VZ (6. ročník): - bezpečné způsoby chování VZ (6. ročník): - výživa a zdraví VZ (6. ročník): - režim dne VZ (6. ročník): - tělesná a duševní hygiena VZ (6. ročník): - mezilidské vztahy, komunikace a kooperace	

VZ (6. ročník): - auto-destruktivní závislosti VZ (6. ročník): - civilizační choroby	
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY	
výstupy	učivo
aplikuje praktické metody poznávání přírody	Praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem)
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , SaS , SRaSO , Ko , KaK , HPPE EV VČP	
přesahy	
Z: P (6.,7. ročník): - praktické metody poznávání přírody P (6.,7. ročník): - významní biologové a jejich objevy	

P

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA	
výstupy	učivo
rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - uvede vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - popíše některé teorie o vzniku a vývoji života na Zemi	Názory na vznik života a Země
pokrytí průřezových témat	
MeV IVMSR , VAMS OSV RSP , ŘPRD , HPPE EV ZPŽ , VČP	
přesahy	
Z: PŘ (5. ročník): - Vesmír a Země	

P (6. ročník): - vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam

Z (6. ročník): - Země jako vesmírné těleso

P (8. ročník): - základní struktura života

NEŽIVÁ PŘÍRODA

výstupy	učivo
rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek - pojmenuje nerost a horninu - popisuje prvky souměrnosti krystalu - vyjmenuje se ve stupnici tvrdosti rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody - uvede konkrétní příklady vnitřních a vnějších geologických dějů porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě - uvede význam půdy pro člověka, popisuje její základní druhy - vysvětlí vliv erozí rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků - zná jednotlivé geologické éry vývoje Země - dokáže uvést a porovnat vývoj živočichů a rostlin na Zemi uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi - popíše podnebné pásy na zemi - uvede příklady fauny a flóry	Země - vznik a stavba Země Nerosty a horniny - vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců - určování jejich vzorků Vnější a vnitřní geologické procesy - příčiny a důsledky Půdy - složení, vlastnosti a význam půdy Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi - geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí Podnebí a počasí ve vztahu k životu - význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů - význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život - vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka Mimořádné události způsobené přírodními vlivy

	- příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy - nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi
pokrytí průřezových témat	
MeV IVMSR , VAMS, FVMS OSV RSP , ŘPRD , MV , Ko , HPPE EV E , ZPŽ , ŽP , VČP	
přesahy	
Z: PŘ (5. ročník): - Vesmír a Země Z (6. ročník): - Země jako vesmírné těleso Z (6. ročník): - krajinná sféra P (6. ročník): - vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam P (8. ročník): - základní struktura života P (8. ročník): - význam a zásady třídění organismů F (6. ročník): - měřené veličiny F (6. ročník): - skupenství látek F (8. ročník): - přeměny skupenství F (8. ročník): - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Ch (8. ročník): - oxidy Ch (8. ročník): - soli kyslíkaté a nekyslíkaté Ch (8. ročník): - vlastnosti látek Ch (8. ročník): - chemické sloučeniny Z (8. ročník): - cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze Do: P (9. ročník): - vnější a vnitřní geologické procesy P (9. ročník): - půdy P (9. ročník): - nerosty a horniny	
ZÁKLADY EKOLOGIE	
výstupy	učivo
uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - popíše vztah životního prostředí a člověka, na příkladech uvádí globální problémy a jejich řešení - vyjmenuje některá chráněná území v ČR a ve světě na příkladu objasní základní princip	Organismy a prostředí - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím - populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému

existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí základní ekologické pojmy - analyzuje aktuální stav životního prostředí vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvádí příklady potravních řetězců uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí - vysvětlí principy trvale udržitelného rozvoje - shrne obnovitelné a neobnovitelné zdroje	Ochrana přírody a životního prostředí - globální problémy a jejich řešení, chráněná území
pokrytí průřezových témat	
MuV LV , PSSS MeV KČVMS , IVMSR OSV RSP , PL , ŘPRD , SaS , MV , Ko , KaK , HPPE EV E , ZPŽ , ŽP , VČP	
přesahy	
Z: Ch (8. ročník): - voda Ch (8. ročník): - vzduch Ch (8. ročník): - zásady bezpečné práce Ch (8. ročník): - mimořádné události Do: Z (9. ročník): - krajina Z (9. ročník): - vztah příroda a společnost Z (9. ročník): - systém přírodní sféry na planetární úrovni Z (9. ročník): - globalizační společenské, politické a hospodářské procesy	
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY	
výstupy	učivo
aplikuje praktické metody poznávání přírody	Praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou - zjednodušené určovací klíče a atlasy - založení herbáře a sbírek

pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , SaS , SRaSO , Ko , KaK , HPPE EV VČP	
přesahy	
Z: P (6., 7., 8.. ročník): - praktické metody poznávání přírody	

4. 6. 4. Zeměpis - Z

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis má přírodovědný i společenský charakter. Umožňuje žákům poznávání přírody jako systému. Chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si důležitosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě.

Zeměpis navazuje i na obor Člověk a jeho svět a Vlastivědu.

Výuka směřuje k vytvoření pozitivního vztahu k sobě a ke svému okolí, podchycení zájmu o poznávání různých států světa i regionů ČR. Umožňuje žákům získání uceleného obrazu o přírodních, hospodářských a sociálních poměrech u nás i v celém světě. Pomáhá vytvářet myšlení v evropských i globálních souvislostech.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Zeměpis je povinným vyučovacím předmětem. Vyučuje se v 6. ročníku 1 hodinu týdně a v 7. - 9. ročníku 2 hodiny týdně v odborné učebně zeměpisu. Výuka směřuje k vytvoření pozitivního vztahu k sobě a ke svému okolí, podchycení zájmu o poznávání různých států světa i regionů ČR. Umožňuje žákům získání uceleného obrazu o přírodních, hospodářských a sociálních poměrech u nás i v celém světě. Pomáhá vytvářet myšlení v evropských i globálních souvislostech.

Metody

Nejpoužívanější metodou při získávání zeměpisných dovedností je práce s různými informačními zdroji, vyhledávání informací a jejich následné zpracování a vyhodnocení. Preferujeme vyhledávání dat z map a internetu, používáme také statistické tabulky a encyklopedie. Ve skupinách žáci sami vytváří ze získaných informací plány a tematické mapy, případně tvoří závěry, se kterými seznamují své spolužáky. K environmentální výuce vytváříme projekty a tematické plakáty.

Hodnocení

Při tvorbě skupinových prací - ST vedeme žáka k autoevaluaci a k hodnocení prací ostatních týmů, společně vybíráme nejkvalitnější práce. Ke klasifikaci slouží také ústní zkoušení -Ú, referáty - R a testy - T .

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel

- rozvíjí zájem žáka o poznání okolí svého domova, poznávání svého regionu, vlasti i cizích zemí
- podporuje aktivní osobní přístup – zájem o turistiku
- vede žáky k různým metodám poznávání přírodních objektů, přírodních jevů a lidských výtvorů

- vede žáky k plánování, organizování a vyhodnocování vlastní činnosti
- vede žáky k vyhodnocování informací z hlediska objektivity a důležitosti
- vede žáky k experimentování a pozorování, porovnávání výsledků a vyvozování závěrů
- vede žáky ke správnému zaznamenání a zdokumentování experimentu
- učí žáka vyhledávat informace a rozlišovat podstatné od nepodstatného
- učí žáka používat získané informace pro řešení praktických úloh
- vede k aktivnímu přístupu k činnostem a umět vyhledávat veškeré souvislosti a aplikovat je na problémy, situace
- vhodně motivuje, aby se žák učil s chutí
- vede žáka k tomu, aby pochopil, že získané vědomosti, dovednosti a postoje jsou důležité pro jejich budoucnost
- jde vlastním příkladem v celoživotním vzdělávání

Žák

- vyhledává, zpracuje a používá potřebné informace z knih a internetu
- používá různé metody poznávání přírodních objektů, přírodních jevů a lidských výtvorů
- dovede plánovat a vyhodnocovat vlastní činnost
- vyhodnocuje objektivnost a důležitost jednotlivých informací
- aktivně přistupuje k činnostem

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k řešení problémů zadáváním praktických problémových úloh
- vytváří modelové příklady pro tvorbu algoritmů řešení problémů
- vede žáky k přechodu od smyslového vnímání k poznávání založenému na pojmech a modelech a chápání vzájemných souvislostí a zákonitostí přírodních jevů
- podporuje netradiční způsoby řešení
- rozvíjí samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- vede žáky k týmové spolupráci při řešení problémů
- podporuje využívání moderní techniky
- upřednostňuje prevenci před řešením následků
- učí schopnost problém pojmenovat, podělit se o něj, samostatně řešit
- učí najít při řešení problémů správné postupy a použít vhodné pomůcky
- učí žáka porovnat řešení, vybrat z více možností nejlepší a obhájit je
- vede žáky k logickému uvažování, neukvapeným závěrům a schopnosti hodnotit sám sebe i druhé

Žák

- tvoří samostatně, využívá logické myšlení
- dovede spolupracovat v týmu
- dokáže problém pojmenovat a podělit se o něj
- porovnává různé možnosti řešení, vybírá nejvhodnější

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování a argumentaci
- učí žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat postupy a výsledky svých pozorování a měření
- vede žáky ke kultivovanému mluvenému i písemnému projevu
- vede žáky k otevřenému vyjadřování vlastního názoru podpořeného argumenty
- vede k přátelské komunikaci mezi vyučujícími a dětmi a mezi žáky navzájem
- vede žáky k přiměřené komunikaci s jinými lidmi v různých situacích
- učí žáky obhajovat vlastní názor a respektovat názor druhých základním postojem z očí do očí

očí, nasloucháním a asertivitou

- učí žáky zpracovávat různé druhy informací
- netoleruje agresivní, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů

Žák

- vyjadřuje se souvisle a srozumitelně, využívá logickou argumentaci
- dovede vyjádřit vlastní názor a obhájit jej
- respektuje názory druhých

Kompetence personální a sociální

Učitel

- vede žáky ke kooperaci a společnému hledání optimálního řešení problémů
- vede žáky k vnímání vzájemné odlišnosti jako podmínky efektivní spolupráce
- rozvíjí schopnost zastávat v týmu různé role
- vede žáky ke kritickému hodnocení práce své, týmu i ostatních členů týmu
- upevňuje vědomí, že ve spolupráci lze lépe dosáhnout cílů dílčích i společných
- vede žáky k odsouzení rasismu a xenofobie
- učí žáky spolupracovat ve skupinách, týmové spolupráci, podřízení se předem domluveným pravidlům
- učí žáky vyslechnout názor druhých, diskutovat o nich v mezích slušného chování
- učí žáky znát hranice, „kam až mohou zajít“
- učí žáky požádat o pomoc, poskytnout pomoc a tolerovat rozdíly mezi lidmi
- podporuje zdravé sebevědomí a přátelskou atmosféru ve třídě
- připravuje žáky pro praktický život v rodině a ve společnosti

Žák

- dovede spolupracovat v týmu
- toleruje odlišnost jedince
- dovede poskytnout pomoc i o ni požádat
- dovede vytvořit systém pravidel a řídit se jím

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k poznání praktického využití geografických dovedností
- vede žáky k aktivní ochraně duchovních, kulturních a materiálních výtvarů minulosti i současnosti
- vede žáky k ochraně životního prostředí
- vytváří u žáků pocit zodpovědnosti za předávání materiálního i duchovního dědictví dalším generacím
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytvářet situace, kdy se žáci potřebují
- vede žáky k důslednému plnění stanovených pravidel
- vede žáky k respektování a úctě k ostatním lidem
- netoleruje projevy nesnášenlivosti a šikany, rasismu a nacionalismu
- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování a slušného chování
- vede žáky ke znalosti historie města, regionu a obce
- vede žáky k vlastenectví
- vede žák ke spolupráci se školami v regionu
- vede žáky ke správnému ekologickému chování

Žák

- plní důsledně stanovená pravidla
- dodržuje pravidla slušného chování
- dodržuje v rámci možností zásady ekologického chování

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k pozitivnímu přístupu k práci
- učí žáky plánovat a provádět soustavné pozorování, měření a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- učí žáky využívat moderní technologie, postupy a pomůcky
- vede žáky k adaptaci na nové podmínky
- seznamuje žáky s podmínkami a možnostmi pracovního uplatnění v Evropské unii
- učí žáky vážit si každého povolání
- vede žáky k pochopení, že pracovat musíme
- seznamuje žáky s různými povoláními
- snaží se být pro žáky příkladem a pozitivně prezentujeme školu na veřejnosti

Žák

- dovede plánovat svou činnost
- dokáže získávat data z různých zdrojů
- využívá moderní technologie

Kompetence digitální

Žák

- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Z

6. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE	
výstupy	učivo
• používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - vysvětlí pojmy glóbus, mapa - vypočítá vzdálenost na mapě, globusu podle měřítka - vysvětlí pojem rovnoběžka, poledník - nalezne na mapě souřadnice daného místa - na turistické mapě vysvětlí pojmy: kóta, vrstevnice, nadmořská výška - znázorní vybrané objekty mapovou značkou • organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších	Geografická kartografie a topografie - glóbus - měřítko glóbusu - zeměpisná síť - zeměpisné souřadnice - rovnoběžky, poledníky - určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; - měřítko a obsah plánů a map - orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám - praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě Komunikační geografický a kartografický jazyk - vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; - základní topografické útvary: důležité body,

informačních zdrojů - vysvětlí tvorbu polohopisu, výškopisu - vytvoří panoramatický náčrtek - určí hlavní světové strany kompasem - zorientuje mapu - odhadne výšku a vzdálenost, ověří podle mapy - nalezne některé údaje v geogr. tabulkách - používá atlas	výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: síť, povrchy, ohniska – uzly; - hlavní kartografické produkty: plán, mapa; - jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky - statistická data a jejich grafické vyjádření - základní informační, geografická média a zdroje dat
pokrytí průřezových témat	
MeV IVMSR OSV RSP , K , Ko , KaK	
přesahy	
Do: VO (6. ročník): - naše obec, region, kraj	
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ	
výstupy	učivo
• prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů - vyhledá základní údaje o Zemi a sluneční soustavě - ukáže na mapě časová pásma a datovou mez - popíše střídání dne a noci, střídání ročních období • rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - vysvětlí pojem krajinná sféra, litosféra, atmosféra, pedosféra, hydrosféra, biosféra - vyjmenuje hlavní složky krajinné sféry - vyjmenuje základní tvary povrchu - uvede základní charakteristiky	Země jako vesmírné těleso - tvar, velikost a pohyby Země - střídání dne a noci, střídání ročních období - světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas Krajinná sféra - přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra - složky a prvky přírodní sféry Systém přírodní sféry na planetární úrovni

geografických pásů - uvede souvislost výškových stupňů s nadmořskou výškou -vyjmenuje přírodní oblasti -uvede základní charakteristiky podsfér porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost - popíše vznik pohoří	– geografické pásy, geografická (šířková) pásma -výškové stupně Systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , K , KaK EV E , ZPŽ	
přesahy	
Do: F (8. ročník): - hydrostatický a atmosférický tlak	
REGIONY SVĚTA	
výstupy	učivo
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - ukáže na mapě nejhlubší místa,mořské proudy,členitost porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceáně, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - porovná hospodářské využití oceánů	Světadíly, oceány, makroregiony světa
pokrytí průřezových témat	
MuV	

EP OSV PL , K , KaK EV E , ZPŽ , ŽP	
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE	
výstupy	učivo
ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - označí orientační body v krajině - vyjmenuje pomůcky a přístroje používané k orientaci v terénu - určí hlavní a vedlejší světové strany aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - nalezne v mapě místní krajiny stanoviště uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech - vysvětlí pojem živelná pohroma - uvede hlavní zásady chování při vzniku živelných pohrom - uvede, kam se obrátit v případě ohrožení - uvede hlavní zdroje možných nebezpečí v regionu - uvede předměty, které patří do evakuačního zavazadla	Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - živelní pohromy - opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom v modelových situacích
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP ŘPRD , HPPE	
OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ - POVODNĚ	
výstupy	učivo
vyjádří vlastními slovy význam	Povodně dříve a dnes Když hrozí povodeň

povodní a ochranu před nimi - objasní vznik a příčiny povodní - umí vyhodnotit informace o počasí - odhadne nebezpečí povodní - vysvětlí, jak se zachovat - předvede přípravu na evakuaci - vysvětlí, jak si při likvidaci následků povodní chránit zdraví své i ostatních	Těsně před povodní Průběh povodně Po povodni
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD EV E , ZPŽ , ŽP	
přesahy	
Do: D (6. ročník): - nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz VZ (6. ročník): - ochrana člověka za mimořádných událostí	

Z

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

REGIONY SVĚTA	
výstupy	učivo
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - vyhledá na mapě významné ostrovy a poloostrovy, okrajová moře a zálivy - na mapě ukáže hlavní ložiska surovin - rozdělí daný světadíl na oblasti s odlišným hospodářstvím - uvede hlavní hospodářské oblasti - porovná hospodářskou vyspělost států porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceáně, vybraných makroregionů světa a vybraných	Světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria -jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)

(modelových) států - vyhledá na mapě významná pohoří, řeky a jezera - vyjmenuje podnebné pásy, do kterých zasahuje - popíše rostlinstvo a uvede příklady - najde a porovná rozmístění obyvatel - vyjmenuje a na mapě ukáže státy, jejich hlavní města, charakterizuje jednotlivé státy z hlediska přír. a hospodářských podmínek	
pokrytí průřezových témat	
VDO OOSS MuV EP , MK OSV RSP , PL , ŘPRD , K , Ko , KaK , HPPE EV E , ZPŽ , ŽP	
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE	
výstupy	učivo
• ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - popíše pohyb v terénu podle mapy a azimutu • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - odhadne vzdálenost a výšku objektů v terénu • uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech - vysvětlí pojem živelná pohroma - uvede hlavní zásady chování při vzniku živelných pohrom - uvede, kam se obrátit v případě	Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze - pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - živelní pohromy - opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom v modelových situacích

ohrožení - uvede hlavní zdroje možných nebezpečí v regionu - uvede předměty, které patří do evakuačního zavazadla	
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD HPPE	
OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ - POŽÁRY	
výstupy	učivo
popíše podstatu požárů a jejich prevenci - objasní vznik ohně a hoření - rozezná hořlavé a nehořlavé látky - popíše, co může způsobit požár - chová se bezpečně - vysvětlí, co je rizikové chování - předvede poskytnutí první pomoci	Vznik a význam ohně Požáry v přírodě Požáry ve veřejných objektech Požáry v bytech, chatách a chalupách Požáry automobilů, první pomoc při popáleninách a při nadýchání kouřem
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD EV ŽP , VČP	
přesahy	
Z: VZ (6. ročník): - ochrana člověka za mimořádných událostí Do: Ch (8. ročník): - hořlaviny - význam tříd nebezpečnosti Ch (9. ročník): - hořlaviny - význam tříd nebezpečnosti ČaSP (7. ročník): - úprava stolu a stolování	

Z

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

REGIONY SVĚTA SVĚTADÍLY, OCEÁNY, MAKROREGIONY SVĚTA	
výstupy	učivo
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a	Světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria -jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní

periferní zóny - na mapě vyhledá hlavní evropská ložiska a průmyslové oblasti - uvede ekonomická a vojenská seskupení v Evropě - vysvětlí pojem: migrace, urbanizace, aglomerace, konurbace - uvede oblasti Evropy, kterými se přepravuje nejvíce zboží • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceáně, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - ukáže na mapě významná pohoří, nejvyšší vrcholy - ukáže na mapě významné evrop.veletoky a jezera - vyjmenuje podnebné pásma Evropy, porovná teploty a srážky - vyjmenuje rostlinné pásy Evropy s příklady organismů - vyhledá základní charakteristiky obyvatelstva Evropy, vyjmenuje - hlavní jazykové skupiny a náboženství, - vysvětlí pojem: migrace, urbanizace, aglomerace, konurbace - uvede oblasti Evropy, kterými se přepravuje nejvíce zboží - na mapě vyhledá hlavní turistická centra - na mapě ukáže státy a hlavní města - charakterizuje přírodní a hospodářské podmínky vybraných států	oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) - Evropa
pokrytí průřezových témat	
VDO OOSS MuV KD , EP , MK , PSSS OSV RSP , ŘPRD , Ko , KaK	

VMEGS ES , OES , JE EV VČP	
ČESKÁ REPUBLIKA	
výstupy	učivo
vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy - definuje polohu místního regionu - identifikuje kritéria pro vymezení místního regionu - popíše vztahy k okolním regionům hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu - popíše základní přírodní a socioekonomické charakteristiky regionu - popíše specifika regionu důležitá pro další rozvoj - popíše vztahy k vyšším územním celkům	Místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům -základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry)
pokrytí průřezových témat	
MuV PSSS OSV RSP , ŘPRD , Ko , KaK VMEGS ES , OES , JE EV VČP	
ČESKÁ REPUBLIKA	
výstupy	učivo
hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál české republiky v evropském a světovém kontextu - uvede typy reliéfu, které v ČR převládají	Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje -obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; - rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; - transformační společenské, politické a

pokrytí průřezových témat	
VDO OOSS MuV KD , MK , PSSS OSV RSP , ŘPRD , Ko , KaK VMEGS ES , OES , JE EV VČP	
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE	
výstupy	učivo
ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu -popíše tvorbu panoramatických náčrtků krajiny -popíše tvorbu schematických náčrtků pochodové trasy aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny -vytvoří situační plán	Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze -jednoduché panoramatické náčrtky krajiny -situační plány -schematické náčrtky pochodové osy
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD	
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE	
OCHRANA ČLOVĚKA PŘI OHROŽENÍ ZDRAVÍ A ŽIVOTA	
výstupy	učivo
uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech - vysvětlí pojem živelná pohroma - uvede hlavní zásady chování při vzniku živelných pohrom - uvede, kam se obrátit v případě	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - živelné pohromy - opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom v modelových situacích

ohrožení - uvede hlavní zdroje možných nebezpečí v regionu - uvede předměty, které patří do evakuačního zavazadla	
pokrytí průřezových témat	
OSV ŘPRD , HPPE	

Z

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

REGIONY SVĚTA	
výstupy	učivo
• zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich - uvede některé mezinárodní organizace - uvede ohniska neklidu ve světě a jejich příčiny - vyjmenuje nejdůležitější světová náboženství	Modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení
pokrytí průřezových témat	
VDO PD MuV MK , PSSS OSV MV EV ŽP , VČP	
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ	
výstupy	učivo
• posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace - porovná rozmístění obyvatel na Zemi - vysvětlí pojem migrace, imigrace, emigrace - zhodnotí strukturu obyvatelstva	Obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky

podle různých kritérií posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel - porovná sídla městská a venkovská - vysvětlí pojem aglomerace, konurbace, urbanizace - vysvětlí funkce měst	Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa - sídelní systémy - urbanizace, suburbanizace
pokrytí průřezových témat	
MuV EP , MK , PSSS OSV Ko , KaK , HPPE EV ŽP , VČP	
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ	
výstupy	učivo
zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - rozdělí sektory hospodářství - dokáže určit průmyslová odvětví a zná provázanost sektorů s dopravou - na mapách lokalizuje hlavní zemědělské, surovinové a průmyslové oblasti - zhodnotí globalizační proces světového hospodářství a světového obchodu - uvede a porovnává lokality cestovního ruchu porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků - porovnává a hodnotí znaky států podle jejich podobnosti a odlišnosti - rozdělí s pomocí map státy podle politického zřízení, administrativního členění, členství v mezinárodních	Regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: - národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace - hlavní a periferní hospodářské oblasti světa - politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států - geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska Světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura - územní dělba práce - ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně

organizací apod., uveďte příklady a zhodnotí jejich výhody a rizika porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - zhodnotí lokalizační faktory hospodářských činností a uveďte s pomocí map příklady lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech - uveďte ohniska neklidu ve světě a jejich příčiny - uveďte některé mezinárodní organizace	
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , Ko , KaK EV ŽP , VČP	
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	
výstupy	učivo
porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín - objasní pojem krajina - vysvětlí pojem přírodní krajina, uveďte vnitřní a vnější činitele, které ji vytváří uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) - uveďte hlavní lidské činnosti, které se podílejí na přeměně krajiny - vyjmenuje hlavní složky životního	Krajina – přírodní a společenské prostředí -typy krajín

prostředí - rozliší ŽP podle kvality uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí - uvede přímé a nepřímé vlivy lidských zásahů do krajiny - rozdělí přírodní zdroje - uvede důsledky těžby - zdůvodní nutnost ochrany vody - objasní, které faktory se podílejí na ohrožení půdy a pustnutí krajiny - objasní, jak průmysl ovlivňuje stav ovzduší - vysvětlí pojem: imise, emise, exhalace, kyselý dešť, skleníkový efekt - navrhne způsob, jakým lze zabránit poškození krajiny - vysvětlí, jak narušené prostředí působí na zdraví - uvede příklady globálních problémů lidstva - uvede konkrétní příklady podílu lidí na ochraně ŽP - navrhne příklady výrobních postupů šetrných k ŽP	Vztah přírody a společnosti – udržitelný život a rozvoj - principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí - chráněná území přírody - globální ekologické a environmentální problémy lidstva
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , Ko , KaK EV E , ZPŽ , ŽP , VČP	
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE	
výstupy	učivo
aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - pojmenuje přírodní jev a ukazatele v terénu uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu	Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze - hodnocení přírodních jevů a ukazatelů Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života –

v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech - vysvětlí pojem živelná pohroma - uvede hlavní zásady chování při vzniku živelných pohrom - uvede, kam se obrátit v případě ohrožení - uvede hlavní zdroje možných nebezpečí v regionu - uvede předměty, které patří do evakuačního zavazadla	živelní pohromy - opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom v modelových situacích
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD, HPPE	
OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ - OD VICHŘICE K ZEMĚTŘESENÍ	
výstupy	učivo
• vyjádří vlastními slovy jaká rizika přináší mimo jiné cestování - popíše nebezpečí a následky silného větru - popíše nebezpečí a následky sesuvů půdy - vysvětlí nutnost respektovat pokyny horské služby a nepřeceňovat své síly - uvede na příkladech oblasti světa, kde hrozí živelné pohromy - uvědomuje si, že terorismus hrozí na celém světě, i u nás	Než navštívíme /nejen/ tropické země Sílu větru nelze podceňovat Laviny, sesuvy půdy Sopečná činnost, zemětřesení, tsunami Terorismus, obecné ohrožení
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , Ko EV ŽP , VČP	
přesahy	
Do: VO (9. ročník): - globalizace P (9. ročník): - ochrana přírody a životního prostředí VZ (6. ročník): - ochrana člověka za mimořádných událostí	

4.7. Umění a kultura

4. 7. 1. Hudební výchova - HV

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje. Hudební výchova by měla být oddechovým předmětem, při kterém se žáci budou učit rozpoznávat krásu umění, vážit si schopností a výkonů druhých lidí, vystupovat před spolužáky i dospělými na akcích pořádaných školou, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti.

Vyučovací předmět Hudební výchova usiluje o to, aby se z žáků stali budoucí návštěvníci koncertů a divadelních představení.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1.– 9. ročníku po 1 hodině týdně.

Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy.

Učivo je rozděleno do oblastí Vokální činnosti, Instrumentální činnosti, Hudebně pohybové činnosti a Poslechové činnosti.

Formy a metody

Skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Hodnocení

1.a 2. období: PR. P.,T

3. období: T, Ú, PR.P, R

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky ke kultivaci své hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, představivost a fantazie
- učí žáky sebehodnocení
zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- jde příkladem vlastním sebevzděláváním
využívá vhodné způsoby a metody práce

Žák

- rozvíjí receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti ve všech hudebních aktivitách
- učí se hledat v hudbě formu relaxace
- učí se překonávat překážky
- provádí sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- pro řešení problému volí správné pomůcky a postupy, sám řeší problémy s nadhledem

Žák

- je schopen problém pojmenovat
- využívá získaných vědomostí a dovedností k tvořivé práci

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k samostatnému a výstižnému vyjadřování a vystupování

- učí žáky respektovat názory druhých a obhajovat vlastní názor
- vede k přátelským a slušným projevům chování mezi žáky, jde sám příkladem
- vede žáky k postupnému chápání hudby jako specifického způsobu poznání a prostředku ke komunikaci

Žák

- učí se zpracovávat různé druhy informací
- vyjadřuje vlastní názor, respektuje názor druhých
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje
- učí se využít kolektivu spolužáků k vytvoření společného díla

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování základních pravidel slušného chování
- učí žáky spolupracovat ve skupinách, týmové spolupráci a - podřídít se pravidlům předem domluveným
- učí žáky znát hranice “kam až můžu zajít” při diskusích s kamarády, učiteli a dospělými

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- respektuje individuální zvláštnosti spolužáků
- utváří si prostřednictvím hudby pozitivní představu o sobě samém a podporuje tak svou sebedůvěru
- učí se ovládat své jednání a chování
- učí se kriticky hodnotit svou práci i práci ostatních

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k respektování a úctě k ostatním lidem
- vede žáky k dodržování pravidel chování a školního řádu
- vede žáky k znalosti historie obce a regionu v hudebním a kulturním kontextu

Žák

- aktivně se zapojuje do kulturního dění obce
- učí se respektovat ostatní lidi a chápe odlišnosti mezi nimi
- učí se dodržovat pravidla slušného chování a školního řádu

Kompetence pracovní

Učitel

- vytváří u žáků kladný vztah k práci a k rozvíjení svého nadání
- snaží se být i žákům příkladem
- prostřednictvím učiva vede žáky s hudebním nadáním k zamyšlení - nad vlastní budoucností
- vede žáky k dodržování základních hygienických návyků

Žák

- dodržuje hygienu práce, učí se správně zacházet se svým hlasem, hudebními nástroji
- využívá svých znalostí v běžné praxi
- učí se vytrvalosti, trpělivosti v rozvoji dovedností

Kompetence digitální

Žák

- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

HV

1. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - osvojí si několik nových písní - učí se intonačně a rytmicky zpívat správně jednoduché písně, texty zná z paměti - při zpěvu správně otvírá ústa - dodržuje zásady hlasové hygieny - zopakuje zpívané nebo hrané rytmické a melodické motivy - melodizuje jednoduché texty a říkadla - zpívá ve skupině s oporou melodického nástroje nebo učitelova zpěvu (později i harmonického doprovodu) - zachytí melodii písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření	Pěvecký a mluvní projev - osvojení nových písní - správné tvoření tónu, správné dýchání, sezení - uvolňovací cviky - zásady hlasové hygieny - intonační cvičení - zpěv sboru nebo skupiny s oporou učitelova hlasu nebo melodického nástroje - pojmy nota, notová osnova, houslový klíč - rukou naznačí melodii písně Hudební rytmus - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - prvky hry na tělo do rytmu jako doprovod
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem - technicky správně používá jednoduché nástroje Orffova instrumentáře - zvolí improvizovaný nástroj podle charakteru doprovázené písně nebo říkadla a použije je rytmicky vhodně - reprodukuje krátká rytmická cvičení	Hra na hudební nástroje - reprodukce jednoduchých motivů - vlastní improvizace při doprovodu písně nebo říkadel - hudební hry (otázka a odpověď)

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie - zapojuje se do hudebně pohybových her - reaguje pohybem na hudbu - učí se doprovázet zpěv hrou na tělo - pochoduje na počítání se zpěvem a podle hudby - rozlišuje hudbu mírnou a ráznou	Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - hudebně pohybové hry - taneční improvizace - tanec k lidové písni - prvky hry na tělo do rytmu jako doprovod - pochod, pochod se zpěvem - různé druhy chůze s hudebním doprovodem - pohybové reakce na hudbu - improvizovaný pohyb na poslouchanou hudbu
POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - vyslechne v klidu krátkou ukázkou symfonické hudby, hry různých hudebních nástrojů - rozlišuje hlasy a zvuky kolem sebe, zvuk a tón, hlas mužský, ženský a dětský, zpěv sólisty i sboru, píseň a nástrojovou skladbu - podle zvuku a tvaru pozná nejznámější hudební nástroje - používá správně pojmy rychle, pomalu, potichu a nahlas, vysoké a hluboké tóny, umí je rozlišit, stoupavá a klesavá melodie	Kvality tónů - rozlišování tónů (délka, výška, síla, barva) zvuků, zpěvních hlasů, vokální a nástrojové hudby Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - grafický zápis stoupavé a klesavé melodie Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj - nejznámější hudební nástroje Hudební styly a žánry - poslech hudebních skladeb různých žánrů - výchova k toleranci různých žánrů
pokrytí průřezových témat	
VMEGS ES	

HV

2. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo

• zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - zazpívá z paměti několik písní dle svých schopností intonačně správně s doprovodem i bez - při zpěvu správně dýchá - dodržuje zásady hlasové hygieny - zopakuje zpívané nebo hrané rytmické a melodické motivy - zazpívá vzestupnou a sestupnou řadu - melodizuje říkadla nebo jednoduché básně - reaguje na dirigenta (dynamiku, tempo) - při zpěvu sleduje obrys melodie v notovém záznamu - zachytí melodii písně pomocí jednoduchého graf. vyjádření • rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem - učí se vytleskávat rytmus textů se čtvrtovými a osminovými hodnotami - vhodně použije dětský instrumentář a improvizované nástroje jako vlastní doprovod k rytmizaci textu, sborové recitaci, vlastnímu zpěvu i s využitím dynamiky - reprodukuje krátký motiv, rytmická cvičení	Pěvecký a mluvní projev - osvojení nových písní - správné tvoření tónu, artiklace, - zpěv sólo, skupiny - zásady hlasové hygieny - funkce a praktické provádění rozezpívání Hudební rytmus - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - prvky hry na tělo do rytmu jako doprovod Intonace, vokální improvizace - intonační a rytmická cvičení - ozvěna, vzestupná, sestupná řada, trojzvuk - melodizace textu - dynamika, tempo, reakce na dirigenta - stoupání a klesání melodie - zpěv sboru nebo skupiny s oporou učitelova hlasu i bez, melodického nástroje - grafické vyjádření melodie - nota jako grafický znak (čtvrtová, osminová) + pomlky - repetice, houslový klíč
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - vhodně použije dětský instrumentář a improvizované nástroje jako vlastní doprovod k rytmizaci textu, sborové recitaci, vlastnímu zpěvu i s využitím dynamiky	Hra na hudební nástroje - práce s dětským instrumentářem a improvizovanými nástroji - melodický doprovod - hry na otázku a odpověď s využitím nástrojů, hra na tělo Rytmizace, melodizace, hudební improvizace

rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem - učí se vytleskávat rytmus textů se čtvrt'ovými a osminovými hodnotami - vhodně použije dětský instrumentář a improvizované nástroje jako vlastní doprovod k rytmizaci textu, sborové recitaci, vlastnímu zpěvu i s využitím dynamiky - reprodukuje krátký motiv, rytmická Cvičení	- rytmická cvičení,rytmizace textů - hry na otázku a odpověď s využitím nástrojů,hra na tělo
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie - zapojuje se aktivně do hudebně pohybových her - zvládá jednoduchý taneční pohyb ve dvojici - ovládá prvky hry na tělo a doprovází tak svůj zpěv i spolužáků - vyjádří pohybem výraz a náladu Hudby	Taktování, pohybový doprovod znějící hudby - hudebně pohybové hry - tanec k lidové písni - hra na tělo Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pohybové vyjádření hudebního výrazu a nálady, pantomima (tempo, dynamika) - chůze ve 3/4taktu
POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - dokáže vyslechnout v klidu krátkou ukázkou různých žánrů - vysvětlí rozdíl ve stavbě hudebních nástrojů - chápe nutnost tolerance v hudbě a jiných oblastech života rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a	Kvality tónů - rozlišování tónů, zvuků, zpěvních hlasů, vokální a nástrojové hudby Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj - další hudební nástroje,pozorování,poslech (trubka,klarinet,pozoun,kontrabas,baskytara, velký a malý buben) - rozlišování tónů, zvuků, zpěvních hlasů, vokální a nástrojové hudby Hudební styly a žánry - práce s poslechovými skladbami - výchova k toleranci různých žánrů - lidová píseň a píseň umělá

vokálně instrumentální - vyslechne hru na běžné hudební nástroje, při poslechu rozliší tyto nástroje	
pokrytí průřezových témat	
VMEGS ES	

HV

3. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - zazpívá z paměti několik nových písní dle svých schopností intonačně správně s doprovodem i bez, při zpěvu využívá správné hygienické návyky, správně dýchá - při zpěvu sleduje obrys melodie v notovém záznamu - zazpívá vzestupnou a sestupnou řadu - reaguje na gesta dirigenta (dynamiku, tempo) - při zpěvu sleduje obrys melodie v notovém záznamu - zazpívá ve skupině kánon - graficky zachytí melodii písně • rytmizuje a melodizuje jednoduché texty - rytmicky doprovází zpěv svůj nebo svých spolužáků - reprodukce krátkých motivů ve dvoudobém nebo třídobém taktu	Pěvecký a mluvní projev - zpěv sboru nebo skupiny s oporou učitelova hlasu i bez, melodického nástroje - rozezpívání, hlasová hygiena - rozšiřování hlasového rozsahu Hudební rytmus - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - rytmizace ve dvoudobém a třídobém taktu Dvojhlas a vícehlas - průprava k dvojhlasu, kánon Intonace, vokální improvizace - práce s písněmi v dur i v moll - zpěv sboru nebo skupiny s oporou učitelova hlasu i bez, melodického nástroje - rozezpívání, hlasová hygiena - rozšiřování hlasového rozsahu - změny tempa a dynamiky - rytmizace ve dvoudobém a třídobém taktu - dynamika, tempo, reakce na dirigenta - stoupání a klesání melodií
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem - rytmicky doprovází zpěv svůj nebo svých spolužáků - reprodukce krátkých motivů ve dvoudobém nebo třídobém taktu	Hra na hudební nástroje - reprodukce motivu, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orfeova instrumentáře Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně - hudební doprovod - hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď) - jednodílná písňová forma (a - b) - rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu s využitím půlových, čtvrtových i osminových not - otázka –odpověď
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie - zapojí se do hudebně pohybových her - pohybově vyjádří charakter melodie, tempo, dynamiku a citový prožitek hudby - zkouší zatančit polku, mazurku, tvoří pohybové kreace na současnou hudbu - taktuje 2/4 a 3/4 takt,	Taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt - taneční hry se zpěvem - jednoduché lidové tance - hudebně pohybové hry - taneční kroky, třídobá chůze v kruhu, dvoudobá chůze v průpletu, přísuvný krok - tance mazurka, polka i moderní - pohybové vyjádření hudebního výrazu a nálady (tempo, dynamika) Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
rozlišuje jednotlivé kvality tóně, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a	Kvality tónů - délka, síla, barva, výška Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj - práce s poslechovými skladbami - epizody ze života skladatelů poslouchané hudby - rozlišování tónů, zvuků, zpěvních hlasů,

vokálně instrumentální - dokáže vyslechnout v klidu kratší symfonickou nebo nástrojovou skladbu - vyslechne hru na běžné hudební nástroje, při poslechu rozliší tyto nástroje	vokální a nástrojové hudby - další hudební nástroje, pozorování, poslech - hudba k zábavě, slavnostní hudba, hudba k tanci (dříve a dnes)

HV

4. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - naučí se z paměti několik nových písní - seznamuje se s dvojhlasem, realizace kánonu realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	Pěvecký a mluvní projev - intonační cvičení, dechová cvičení - rozšiřování hlasového rozsahu Dvojhlas a vícehlas - kánon, jednoduchý dvojhlas Grafický záznam vokální hudby - nota s tečkou, nota celá - intonační cvičení - hudební abeceda (nota c1 – a1)
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP, HPPE	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem,	Hra na hudební nástroje - hra na Orffovy nástroje, případně využití

hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	nadaných žáků navštěvujících lidové školy k melodizaci jednoduchých skladeb či písní Záznam instrumentální melodie - čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby - využití notačních programů
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace - podle svých schopností a dovedností vyjadřuje pohybem hudbu - seznamuje se s lidovými tanci (polka, valčík, mazurka) a učí se orientaci v prostoru	Taktování, pohybový doprovod znějící hudby - taktování ve dvoudobém a třidobém taktu Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pohybová improvizace, moderní tanec Orientace v prostoru - utváření pohybové paměti - reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách - taneční kroky (polka, valčík, mazurka)
POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků - rozlišuje hudbu vokální a instrumentální rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby - rozeznává hudební nástroje podle sluchu (housle, klavír, kontrabas, buben, trubka, klarinet, flétna...) - poslouchá a seznamuje se s díly známých skladatelů (B. Smetana, W.A.Mozart, B.Martinů)	Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj - rozdělení hudebních nástrojů Hudební formy - malá písňová forma - velká písňová forma - kontrast, gradace, rondo variace - sbory, orchestr, dirigent

atd.)	

HV

5. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - podle svých schopností realizuje píseň - zachytí melodii písně graficky (případně do notové osnovy) - intonuje dle svých schopností - vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	Pěvecký a mluvní projev - intonační cvičení, dechová cvičení - rozšiřování hlasového rozsahu Dvojhlas a vícehlas - lidový dvojhlas Grafický záznam vokální hudby - nota a notový zápis tónů a1-d2 - posuvky

pokrytí průřezových témat

OSV

RSP , HPPE

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not - využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní - doprovází píseň na rytmické nástroje - dle svých schopností improvizuje na téma (nálada, daný rytmus...)	Hra na hudební nástroje - hra na Orffovy nástroje, případně využití nadaných žáků navštěvujících lidové školy k melodizaci jednoduchých skladeb či písní - čtení a zápis rytmického schématu a jeho realizace na nástroj Záznam instrumentální melodie - čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby - využití notačních programů

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace - zkouší samostatně vymyslet a realizovat pohybovou hru - využívá schopnosti orientace v prostoru - zvládá taktování - podle svých schopností určuje v poslechové ukázce hudebně výrazové prostředky a hudbu interpretuje	Taktování, pohybový doprovod znějící hudby - taktování- 4/4 takt Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - improvizace, pantomima Orientace v prostoru - taneční kroky a prvky
POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny • rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	Vztahy mezi tóny - akord, souzvuk Hudební styly a žánry (lidová hudba, jazz, rock and roll...) Hudební formy -symfonický orchestr Interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)
pokrytí průřezových témat	
VMEGS ES MeV KČVMS , FVM	

HV

6. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo

využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - dle svých individuálních schopností reprodukuje několik písní uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Pěvecký a mluvní projev - jednohlasý a vícehlasý zpěv, - duo, trio, kvarteto - rozšiřování hlasového rozsahu Orientace v notovém záznamu vokální skladby - orientace v notovém zápisu - - akord, křížek, bé, odrážka - zápis rytmu písně pomocí grafického záznamu - dirigent
pokrytí průřezových témat	
MuV LV MeV FVM OSV RSP , K , MV , Ko EV VČP	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Hra na hudební nástroje - reprodukce motivů na Orffovy nástroje - samostatná tvorba doprovodů s využitím Orffových nástrojů - objektivní posouzení vl. vokálního výkonu a výkonů ostatních
pokrytí průřezových témat	
MuV LV	
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Pohybový doprovod znějící hudby - taktování ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - hudba a tanec - balet, pantomima
POSLECHOVÉ ČINNOSTI	

výstupy	učivo
orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - seznamuje se s hudebně výrazovými prostředky a učí se vnímat jejich užití zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby - hudebně výrazové prostředky Hudební dílo a jeho autor - proměny písňe ve staletích - Fr. Schubert, R. Wagner, G. Verdi, J. Strauss, J. Mysliveček, L. Janáček, B. Martinů, J. Voskovec, J. Werich, J. Ježek Hudební styly a žánry - hudba na jevišti - opera, opereta - muzikál, hudební revue - melodram a hudba scénická
pokrytí průřezových témat	
MeV FVM	

HV

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - dle svých individuálních schopností reprodukuje několik písní uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí	Pěvecký a mluvní projev - hlasová hygiena, o lidském hlase, mutace - polyfonie - kánon a fuga - reprodukce tónů Intonace a vokální improvizace - diatonické postupy v durových a mollových tóninách - improvizace jednoduchých hudebních forem - symfonie, symfonická báseň Hudební rytmus - zachycení rytmu a melodie pomocí graf. záznamu Orientace v notovém záznamu vokální skladby Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - reprodukce tónů

jednoduché hudební improvizace	- převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy - zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu Reflexe vokálního projevu - objektivní hodnocení vlastního vokálního projevu i vokálních výkonů ostatních (hledání možnosti nápravy při hlasové nedostatečnosti) - nešvary v hudbě
pokrytí průřezových témat	
MuV MK MeV FVM OSV PL , SaS , PH , MV , Ko , HPPE	
přesahy	
Do: VO (7. ročník): - kulturní život P (7. ročník): - stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Hra na hudební nástroje - doprovody s využitím Orffova instrumentáře, keyboardů či počítače Vyjadřování hudebních i nehupebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje - samostatné hudební ztvárnění myšlenek a představ - zhudebnění částí mluveného projevu (báseň)
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• využívá své individuální hudební	Pohybový doprovod znějící hudby

schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- taktování ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - lidový tanec, pantomima, balet a společenský tanec - taneční kroky - valčík, polka - vlastní improvizace
POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Hudební dílo a jeho autor - symfonie v podání J. Haydna - W.A. Mozarta, L.van Beethovena, B.Smetany - duchovní a světská hudba - světový a český muzikál - L. Bernstein, A.L.Weber Hudební styly a žánry - hudba lidová - duchovní a světská hudba - historie hudebních nosičů
pokrytí průřezových témat	
VMEGS ES EV VČP	

HV

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - žák má při zpěvu správné pěvecké návyky a dodržuje pravidla hlasové hygieny	Pěvecký a mluvní projev - výběr písní podle složení třídy a výběru učitele s využitím dostupných zpěvníků a učebnic hudební výchovy Intonace a vokální improvizace - stupnice, tónina - vícehlasé skladby, opera, kantáta, oratorium,

uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá v jednohlase i vícehlase - žák má určitou zásobu písní různých hudebních žánrů reprodukuje různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	suita, koncert - moderní hudební nástroje - lidová píseň Hudební rytmus - odhalování vzájemných souvislostí, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu Orientace v notovém záznamu vokální skladby - reprodukce zapsané melodie Reflexe vokálního projevu - objektivní hodnocení vlastního vokálního projevu i vokálních výkonů ostatních (hledání možnosti nápravy při hlasové nedostatečnosti) - nešvary v hudbě
pokrytí průřezových témat	
VDO OSŠ , OOS OSV RSP , ŘPRD , KaK	
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické rytmicko-metrické, harmonické - dramatizace písní - spojení pohybu s hudbou Orientace v prostoru - pamětné uchování a reprodukce pohybu prováděných při tanci či pohybových hrách - dramatizace písní - spojení pohybu s hudbou - taneční kroky
POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
orientuje se v proudu znějící hudby, a podle toho přistupuje k	Hudební styly a žánry - počátky hud. dějin v Čechách

hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - orientuje se v dějinách hudebního umění, má přehled o hudebních stylech minulosti i současnosti zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - respektuje pěvecký, instrumentální i hudebně pohybový projev ostatních vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- renesance - baroko - klasicismus - romantismus - 20. st. ve vážné hudbě - vývoj světové populární hudby 20. st. - poslechové skladby k výuce dějin Interpretace znějící hudby - slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.) - vytváření vlastních soudů a preferencí
pokrytí průřezových témat	
MuV KD , MK MeV PRT VMEGS ES EV VČP	

HV

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - žák má při zpěvu správné pěvecké návyky a dodržuje pravidla hlasové hygieny uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic v jednohlase	Pěvecký a mluvní projev - výběr písní podle složení třídy a výběru učitele s využitím dostupných zpěvníků a učebnic hudební výchovy Intonace a vokální improvizace - stupnice, tónika, harmonie, kytarové značky - rytmus, metrum, takt, tempo - populární hudba, tramská píseň

i vícehlase - žák má určitou zásobu písní různých hudebních žánrů	
pokrytí průřezových témat	
VDO OSŠ , OOS OSV RSP , ŘPRD , KaK	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - orientuje se v oblasti hudebních pojmů, značek	Záznam hudby - noty, notační programy - další způsoby záznamu hudby Tvorba doprovodu pro hudebně dramatické projevy
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě • orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku • zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - respektuje pěvecký, instrumentální i hudebně pohybový projev ostatních	Orientace v prostoru - pamětné uchování a reprodukce pohybu prováděných při tanci či pohybových hrách - dramatizace písní - spojení pohybu s hudbou - taneční kroky - taneční styly Hudební styly a žánry - vývoj české populární hudby 20. století až po současnou hudební scénu - středověk - gotika - renesance, - baroko - klasicismus - romantismus - vážná hudba 20. st.

pokrytí průřezových témat	
MuV KD , MK MeV FVM , PRT OSV HPPE VMEGS ES EV VČP	

4. 7. 2. Výtvarná výchova - VV

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění. Vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově.

Seznamuje se se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik. Učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace. Učí se užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění a poznávání.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět na I. stupni v kmenové třídě a na II. stupni v učebně Výtvarné výchovy.

1. až 5. ročníku následovně:

- 1. - 3. ročník - 1 hodina týdně
- 4. - 5. ročník - 2 hodiny týdně
- 6. - 7. ročník - 2 hodiny týdně
- 8. - 9. ročník - 1 hodina týdně

Metody

Skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty

Hodnocení

PR,P, ST,R

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- učitel vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření

Žák

- žáci využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech
- žáci zaujímají a vyjadřují svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- učitel vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů

Žák

- žáci samostatně kombinují vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření

- žáci přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj
- žáci využívají získaná poznání při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny
- vede žáky k užívání správné terminologie

Žák

- rozšiřuje si slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, náradí a pomůcek
- učí se popsát postup práce

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj žáků

Žák

- pracuje ve skupině
- vytváří společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých
- společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, učí se ovládat svoje jednání a chování

Kompetence občanské

Učitel

- vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Žák

- aktivně se zapojuje do činností, projevuje smysl pro tvořivost
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Žák

- správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami a s materiály
- učí se dodržovat vymezená pravidla
- snaží se o svůj rozvoj
- využívá znalosti a dovednosti získané i v jiných oblastech

VV

1. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Prvky vizuálně obrazného vyjádření - barvy, linie, tvary, porovnávání, třídění
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP	
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
- v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - maluje vodovými barvami, temperami, míchá barvy, používá různé druhy štětců, zapouští barvy - kreslí měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem, měkkou tužkou, rudkou, kreslí suchým pastelem, olejovým pastelem, voskovkami, pastelkami - vytváří prostorové práce, tvaruje papír, stříhá, trhá, lepí, učí se bezpečně zacházet s pomůckami - modeluje z plastelíny, moduritu, z hmoty „DAS“, nebo z keramické hlíny - výtvarně zpracovává přírodní materiál - nalepování, dotváření, tisk, otisk	Uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - malba - rozvíjení smyslové citlivosti - teorie barvy - teplé a studené barvy, hra s barvou - kresba - rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, hra s linií - techniky plastického vyjádření - vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - hmat - modelování - zpracování materiálu, tvarování, spojování, otisk - koláž, frotáž, tisk
pokrytí průřezových témat	
MuV KD OSV RSP	
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
vnímá události různými smysly a	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly

vizuálně je vyjadřuje - volí vhodné prostředky pro svou práci	- volba vhodných prostředků
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP	
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností - seznamuje se s ilustracemi dětských knih	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama - ilustrátoři dětské knihy - J. Lada, H. Zmatlíková, J. Čapek, Z. Miler.
přesahy	
Do: ČJ (1. ročník): - tvořivé činnosti s literárním textem	
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
výstupy	učivo
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - komunikace o svém výtvoru, výběru
pokrytí průřezových témat	
OSV Ko	

VV

2. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů,	Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnávání, třídění

zážitků a představ	
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP	
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - maluje vodovými barvami, temperami, míchá barvy, používá různé druhy štětců, zapouští barvy - kreslí měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem, měkkou tužkou, rudkou, kreslí suchým pastelem, olejovým pastelem, voskovkami, pastelkami - vytváří prostorové práce, tvaruje papír, stříhá, trhá, lepí, učí se bezpečně zacházet s pomůckami - modeluje z plastelíny, moduritu, z hmoty „DAS“, nebo z keramické hlíny - výtvarně zpracovává přírodní materiál - nalepování, dotváření, tisk, otisk	Uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - malba - rozvíjení smyslové citlivosti - teorie barvy - teplé a studené barvy, hra s barvou - kresba - rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, hra s linií - techniky plastického vyjádření - vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - hmat - modelování - zpracování materiálu, tvarování, spojování, otisk - koláž, frotáž, tisk
pokrytí průřezových témat	
MuV KD OSV RSP EV E, VČP	
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky - volí vhodné prostředky k vnímání	Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly - volba vhodných prostředků

okolního světa pomocí sluchových vjemů, hmatových, zrakových vjemů, které jsou prvotním krokem k vyjádření a realizaci jejich výtvarných představ	
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP	
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností - seznamuje se s ilustracemi dětských knih	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - ilustrátoři dětské knihy - J. Lada, H. Zmatlíková, J. Čapek, Z. Miler, O. Sekora.
pokrytí průřezových témat	
MeV KČVMS	
přesahy	
Do: ČJ (2. ročník): - čtení ČJ (2. ročník): - tvořivé činnosti s literárním textem	
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
výstupy	učivo
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření Osobní postoj v komunikaci - komunikace o svém výtvoru, výběru
pokrytí průřezových témat	
OSV Ko	

VV

3. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

výstupy	učivo
rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnávání, třídění
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP	
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - modeluje z plastelíny, moduritu, z hmoty „DAS“, nebo z keramické hlíny - zvládne použití výtvarných technik na základě vlastní životní zkušenosti - citového prožitku	Uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - malba - rozvíjení smyslové citlivosti - teorie barvy - teplé a studené barvy, barvy základní a doplňkové, výrazové vlastnosti barev, kombinace barev, hra s barvou - kresba - rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, vnímání velikosti, hra s linií - techniky plastického vyjádření - vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - hmat, sluch - modelování - zpracování materiálu, tvarování, spojování, otisk - koláž, frotáž, tisk, mozaika - ilustrace příběhu, obrázková osnova, nákres
pokrytí průřezových témat	
MuV KD MeV KČVMS OSV RSP EV E, VČP	

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje - výtvarně zpracovává přírodní i umělý materiál - nalepování, dotváření, tisk, otisk	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - volba vhodných prostředků
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP	
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností - seznamuje se s ilustracemi dětských knih	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - ilustrátoři dětské knihy - J. Lada, H. Zmatlíková, J. Čapek, Z. Miler, O. Sekora, A. Born. - využití výstav dle nabídky a aktuálních možností
pokrytí průřezových témat	
VDO OSŠ MeV KČVMS , SMS	
přesahy	
Do: ČJ (3. ročník): - tvořivé činnosti s literárním textem	
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
výstupy	učivo
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil - zvládne použití výtvarných technik na základě vlastní životní zkušenosti - citového prožitku, vnímání okolního světa pomocí sluchových vjemů, hmatových, zrakových vjemů, které jsou prvotním krokem k vyjádření a realizaci jejich výtvarných představ	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření Osobní postoj v komunikaci - komunikace o svém výtvoru, výběru

- komunikuje na základě vlastní zkušenosti a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil - utváří osobní postoj v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod., - umí vysvětlit výsledky tvorby, záměr tvorby	

VV

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
• při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů - prohloubí si a zdokonalí techniky malby z 1. období - umí barevně vyjádřit své pocity a nálady - učí se pojmenovat a porovnávat světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy - zvládne obtížnější práci s linií - rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)	- prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnávání na základě vztahů - světlostní a barevný kontrast, proporční vztahy - grafické techniky – tisk z koláže, ze šablon, otisk, voskové techniky - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus) - jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru
pokrytí průřezových témat	
MeV KČVMS OSV RSP	
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
výstupy	učivo

při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření zaměřuje na projevení vlastních zkušeností - zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci - při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie	Typy vizuálně obrazných vyjádření - malba - hra s barvou, emocionální malba, míchání barev, barevný kruh - kresba - výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše - kresba různým materiálem – pero a tuš, dřívko a tuš, rudka, uhel, např. kresba dle skutečnosti, kresba v plenéru - typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, Reklama
pokrytí průřezových témat	
MuV KD , LV EV E , ZPŽ , ŽP , VČP	
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
výstupy	učivo
osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky - prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z 1. období	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty - pohyb těla a jeho umístění v prostoru - akční tvar malby a kresby
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
výstupy	učivo
při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností - zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci - při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) Osobní postoj v komunikaci - komunikace o svém výtvaru, výběru

vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil - prohloubí si znalosti z 1. období - získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získaných pohybem a hmatem - umí výtvarně zpracovat přírodní materiály - nalepování, dotváření apod. - pozná některé ilustrace známých českých ilustrátorů - např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové, J. Trnky, J. Čapka, Z. Milera, A. Borna, R. Pilaře a dalších - žák si vytvoří škálu obrazně vizuálních elementů k vyjádření osobitého přístupu k realitě - porovnává různé interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	
pokrytí průřezových témat	
VDO OSŠ MeV SMS	
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě - užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v ploše, v prostoru	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
porovnává různé interpretace	- smyslové účinky vizuálně obrazných

vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj -tvůrčí záměr - rozeznává některé grafické techniky - zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti - vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla	vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama - ilustrátoři dětské knihy J. Lada, O. Sekora, H. Zmatlíková, J. Trnka, J. Čapek, Z. Miler, A. Born, R. Pilař
přesahy	
Do: ČJ (4. ročník): - čtení ČJ (4. ročník): - tvořivé činnosti s literárním textem	

VV

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
výstupy	učivo
• při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností - při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie - uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr	Typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr, uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama - malba - hra s barvou, emocionální malba, míchání barev, barevný kruh - kresba - výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem – pero a tuš, dřívko a tuš, rudka, uhlí, např. kresba dle skutečnosti, kresba v plenéru - uspořádání objektů do celků
pokrytí průřezových témat	
MeV KČVMS , SMS	
přesahy	
Do: VL (5. ročník): - současnost a minulost v našem životě	
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	

výstupy	učivo
při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů - prohloubí si a zdokonalí techniky malby z 1. období - zkouší malbu stěrkou, rozlévání barev a kombinaci různých technik - umí barevně vyjádřit své pocity a nálady, pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy - uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr - rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)	- prvky vizuálně obrazného vyjádření - porovnávání na základě vztahů - světlostní a barevný kontrast, proporční vztahy - grafické techniky – tisk z koláže, ze šablon, otisk, vosková technika - techniky plastického vyjadřování – modelování z papíru, hlíny, sádky, drátů - další techniky – koláž, frotáž
pokrytí průřezových témat	
MuV KD , LV , EP	
přesahy	
Do: ČaSP (5. ročník): - vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)	
ROZVÍJEJÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě - uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr - při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových	- reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly

vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie - užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v ploše, v prostoru	
přesahy	
Do: PŘ (5. ročník): - lidské tělo	
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
výstupy	učivo
nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil - prohloubí si znalosti z 1. období - uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr - získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získaných pohybem a hmatem - umí výtvarně zpracovat přírodní materiály - nalepování, dotváření apod. - pozná některé ilustrace známých českých ilustrátorů - např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové, J. Trnky, J. Čapka, Z. Milera, A. Borna, R. Pilaře a dalších - žák si vytvoří škálu obrazně vizuálních elementů k vyjádření osobitého přístupu k realitě - porovnává různé interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	- osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování - odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje - jejich porovnávání s vlastní interpretací
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
výstupy	učivo
nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil - prohloubí si znalosti z 1. období - získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získaných pohybem a hmatem - umí výtvarně zpracovat přírodní	Proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

materiály - nalepování, dotváření apod. - pozná některé ilustrace známých českých ilustrátorů - např. J. Lada, O. Sekora, H. Zmatlíkové, J. Trnka, J. Čapek, Z. Miler, A. Borna, R. Pilař a dalších - žák si vytvoří škálu obrazně vizuálních elementů k vyjádření osobitého přístupu k realitě - porovnává různé interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr - rozeznává některé grafické techniky, zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti - hledá a nalézá vhodné prostředky pro své vyjádření na základě smyslového vnímání - vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla	- smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba - fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama) - ilustrátoři dětské knihy J. Lada, O. Sekora, H. Zmatlíková, J. Trnka, J. Čapek, Z. Miler, A. Borna, R. Pilař
přesahy	
Do: ČJ (5. ročník): - tvořivé činnosti s literárním textem	
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
výstupy	učivo
porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - rozeznává některé grafické techniky, zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti	- přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

- hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vnímání	
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
výstupy	učivo
osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky - uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr - zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci	- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby - kresba zvířat, rostlin, neživé přírody, dotváření objektů v přírodě
přesahy	
Do: PŘ (5. ročník): - rostliny, houby, živočichové	
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
výstupy	učivo
při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních zkušeností - prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z 1. období - dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu - zvládne obtížnější práce s linií - při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie - uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr	- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu)
pokrytí průřezových témat	
VDO OSŠ	

VV

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
vybírání, vytváření a pojmenovávání prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - pracuje s různými materiály	Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření Obal knihy Obal CD Plakáty k různým akcím Fantazijní postavy Tvorba zaměřená na Vánoce a Velikonoce Keramické předměty - tempera, suchý pastel - pero, uhlí - keramika - kombinace materiálů - nauka o barvách - kompozice, kontrast - projekce vlastních prožitků - sebehodnocení
pokrytí průřezových témat	
OSV PL , K	
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření - vytváří v ploše a v prostoru - zvládá výtvarné techniky - umělecky se vyjadřuje - hledá a analyzuje zákonitosti	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření Tvorba zaměřená na Vánoce a Velikonoce Práce s přírodninami Trojrozměrné předměty Trojrozměrné návrhy na sportoviště - tempera, suchý pastel - pero, uhlí - projekce vlastních prožitků

	- kompozice, kontrast
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , HPPE	
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace - učí se tolerovat tvorbu druhých	Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) Portrét Figurální kompozice Vyjádření pohybu /tanec, sport/ Pohádkové a fantazijní postavy Fantazijní tvoření za použití počítačových programů - počítačová grafika - animace
pokrytí průřezových témat	
OSV SaS	
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
výstupy	učivo
rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku - porovná různé přístupy ke zvolenému tématu - porovná design různých předmětů - zdůvodní vlastní vizuální vyjádření	Typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika - rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry Panenko Modely Reklama Fotografie Film Comics - textil - plast
pokrytí průřezových témat	
MeV IVMSR , FVM , PRT	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
výstupy	učivo
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) - kritéria jejich porovnávání - jejich zdůvodňování Výtvarné umění Pravěk Starověk Klasická díla a autoři
pokrytí průřezových témat	
EV ŽP, VČP	
přesahy	
Do: učivo D 6 učivo ČJ 6	

VV

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků - pracuje s různými materiály - ověřuje a hledá kompoziční principy - zkoumá estetiku pohybu - poznává design, navrhuje	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření Blahopřání Plakáty k různým akcím Figurální motiv Tvorba zaměřená na Vánoce a Velikonoce Keramické předměty - plošné a prostorové vyjádření - malba /tempera, míchání barev / - kresba /pastel, uhl, tuš/ - harmonie, disharmonie - nauka o tvarech - jas, tón
pokrytí průřezových témat	

OSV RSP , HPPE	
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
• zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly a k zaznamenává podněty z představ a fantazie - zdůvodní vlastní tvorbu - podílí se na způsobu prezentace • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku - užívá metody uplatňované v současném výtvar. umění - rozlišuje projevy od fantazijních představ - na konkrétních příkladech poznává různé přístupy ke zvolenému tématu	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama - výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě Dekoratивní řešení prostoru Upoutávka na televizní program Vlastní návrh reklamy - výběr a uplatnění vlast.tvůrčího námětu
pokrytí průřezových témat	
MeV FVM , PRT EV ŽP	
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
výstupy	učivo
• rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku - na konkrétních příkladech poznává různé přístupy ke zvolenému tématu	Volná tvorba na dané téma - výběr a uplatnění vlast. tvůrčího námětu Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické) - hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní) - reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech
pokrytí průřezových témat	
VDO OOSS MuV KD , MK	

VMEGS	
JE	
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
výstupy	učivo
• ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci - zdůvodní vlastní tvorbu - podílí se na způsobu prezentace	Umělecké slohy ve výtvarném umění Románský sloh Gotický sloh Renesance Humanismus Klasická díla a autoři Výstavy, exkurze, obrazové materiály Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování - důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) - kritéria jejich porovnávání - jejich zdůvodňování
pokrytí průřezových témat	
MuV KD MeV PRT EV ŽP , VČP	
přesahy	
Do: učivo D 7 učivo ČJ 7	

VV

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
• zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly a k zaznamenává podněty z představ a fantazie - užívá současných metod ve výtvarném umění - učí se tolerovat tvorbu druhých - dokumentuje a sleduje proměny okolí	Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření

vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření - rozlišuje vjemy od fantazie - zdůvodní vlastní vizuální obrazové vyjádření	Desky a obaly Dopravní prostředky Volná tvorba na dané téma Trojrozměrné předměty Tvorba zaměřená na Vánoce a Velikonoce - plošné a prostorové vyjádření - malba temperou - kresba perem, uhlem - keramika - nauka o barvách - originalita při vyjádření - harmonie
pokrytí průřezových témat	
OSV PL , K	
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
výstupy	učivo
zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace - experimentuje s různými materiály - hledá neobvyklé kombinace - vyjádří se v ploše i v prostoru - ověřuje a využívá kompoziční principy	Typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika - rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry Průmyslový design Architektura Výtvarné umění a životní prostředí
pokrytí průřezových témat	
MeV KČVMS , TMS	
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
výstupy	učivo
rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku - na konkrétních příkladech poznává různé přístupy ke zvolenému tématu	Den Země Ochrana životního prostředí - výtvarně vyjádří pocit z hudby - tanec, sport, pantomima - dynamické obrazové vyjádření Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické) - hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní)

	- reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech
pokrytí průřezových témat	
MeV PRT EV ŽP, VČP	
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
výstupy	učivo
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření - zdůvodní vlastní tvorbu - podílí se na způsobu prezentace	Umělecké slohy ve výtvarném umění Baroko Rokoko Klasicismus Romantismus Impresionismus a symbolismus Secese Kubismus Klasická díla a autoři Výstavy, exkurze, obrazové materiály - sebehodnocení - design - uplatnění vlastní - tvůrčí činnosti Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování - důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) - kritéria jejich porovnávání - jejich zdůvodňování Popis a obhajoba svého díla Prezentace před spolužáky Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu - vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora - prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace
pokrytí průřezových témat	
KD, LV EV E VDO OSŠ, POPŽ MuV EP VMEGS	

ES, OES
přesahy
Do: učivo D 8 učivo ČJ 8

VV

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků - ovládá a používá výtvarné techniky - experimentuje s různými materiály - používá kompoziční principy - užívá metod uplatňovaných v současném výtvarném umění - porovnává projevy kultury s projevy průmysl. civilizace	Náměty ze života dětí a dospělých Volba povolání Technický vývoj - plošné a prostorové vyjádření - originalita Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření
pokrytí průřezových témat	
OSV PL , K	
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
výstupy	učivo
- užívá metod uplatňovaných v současném výtvarném umění rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku - na konkrétních příkladech poznává různé přístupy ke zvolenému tématu	Zážitek Vyjádření nálady Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty - pohyb těla a jeho umístění v prostoru, - akční tvar malby a kresby - uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn - výběr, uplatnění a interpretace
pokrytí průřezových témat	

OSV RSP , SRaSO , HPPE	
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
výstupy	učivo
rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku - navrhuje design různých předmětů	Figurální tvorba - keramika Tvorba zaměřená na Vánoce a Velikonoce - struktura, barva - tělo a prostor - manipulace s objekty - technické prvky Typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika - rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry
pokrytí průřezových témat	
MuV MK , PSSS MeV KČVMS , PRT	
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
výstupy	učivo
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; - historické, sociální a kulturní souvislosti Výtvarné umění první poloviny 20.století Novoklasicismus, Expresionismus, Nefigurativní umění, Konstruktivismus, Purismus, Dadaismus, Futurismus, Surrealismus, Funkcionalismus, Art deco Výtvarné umění druhé poloviny 20. století až do současnosti Abstraktní malířství, Pop-art, Konceptuální umění
pokrytí průřezových témat	
VDO OSŠ OSV PH , K VMEGS ES EV	

E, VČP MuV MK MeV TMS
přesahy
Do: učivo D 9 učivo ČJ 9

4.8. Člověk a zdraví

4. 8. 1. Výchova ke zdraví - VZ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Výchova ke zdraví zahrnuje základní poznatky o člověku a ochraně jeho zdraví, učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví své i svých blízkých a být za ně zodpovědný (sociální, psychické a fyzické zdraví). Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní a jiné preventivní návyky, dále si rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé návyky, předcházet úrazům a vlastnímu ohrožení v dalších krizových situacích. Rozšiřují si a prohlubují si poznatky o rodině, škole, svém kolektivu, přírodě, člověku a vztazích mezi lidmi a přírodou.

Žák se také učí chápat individuální zvláštnosti a potřeby a poznávat sám sebe jako živou bytost a chápat hodnotu zdraví. Dále se učí organizovat svůj denní pracovní i odpočinkový režim v souvislosti se zdravým životním stylem.

Předmět učí žáky řešit problémy a správně jednat v praktických situacích a poskytnout první pomoc při úrazech. Předmět také podporuje otevřené a kritické myšlení a logické uvažování v praktickém životě.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Výchova ke zdraví je vyučován jako samostatný předmět 6. ročníku (1 hodina týdně). Předmět výchova ke zdraví velmi úzce souvisí s dalšími předměty - Přírodopis, Fyzika, Zeměpis, Člověk a svět práce, Tělesná výchova, prolínají se zde všechna průřezová témata a rozvíjí znalosti, dovednosti a postoje získané na I. stupni.

Metody

Užívají se podle charakteru učiva a cílů vzdělávání (frontální výuka s demonstračními pomůckami, pozorování, praktické cvičení - pokus, práce s odbornou literaturou a pracovními listy, nácvik demonstračních situací, skupinové práce, besedy, krátkodobé projekty.

Hodnocení

Ústní zkoušení (Ú), test (T), doplňovací cvičení (DC), písemná práce (PP), referát (R), exkurze (E), samostatná tvorba (ST), vyprávění (V), slohový útvar (SÚ)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Učitel

- vede žáky k samostatnému pozorování a získávání informací, k nalézání souvislostí, ke správné odborné terminologii, symbolů a značek a propojování souvislostí

Žák

- samostatně pozoruje a získává informace
- užívá správné termíny, symboly a značky

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává žákům úkoly, které umožňují různé postupy
- vede žáky k promýšlení pracovních postupů při praktických cvičeních
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

Žák

- navrhuje řešení
- dochází k závěrům
- vyhodnocuje získané informace
- vysvětlí podstatu problému

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k samostatnému a výstižnému vyjadřování a vystupování
- učí žáky respektovat názory druhých a obhajovat vlastní názor
- vede k přátelským a slušným projevům chování mezi žáky, jde sám příkladem

Žák

- učí se zpracovávat různé druhy informací
- vyjadřuje vlastní názor, respektuje názor druhých
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje
- vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, mluví souvisle a kultivovaně

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování základních pravidel slušného chování
- učí žáky spolupracovat ve skupinách, týmové spolupráci a podřídit se pravidlům předem domluveným
- učí žáky znát hranice “kam až můžu zajít“ při diskusích s kamarády, učiteli a dospělými

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- respektuje individuální zvláštnosti spolužáků
- utváří si pozitivní představu o sobě samém a podporuje tak svou sebedůvěru
- učí se ovládat své jednání a chování
- osvojuje si pravidla slušného chování

Kompetence občanské

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, školního řádu a bezpečnostních hygienických pravidel

Žák

- žák chápe svá práva a povinnosti v souvislosti s ochranou zdraví svého a zdraví svých blízkých a v souvislosti s ochranou životního prostředí
- chová se zodpovědně

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci

Žák

- žák pracuje samostatně

- navrhuje postupy
- organizuje si čas a úkoly
- své poznatky využívá v běžné praxi

Kompetence digitální

Žák

- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

VZ

6. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ	
výstupy	učivo
• respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - popíše, jak řešit některé konfliktní a krizové situace • vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	Vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství - láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - rodina - škola, vrstevnická skupina - obec, spolek
pokrytí průřezových témat	
VDO OSŠ , OOSS MuV KD , LV , EP , MK , PSSS OSV RSP , PL , ŘPRD , SaS , SRaSO , PH , K , MV , Ko , KaK , HPPE VMEGS ES , OES , JE	
přesahy	
Z: VL (5. ročník): - soužití lidí PŘ (5. ročník): - partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy PŘ (5. ročník): - osobní bezpečí	

TV (5. ročník): - zásady jednání a chování	
ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE	
výstupy	učivo
respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - popíše základní fyziologické změny v období dospívání - popíše pohlavní orgány - vysvětlí zásady intimní hygieny - popíše fáze vývoje plodu a dítěte projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - vyjádří vlastními slovy které chování je normální a přípustné, a které nikoli	Dětství, puberta, dospívání - tělesné, duševní a společenské změny Sexuální dospívání a reprodukční zdraví - zdraví reprodukční soustavy - sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost - promiskuita - problémy těhotenství a rodičovství mladistvých - poruchy pohlavní identity
pokrytí průřezových témat	
MuV LV OSV RSP , PL , ŘPRD , SaS , SRaSO , PH , K , MV , Ko , KaK , HPPE	
přesahy	
Z: PŘ (5. ročník): - partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy PŘ (5. ročník): - lidské tělo TV (5. ročník): - hygiena při TV	
ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých	Výživa a zdraví - zásady zdravého stravování, pitný režim - vliv životních podmínek a způsobu

možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - popíše základní složky potravy a některé choroby vyplývající z nezdravých stravovacích návyků - objasní zásady bezpečnosti práce a základní hygienické návyky - aplikuje tyto zásady při práci v jiných předmětech • usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví • vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - aplikuje zásady zdravého způsobu života a řídí se jimi • vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí - popíše jak ochrání zdraví své i svých spolužáků • uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	stravování na zdraví - poruchy příjmu potravy Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví - kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota Tělesná a duševní hygiena, denní režim - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim - vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim Ochrana před přenosnými chorobami - základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence - nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy - prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění - preventivní a léčebná péče - odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě) - základy první pomoci
pokrytí průřezových témat	
MeV KČVMS , IVMSR , VAMS , FVM , PRT OSV RSP , PL , ŘPRD , SaS , SRaSO , PH , K , MV , Ko , KaK , HPPE EV	

VČP	
přesahy	
Z: PŘ (5. ročník): - péče o zdraví, zdravá výživa Do: TV (6. ročník): - význam pohybu pro zdraví TV (6. ročník): - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	
RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE	
výstupy	učivo
samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - shrne a vysvětlí znalosti o drogách - popíše jejich možné následky užívání - uvede příklady některých drog respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - odhadne jaké je chování přijatelné a jaké je už chování nepřijatelné - vysvětlí termíny násilí, šikana, prevence násilí - nalezne možnosti odborné pomoci	Stres a jeho vztah ke zdraví - kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti Auto-destruktivní závislosti - psychická onemocnění - násilí mířené proti sobě samému - rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet) - násilné chování - těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost - dopink ve sportu Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita - šikana a jiné projevy násilí - formy sexuálního zneužívání dětí - kriminalita mládeže - komunikace se službami odborné pomoci Bezpečné chování a komunikace - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech - bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky

• respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - nalezne řešení některých konfliktních a krizových situací - uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu • vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi • projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	silničního provozu vč. zvládání agresivity - postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) Manipulativní reklama a informace - reklamní vlivy, působení sekt Ochrana člověka za mimořádných událostí - klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování - základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace - činnost po mimořádné události - prevence vzniku mimořádných událostí
pokrytí průřezových témat	
MeV KČVMS , IVMSR, VAMS , FVM , PRT OSV RSP , PL , ŘPRD , SaS , SRaSO , PH , K , MV , Ko , KaK , HPPE EV VČP, ŽP VMEGS ES , OES , JE	
přesahy	
Z: PŘ (5. ročník): - lidské tělo	

PŘ (5. ročník): - péče o zdraví, zdravá výživa PŘ (5. ročník): - návykové látky a zdraví PŘ (5. ročník): - partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy PŘ (5. ročník): - osobní bezpečí PŘ (5. ročník): - situace hromadného ohrožení Do: TV (6. ročník): - prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí TV (6. ročník): - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech TV (6. ročník): - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	
HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - definuje základní lidské potřeby - seřadí je dle důležitosti posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - aplikuje osvojené znalosti při běžných životních situacích projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci - složky zdraví a jejich interakce - základní lidské potřeby a jejich hierarchie Podpora zdraví a její formy - prevence a intervence - působení na změnu kvality prostředí a chování jedince - odpovědnost jedince za zdraví - podpora zdravého životního stylu - programy podpory zdraví
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , PL , ŘPRD , SaS , SRaSO , PH , K , MV , Ko , KaK , HPPE MeV KČVMS , IVMSR , VAMS , FVM , PRT VMEGS JE	
přesahy	
Z: PŘ (5. ročník): - lidské tělo PŘ (5. ročník): - péče o zdraví, zdravá výživa PŘ (5. ročník): - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody Do: TV (6. ročník): - význam pohybu pro zdraví	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ	

výstupy	učivo
• posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví • uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování - popisuje vlastními slovy sám sebe • projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím - nalézá cestu ke zvládnutí stresu - nalézá pomoc při řešení problému • respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů - aplikuje pravidla komunikace v běžném životě	Sebezpoznání a sebezpojetí - vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem - zdravé a vyrovnané sebezpojetí, utváření vědomí vlastní identity Seberegulace a sebeorganizace činností a chování - cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací - stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení - zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích - pomáhající a prosociální chování Psychohygiena - v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace - respektování sebe sama i druhých - přijímání názoru druhého, empatie - chování podporující dobré vztahy - aktivní naslouchání - dialog - efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích - dopad vlastního jednání a chování
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , PL , ŘPRD , SaS , SRaSO , PH , K , MV , Ko , KaK , HPPE MeV KČVMS , IVMSR , VAMS , FVM , PRT VMEGS ES , OES , JE	
přesahy	
Z:	

VL (5. ročník): - základní globální problémy VL (5. ročník): - Evropa a svět VL (5. ročník): - soužití lidí VL (5. ročník): - právo a spravedlnost PŘ (5. ročník): - péče o zdraví, zdravá výživa

4. 8. 2. Tělesná výchova - TV

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je komplexní vzdělávání žáků v oblasti aktivního pohybu jako významného činitele působícího na zdravotní stav a harmonický rozvoj dítěte. Vede žáky k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, současně i k poznání účinků konkrétních pohybových činností na duševní a tělesnou zdatnost. Žáci se učí spolupracovat, překonávat se, objektivně a rychle se rozhodovat, odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků a rozvíjí organizační schopnosti.

Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a respektovat je u sebe i jiných. Vede žáky k radosti z pohybu a k vlastní seberealizaci ve sportu nebo v jiné pohybové aktivitě.

Obsahové, organizační a časové vymezení

Výuka probíhá koedukovaně i odděleně. K dispozici je tělocvična se základním vybavením pro rozvoj základních pohybových dovedností a her. Pro nácvik základů atletiky je u školy hřiště s umělým povrchem s doskočištěm pro skok daleký a asi 500 m vzdálené fotbalové hřiště s travnatým povrchem a multifunkční hřiště s umělým povrchem. Okolí školy je možné využít k pohybu a aktivitám v přírodě.

Do vyučovacích hodin ostatních předmětů na I. stupni je třeba vkládat tzv. tělovýchovné chvilky. Zařazovat je vždy, jakmile se začne u dětí projevovat únava. Jde především o cviky vyrovnávací, koordinační a protahovací.

V neposlední řadě chceme umožnit tělesný rozvoj žáků v organizování mimoškolních TV kroužků, pohybových her a tance.

Hlavní organizační formou vyučovacího procesu jsou vyučovací hodiny tělesné výchovy, které jsou rovnoměrně rozloženy do týdenního rozvrhu.

1. období

1. ročník 2 h týdně

2. - 3. ročník 3 h týdně

Ve 2. a 3. ročníku je zařazeno 20 lekcí plavání v průběhu školního roku, kdy je nutné spojit hodiny tělesné výchovy do trojhodin. Pro plaveckou výuku využíváme krytý bazén v Trutnově, kde probíhá výuka pod odborným vedením učitelů plavecké školy.

Ideální podmínky skýtá poloha naší školy pro turistiku, lyžování a pobyt v přírodě. Zařazujeme proto týdenní kurz lyžování již pro žáky 2. ročníku / ovšem pouze v případě dobrých sněhových podmínek/.

2. období

4. - 5. ročník 3 h týdně

3. období

6. - 7. ročník 3 h týdně

Do 7. ročníku zařazujeme týdenní kurz lyžování. / V případě špatných sněhových podmínek bude přeložen do 8.ročníku/.

8. - 9. ročník 2 h týdně

Hodnocení při výuce TV

Protože u dětí dochází k různému rozvoji pohybových dovedností, je třeba toto respektovat a přistupovat k hodnocení individuálně. Sledovat postupné zlepšování výkonů, motivovat žáky k tomu, aby jim pohyb přinášel radostný prožitek. Snažit se nenásilně zapojit žáky do dalších školních i mimoškolních sportovních aktivit, tj. soutěže, turnaje, turistické akce, závody atd.

Učitel klade na žáky tělovýchovné požadavky, které jsou přiměřené jejich tělesné a pohybové vyspělosti. Dbá rozdílu mezi chlapci a děvčaty a volí program s ohledem na roční období a materiálně technické vybavení. Snaží se účelně zaměstnat co nejvíce žáků bezpečnými úkoly ke cvičení ve družstvech. Učitel v neposlední řadě dbá bezpečnosti žáků, vede je k nacvičování správné dopomoci a záchrany při cvičení.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- podporuje různé přijatelné způsoby dosažení cíle
- učí žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti a dovednosti
- vede žáky k tomu, aby si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla a postupně usilovali o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti
- uplatňuje individuální přístup k žákovi, výsledky posuzuje vždy z pohledu „přidané hodnoty“.
- při hodnocení používá ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- jde příkladem - dalším vzděláváním v oblasti sportu a pohybové výchovy rozšiřuje svoji kvalifikaci a svůj „pedagogický obzor“

Žák

- samostatně pozoruje a získává informace
- užívá správné termíny, symboly a značky

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů
- průběžně monitoruje, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají
- podporuje žáky v tom, aby pozitivně prožívali osvojené pohybové činnosti a využívali je jako prostředek k překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů

Žák

- navrhuje řešení
- dochází k závěrům
- vyhodnocuje získané informace
- vysvětlí podstatu problému

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci
- klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace

- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- podporuje přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií
- vede žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti
- připravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v rádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod. a umožňuje žákům podílet se na sestavování těchto pravidel
- vede žáky k čestnému jednání v duchu "fair play"

Žák

- učí se zpracovávat různé druhy informací
- vyjadřuje vlastní názor, respektuje názor druhých
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje
- vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, mluví souvisle a kultivovaně

Kompetence sociální a personální

Učitel

- rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- učí žáky pracovat v týmech, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- učí žáky k tomu, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách
- a uměli je využít pro hodnotné pohybové vyžití i přátelské meziosobní vztahy

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- respektuje individuální zvláštnosti spolužáků
- utváří si pozitivní představu o sobě samém a podporuje tak svou sebedůvěru
- učí se ovládat své jednání a chování
- osvojuje si pravidla slušného chování

Kompetence občanské

Učitel

- vychovává žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- netoleruje sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže)
- netoleruje nekamárácké chování a odmítnutí požadované pomoci
- důsledně dbá na dodržování pravidel chování ve škole stanovených ve vnitřních normách školy
- při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu)
- vede žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí
- nabízí žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- v hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňuje prvky pozitivní motivace

Žák

- žák chápe svá práva a povinnosti v souvislosti s ochranou zdraví svého a zdraví svých blízkých a v souvislosti s ochranou životního prostředí
- chová se zodpovědně

Kompetence pracovní

Učitel

- učí žáky chránit si své zdraví při práci
- důsledně učí žáky dodržovat organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečně sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí

Žák

- organizuje si čas a úkoly

TV

1. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
• spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu - radost z pohybu Zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla - průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití Hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru - bezpečnost v šatnách a umyvárnách
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP	
přesahy	
Do: ČaJS (1. ročník): - péče o zdraví, zdravá výživa ČaJS (1. ročník): - osobní bezpečí	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
výstupy	učivo
• zvládá v souladu s individuálními	Pohybové hry

předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	- hry spojené s během - honičky - hry spojené s házením míče - hry spojené s vítězstvím někoho (boj o místo, boj o míč, přetahování, kohoutí zápas apod.) - podbíhání pod kroužícím lanem - hry pro uklidnění (Kuba řekl, na sochy aj.) Základy gymnastiky - akrobatická cvičení - cvičení rovnováhy (lavička) - žebřiny - trampolínka Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičkým doprovodem - základy estetického pohybu - vyjádření melodie a rytmu pohybem Základy atletiky - běh rychlý na 30 m - základy nízkého a polovysokého startu - motivovaný běh v terénu prokládaný chůzí - skok daleký z místa - hod kriketovým míčkem z místa, z chůze Základy sportovních her - přihrávka obouruč ve dvojicích z místa - vrchní přihrávka jednoruč z místa - vrchní chytání obouruč na místě - drobné hry spojené s během a s házením - hry pro uklidnění - hry na hřišti s jednoduchými pravidly - průpravná cvičení pro zvládnutí koordinace pohybů - cvičení ve stoji spojném i rozkročném - cvičení v kleku, v sedu - cvičení v lehu - chytání míčů do obou rukou po odrazu ze země i od zdi nebo po vlastním nadhozu Turistika a pobyt v přírodě - chůze k cíli na vzdálenost 5 až 8 km - smyslové hry v přírodě zaměřené na pozorování - orientace v terénu a chování v přírodě - překonávání přírodních překážek

	Bruslení - základní výcvik Lyžování - základy lyžování
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , SaS , SRaSO , Ko EV VČP	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
výstupy	učivo
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností - smluvené povely - signály - pořadová cvičení - pozor, pohov, v řad nastoupit, rozchod, vyrovnat řadu, nástup na značky, do řady, do zástupu, do družstva, společný pozdrav na závěr hodiny – zdar Organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí
pokrytí průřezových témat	
OSV SRaSO , Ko	

TV

2. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - zvládá v souladu s individuálními	Význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu - radost z pohybu Zdravotně zaměřené činnosti

předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	- správné zvedání zátěže - průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití Hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru - bezpečnost v šatnách a umyvárnách - bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek - první pomoc v podmínkách TV
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP	
přesahy	
Do: ČaJS (2. ročník): - péče o zdraví, zdravá výživa ČaJS (2. ročník): - osobní bezpečí	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
výstupy	učivo
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	Pohybové hry - hry spojené s během - honičky - hry spojené s házením míče - hry spojené s vítězstvím někoho (boj o místo, boj o míč, přetahování, kohoutí zápas apod.) - podbíhání pod kroužícím lanem - hry pro uklidnění (Kuba řekl, Na sochy aj.) Základy gymnastiky - akrobatická cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed, kotoulu vzad - cvičení rovnováhy (lavička) - žebřiny - přeskok – průpravná cvičení z trampolíny - kruhy - šplh Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - jednoduché tance - rytmičace jednoduchých pohybů dle říkadel

• zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	a písni Základy atletiky - běh rychlý na 30 m - základy nízkého a polovysokého startu - motivovaný běh v terénu prokládaný chůzí - skok daleký z místa - hod kriketovým míčkem z místa, z chůze Základy sportovních her - přihrávka obouruč ve dvojicích z místa - vrchní přihrávka jednoruč z místa - vrchní chytání obouruč na místě - drobné hry spojené s během a s házením - hry pro uklidnění - hry na hřišti s jednoduchými pravidly - průpravná cvičení pro zvládnutí koordinace pohybů - cvičení ve stoji spojném i rozkročném - cvičení v kleku, v sedu - cvičení v lehu - chytání míčů do obou rukou po odrazu ze země i od zdi nebo po vlastním nadhozu Turistika a pobyt v přírodě - chůze k cíli na vzdálenost 5 až 8 km - smyslové hry v přírodě zaměřené na pozorování - orientace v terénu a chování v přírodě - překonávání přírodních překážek Plavání - (základní plavecká výuka) - hygiena plavání - adaptace na vodní prostředí - základní plavecké dovednosti - jeden plavecký způsob (plavecká technika) - prvky sebezáchrany a bezpečnosti Bruslení - základní výcvik Lyžování - základy lyžování - jízda na lyžařském vleku
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , PL, ŘPRD , SaS , SRaSO , Ko EV	

VČP	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
výstupy	učivo
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností - smluvené povely - signály - pořadová cvičení - pozor, pohov, v řad nastoupit, rozchod, vyrovnat řadu, nástup na značky, do řady, do zástupu, do družstva, společný pozdrav na závěr hodiny – zdar Organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí
pokrytí průřezových témat	
OSV SRaSO , Ko	

TV

3. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků - délka a intenzita pohybu - radost z pohybu Zdravotně zaměřené činnosti - průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití Hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru - bezpečnost v šatnách a umyvárnách - bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a

	pomůcek - první pomoc v podmínkách TV
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP	
přesahy	
Do: ČaJS (3. ročník): - péče o zdraví, zdravá výživa ČaJS (3. ročník): - osobní bezpečí	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
výstupy	učivo
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti • zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Pohybové hry - hry spojené s během - honičky - hry spojené s házením míče - hry spojené s vítězstvím někoho (boj o místo, boj o míč, přetahování, kohoutí zápas apod.) - podbíhání pod kroužícím lanem - hry pro uklidnění (Kuba řekl, Na sochy aj.) - netradiční pohybové hry a aktivity - pohybová tvořivost Základy gymnastiky akrobacie: - kotoul vpřed a vzad - stoj na rukou s oporou o zeď přeskok: - výskok snožmo na bednu - roznožka přes kozu našír - skoky snožmo z trampolínky lavička: - cvičení rovnováhy - žebřiny - kruhy - šplh Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - jednoduché tance - využití naučených tanečních kroků v lidovém tanci - takt dvoudobý Základy atletiky - běh na 50 m - běh vytrvalostní do 10 min. - nízký start na povel - polovysoký start - skok daleký s rozběhem

	- hod kriketovým míčkem na dálku Základy sportovních her - vrchní přihrávky jednoruč i při chůzi - běh nebo chůze s házením míče o zem - pravidla míčových her (vybíjená, zaháněná) Turistika a pobyt v přírodě - chůze k cíli na vzdálenost 5 až 8 km - smyslové hry v přírodě zaměřené na pozorování - orientace v terénu a chování v přírodě - překonávání přírodních překážek Plavání - (základní plavecká výuka) - hygiena plavání - adaptace na vodní prostředí - základní plavecké dovednosti - plavání úseku od 10m - 100m - seznámení s ostatními plaveckými způsoby - prvky sebezáchrany a bezpečnosti Bruslení - základní výcvik Lyžování - základy lyžování - jízda na lyžařském vleku - lyžařský oblouk - odšlapování - přejíždění terénních nerovností - brzdění
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , SaS , SRaSO , Ko EV VČP	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
výstupy	učivo
• reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech	Komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností - smluvené povely - signály - pořadová cvičení - pozor, pohov, v řad nastoupit, rozchod, vyrovnat řadu, nástup na

školy	značky, do řady, do zástupu, do družstva, společný pozdrav na závěr hodiny – zdar Organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí
pokrytí průřezových témat	
OSV SRaSO , Ko	

TV

4. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
• podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Význam pohybu pro zdraví - pohybové činnosti s různou intenzitou - aktivizační pohybové činnosti - kondičně orientované činnosti Příprava organismu - aktivity na zahřátí organismu - protahovací cvičení - uvolňovací cvičení - rozcvičovací cvičení Zdravotně zaměřené činnosti - zdravotně orientovaná cvičení - cvičení podporující správné držení těla - cvičení na eliminaci jednostranného zatížení - rychlostní cvičení, - vytrvalostní cvičení - silová cvičení - cvičení na pohyblivost - koordinační cvičení Hygiena a bezpečnost při TV - hygiena při TV - první pomoc, dopomoc a záchrana - manipulace s nářadím, náčiním a pomůckami
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , SaS , SRaSO , PH	

přesahy	
Do: PR (5. ročník): - péče o zdraví, zdravá výživa	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
výstupy	učivo
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti • užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení • jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví • zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	Pohybové hry - průpravné hry a aktivity - míčové hry a jejich modifikace - pravidla her - netradiční pohybové hry a aktivity Základy gymnastiky - základní prvky akrobacie - akrobatické sestavy - odrazu z můstku - přeskoky - cvičení s náčiním - cvičení na náradí - cvičení na žebřinách - šplh Rytmické a kondiční formy cvičení - cvičení s hudbou nebo rytmičtým doprovodem (převážně dívky) Průpravné úpoly (převážně chlapci) - pády - přetahy a přetlaky - sebeobrana Základy atletiky - základní atletická příprava - disciplíny projektu Sazka olympijský víceboj (Olympijský diplom, Odznak všestrannosti) - měření výkonů, evidence, vyhodnocování <i>Běhy:</i> - sprinty - štafety - startovní polohy a povely - vytrvalostní běhy <i>Skoky:</i> - skok daleký - skok vysoký <i>Hody:</i> - hod kriketovým míčkem

	Základy sportovních her - herní činnosti a dovednosti jednotlivce - herní role a situace - organizace a vedení utkání - pravidla sportovních her - sportovní hry - průpravné hry Turistika a pobyt v přírodě - pohyb a orientace v terénu - pohybové aktivity Bruslení (dle podmínek školy) - základní bruslařské dovednosti Lyžování (dle podmínek školy) - základní lyžařská průprava - sjíždění a zatáčení na lyžích - bezpečnost na horách - výstroj a výzbroj
OSV RSP , ŘPRD , SaS , SRaSO , Ko, MV VMEGS ES EV ŽP	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
výstupy	učivo
• užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví • změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné	Komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví - smluvené povely, signály - nástupy - fair play, olympijské ideály Organizace činností a prostoru - organizace tělocvičných aktivit a prostoru Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - pravidla her a pohybových činností Měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů

informace	
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , SaS , SRaSO , PH , HPPE, PL, Ko	

TV

5. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
• podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Význam pohybu pro zdraví - pohybové činnosti s různou intenzitou - aktivizační pohybové činnosti - kondičně orientované činnosti Příprava organismu - aktivity na zahřátí organismu - protahovací cvičení - uvolňovací cvičení - rozcvičovací cvičení Zdravotně zaměřené činnosti - zdravotně orientovaná cvičení - cvičení podporující správné držení těla - cvičení na eliminaci jednostranného zatížení - rychlostní cvičení, - vytrvalostní cvičení - silová cvičení - cvičení na pohyblivost - koordinační cvičení Hygiena a bezpečnost při TV - hygiena při TV - první pomoc, dopomoc a záchrana - manipulace s nářadím, náčiním a pomůckami
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , SaS , SRaSO , PH	
přesahy	
Do: PŘ (5. ročník): - péče o zdraví, zdravá výživa	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
výstupy	učivo
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti • užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení • jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví • zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	Pohybové hry - průpravné hry a aktivity - míčové hry a jejich modifikace - pravidla her - netradiční pohybové hry a aktivity Základy gymnastiky - základní prvky akrobacie - akrobatické sestavy - odrazu z můstku - přeskoky - cvičení s náčiním - cvičení na náradí - cvičení na žebřinách - šplh Rytmické a kondiční formy cvičení - cvičení s hudbou nebo rytmičným doprovodem (převážně dívky) Průpravné úpoly (převážně chlapci) - pády - přetahy a přetlaky Základy atletiky - základní atletická průprava - disciplíny projektu Sazka olympijský víceboj (Olympijský diplom, Odznak všestrannosti) - měření výkonů, evidence, vyhodnocování <i>Běhy:</i> - sprinty - štafety - startovní polohy a povely - vytrvalostní běhy <i>Skoky:</i> - skok daleký - skok vysoký <i>Hody:</i> - hod kriketovým míčkem Základy sportovních her - herní činnosti a dovednosti jednotlivce - herní role a situace - organizace a vedení utkání - pravidla sportovních her - sportovní hry

	- průpravné hry Turistika a pobyt v přírodě - pohyb a orientace v terénu - pohybové aktivity Bruslení (dle podmínek školy) - základní bruslařské dovednosti Lyžování (dle podmínek školy) - základní lyžařská průprava - sjíždění a zatáčení na lyžích - bezpečnost na horách - výstroj a výzbroj
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , SaS , SRaSO , Ko VMEGS ES EV ŽP	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
výstupy	učivo
• užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví • změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	Komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví - smluvené povely, signály - nástupy - fair play, olympijské ideály Organizace činností a prostoru - organizace tělocvičných aktivit a prostoru Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - pravidla her a pohybových činností Měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů
pokrytí průřezových témat	

OSV

RSP , ŘPRD , SaS , SRaSO , PH , HPPE, PL, Ko

TV

6. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Význam pohybu pro zdraví - základní pojmy druhů cvičení a jejich význam - aktivity podporující zdravý životní styl Zdravotně orientovaná cvičení - zdravotně orientovaná cvičení - prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - první pomoc, dopomoc a záchrana

pokrytí průřezových témat

OSV

RSP, SaS, ŘPRD , PH

přesahy

Do:

VZ (6. ročník): - tělesná a duševní hygiena

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
výstupy	učivo
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních	Pohybové hry - pohybové hry s různým zaměřením - netradiční pohybové hry a aktivity

činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Gymnastika - <i>sportovní gymnastika</i> - všeobecná gymnastická průprava - akrobacie - přeskoky - cvičení na nářadí a jednoduché sestavy - <i>estetické a kondiční formy cvičení</i> (převážně dívky) - základy rytmické gymnastiky - cvičení s hudebním doprovodem - cvičení s náčiním Úpoly (převážně chlapci) - průpravná silová cvičení (přetlaky, přetahy) - pády - prvky sebeobrany Atletika -všeobecná atletická průprava - disciplíny projektu Sazka olympijský víceboj (Olympijský diplom, Odznak všestrannosti) - měření výkonů, evidence, vyhodnocování Běhy: - sprinty - štafety - vytrvalostní běhy Skoky: - skok do dálky - skok do výšky Hody a vrhy: - hod plnými míči - hod kriketovým míčkem - vrh koulí Sportovní hry - herní činnosti a dovednosti jednotlivce - herní role a situace v sportovních hrách - základy pravidel sportovních her - řízení a rozhodování sportovních her - sportovní hry - netradiční sportovní hry Turistika a pobyt v přírodě - pohyb a orientace v terénu Lyžování (dle podmínek školy) - základní lyžařská průprava - bezpečnost na horách

	- sjíždění a zatáčení na lyžích - sjíždění v různých terénních podmínkách - osvojení sportu na horách - modifikované oblouky - sjíždění ve středně náročných terénních podmínkách - péče o výstroj a výstroj - způsoby záchrany a přivolání pomoci
OSV RSP , PL , ŘPRD , SaS , SRaSO , PH , K , MV , Ko , KaK , HPPE VMEGS ES MeV FVM EV VČP	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
výstupy	učivo
• užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Komunikace v TV - tělocvičné názvosloví - smluvené povely, signály, gesta, značky - fair play Organizace prostoru a pohybových činností Historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci Pravidla osvojovaných pohybových činností - pravidla her a pohybových činností
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , SaS , SRaSO , Ko , HPPE VMEGS ES	

TV

7. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Význam pohybu pro zdraví - základní pojmy druhů cvičení a jejich význam - aktivity podporující zdravý životní styl Zdravotně orientovaná cvičení - zdravotně orientovaná cvičení - prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - první pomoc, dopomoc a záchrana
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , SaS, ŘPRD , PH	
přesahy	
Do: VZ (6. ročník): - tělesná a duševní hygiena	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
výstupy	učivo
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního	Pohybové hry - pohybové hry s různým zaměřením - netradiční pohybové hry a aktivity Gymnastika - sportovní gymnastika - všeobecná gymnastická průprava - akrobacie - přeskoky - cvičení na náradí a jednoduché sestavy

provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- <i>estetické a kondiční formy cvičení</i> (převážně dívky) - základy rytmické gymnastiky - cvičení s hudebním doprovodem - cvičení s náčiním Úpoly (převážně chlapci) - průpravná silová cvičení (přetlaky, přetahy) - pády - prvky sebeobrany Atletika - všeobecná atletická průprava - disciplíny projektu Sazka olympijský víceboj (Olympijský diplom, Odznak všestrannosti) - měření výkonů, evidence, vyhodnocování <i>Běhy:</i> - sprinty - štafety - vytrvalostní běhy <i>Skoky:</i> - skok do dálky - skok do výšky <i>Hody a vrhy:</i> - hod plnými míči - hod kriketovým míčkem - vrh koulí Sportovní hry - herní činnosti a dovednosti jednotlivce - herní role a situace v sportovních hrách - základy pravidel sportovních her - řízení a rozhodování sportovních her - sportovní hry - netradiční sportovní hry Turistika a pobyt v přírodě - pohyb a orientace v terénu Lyžování (lyžařský kurz) - základní lyžařská průprava - bezpečnost na horách - sjíždění a zatáčení na lyžích - sjíždění v různých terénních podmínkách
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , PL , ŘPRD , SaS , SRaSO , PH , K , MV , Ko , KaK , HPPE VMEGS	

ES MeV FVM EV VČP	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
výstupy	učivo
• užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Komunikace v TV - tělocvičné názvosloví - smluvené povely, signály, gesta, značky - fair play Organizace prostoru a pohybových činností Historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci Pravidla osvojovaných pohybových činností - pravidla her a pohybových činností
pokrytí průřezových témat	
OSV Ko, SRaSO, RSP, ŘPRD, SaS, HPPE VMEGS ES	

TV

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
• aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Význam pohybu pro zdraví - základní pojmy druhů cvičení a jejich význam - aktivity podporující zdravý životní styl Zdravotně orientovaná cvičení - zdravotně orientovaná cvičení - prevence a korekce jednostranného zatížení

• samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	a svalových dysbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - první pomoc, dopomoc a záchrana
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP, SaS, ŘPRD , PH	
přesahy	
Z: VZ (6. ročník): - tělesná a duševní hygiena	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
výstupy	učivo
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Pohybové hry - pohybové hry s různým zaměřením - netradiční pohybové hry a aktivity Gymnastika - <i>sportovní gymnastika</i> - všeobecná gymnastická příprava - akrobacie - přeskoky - cvičení na náradí a jednoduché sestavy - <i>estetické a kondiční formy cvičení</i> (převážně dívky) - základy rytmické gymnastiky - cvičení s hudebním doprovodem - cvičení s náčiním Úpoly (převážně chlapci) - průpravná silová cvičení (přetlaky, přetahy) - pády - prvky sebeobrany Atletika -všeobecná atletická příprava - disciplíny projektu Sazka olympijský víceboj

	(Olympijský diplom, Odznak všestrannosti) - měření výkonů, evidence, vyhodnocování <i>Běhy:</i> - sprinty - štafety - vytrvalostní běhy <i>Skoky:</i> - skok do dálky - skok do výšky <i>Hody a vrhy:</i> - hod plnými míči - hod kriketovým míčkem - vrh koulí Sportovní hry - herní činnosti a dovednosti jednotlivce - herní role a situace v sportovních hrách - základy pravidel sportovních her - řízení a rozhodování sportovních her - sportovní hry - netradiční sportovní hry Turistika a pobyt v přírodě - pohyb a orientace v terénu Lyžování (dle podmínek školy) - základní lyžařská průprava - bezpečnost na horách - sjíždění a zatačení na lyžích - sjíždění v různých terénních podmínkách
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , PL , ŘPRD , SaS , SRaSO , PH , K , MV , Ko , KaK , HPPE VMEGS ES MeV FVM EV VČP	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
výstupy	učivo
- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - naplňuje ve školních podmínkách	Komunikace v TV - tělocvičné názvosloví - smluvené povely, signály, gesta, značky - fair play

základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Organizace prostoru a pohybových činností Historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci Pravidla osvojovaných pohybových činností - pravidla her a pohybových činností
pokrytí průřezových témat	
OSV-RSP, ŘPRD, SaS, Ko, SRaSO, HPPE VMEGS-ES	

TV

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
• aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a	Význam pohybu pro zdraví - základní pojmy druhů cvičení a jejich význam - aktivity podporující zdravý životní styl Zdravotně orientovaná cvičení - zdravotně orientovaná cvičení - prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - první pomoc, dopomoc a záchrana

zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP, SaS, ŘPRD , PH	
přesahy	
Z: VZ (6. ročník): - tělesná a duševní hygiena	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
výstupy	učivo
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Pohybové hry - pohybové hry s různým zaměřením - netradiční pohybové hry a aktivity Gymnastika - <i>sportovní gymnastika</i> - všeobecná gymnastická průprava - akrobacie - přeskoky - cvičení na náradí a jednoduché sestavy - <i>estetické a kondiční formy cvičení</i> (převážně dívky) - základy rytmické gymnastiky - cvičení s hudebním doprovodem - cvičení s náčiním Úpoly (převážně chlapci) - průpravná silová cvičení (přetlaky, přetahy) - pády - prvky sebeobrany Atletika -všeobecná atletická průprava - disciplíny projektu Sazka olympijský víceboj (Olympijský diplom, Odznak všestrannosti) - měření výkonů, evidence, vyhodnocování <i>Běhy:</i> - sprinty - štafety

	- vytrvalostní běhy <i>Skoky:</i> - skok do dálky - skok do výšky <i>Hody a vrhy:</i> - hod plnými míči - hod kriketovým míčkem - vrh koulí Sportovní hry - herní činnosti a dovednosti jednotlivce - herní role a situace v sportovních hrách - základy pravidel sportovních her - řízení a rozhodování sportovních her - sportovní hry - netradiční sportovní hry Turistika a pobyt v přírodě - pohyb a orientace v terénu Lyžování (dle podmínek školy) - základní lyžařská průprava - bezpečnost na horách - sjíždění a zatáčení na lyžích - sjíždění v různých terénních podmínkách
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , PL , ŘPRD , SaS , SRaSO , PH , K , MV , Ko , KaK , HPPE VMEGS ES MeV FVM	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
výstupy	učivo
• užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Komunikace v TV - tělocvičné názvosloví - smluvené povely, signály, gesta, značky - fair play Organizace prostoru a pohybových činností Historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci Pravidla osvojovaných pohybových činností - pravidla her a pohybových činností

• rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	
pokrytí průřezových témat	
OSV Ko, SRaSO , HPPE, RSP , ŘPRD , SaS VMEGS ES	

4.9. Člověk a svět práce

4. 9. 1. Člověk a svět práce - ČaSP

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Člověk a svět práce, postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vzdělávací obsah předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cíleně se zaměřuje na praktické (zejména manuální) pracovní dovednosti a návyky a doplňuje tak celé základní vzdělání o tuto důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů a je jejich určitou protiváhou.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Učební osnovy vyučovacího předmětu Člověk a svět práce obsahují rozpracované konkretizované výstupy a učivo z tematických okruhů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce z RVP ZV. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Na 1. stupni:

Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů,

na 2. stupni:

Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce, chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Svět práce.

Vyučovací předmět Člověk a svět práce je povinný předmět, který se vyučuje v 1. až 9. ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci (celkem 9 hodin). Jednohodinové týdenní dotace vyučovacího předmětu Člověk a svět práce lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ 1/14 dnů v kombinaci s jiným vyučovacím předmětem s jednohodinovou týdenní dotací (např. s Výtvarnou výchovou apod.). Bez ohledu na charakter pracovních činností probíhá výuka vyučovacího předmětu Člověk a svět práce ve stejném rozsahu pro chlapce i dívky. Třídy se nedělí. Výuka probíhá z převážné části v odborných učebnách školy (školní dílna, výtvarná učebna, učebna výpočetní techniky), v nejbližším okolí školy a formou exkurzí.

Metody

Skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Hodnocení

PR,P, ST,R

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel

- rozvíjí zájem žáka o poznávání nového
- podporuje aktivní osobní přístup
- vede žáky k různým metodám práce
- vede žáky k plánování, organizování a vyhodnocování vlastní činnosti
- vede k aktivnímu přístupu k činnostem a umění vyhledávat veškeré souvislosti a aplikovat je
- vede žáka k tomu, aby pochopil, že získané vědomosti, dovednosti a postoje jsou důležité pro jejich budoucnost
- jde vlastním příkladem v celoživotním vzdělávání

Žák

- vyhledává, zpracuje a používá potřebné informace z knih a internetu
- používá různé metody poznávání přírodních objektů, přírodních jevů a lidských výtvarů
- dovede plánovat a vyhodnocovat vlastní činnost
- vyhodnocuje objektivnost a důležitost jednotlivých informací
- aktivně přistupuje k činnostem

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k řešení problémů zadáváním praktických problémových úloh
- vytváří modelové příklady pro tvorbu algoritmů řešení problémů
- vede žáky k přechodu od smyslového vnímání k poznávání založenému na pojmech a modelech a chápání vzájemných souvislostí a zákonitostí přírodních jevů
- podporuje netradiční způsoby řešení
- rozvíjí samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- vede žáky k týmové spolupráci při řešení problémů
- podporuje využívání moderní techniky
- upřednostňuje prevenci před řešením následků
- učí schopnost problém pojmenovat, podělit se o něj, samostatně řešit
- učí najít při řešení problémů správné postupy a použít vhodné pomůcky
- učí žáka porovnat řešení, vybrat z více možností nejlepší a obhájit je
- vede žáky k logickému uvažování, neukvapeným závěrům a schopnosti hodnotit sám sebe i druhé

Žák

- tvoří samostatně, využívá logické myšlení

- dovede spolupracovat v týmu
- dokáže problém pojmenovat a podělit se o něj
- porovnává různé možnosti řešení, vybírá nejvhodnější

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování a argumentaci
- učí žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat postupy a výsledky svých pozorování a měření
- vede žáky ke kultivovanému mluvenému i písemnému projevu
- vede žáky k otevřenému vyjadřování vlastního názoru podpořeného argumenty
- vede k přátelské komunikaci mezi vyučujícím a dětmi a mezi žáky navzájem
- vede žáky k přiměřené komunikaci s jinými lidmi v různých situacích
- učí žáky obhajovat vlastní názor a respektovat názor druhých základním postojem z očí do očí, nasloucháním a asertivitou
- učí žáky zpracovávat různé druhy informací
- netoleruje agresivní, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů

Žák

- vyjadřuje se souvisle a srozumitelně, využívá logickou argumentaci
- dovede vyjádřit vlastní názor a obhájit jej
- respektuje názory druhých

Kompetence personální a sociální

Učitel

- vede žáky ke kooperaci a společnému hledání optimálního řešení problémů
- vede žáky k vnímání vzájemné odlišnosti jako podmínky efektivní spolupráce
- rozvíjí schopnost zastávat v týmu různé role
- vede žáky ke kritickému hodnocení práce své, týmu i ostatních členů týmu
- upevňuje vědomí, že ve spolupráci lze lépe dosáhnout cílů dílčích i společných
- vede žáky k odsouzení rasismu a xenofobie
- učí žáky spolupracovat ve skupinách, týmové spolupráci, podřízení se předem domluveným pravidlům
- učí žáky vyslechnout názor druhých, diskutovat o nich v mezích slušného chování
- učí žáky znát hranice, „kam až mohou zajít“
- učí žáky požádat o pomoc, poskytnout pomoc a tolerovat rozdíly mezi lidmi
- podporuje zdravé sebevědomí a přátelskou atmosféru ve třídě
- připravuje žáky pro praktický život v rodině a ve společnosti

Žák

- dovede spolupracovat v týmu
- toleruje odlišnost jedince
- dovede poskytnout pomoc i o ni požádat
- dovede vytvořit systém pravidel a řídit se jím

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k poznání praktického využití geografických dovedností
- vede žáky k aktivní ochraně duchovních, kulturních a materiálních výtvarů minulosti i současnosti
- vede žáky k ochraně životního prostředí
- vytváří u žáků pocit zodpovědnosti za předávání materiálního i duchovního dědictví dalším

generacím

- podporuje vzájemnou pomoc žáků , vytvářet situace, kdy se žáci potřebují
- vede žáky k důslednému plnění stanovených pravidel
- vede žáky k respektování a úctě k ostatním lidem
- netoleruje projevy nesnášenlivosti a šikany, rasismu a nacionalismu
- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování a slušného chování
- vede žáky ke znalosti historie města, regionu a obce
- vede žáky k vlastenectví
- vede žák ke spolupráci se školami v regionu
- vede žáky ke správnému ekologickému chování

Žák

- plní důsledně stanovená pravidla
- dodržuje pravidla slušného chování
- dodržuje v rámci možností zásady ekologického chování

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k pozitivnímu přístupu k práci
- učí žáky plánovat a provádět soustavné pozorování, měření a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- učí žáky využívat moderní technologie, postupy a pomůcky
- vede žáky k adaptaci na nové podmínky
- seznamuje žáky s podmínkami a možnostmi pracovního uplatnění v Evropské unii
- učí žáky vážit si každého povolání
- vede žáky k pochopení, že pracovat musíme
- seznamuje žáky s různými povoláními
- snaží se být pro žáky příkladem a pozitivně prezentuje školu na veřejnosti

Žák

- dovede plánovat svou činnost
- dokáže získávat data z různých zdrojů
- využívá moderní technologie

ČASP

1. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
• vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír - vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - navléká, aranžuje, třídí přírodní materiál	Vlastnosti materiálu - papír - mačkání, trhání, lepení, stříhání, vystřihování, překládání, ohýbání, skládání, obkreslování šablony - přírodniny - manipulace, třídění, navlékání, aranžování, lepení - textil - manipulace, lepení, navlékání jehly, zavázání uzlu - modelovací hmota - manipulace, válení válečků, oddělování kousků, tvarování v prstech, spojování

pracuje podle slovního návodu a předlohy	Lidové zvyky, tradice, řemesla /vánoce, velikonoce/ Pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití - nůžky, lepidlo, jehla s tupou špičkou, tužka, nit, provázek, špejle, sešívačka, děrovačka, pracovní podložka a pracovní oděv - zásady hygieny při práci Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem - slovní návod - předloha
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - montuje a demontuje stavebnici	Stavebnice - práce se stavebnicemi - třídění a úklid stavebnicových prvků - stavebnice plošné - sestavování modelů
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
pečuje o nenáročné rostliny - pečuje o pokojové květiny - otírání listů, zalévání	Pěstování pokojových rostlin - otírání listů, zalévání - pozorování přírody
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
chová se vhodně při stolování - popíše základy správného stolování a společenského chování	Jednoduchá úprava stolu Pravidla správného stolování - příprava pokrmů - prostření stolu ke sváteční příležitosti

ČASP

2. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
vytváří jednoduchými postupy	Vlastnosti materiálu

různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír - vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru - učí se dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce - navléká, aranžuje, třídí, dotváří, opracovává přírodní materiál • pracuje podle slovního návodu a předlohy - stříhá textil a nalepí textilií - modeluje - lepí, ohýbá materiál dle návodu nebo s pomocí učitele	- papír - mačkání, trhání, lepení, stříhání, vystřihování, překládání, ohýbání, skládání, obkreslování šablony - přírodniny - třídění, navlékání, aranžování, lepení, dotváření, opracovávání - textil - manipulace, lepení, navlékání jehly, zavázání uzlu - modelovací hmota - manipulace, válení válečků, oddělování kousků, tvarování v prstech, spojování, otiskování - plast, drát - lepení, ohýbání materiálu dle návodu nebo s pomocí učitele Lidové zvyky, tradice, řemesla /vánoce, velikonoce/ Pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití - nůžky, lepidlo, jehla s tupou špičkou, tužka, nit, provázek, špejle, sešívačka, děrovačka, pracovní podložka a pracovní oděv - zásady hygieny při práci Jednoduché pracovní operace a postupy - organizace práce - slovní návod, předloha
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - sestavuje stavebnicové prvky - montuje a demontuje stavebnici	Stavebnice - práce se stavebnicemi - třídění a úklid stavebnicových prvků - stavebnice plošné - sestavování modelů - demontáž modelů
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
• pečuje o nenáročné rostliny - popíše základy péče o pokojové květiny - zaseje semena • provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Pěstování pokojových rostlin - otírání listů, zalévání, kypření Pěstování rostlin ze semen v místnosti - sít semena - pozorování přírody, zaznamenávání výsledků pozorování

PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
připraví tabuli pro jednoduché stolování - připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně) chová se vhodně při stolování	Jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování Základní vybavení kuchyně - potřebné kuchyňské náčiní a nádobí

ČASP

3. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - dovede mačkat, trhat, lepit, polepovat, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír - vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru - při každé činnosti udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze - dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit přírodní materiál - navlékne jehlu, udělá uzel, stříhá textil - šije zadní steh - přišívá knoflíky, navléká korálky - vyrobí jednoduchý textilní výrobek - vyrobí jednoduchý výrobek z modelovacího materiálu pracuje podle slovního návodu a předlohy	Vlastnosti materiálu - papír, karton - mačkání, trhání, lepení, stříhání, vystřihování, překládání, ohýbání, skládání, obkreslování šablony, vytváření jednoduchých prostorových tvarů - přírodniny - navlékání, aranžování, třídění, dotváření, opracovávání - umělé materiály - textil - manipulace, stříhání, lepení, navlékání jehly, zavázání uzlu, základy šití - jednoduchý textilní výrobek - modelovací hmota - jednoduchý výrobek Lidové zvyky, tradice, řemesla /vánoce, velikonoce/ Pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití - nůžky, lepidlo, jehla, tužka, nit, provázek, špejle, sešíváčka, děrovačka, pracovní podložka a pracovní oděv,... - hygiena a bezpečnost práce - první pomoc při drobném úraze Jednoduché pracovní operace a postupy - organizace práce - slovní návod, předloha
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
zvládá elementární dovednosti a	Stavebnice

činnosti při práci se stavebnicemi - sestavuje stavebnicové prvky - montuje a demontuje stavebnici • pracuje podle slovního návodu a předlohy	- práce se stavebnicemi - třídění a úklid stavebnicových prvků - stavebnice prostorové - sestavování modelů Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
• pečuje o nenáročné rostliny - popíše základy péče o pokojové květiny - zaseje semena • provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Pěstování pokojových rostlin - otírání listů, zalévání, kypření Pěstování rostlin ze semen v místnosti - zasévání semen Pozorování přírody, zaznamenávání výsledků pozorování
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
• chová se vhodně při stolování - chová se vhodně při stolování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch • připraví tabuli pro jednoduché stolování - orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví jednoduchý pokrm	Jednoduchá úprava stolu pro sváteční příležitost - příprava jednoduchého pokrmu - udržování pořádku a čistoty - pravidla správného stolování Základní vybavení kuchyně - potřebné kuchyňské náčiní a nádobí

ČASP

4. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
• vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Vlastnosti materiálu - papír, karton - mačkání, trhání, lepení, stříhání, vystřihování, překládání, ohýbání, skládání, obkreslování šablony, vytváření jednoduchých prostorových tvarů, děrování,

- využívá dovednosti a znalosti z předešlého období - dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, tapetovat - vytváří prostorové konstrukce - vyrobí jednoduchý textilní výrobek - vyrobí jednoduchý keramický výrobek, seznámí se z glazováním • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	polepování, řezání kartonu - přírodniny - navlékání, aranžování, třídění, dotváření, opracovávání - umělé materiály - textil - manipulace, stříhání, lepení, různé druhy a vlastnosti materiálu - druhy stehu - přední, zadní, ozdobný, základy háčkování, drhání, zašívání - keramická hlína - výroba jednoduchého keramického výrobku pomocí válení, hnětení, tvarování v ruce, otiskování drobných předmětů, glazování Lidové zvyky, tradice, řemesla /vánoce, velikonoce/ Pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití - nůžky, nůž, lepidlo, jehla, tužka, nit, provázek, špejle, drát, sešívačka, děrovačka, pracovní podložka a pracovní oděv,... Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - zásady hygieny a bezpečnosti práce, první pomoc při úrazu (dle schopností a možností)
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž • pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky- pracuje podle návodu, předlohy • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Stavebnice - práce se stavebnicemi- plošnými, konstrukčními, prostorovými Práce s návodem, předloha, jednoduchý náčrt Zásady hygieny a bezpečnosti práce - první pomoc při úrazu (dle schopností a možností)
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
• provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • ošetřuje a pěstuje podle daných	Základní podmínky pro pěstování rostlin - půda a její zpracování - výživa rostlin - osivo

zásad pokojové i jiné rostliny - seznamuje se s množением rostlin odnožemi a řízkováním • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Pěstování rostlin ze semen v místnosti nebo na zahradě (např. okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) - množení rostlin - pěstitelské pokusy a pozorování - pomůcky, nástroje a nářadí Pěstování pokojových rostlin - otírání listů, zalévání, kypření - zasévání semen - pomůcky, nástroje a nářadí
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
• orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví samostatně jednoduchý pokrm - seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Základní vybavení kuchyně Výběr, nákup a skladování potravin Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování a společenského chování - příprava jednoduchých pokrmů Technika v kuchyni - historie a význam

ČASP

5. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
• vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - využívá dovednosti a znalosti z předešlého období - dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, tapetovat - vytváří prostorové konstrukce	Vlastnosti materiálu - papír, karton - mačkání, trhání, lepení, stříhání, vystřihování, překládání, ohýbání, skládání, obkreslování šablony, vytváření jednoduchých prostorových tvarů, děrování, polepování, řezání kartonu - textil - manipulace, stříhání, lepení, různé druhy a vlastnosti materiálu zašívání, šití, tkání, háčkování - keramická hlína - výroba jednoduchého

- vyrobí jednoduchý textilní výrobek - vyrobí jednoduchý keramický výrobek, seznámí se z glazováním - seznámí se se základy aranžování - zvládne různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný - seznámí se s látáním a tkaním, háčkováním, drháním - vyrobí jednoduchý keramický výrobek, seznámí se z glazováním - umí navlékat korálky, zvládá kombinovat různé činnosti • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	keramického výrobku pomocí válení, hnětení, tvarování v ruce, otiskování drobných předmětů, spojování, glazování - korálky – manipulace Lidové zvyky, tradice, řemesla /vánoce, velikonoce/ Pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití - nůžky, nůž, lepidlo, jehla, tužka, nit, provázek, špejle, drát, sešívačka, děrovačka, pracovní podložka a pracovní oděv,... Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - zásady hygieny a bezpečnosti práce, první pomoc při úrazu (dle schopností a možností)
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - montuje a demontuje stavebnici - sestavuje složitější stavebnicové prvky • pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Stavebnice - práce s konstrukční stavebnicí Práce s návodem, předloha, jednoduchý náčrt Zásady hygieny a bezpečnosti práce - první pomoc při úrazu (dle schopností a možností)
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
• provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • ošetřuje a pěstuje podle daných	Základní podmínky pro pěstování rostlin - půda a její zpracování - výživa rostlin - osivo - množení rostlin

zásad pokojové i jiné rostliny - popíše základy péče o pokojové květiny - popíše rozdíl mezi setím a sázením • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	- rozdíl mezi setím a sázením - pěstitelské pokusy a pozorování - pomůcky, nástroje a nářadí Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
• orientuje se v základním vybavení kuchyně - popíše základní vybavení kuchyně - popíše výběr nákup a skladování potravin • připraví samostatně jednoduchý pokrm - seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Základní vybavení kuchyně Výběr, nákup a skladování potravin Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování a společenského chování - příprava jednoduchých pokrmů Technika v kuchyni - historie a význam

ČASP

6. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY	
výstupy	učivo
• provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - popíše druhy dřeva a přiřadí ke dřevu	Vlastnosti materiálu, užití v praxi - dřevo - druhy dřeva a jejich vlastnosti - využití dřeva pro praktický život

jeho vlastnosti - zdůvodní důležitost pracovní a technologické kázně • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - připraví vhodné pracovní prostředí - uspořádá si pracovní plochu - připraví vhodné nástroje a nářadí - aplikuje při práci zásady bezpečnosti • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - přiřadí k výrobku správný druh dřeva - uvede příklady pracovních nástrojů pro opracování dřeva - používá správné pracovní nástroje při práci se dřevem - vybere a použije správné nářadí při práci se dřevem • užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - přiřadí k technické dokumentaci skutečné rozměry - vybaví si pracovní postup dle přiloženého návodu - vysvětlí důležitost obalu výrobku - nakreslí jednoduchý náčrtek předloženého výrobku • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - uvede příklady poskytnutí první pomoci při úrazech spojených s prací se dřevem - zdůvodní nutnost větrání při povrchové úpravě dřeva	Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - nářadí při práci se dřevem - nástroje při práci se dřevem - zásady ručního opracování - spojovací materiál (hřebíky, vruty) - ochranné pracovní pomůcky Jednoduché pracovní operace a postupy - řezání dřeva - broušení dřeva - povrchová úprava dřeva - vrtání dřeva - spojování dřeva Organizace práce, důležité technologické postupy - organizace práce - pracovní stůl - systém rovnání nářadí - důležité technologické postupy Technické náčrty a výkresy - technické informace - návody - obaly Úloha techniky v životě člověka - zneužití techniky - technika a životní prostředí - technika a volný čas - tradice a řemesla

pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , SRaSO, PL, MV , Ko , KaK, SaS , K , HPPE EV ŽP , VČP MuV KD , LV , EP , MK MeV KČVMS , IVMSR , FVM	
Do: M (6. ročník): - konstrukční úlohy	
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - uvedete příklady kuchyňského vybavení - popíše užití kuchyňského vybavení - zdůvodní bezpečné zacházení s kuchyňskými spotřebiči připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - připraví zeleninové saláty - připraví ovocné saláty - zdůvodní použití surovin s ohledem na zdravou výživu dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti - připraví stůl na podávání zeleninových a ovocných salátů - předvede zásady slušného chování u stolu a ve společnosti dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni - zdůvodní dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce v kuchyni	Kuchyně - základní vybavení - udržování pořádku a čistoty - bezpečnost a hygiena provozu Potraviny - výběr, nákup, skladování, skupiny potravin - sestavování jídelníčku Příprava pokrmů - úprava pokrmů za studena - zeleninové saláty - ovocné saláty - zásady zdravé výživy - zásady hygieny a bezpečnosti práce Úprava stolu a stolování - základní principy stolování - základní principy společenského chování u stolu - první pomoc při úrazech v kuchyni (řezné rány)

- předvede první pomoc při úrazech v kuchyni (řezné rány)	
pokrytí průřezových témat	
MuV LV, KD, EP, MK MeV KČVMS , VAMS , FVM OSV RSP , PL , ŘPRD , SaS , SRaSO , PH , K , MV , Ko , KaK , HPPE VMEGS ES , OES , JE EV E , ZPŽ , ŽP , VČP	
přesahy	
Do: P (6. ročník): - význam rostlin a jejich ochrana VZ (6. ročník): - morální rozvoj VZ (6. ročník): - psychohygiena VZ (6. ročník): - mezilidské vztahy, komunikace a kooperace VZ (6. ročník): - sebepoznání a sebepojetí VZ (6. ročník): - seberegulace a sebeorganizace činností a chování VZ (6. ročník): - podpora zdraví v komunitě VZ (6. ročník): - podpora zdraví a její formy VZ (6. ročník): - manipulativní reklama a informace VZ (6. ročník): - celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci VZ (6. ročník): - civilizační choroby VZ (6. ročník): - režim dne VZ (6. ročník): - výživa a zdraví	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ	
výstupy	učivo
• volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • pěstuje a využívá květiny pro výzdobu • používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu • prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty • dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	Základní podmínky pro pěstování - půda a její zpracování - výživa rostlin - ochrana rostlin a půdy Okrasné rostliny - základy ošetřování pokojových květin - pěstování vybraných okrasných dřevin a květin Chovatelství - chov zvířat - podmínky chovu - hygiena a bezpečnost chovu - kontakt se známými a neznámými zvířaty

pokrytí průřezových témat	
OSV	RSP , ŘPRD , SaS , SRaSO , PH , K , MV , Ko , KaK , HPPE
EV	
ZPŽ	

ČASP

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY	
výstupy	učivo
provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - popíše vlastnosti kovu a plastu - zdůvodní důležitost pracovní a technologické kázně řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - přiřadí k výrobku správný druh materiálu - uvede příklady pracovních nástrojů pro opracování kovu a plastu - používá správné pracovní nástroje při práci s kovem a plastem - vybere a použije správné nářadí při práci s kovem a plastem organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - připraví vhodné pracovní prostředí - uspořádá si pracovní plochu - připraví vhodné nástroje a nářadí - aplikuje při práci zásady bezpečnosti užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - přiřadí k technické dokumentaci skutečné rozměry - vybaví si pracovní postup dle přiloženého návodu - vysvětlí důležitost obalu výrobku	Vlastnosti materiálu, užití v praxi - vlastnosti kovů a plastů - využití kovu a plastu pro praktický život Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - nářadí při práci s kovem a plastem - nástroje při práci s kovem a plastem - zásady ručního opracování - ochranné pracovní pomůcky Jednoduché pracovní operace a postupy - řezání kovu a plastu - povrchová úprava kovu - spojování plastu Organizace práce, důležité technologické postupy - organizace práce - pracovní stůl - systém rovnání nářadí - důležité technologické postupy Technické náčrty a výkresy - technické informace - návody - obaly Úloha techniky v životě člověka - zneužití techniky - technika a životní prostředí - technika a volný čas - tradice a řemesla

- nakreslí jednoduchý náčrtek předloženého výrobku dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu - uvede příklady poskytnutí první pomoci při úrazech spojených s prací s kovem a plastem - zdůvodní nutnost větrání při povrchové úpravě kovu a při spojování plastů - vyjádří vlastními slovy úlohu techniky v životě člověka - uvede příklady zneužití techniky - uvede příklady vlivu techniky na životní prostředí v kladném i záporném smyslu slova - uvede příklady využití techniky ve volném čase - vybaví si význam techniky pro volný čas - popíše vývoj tradic a řemesel	
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , PL , ŘPRD , SaS , SRaSO , K , MV ,Ko, HPPE EV ŽP , VČP MuV KD , LV , EP , MK MeV KČVMS , IVMSR , VAMS , FVM	
přesahy	
Z: M (6. ročník): - konstrukční úlohy Do: M (7. ročník): - konstrukční úlohy M (7. ročník): - metrické vlastnosti v rovině	
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje	Kuchyně - základní vybavení - udržování pořádku a čistoty

základní spotřebiče - uvedete příklady kuchyňského vybavení - popíše užití kuchyňského vybavení - zdůvodní bezpečné zacházení s kuchyňskými spotřebiči • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - připraví různé druhy polévek - připraví různé druhy nealkoholických nápojů - zdůvodní výběr surovin s ohledem na zdravou výživu • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti - připraví stůl pro podávání polévek - předvede podávání nealkoholických nápojů - předvede základní principy chování obsluhy u stolu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni - zdůvodní dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce v kuchyni - předvede první pomoc při úrazech v kuchyni (popáleniny)	- bezpečnost a hygiena provozu Potraviny - výběr, nákup, skladování, skupiny potravin - sestavování jídelníčku Příprava pokrmů - úprava pokrmů studené a teplé kuchyně - polévky - míchané nealkoholické nápoje - zásady zdravé výživy - zásady hygieny a bezpečnosti práce Úprava stolu a stolování - chování obsluhy u stolu - zásady hygieny a bezpečnosti práce - první pomoc při úrazech v kuchyni (popáleniny)
pokrytí průřezových témat	
MeV KČVMS , VAMS , FVM OSV RSP , PL , ŘPRD , SaS , SRaSO , PH , K , MV , Ko , KaK , HPPE VMEGS ES , OES , JE MuV KD , LV , EP , MK EV E , ZPŽ , ŽP , VČP	

přesahy	
Z: VZ (6. ročník): - podpora zdraví a její formy VZ (6. ročník): - podpora zdraví v komunitě VZ (6. ročník): - režim dne VZ (6. ročník): - celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci VZ (6. ročník): - výživa a zdraví Do: P (7. ročník): - význam rostlin a jejich ochrana	
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI	
výstupy	učivo
• ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti - předvede a popíše pracovní postupy při úklidu vybrané místnosti v domácnosti - předvede a popíše údržbu oděvů a textilií - vysvětlí a zdůvodní třídění odpadu v domácnosti - uvede příklady likvidace odpadu • správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby ; provádí drobnou domácí údržbu - použije správné pomůcky, nástroje a náradí při běžné údržbě domácnosti - předvede drobnou domácí údržbu • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu - popíše základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy v domácnosti - předvede první pomoc při úrazech spojených s běžným úklidem v domácnosti	- provoz a údržba domácnosti - údržba oděvů a textilií - úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí - odpad a jeho ekologická likvidace
pokrytí průřezových témat	
VDO OOSS MuV KD , LV , EP , MK	

MeV

KČVMS , IVMSR , VAMS , FVM

OSV

RSP , PL , ŘPRD , SaS , SRaSO , PH , K , MV , Ko , KaK , HPPE

VMEGS

ES , OES , JE

EV

E , ZPŽ , ŽP , VČP

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ	
výstupy	učivo
• volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu • dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Zelenina - osivo, sadba, výpěstky - podmínky a zásady pěstování - pěstování vybraných druhů zeleniny Okrasné rostliny - květina v exteriéru a interiéru - řez - jednoduchá vazba - úprava květin
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , SaS , SRaSO , PH , K , MV , Ko , KaK , HPPE EV ZPŽ	

ČASP

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ	
výstupy	učivo
• sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model - vytvoří dle návodu papírový model - vytvoří dle předlohy model sestavený z více materiálů - vytvoří konstrukční prvky a modely ze stavebnice • provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	Stavebnice - konstrukční stavebnice - sestavování modelů - tvorba konstrukčních prvků - montáž a demontáž - návod - předloha

- popíše a předvede montáž a demontáž jednoduchých předmětů a zařízení - vysvětlí a předvede údržbu jednoduchých předmětů a zařízení • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu - používá zásady první pomoci při úrazu - vysvětlí důležitost dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce - uvede příklady bezpečnostních předpisů	
pokrytí průřezových témat	
MeV VAMS OSV RSP , ŘPRD , SaS, K	
přesahy	
Do: M (8. ročník): - konstrukční úlohy M (8. ročník): - prostorové útvary M (8. ročník): - rovinné útvary	
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI	
výstupy	učivo
• provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví - uvede příklady sestavení rozpočtu domácnosti - vypočítá příjmy a výdaje své vlastní domácnosti - vysvětlí pojem platba a inkaso - vysvětlí pojem úspory - předvede hotovostní a bezhotovostní platbu - definuje pojem ekonomika domácnosti • ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti	Finance, provoz a údržba domácnosti - rozpočet domácnosti - příjmy a výdaje - platby a inkaso - úspory - hotovostní a bezhotovostní platební styk - ekonomika domácnosti - drobná údržba v domácnosti /vruty, šrouby, hřebíky, těsnění, promazání, čištění odpadů/

- předvede drobnou domácí údržbu	
pokrytí průřezových témat	
VDO OOS MuV LV MeV KČVMS , VAMS OSV RSP , PL , ŘPRD , SaS , MV	
přesahy	
Do: M (8. ročník): - závislosti a data IaKT (8. ročník): - tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce VO (8. ročník): - právní řád české republiky VO (8. ročník): - vztahy mezi lidmi konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské VO (9. ročník): - výroba, obchod, služby - jejich funkce a návaznost VO (9. ročník): - peníze VO (9. ročník): - majetek, vlastnictví	
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - připraví různé druhy omáček - zdůvodní výběr surovin s ohledem na zdravou výživu dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti - připraví stůl pro podávání omáček - předvede základní principy chování u stolu dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni - zdůvodní dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce v kuchyni - předvede první pomoc při úrazech v kuchyni (otrava plynem)	Potraviny - výběr, nákup, skladování, skupiny potravin Příprava pokrmů - sestavování jídelníčku - úprava pokrmů teplé kuchyně - omáčky - základní postup při přípravě - základní způsoby tepelné úpravy Úprava stolu a stolování - jednoduché prostírání

pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , SaS, MV EV ŽP , VČP MeV KČVMS , VAMS MuV KD , LV , EP	
přesahy	
Do: P (8. ročník): - životní styl VO (8. ročník): - lidská setkání	
SVĚT PRÁCE	
výstupy	učivo
orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - uvede příklady jednotlivých pracovních profesí - popíše jejich klady a zápory - uvede příklady činností charakteristických pro obvyklá povolání - vyjmenuje různé druhy pracovišť, pracovních prostředků a pracovních objektů - k některým povoláním uvede požadované vzdělání - pro vybraná povolání uvede vhodnou vlastnost, schopnost posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - přiřadí ke své osobě vlastnosti, schopnosti, zájmy a postoje - zdůvodní osobní cíle - popíše svůj tělesný a zdravotní stav - uvede příklady pozitivní a negativní profesní diskriminace - uvede typy škol a stupně vzdělání využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	Trh práce - povolání lidí - druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů - charakter a druhy pracovních činností - požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní - rovnost příležitostí na trhu práce Volba profesní orientace - základní principy profesní orientace - sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace - informační základna pro volbu povolání - práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb Možnosti vzdělávání - náplň učebních a studijních oborů - přijímací řízení - informace a poradenské služby

- vyjmenuje některá poradenská střediska - uvede příklady zdrojů informací k profesní volbě - popíše náplň učebních a studijních oborů - posoudí obtížnost přijímacího pohovoru a přijímacího řízení - shrne informace - použije získané informace poradenské služby	
pokrytí průřezových témat	
VDO OOSS MuV LV MeV KČVMS , IVMSR , VAMS OSV RSP , PL , ŘPRD , SaS , SRaSO , PH, K , MV , Ko , HPPE VMEGS JE	
přesahy	
Do: VO (8. ročník): - vnitřní svět člověka VO (8. ročník): - právní řád české republiky VO (8. ročník): - zásady lidského soužití VO (8. ročník): - podobnost a odlišnost lidí	
VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ	
výstupy	učivo

ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky - používá počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokameru, PDA, CD a DVD přehrávače, e-knihu, mobilní telefony propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení - uvede postup při propojování jednotlivých digitálních zařízení pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava - užívá bezdrátové technologie - popíše princip navigačních - vysvětlí konvergenci technologií a multiplexování	Digitální technika - počítač a periferní zařízení - digitální fotoaparát - videokamera, PDA, - CD a DVD přehrávače - e-kniha - mobilní telefony Digitální technologie - bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, wi-fi, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b), - navigační technologie - konvergence technologií - multiplexování Počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací - úpravy, archivace, střih; - operační systémy - vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC) Mobilní služby - operátoři, tarify
pokrytí průřezových témat	
přesahy	
Do: Informatika, F (9. ročník) – světelné jevy F (8.ročník) – druhy záření	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ	
výstupy	učivo
volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Ovocné rostliny - druhy ovocných rostlin - způsob pěstování - uskladnění a zpracování
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , SaS , SRaSO , PH , K , MV , Ko , KaK , HPPE EV ZPŽ	

ČASP

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ	
výstupy	učivo
navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. - vytvoří náčrt, plán, schéma - sestaví jednoduchý konstrukční prvek dle náčrtu, plánu, schématu - porovná funkčnost, nosnost a stabilitu sestavených konstrukčních prvků provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - popíše a předvede montáž a demontáž jednoduchých předmětů a zařízení - vysvětlí a předvede údržbu jednoduchých předmětů a zařízení dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu - používá zásady první pomoci při úrazu - vysvětlí důležitost dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce - uvede příklady bezpečnostních předpisů	Stavebnice - elektrotechnické stavebnice - elektronické stavebnice - sestavování modelů - tvorba konstrukčních prvků - montáž a demontáž - náčrt - plán - schéma - jednoduchý program
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD	
přesahy	
Z: M (6., 7. ročník): - konstrukční úlohy M (6., 7. ročník): - metrické vlastnosti v rovině	

M (6., 7. ročník): - rovinné útvary

M (8. ročník): - prostorové útvary

Do:

M (9. ročník): - prostorové útvary

F (9. ročník): - elektrický obvod

F (9. ročník): - elektrické a magnetické pole

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

výstupy	učivo
dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem - používá zásady první pomoci při úrazu elektrickým proudem - vysvětlí důležitost dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce - uvede příklady bezpečnostních předpisů ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů - předvede použití spotřebičů při základních činnostech v domácnosti - vysvětlí elektrickou instalaci v domácnosti - předvede ovládání elektroniky a sdělovací techniky - předvede ochranu a údržbu elektroniky a sdělovací techniky - uvede příklady zabezpečení domácnosti - vysvětlí pojem ekonomika domácnosti správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu - používá nástroje a nářadí v domácnosti - správně používá zařízení k údržbě domácnosti - provádí drobnou domácí údržbu	Elektrotechnika v domácnosti - ruční spotřebiče - bateriové spotřebiče - elektrické spotřebiče - bezpečnost při používání spotřebičů v domácnosti - elektrická instalace - elektronika - sdělovací technika - ochrana domácnosti - bezpečnost domácnosti

pokrytí průřezových témat	
MeV KČVMS , IVMSR , VAMS OSV RSP , ŘPRD , K VDO OOSS	
přesahy	
Do: F (9. ročník): - elektrický obvod F (9. ročník): - elektrické a magnetické pole	
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
• připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - připraví různé druhy dezertů - vytvoří menu - zdůvodní výběr surovin s ohledem na zdravou výživu • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti - připraví stůl pro podávání dezertů - předvede přípravu stolu pro podávání menu - předvede základní principy chování u stolu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni - zdůvodní dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce v kuchyni - předvede první pomoc při úrazech v kuchyni (poranění elektrickým proudem)	Potraviny - výběr, nákup, skladování, skupiny potravin Příprava pokrmů - sestavování jídelníčku - dezerty studené a teplé kuchyně - menu Úprava stolu a stolování - slavnostní stolování - aranžování ozdobných prvků na stole
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , K EV	

ŽP	
přesahy	
Z: P (8. ročník): - životní styl VO (8. ročník): - vztahy mezi lidmi VO (8. ročník): - zásady lidského soužití	
SVĚT PRÁCE	
výstupy	učivo
využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - uvede příklady pracovních příležitostí v regionu - vysvětlí způsoby hledání zaměstnání - uvede příklady psaní životopisu - vysvětlí problémy nezaměstnanosti - přiřadí práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - uvede příklad druhů a struktur organizací - vysvětlí nejčastější formy podnikání - uvede příklady drobného a soukromého podnikání prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce - předvede pohovor u zaměstnavatele - předvede pohovor na úřadu práce	Zaměstnání - pracovní příležitosti v obci (regionu) - způsoby hledání zaměstnání - psaní životopisu - pohovor u zaměstnavatele - problémy nezaměstnanosti - úřady práce - práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - Zákoník práce Podnikání - druhy a struktura organizací - nejčastější formy podnikání - drobné a soukromé podnikání
pokrytí průřezových témat	
VDO OOSS MuV LV MeV KČVMS , VAMS OSV RSP , PL , ŘPRD , SaS , SRaSO , K , MV	
přesahy	
Do: ČJ (9. ročník): - mluvený projev ČJ (9. ročník): - písemný projev IaKT (9. ročník): - internet	

VO (9. ročník): - výroba, obchod, služby VO (9. ročník): - principy tržního hospodářství VO (9. ročník): - lidská setkání	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ	
výstupy	učivo
• volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu • dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Léčivé rostliny, koření - pěstování vybrané rostliny - rostliny a zdraví člověka - léčivé účinky rostlin - rostliny jedovaté - rostliny jako drogy a jejich zneužívání - alergie
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , SaS , SRaSO , PH , K , MV , Ko , KaK , HPPE EV ZPŽ	
VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ	
výstupy	učivo
• ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením - popíše údržbu různých digitálních zařízení • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu - ovládá 1. pomoc při úrazu způsobeném používáním digitálních zařízení - používá základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou	Digitální technika - počítač a periferní zařízení - digitální fotoaparát - videokamera, PDA, - CD a DVD přehrávače - e-kniha - mobilní telefony
pokrytí průřezových témat	
přesahy	
Do: Informatika F (9. ročník) – světelné jevy F (8. ročník) – druhy záření	

4. 10. Doplnující vzdělávací obory

4. 10. 1. Cvičení z českého jazyka - ČČJ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hlavním cílem vyučovacího předmětu Cvičení z českého jazyka je prohloubit získané znalosti, dovednosti. Vést žáka k získání dobré úrovně jazykové kultury a mateřského jazyka, které patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výuka bude probíhat 1 hodinu týdně.

Výuka je organizována v budově školy.

Hodnocení

Ú, T, DC, PP, R, Di, Ps, Op

ČČJ

8. ROČNÍK - DOTACE: 0+1, POVINNÝ

TVAROSLOVÍ	
výstupy	učivo
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná slova cizí, zvládá pravopis cizích slov - v textu vyhledá obecná jména přejatá a vyvodí, jak se budou skloňovat - zvládne vytvořit náležité tvary a ověří je v Pravidlech č. pravopisu - vyskloňuje podst.j. idea a rozpozná, podle kterých vzorů se řídí jeho koncovky, podle slova idea dokáže tvořit tvary podobných slov - uvede příklady slov, která se neskloňují rozpoznává přenesená pojmenování - vyhledá v textu cizí vl. jména a shromáždí o nich informace - vyvodí, podle jakých vzorů se budou skloňovat - uvede příklady jmen, která se neskloňují - tvary některých jmen si ověří v Pravidlech vysvětlí pojem slovesný vid, rozliší slovesa dokonavá a nedokonavá, dokáže vytvořit vidové dvojice, vytvoří sloves. tvary v	- skloňování obecných jmen přejatých - skloňování cizích vlastních jmen - slovesný vid - slovesné vzory

rozkazovacím způsobu - vysvětlí pojem slovesný vid - rozliší slovesa dokonavá a nedokonavá - dokáže vytvořit vidové dvojice - vytvoří sloves. tvary v rozkazovacím způsobu a převede je do záporné podoby	
pokrytí průřezových témat	
VDO OŠŠ OSV RSP , ŘPRD , SaS , SRaSO , HPPE	
přesahy	
Z: ČJ (6. ročník): - tvarosloví - slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov ČJ (6. ročník): - pravopis - lexikální, morfologický, syntaktický ČJ (7. ročník): - tvarosloví - slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov ČJ (7. ročník): - pravopis - lexikální, morfologický, syntaktický Do: ČJ (8. ročník): - tvarosloví - slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov ČJ (8. ročník): - pravopis - lexikální, morfologický, syntaktický	
- SKLADBA	
výstupy	učivo
• rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - vyvodí z textu, jakými slovními druhy jsou vyjádřeny vět. ekvivalenty - vytvoří věty s přísudkem slovesným, jmenným se sponou i jmenným beze spony - obměňuje slovesný způsob - vytvoří věty, kde bude podmět vyjádřen i jiným slovním druhem, např.: číslovkou,... - rozpozná členy holé, rozvité a několikanásobné a určí, jakým slovním druhem jsou vyjádřeny - vysvětlí pojmy řízenost, přimykání a shoda - uvede příklady - prohloubí si vědomosti o přívlastku shodném a neshodném, těsném a volném, postup. rozvíjejícím a několikanásobným - vymezí pojem několikanásobný	- věta jednočlenná a dvojčlenná - základní větné členy - rozvíjející větné členy - několikanásobné větné členy (významový poměr) - (přístavek) - psaní čárek - věta jednoduchá, souvětí - souvětí podřadné - druhy vedlejších vět - souřadně spojené věty vedlejší - souvětí souřadné

větný člen - vyjmenuje významové poměry mezi jednotlivými členy, uvede nejčastější spojovací výrazy, uvede příklady k jednotlivým typům a vysvětlí je - vyhledá v textu několikanásobné větné členy a určí mezi nimi významový poměr - správně doplní interpunkci - vysvětlí pojem přístavek, uvede příklad, napíše správně interpunkci - vyhledá v textu přístavky - vymyslí a doplní do vět vhodné přístavky - graficky znázorní stavbu věty jednoduché a souvětí - rozliší větu jednoduchou od souvětí - vysvětlí pojem souvětí podřadné - rozliší větu hlavní a vedlejší - vysvětlí interpunkci - vysvětlí, jak vedlejší věty pozná - vedlejší věty od sebe rozliší - vysvětlí, kdy jsou vedlejší věty souřadně spojené - znázorní je graficky - v běžných typech souvětí píše správně interpunkci - vyhledá souřadně spojené v.vedlejší a určí u nich významový poměr - rozpozná, kdy nejsou v.věty souřadně spojené - vysvětlí pojem souvětí souřadné - vyhledá v textu souvětí souřadná - vyjmenuje významové poměry mezi větami hlavními - z textu vyvodí ještě poměr příčinný - souvětí s výz. poměrem důsledkovým změni na souvětí s výz. poměrem příčinným a naopak - - vyjmenuje nejčastější spojovací výrazy - do textu doplní správně čárky a odůvodní je - některá souvětí znázorní graficky - rozebere složitá souvětí- rozliší věty hlavní a vedlejší - určí druhy vedlejších vět - mezi souřad. spojenými větami určí významový poměr a souvětí graficky znázorní	
pokrytí průřezových témat	

VDO OSŠ OSV RSP , ŘPRD , SaS , SRaSO , HPPE
přesahy
Z: ČJ (6. ročník): - skladba ČJ (7. ročník): - skladba Do: ČJ (8. ročník): - skladba - výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu

4. 10. 2. Cvičení z matematiky - CM

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hlavním cílem vyučovacího předmětu Cvičení z matematiky je prohloubit získané znalosti, dovednosti.

Je založeno především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výuka bude probíhat v 9.ročníku 1 hodinu týdně.

Žáci budou rozvíjet a rozšiřovat své schopnosti a dovednosti.

Metody

Při vyučování předmětu matematiky využíváme skupinové práce, činnostní učení, práce s různými informačními zdroji, soutěže, řešení problémových úloh, samostatné práce, řešení logických problémů a řízený rozhovor

Hodnocení

Během vyučovací hodiny často hodnotíme správné řešení pochvalou, u soutěží vyhlášením vítězů. Ke klasifikaci využíváme zejména písemných prací, čtvrtletních prací a ústního zkoušení. V rámci předmětu Cvičení z matematiky budeme hodnotit závěrečný rys v kapitole technické kreslení.

CM

9. ROČNÍK - DOTACE: 0+1, POVINNÝ

RACIONÁLNÍ ČÍSLA	
výstupy	učivo
- vysvětlí postup při počítání se zlomky - uvede příklady složených zlomků	- racionální čísla - vlastnosti a početní operace

pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , KaK	
přesahy	
Z: M (7. ročník): - desetinná čísla, zlomky	
PROCENTA	
výstupy	učivo
- popíše postup řešení -popíše řešení slovních úloh s %, promile	- procenta - promile - slovní úlohy z praxe - finanční matematika
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , KaK	
přesahy	
Z: M (7. ročník): - procenta	
ROVNICE	
výstupy	učivo
- uvede příklady rovnic s neznámou ve jmenovateli - vysvětlí řešení těchto rovnic	- rovnice s neznámou ve jmenovateli
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , KaK	
přesahy	
Z: M (8. ročník): - rovnice	
TĚLESA	
výstupy	učivo
- přiřadí ke složenému tělesu názvy částí - přiřadí k částem složeného tělesa vzorec	- základní tělesa a tělesa z nich složená - výpočet povrchu a objemu těles
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , KaK	
přesahy	

Z: M (8. ročník): - prostorové útvary Do: M (9. ročník): - prostorové útvary	
VÝRAZY	
výstupy	učivo
zdůvodní postup při početní operaci s výrazy - uvede příklady lomených výrazů - popíše postup řešení lomených výrazů	- výraz - rozklad výrazu - početní operace s výrazy
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , KaK	
přesahy	
Z: M (8. ročník): - výrazy	
GONIOMETRICKÉ FUNKCE	
výstupy	učivo
definuje jednotlivé goniom.funkce i při řešení pravoúhlého trojúhelníku - uvede příklady použití goniom.funkcí	- $\sin x$ - $\cos x$ - $\operatorname{tg} x$ - využití funkcí při řešení pravoúhlého trojúhelníku
pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , KaK	
TECHNICKÉ KRESLENÍ	
výstupy	učivo
narýsuje základní druhy čar - přiřadí použití čar plných,čárkovaných, čerchovaných uvede příklady kótování - uvede příklady kótování narýsuje nárys a půdorys základních těles - narýsuje nárys a půdorys základních těles	- druhy čar a jejich využití - kótování - pravoúhlé promítání

pokrytí průřezových témat	
OSV RSP , ŘPRD , KaK	
přesahy	
Z: M (6. ročník): - rovinné útvary	

5. Školní projekty

5.1. Meine Familie

1. Název : **Meine Familie**
2. Autoři : Kolektiv žáků 6. ročníku
3. Cíl:

Osvojování jazykových prostředků, vytvoření řečových dovedností

4. Rozvíjené kompetence:
komunikativní
k učení
občanské

5. Cílová skupina:
6. ročník, práce jednotlivců

6. Osnova, časový plán:

- přípravné práce 1. týden
- seznámení cílové skupiny s projektem
- objasnění cíle, organizace i cílové skupiny žáků s projektem
- objasnění cíle, organizace a časové rozvržení.
- příprava pomůcek, materiálu ve spolupráci s výtvarnou výchovou.

7. Metody:

- řízený rozhovor
- práce s informacemi
- prezentace

8. Vyhodnocení projektu:
V třídním kolektivu žáci shlédnou prezentaci a shrnou poznatky, které během realizace projektu získali. Při společném setkání zhodnotí přínos tohoto tématu.

9. POKRYTÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

VDO

OOSS

MuV

LV , EP , MK , PSSS

OSV

RSP , PL , ŘPRD , SaS , SRaSO , K , MV , Ko , KaK , HPPE

VMEGS

ES , OES , JE

Zpracovala: M.Drncová

5.2. Hobbys

1. Název projektu : **Hobbys**

2. Autoři : Kolektiv žáků 7. ročníku

3. Cíl:

**Utváření základních jazykových návyků,
osvojování jazykových prostředků, získávání dovedností potřebné
k samostatnému učení**

4. Rozvíjené kompetence:

k učení

k řešení problému

sociální a personální

pracovní

5. Cílová skupina:

7. ročník, práce jednotlivců

6. Osnova, časový plán:

- přípravné práce 2 týdny
- objasnění cíle
- časové rozvržení
- příprava materiálu, pomůcek

7. Metody:

- práce s informacemi,
- řízený rozhovor
- prezentace

8. Vyhodnocení projektu:

V třídním kolektivu žáci shlédnou prezentaci a shrnou poznatky, které během realizace projektu získali. Při společném setkání zhodnotí přínos tohoto tématu.

9. POKRYTÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

VDO

OOSS

MuV

MK , PSSS

MeV

PRT , VAMS

OSV

RSP , PL , ŘPRD , SaS , SRaSO , K , MV , Ko , KaK , HPPE

VMEGS

ES , OES , JE

Zpracovala: M.Drncová

5.3. Unsere Schule, meine Deutschklasse

1.Název projektu : Unsere Klasse, unsere Deutschstunde

2.Autoři : Kolektiv žáků 8. třídy

3.Cíl:

Cílem projektu je osvojování jazykových prostředků, vytváření řečových dovedností a základních jazykových návyků, získávání dovedností potřebné k samostatnému učení

4. Rozvíjení kompetence:

k učení

komunikativní

k řešení problému

sociální a personální

5. Cílová skupina :

8.ročník, práce jednotlivců

6. Osnova,časový plán :

- přípravné práce 2 týdny
- seznámení cílové skupiny žáků s projektem
- objasnění cíle, organizace a časové rozvržení
- příprava pomůcek, materiálu ve spolupráci s výtvarnou výchovou

7. Metody:

- skupinová práce
- řízený rozhovor
- práce s informacemi
- prezentace

8. Vyhodnocení projektu:

V třídním kolektivu žáci shlédnou prezentaci a shrnou poznatky, které během realizace projektu získali. Při společném setkání zhodnotí přínos tohoto tématu.

9. POKRYTÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

VDO

OOSS

MuV

MK , PSSS

MeV

PRT

OSV

RSP , PL , ŘPRD , SaS , K , MV , Ko , KaK , HPPE

VMEGS

ES , OES , JE

Zpracovala: M.Drncová

5.4. Unsere Stadt im Riesengebirge

1.Název projektu : **Unsere Stadt im Riesengebirge**

2.Autoři : Kolektiv žáků 9. třídy

3.Cíl:

**Cílem projektu je osvojování jazykových prostředků,
vytváření řečových dovedností,
osvojování dovedností potřebných k samostatnému učení,
vytváření řečových dovedností v běžných životních situacích**

4. Rozvíjené kompetence:

k učení
komunikativní
občanské
sociální a personální
pracovní
k řešení problémů

5. Cílová skupina :

Kolektiv žáků 9. třídy

6. Osnova, časový plán :

- přípravné práce 2 týdny
- objasnění cíle
- seznámení s projektem a časové rozvržení projektu
- příprava pomůcek
- sbírání materiálu, dokumentace, obrazový materiál

7. Metody:

- skupinová práce
- řízený rozhovor
- práce s informacemi
- prezentace

8. Vyhodnocení projektu:

V třídním kolektivu žáci shlédnou prezentaci a shrnou poznatky, které během realizace projektu získali. Při společném setkání zhodnotí přínos tohoto tématu.

9. POKRYTÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

VDO

OOSS

MuV

MK , PSSS

MeV

PRT

OSV

RSP , PL , ŘPRD , SaS , K , MV , Ko , KaK , HPPE

VMEGS

ES , OES , JE

EV

ŽP , VČP

Zpracovala: M.Drncová

5.5. Sbírej a pomáhej

Výchovný projekt

Soutěž

Téma:

Sbírej a pomáhej!

1. Cíl:

Sběr starého papíru, získání finančních prostředků pro školu a podpora dobročinné činnosti. Soutěž přispívá k plnění průřezových témat : Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova a Environmentální výchova. Vede žáky k uvědomění si hodnot spolupráce a pomoci, přispívá k vytvoření dobrých vztahů ve třídě, vede je k zodpovědnosti vůči ostatním, pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí, napomáhá k rozvoji samostatnosti a solidarity, učí ohleduplnosti a ochotě pomáhat potřebným.

2. Cílová skupina :

Všichni žáci školy

3. Průběh:

Vyhlášení soutěže proběhne v září. Ve všech třídách budou vyvěšena pravidla soutěže, způsoby třídění papíru a pravidla pro rozdělení získaných finančních prostředků. Účastní se všechny třídy, započten do soutěže bude vždy součet množství sebraného papíru za všechny žáky třídy bez ohledu na podíl jednotlivce. Během září budou žáci v hodinách prvouky a přírodovědy na 1.stupni a zeměpisu a občanské výchovy na 2. stupni seznámeni s nutností ochrany přírody, trvale udržitelného rozvoje a solidarity s potřebnými přiměřeně věku žáků. Děti si mohou v učebnách umístit krabice na papír, aby nevyhazovaly papír mezi ostatní odpadky. V každém patře jsou také postaveny kontejnery na tříděný odpad. Během školního roku budou třídní učitelé soutěž pravidelně připomínat. Odevzdání papíru bude probíhat v posledním týdnu měsíce května. Celá soutěž bude zakončena vyhlášením vítězných kolektivů, kterým se společnými silami podaří sesbírat největší množství starého papíru.

4. Organizační zajištění:

Vyhlášení rozhlasem: Mgr. Rolencová – září

Plakáty-třídění+pravidla: Mgr. Rolencová, Mgr. Nešněrová – září

Zajištění firmy na odvoz: Mgr. Rolencová- duben

Zajištění prostoru na uskladnění: Mgr. Nešněrová- květen

Zajištění váhy: Mgr. Nešněrová- květen

Zajištění pomocných služeb: Mgr. Nešněrová- květen

Lístky s termíny vybírání: Mgr. Rolencová- květen

Vybírání a vážení: Mgr. Rolencová, Mgr. Nešněrová- květen

Vyhodnocování: Mgr. Rolencová, Mgr. Nešněrová

5. Zakončení:

Výsledky soutěže slavnostně vyhlásíme ve školní tělocvičně, ceny pro vítěze předá ředitel školy. Podrobná zpráva o průběhu soutěže a jejich výsledcích bude zveřejněna v místních novinách, na www stránkách školy a výsledky budou také vyvěšeny na hlavní nástěnce školy. Vzhledem k různému počtu žáků, aby nebyly zvýhodněny větší kolektivy, se vítězové vyhodnotí podle průměrného množství papíru odevzdaného na jednoho žáka třídy, a to zvlášť pro 1. a zvlášť pro 2. stupeň školy. Výtěžek bude rozdělen následujícím způsobem:

- 1.místa se rozdělí poměrem počtu dětí o 25% výtěžku
 - 2.místa se rozdělí poměrem počtu dětí o 20% výtěžku
 - 3.místa se rozdělí poměrem počtu dětí o 15% výtěžku
- Na obnovu vybavení školy(nákup míčů apod.) bude věnováno 15% výtěžku a na účet organizace Pomozte dětem bude zasláno 25% výtěžku.

6. Vyhodnocení:

Úspěšnost soutěže samozřejmě nejvíce závisí na počtu a aktivitě zúčastněných.Soutěž v letošním školním roce pořádáme již potřetí a mezi dětmi i jejich rodiči, ba dokonce i mezi ostatními příbuznými, získala velkou oblibu.Rodiče často již v září avizují plnou garáž nebo sklep papíru, drobní podnikatelé vítají možnost ekologické likvidace kartonových obalů drobného zboží. Děti, zejména ty mladší, „úkolují“ všechny příbuzné i známé, aby dosáhly co největší množství papíru. V prvním roce se sebralo 5,5 tuny papíru, v loňském roce již téměř 12 tun. Peníze určené na dobročinné účely zasíláme vždy jiné organizaci, aby děti poznaly množství potřebných.

7. POKRYTÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

VDO

OSŠ , OOSS , POPŽ , PD

OSV

KaK , HPPE , RSP , PL , ŘPRD , SaS , SRaSO , PH , K , MV , Ko

EV

ZPŽ , ŽP , VČP , E

Zpracovala:Nešněrová Irena

1. Po stopách K. J. Erbena – sběratele lidové slovesnosti

2. Seznámení s autorem narozeným v Podkrkonoší – Miletíně, kterého řadíme do první poloviny národního obrození

3. Cílem projektu je:

- 1) získání komunikativních dovedností – vyjadřovací schopnosti, formulace a obhajoba vlastního názoru, aktivní poslouchání, zdravé prosazování sebe a svých názorů, respektování druhých
- 2) získání poznatků a vědomostí nejen o samotném Erbenovi, ale také dalších informací, které se k tomuto tématu vztahují
- 3) zdokonalení v práci na PC
- 4) naučit žáky pracovat ve skupinách
- 5) řešit práci samostatně
- 6) vyhledávat informace v knihách, učebnicích, na internetu
- 7) svá zjištění zaznamenat
- 8) interpretovat své poznatky formou ústní i písemnou

4. Obsah:

Písňe, pohádky a říkadla – cílem projektu je posilovat v žácích smysl pro spravedlnost, že nejen v pohádkách, ale i v reálném životě by mělo dobro vítězit nad zlem.

Kytice - z pověstí národních.

Balady – sledování osudů žen.

Jazykové prostředky – archaismy, nářečí.

Básně - vyhledávat přirovnání, metaforu, personifikaci, zvukomalbu.

5. Cílová skupina: 6. ročník

- žáci budou rozděleni do skupin dle stejného počtu a rovnoměrně dle svých znalostí (slabší s nadanými)

6. Mezipředmětové vztahy:

- ČJ - literatura- četba ukázek, dramatizace balad
- ČJ - sloh - vypravování
- D - doba národního obrození (důležitost lidové slovesnosti)
- Z- náš region, východní Čechy
- VO- staré zvyky a obyčeje, např.: Vánoce, Velikonoce, čarodějnice
- VV- pohovořit o významných českých malířích: Mikoláši Alšovi, nakreslit některou z postav balad, např.: vodník, polednice
- HV- zhudebnění balad - Antonín Dvořák, Zdeněk Fibich
- IaKT- vyhledávání informací na internetu, práce ve Wordu

7. Celoroční práce

Osnova:

Září-listopad

- seznámení se s projektem
- přečtení si Kytice
- získávání informací o K. J. Erbenovi

Březen-červen – možné varianty využití získaných informací

- návštěva místní knihovny – vyhledání děl K.J.Erbena – rozdělit je na dětské a pro starší
- sledování filmu Františka Brabce Kytice – porovnání s knihou
- vyhledávání základních motivů v Kytici: boj člověka s přírodou, nadpřirozenými silami, vztahy mezi lidmi, motiv mateřské lásky- vina matky-krutý trest
- vyhledávání lidovosti: popis osob, krajiny, zvukomalebnosti
- seznámení s hlavními druhy lidové epiky, vysvětlení pojmů: pohádka, legenda, pověst, balada
- návštěva Miletína- rodný dům K.J.Erbena
- nácvik divadelního představení: Polednice K.J.Erbena a J.Suchého – porovnání
- poslech nahrávek - kazety, CD – Štědrý den, Zlatý kolovrat
- sběr různých vydání Kytice
- práce s pohádkami – vyhledat typické prvky pohádky
- nácvik pohádky pro školku, 1. stupeň

8. Prezentace – červen – možné výstupy

- výroba posterů týkajících se K. J. Erbena
- výstava různých vydání Kytice
- výstava namalovaných obrázků
- výroba časopisu jako průvodce celoročním projektem
- sestavení slovníčku nářečí – novodobý čj

9. POKRYTÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

VDO

OSŠ

MuV

LV

MeV

TMS , PRT

OSV

SaS , KaK , Ko , MV , K , RSP , PH , ŘPRD

VMEGS

JE

10. Smlouva o dohodě práce na projektu s názvem Po stopách K. J. Erbena

Já (jméno a příjmení), žák 6. třídy se zavazuji, že vykonám zadaný úkol včas,

tzn.(datum odevzdání) a zpracovaný úkol odevzdám ve formě..... (vypiš jaké).

Datum....., místo.....

Podpis žáka.....

Podpis učitele.....

Vypracovali:

Mgr. Petra Hušková, Mgr. Zina Rutarová, Mgr.Eva Urbanová, Mgr. Emilie Benová

5.7. Po stopách M.Kubátové

1. Po stopách Marie Kubátové– prozaičky těžící z krkonošského folklóru

2. Seznámení s dílem regionální autorky - důraz na pohádky z Podkrkonoší
- vnímání odlišností od spisovného jazyka (dialekt).

3. Cílem projektu je:

- 1) získání komunikativních dovedností – vyjadřovací schopnosti, formulace a obhajoba vlastního názoru, aktivní poslouchání, zdravé prosazování sebe a svých názorů, respektování druhých
- 2) získání poznatků a vědomostí nejen o samotné Kubátové, ale také dalších informací, které se k tomuto tématu vztahují
- 3) zdokonalení v práci na PC
- 4) naučit žáky pracovat ve skupinách
- 5) řešit práci samostatně
- 6) vyhledávat informace v knihách, učebnicích, na internetu
- 7) své zjištění zaznamenat
- 8) interpretovat své poznatky formou ústní i písemnou

4. Obsah:

Soustředění na četbu textů a porozumění.
Pohádky – typické prvky pohádky.

5. Cílová skupina: 7. ročník

- žáci budou rozděleni do skupin dle stejného počtu a rovnoměrně dle svých znalostí (slabší s nadanými)

6. Mezipředmětové vztahy:

- ČJ - literatura- četba ukázek
- ČJ - sloh- vypravování
- ČJ - dialekt
- D - nová doba
- Z - náš region, východní Čechy
- VO - staré zvyky a obyčeje, přísloví Krkonoš
- VV - ilustrace k pohádkám
- IaKT - vyhledávání informací na internetu, práce ve Wordu

7. Celoroční práce

Osnova:

Září-listopad

- seznámení se s projektem
- získávání informací o M.Kubátové

Březen-červen– možné varianty využití získaných informací

- návštěva místní knihovny – vyhledání děl M.Kubátové – jakým čtenářům jsou knihy určeny?
- vyhledávání článků a informací o autorce
- návštěva Vrchlabí- muzea
- nácvič pohádky pro školku, 1. stupeň

8. Prezentace – červen – možné výstupy

- výroba posterů
- divadelní představení
- výstava různých děl M. Kubátové
- výstava namalovaných obrázků
- sestavení slovníčku nářečí

9. POKRYTÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

MuV

LV

MeV

TMS , PRT

OSV

RSP , ŘPRD , SaS , PH , K , MV , Ko , KaK

VMEGS

JE

10. Smlouva o dohodě práce na projektu s názvem Po stopách M.Kubátové

Já (jméno a příjmení), žák 7. třídy se zavazuji, že vykonám zadaný úkol včas,

tzn.(datum odevzdání) a zpracovaný úkol odevzdám ve formě..... (vypiš jaké).

Datum....., místo.....

Podpis žáka.....

Podpis učitele.....

Vypracovali:

Mgr. Petra Hušková, Mgr. Zina Rutarová, Mgr.Eva Urbanová, Mgr. Emilie Benová

1. Po stopách Boženy Němcové – první české spisovatelky

3. Podrobnější seznámení s osobností spisovatelky našeho regionu – Boženy Němcové

Cílem projektu je:

- 1) získání komunikativních dovedností – vyjadřovací schopnosti, formulace a obhajoba vlastního názoru, aktivní poslouchání, zdravé prosazování sebe a svých názorů, respektování druhých
- 2) získání poznatků a vědomostí o spisovatelce našeho kraje, ale také dalších informací, které se k tomuto tématu vztahují
- 3) zdokonalení v práci na PC
- 4) naučit žáky pracovat ve skupinách
- 5) řešit práci samostatně
- 6) vyhledávat informace v knihách, učebnicích, na internetu
- 7) svá zjištění zaznamenat
- 8) interpretovat své poznatky formou ústní i písemnou

4. Obsah:

Vyhledávání jazykových prostředků – zvláště přirovnání, epitet, metafor.

Vysvětlení pojmů: pohádka, legenda, pověst, balada, román, povídka.

Pohádky – typické prvky pohádky.

Dílo: pohádky, povídky.

Babička

5. Cílová skupina: 8. ročník

- žáci budou rozděleni do skupin dle stejného počtu a rovnoměrně dle svých znalostí (slabší s nadanými)

6. Mezipředmětové vztahy:

- ČJ - literatura- četba ukázek
- ČJ - sloh- vypravování, popis postav z děl B. Němcové
- D - doba národního obrození (důležitost lidové slovesnosti, obroda č. jazyka)
- Z - náš region, východní Čechy, naše země
- Př - léčivé byliny, které se využívaly k léčení, zvířata žijící v naší oblasti
- OV - staré zvyky a obyčeje v ročních obdobích na venkově
- VV - návrh plesové toalety pro B. Němcovou na Jiřinkový ples do České Skalice
- HV - hudba za doby B. Němcové, Jiřinková polka
- IaKT- vyhledávání informací na internetu, práce ve Wordu, tvorba prezentací

7. Celoroční práce

Osnova:

Září-listopad

- seznámení se s projektem
- sběr různých vydání Babičky
- četba děl B. Němcové
- doporučená četba: Tajemství Barunky Panklové- Helena Sobková

Březen-červen – možné varianty využití získaných informací

- získávání informací o B. Němcové
- (dětství, mládí, rodina Josefa Němce, poznávání různých míst kvůli neustálému stěhování rodiny, kladný postoj k vlastenectví, citlivost k sociálním otázkám – snaha zlepšit podmínky žen, jejich postavení ve společnosti)
- vytvořit mapu Čech a zaznamenat místa pobytu rodiny B. Němcové v důsledku častého stěhování
- sledovat místa, kde se odehrával děj jejich povídek
- návštěva místní knihovny – vyhledání děl B. Němcové – pro děti, mládež, dospělé
- ukázat harmonický život prostých lidí, vzor dokonalosti člověka
- zaměřit se na charakteristiku postav z venkova a ze zámku
- porovnat život B. Němcové a Barunky Panklové
- popis Starého bělidla v proměnách ročního období
- sledování filmů Babička – porovnat je mezi sebou a poté s knihou
- návštěva České Skalice – muzea, Ratibořic, Chvalkovic
- nácvič pohádky pro školku, 1. stupeň
- tvorba prezentací

8. Prezentace – červen – možné výstupy

- výroba plakátů týkajících se B. Němcové
- divadelní představení
- výstava různých vydání díla Babička
- výstava namalovaných obrázků
- sestavení slovníčku nářečí

9. POKRYTÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

VDO

OSŠ

MuV

LV

MeV

TMS , PRT

OSV

RSP , ŘPRD , SaS , PH , K , MV , Ko , KaK

VMEGS

JE

10. Smlouva o dohodě práce na projektu s názvem Po stopách B. Němcové

Já (jméno a příjmení), žák 8. třídy se zavazuji, že vykonám zadaný úkol včas,

tzn.(datum odevzdání) a zpracovaný úkol odevzdám ve formě..... (vypiš jaké).

Datum....., místo.....

Podpis žáka.....

Podpis učitele.....

Vypracovali:

Mgr. Petra Hušková, Mgr. Zina Rutarová, Mgr. Eva Urbanová, Mgr. Emilie Benová

1. Po stopách Karla Čapka – představitele demokratického proudu literatury

2. Podrobnější seznámení s osobností K. Čapka, s jeho dílem, rodinou - soustředění pozornosti na jeho stylistické mistrovství, vytříbený bohatý jazyk v různých žánrech

3. Cílem projektu je:

- 1) získání komunikativních dovedností – vyjadřovací schopnosti, formulace a obhajoba vlastního názoru, aktivní poslouchání, zdravé prosazování sebe a svých názorů, respektování druhých
- 2) získání poznatků a vědomostí o spisovateli našeho kraje, ale také dalších informací, které se k tomuto tématu vztahují
- 3) zdokonalení v práci na PC
- 4) naučit žáky pracovat ve skupinách
- 5) řešit práci samostatně
- 6) vyhledávat informace v knihách, učebnicích, na internetu
- 7) svá zjištění zaznamenat
- 8) interpretovat své poznatky formou ústní i písemnou

4. Obsah:

Dílo: drama, próza - pohádky, cestopisy
Jazykové prostředky
Fejeton, sloupek, reportáž

5. Cílová skupina: 9. ročník

- žáci budou rozděleni do skupin dle stejného počtu a rovnoměrně dle svých znalostí (slabší s nadanými)

6. Mezipředmětové vztahy:

- ČJ – literatura- četba ukázek
- ČJ – sloh - vypravování, popis postav z děl K. Čapka
- D – období 1. Republiky, skupina Hrad, pojmy: demokracie, humanismus
- Z - náš region, Evropa - cestopisy
- OV - principy demokratického státu, filosofie
- VV - přebaly knih, osobnost malíře J. Čapka
- IaKT - vyhledávání informací na internetu, práce ve wordu, tvorba prezentací

7. Celoroční práce

Osnova:

Září-listopad

- seznámení se s projektem
- četba děl K. Čapka

Březen-červen – možné varianty využití získaných informací

- návštěva místní městské knihovny
- získávání informací o K. Čapkovi z dostupných publikací (dětství, mládí, rodina , kladný postoj k vlastenectví, dílo)
- sledování soudobého tisku - návštěva archivu
- exkurze do muzea v Malých Svatoňovicích
- pokus o vypracování fejetonu, sloupku, reportáže
- vyhledávání a vypisování jazykových prostředků
- dramatizace ukázek
- poslech audio ukázek
- sledování video ukázek- porovnání s knihou
- tvorba prezentací

8. Prezentace – červen – možné výstupy

- výroba plakátů týkajících se K. Čapka
- divadelní představení
- výstava namalovaných obrázků přebalů knih
- beseda o K. Čapkovi

9. POKRYTÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

VDO

OSŠ

MuV

LV

MeV

TMS , PRT

OSV

RSP , ŘPRD , SaS , PH , K , MV , Ko , KaK

VMEGS

JE

10. Smlouva o dohodě práce na projektu s názvem Po stopách K. Čapka

Já (jméno a příjmení), žák 9. třídy se zavazuji, že vykonám zadaný úkol včas,

tzn.(datum odevzdání) a zpracovaný úkol odevzdám ve formě..... (vypiš jaké).

Datum....., místo.....

Podpis žáka.....

Podpis učitele.....

Vypracovali:

Mgr. Petra Hušková, Mgr. Zina Rutarová, Mgr.Eva Urbanová, Mgr. Emilie Benová

6. Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení žáků

Východiska

Hodnocení žáků Školního vzdělávacího programu Škola pro každého Základní školy a mateřské školy, Svoboda nad Úpou, okres Trutnov.

Směřuje k tomu, aby žáci, respektive jejich rodiče získali dostatečné a hodnověrné informace o tom, jak zvládají požadavky na ně kladené.

Klasifikace

Žák je pravidelně hodnocen během celého školního roku podle zásad stanovených Pravidly hodnocení žáků (dokument č.j.28/2007/a) – viz.Příloha č.1

Nástroje hodnocení:

Ú - ústní zkoušení

T - test

DC – doplňovací cvičení

PP – písemná práce

Di – diktát

Ps – přepis

Op – opis

V – vyprávění

SÚ – slohový útvar

R – referát

Port – portfolio

Lab – laboratorní práce

E – exkurze

PÚ – problémové úlohy

ST – samostatná tvorba /čtenářský deník, výtvarné práce, výrobky, mapy, .../

PR.P. - praktické provedení

Výroční zpráva o činnosti školy

Osnova výroční zprávy stejně jako termíny zpracování a projednání jsou dány Školským zákonem.

Výroční zpráva o činnosti školy obsahuje:

- základní údaje o škole (například název, sídlo, charakteristika školy, zřizovatel školy, údaje o vedení školy, adresa pro dálkový přístup, údaje o školské radě)
- přehled oborů vzdělání, které škola vyučuje a jsou zařazeny ve školském rejstříku
- přehled pracovníků školy
- údaje o přijímacím řízení nebo o zápisu k povinné školní docházce a následném přijetí do školy
- údaje o výsledcích vzdělávání žáků podle cílů stanovených školními vzdělávacími programy
- údaje o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků
- údaje o aktivitách a prezentaci školy na veřejnosti
- údaje o výsledcích inspekční činnosti provedené Českou školní inspekcí
- základní údaje o hospodaření školy

Výroční zpráva se zpracovává vždy za období předcházejícího školního roku a po schválení školskou radou a projednání v pedagogické radě je po 31.10. zveřejněna.

7. Seznam použitých zkratk:

Nástroje hodnocení:

Ú - ústní zkoušení

T - test

DC – doplňovací cvičení

PP – písemná práce

Di – diktát

Ps – přepis

Op – opis

V – vyprávění

SÚ – slohový útvar

R – referát

Port – portfolio

Lab – laboratorní práce

E – exkurze

PÚ – problémové úlohy

ST – samostatná tvorba /čtenářský deník, výtvarné práce, výrobky, mapy, .../

PR.P. - praktické provedení

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – OSV

- Rozvoj schopností poznávání - RSP
- Sebepoznání a sebepojetí - SaS
- Seberegulace a sebeorganizace - SRaSO
- Psychohygiena - PH
- Kreativita - K
- Poznávání lidí - PL
- Mezilidské vztahy - MV
- Komunikace - Ko
- Kooperace a kompetice - KaK
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - ŘPRD
- Hodnoty, postoje, praktická etika – HPPE

Výchova demokratického občana - VDO

- Občanská společnost a škola - OSŠ
- Občan, občanská společnost a stát - OOSS
- Formy participace občanů v politickém životě - POPŽ
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - PD

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - VMEGS

- Evropa a svět nás zajímá - ES
- Objevujeme Evropu a svět - OES
- Jsme Evropané - JE

Multikulturní výchova - MuV

- Kulturní difference - KD

- Lidské vztahy - LV
- Etnický původ - EP
- Multikulturalita – MK
- Princip sociálního smíru a solidarity – PSSS

Environmentální výchova -EV

- Ekosystémy- E
- Základní podmínky života - ZPŽ
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ŽP
- Vztah člověka k prostředí - VČP

Mediální výchova - MeV

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – KČVMS
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - IVMSR
- Stavba mediálních sdělení - SMS
- Vnímání autora mediálních sdělení - VAMS
- Fungování a vliv médií ve společnosti - FVMS
- Tvorba mediálního sdělení - TMS
- Práce v realizačním týmu – PRT

Příloha č.1

Pravidla hodnocení žáků

Pravidla hodnocení žáků vycházejí ze Zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a z Vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky a jsou nedílnou součástí školního řádu.

Cíle základního vzdělávání (Školský zákon § 44)

Základní vzdělávání vede k tomu, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, aby se učili tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění.

Zásady a cíle vzdělávání (Školský zákon § 2)

(1) Vzdělávání je založeno na zásadách

- a. Rovného přístupu každého státního občana České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie ke vzdělávání bez jakékoli diskriminace z důvodu rasy, barvy pleti, pohlaví, jazyka, víry a náboženství, národnosti, etnického nebo sociálního původu, majetku, rodu a zdravotního stavu nebo jiného postavení občana,
- b. zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivce,
- c. vzájemné úcty, respektu, názorové snášenlivosti, solidarity a důstojnosti všech účastníků vzdělávání,
- d. bezplatného základního a středního vzdělávání státních občanů České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie ve školách, které zřizuje stát, kraj, obec nebo svazek obcí,
- e. svobodného šíření poznatků, které vyplývají z výsledků soudobého stavu poznání světa a jsou v souladu s obecnými cíli vzdělávání,
- f. zdokonalování procesu vzdělávání na základě výsledků dosažených ve vědě, výzkumu a vývoji a co nejširšího uplatňování účinných moderních pedagogických přístupů a metod,
- g. hodnocení výsledků vzdělávání vzhledem k dosahování cílů vzdělávání stanovených tímto zákonem a vzdělávacími programy,
- h. možnosti každého vzdělávat se po dobu celého života při vědomí spoluodpovědnosti za své vzdělávání.

(2) Obecnými cíli vzdělávání jsou zejména

- a. Rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnosti, získávání informací a učení se v průběhu celého života,
- b. získání všeobecného vzdělání nebo všeobecného a odborného vzdělání,
- c. pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost,
- d. pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů ve společnosti,
- e. utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě každého,
- f. poznání světových a evropských kulturních hodnot a tradic, pochopení a osvojení zásad a pravidel vycházejících z evropské integrace jako základu pro soužití v národním a mezinárodním měřítku,
- g. získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví.

Obsah:

1. **Zásady hodnocení a klasifikace průběhu a výsledků vzdělávání ve škole a na akcích pořádaných školou**
 - 1.1. Stupně hodnocení v případě použití klasifikace
 - 1.2. Zásady pro hodnocení a klasifikaci
 - 1.3. Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci
 - 1.4. Hodnocení a klasifikace ve vyučovacích předmětech
2. **Zásady hodnocení chování ve škole a na akcích pořádaných školou**
 - 2.1. Stupně hodnocení chování v případě použití klasifikace
 - 2.2. Výchovná opatření
 - 2.3. Zásady pro hodnocení chování a udělení výchovných opatření
3. **Hodnocení žáků na vysvědčení**
 - 3.1. Celkové hodnocení prospěchu
 - 3.2. Celkové hodnocení nepovinných předmětů
 - 3.3. Postup do vyššího ročníku
4. **Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků**
5. **Zásady pro používání slovního hodnocení**
 - 5.1. Zásady a kritéria pro používání slovního hodnocení
 - 5.2. Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace
6. **Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**
7. **Výstupní hodnocení**
8. **Komisionální a opravné zkoušky**
9. **Další ustanovení**

1. Zásady hodnocení a klasifikace průběhu a výsledků vzdělávání ve škole a na akcích pořádaných školou

1.1. Stupně hodnocení v případě použití klasifikace

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

1.2. Zásady pro hodnocení a klasifikaci

Z §14 vyhlášky č. 48/2005 Sb.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je:

- jednoznačné,
- srozumitelné
- srovnatelné s předem stanovenými kritérii
- věcné
- všestranné.

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu.

Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Při hodnocení a klasifikaci bude pedagogický pracovník školy v souladu s výše uvedenou citací dodržovat tyto zásady:

- a. Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník (dále jen „učitel“) uplatňuje přiměřenou náročnost, objektivitu a pedagogický takt vůči žákovi.
- b. Učitel je povinen oznámit žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodnit a poukázat na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů a výtvorů. Po ústním zkoušení oznámí učitel žákovi výsledek ihned, výsledky hodnocení písemných prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 10 dnů po jejich dokončení. Při hodnocení klade učitel důraz i na žákovo sebehodnocení.
- c. Kontrolní písemné práce a další druhy rozsáhlejších zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok tak, aby se nenahromadily v určitých obdobích. Termín prokonzultuje s třídním učitelem, koordinaci zajišťuje třídní učitel. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
- d. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci, a to průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost klasifikace i způsob získání známky a kdykoliv informovat zákonné zástupce žáka, vedení školy a třídního učitele.
- e. Při dlouhodobějším pobytu žáka v zařízeních, která rovněž zajišťují jeho vzdělávání, je učitel povinen respektovat známky, které žák v tomto zařízení získal a zahrnout je do celkové klasifikace.
- f. V případě negativního hodnocení poskytne žákovi možnost pro dosažení úspěšnějšího hodnocení, pokud negativní hodnocení žáka není způsobeno dlouhodobým nebo opakovaným neplněním základních školních povinností.
- g. Učitel bere při hodnocení zřetel na zaměření a cíle skupin předmětů s převahou teoretického zaměření, předmětů s převahou praktických činností a předmětů s převahou výchovného a uměleckého zaměření.
- h. Žáci jsou hodnoceni ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušné třídy.
- i. Průběžné hodnocení provádí učitel, který ve třídě daný předmět vyučuje. Hodnocení jsou povinni provádět rovněž zastupující učitelé, pokud v dané třídě a předmětu odučí dvě a více po sobě následujících vyučovacích hodin, nebo zastupují v dané třídě a předmětu pravidelně po dobu delší než jeden týden.

- j. Celkové hodnocení provádí učitel, který v dané třídě učí příslušný předmět, nebo zastupující učitel, kterého pověří zástupce ředitele pro příslušný stupeň.
- k. Předmětem hodnocení jsou výsledky, jichž žák dosáhl ve vyučovacím předmětu v souladu se vzdělávacím programem školy nebo s individuálním vzdělávacím plánem. Chování žáka se hodnotí zvlášť a nesmí ovlivnit hodnocení ve vyučovacích předmětech.
- l. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledné hodnocení učitel, který je k tomu pověřen příslušným zástupcem ředitele školy, a to po projednání s ostatním učiteli.
- m. Při celkovém hodnocení přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka, k případnému postižení a zdravotnímu stavu i k případné indispozici, která by mohla vést k zakolísání v učebních výkonech.
- n. Celkové hodnocení za klasifikační období se neurčuje na základě aritmetického průměru vypočítaného z dílčích hodnocení (známek).
- o. Do celkového hodnocení v daném předmětu mohou být zahrnuty mimořádné výsledky, kterých žák dosáhl v olympiádách, soutěžích a dalších aktivitách.
- p. Problémy a skutečnosti týkající se hodnocení a klasifikace a vyžadující zvláštní zřetel, projednají učitelé s ředitelem školy nebo s pověřeným zástupcem ředitele, popřípadě je přednesou na pedagogické radě. Učitelé zvolí takovou formu, aby nedošlo při řešení k nebezpečí z prodlení.
- q. Případné zaostávání žáků v učení a problémy v jejich chování a prospěchu se projednávají na pedagogické radě. Třídní učitel sdělí výsledky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka i žákovi.
- r. Žák má k dispozici každý měsíc tzv. žolíka. Toho může použít na jakoukoliv známku v jakémkoliv předmětu.
- s. s. celkové hodnocení žáka a klasifikace při zameškání 100 vyučovacích(omluvených) hodin na I.stupni a 120 vyučovacích(omluvených) hodin na II. stupni v příslušném klasifikačním období – pokud dojde k této situaci bude žák přezkoušen ze všech předmětů, kromě výchov. Přezkoušení provedou vyučující daných předmětů po domluvě se zákonnými zástupci žáka nejpozději do 10.2 a nejpozději do 10.7. O přezkoušení žáka vyhotoví záznam do katalogového listu přezkušující učitel a neprodleně informuje zákonného zástupce žáka o výsledku zkoušky.
- t. t. Žák je povinen splnit minimálně 50% účast na hodinách jednotlivých předmětů. V případě, že tuto podmínku nesplní, bude mu odložena klasifikace z daného předmětu o dva měsíce. Po dohodě s učitelem je žák v této době povinen splnit požadavky zadané vyučujícím.

1.3. Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

- a. Podklady pro hodnocení získává učitel zejména:
 - o soustavným sledováním výkonů žáka v průběhu vyučování
 - o různými způsoby prověřování vědomostí, dovedností a návyků (praktické, pohybové, ústní, písemné)
 - o analýzou výsledků aktivit žáků
 - o konzultacemi s ostatními učiteli, vychovateli, popřípadě pracovníky speciálně pedagogického centra nebo pedagogicko-psychologické poradny
- b. Minimální podklady pro celkové hodnocení na konci klasifikačního období na I. stupni v předmětech s převahou teoretického zaměření (český jazyk, cizí jazyk, prvouka, vlastivěda, matematika, přírodověda):
 - o Učitel může provést celkové hodnocení žáka na konci klasifikačního období pouze v tom případě, že získal u žáka minimálně tři dílčí hodnocení z písemného a jedno z ústního prověřování znalostí. Podklady pro hodnocení musí být získány takovou formou, která odpovídá věku dítěte a jeho individuálním zvláštnostem, a to v průběhu minimálně dvou kalendářních měsíců.
- c. Minimální podklady pro celkové hodnocení na konci klasifikačního období na I. stupni v předmětech s převahou praktického zaměření (hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova):
 - o Učitel může provést celkové hodnocení žáka na konci klasifikačního období pouze v tom případě, že získal u žáka minimálně tři dílčí hodnocení z praktických činností. Podklady pro hodnocení musí být získány takovou formou, která odpovídá věku dítěte a jeho individuálním zvláštnostem a zahrnuje různé oblasti činnosti, a to v průběhu minimálně dvou kalendářních měsíců.
- d. Minimální podklady pro provedení celkového hodnocení na konci klasifikačního období na II. stupni v předmětech s převahou teoretického zaměření s časovou dotací větší než dvě hodiny týdně (český jazyk, cizí jazyk, matematika):
 - o Učitel může provést celkové hodnocení žáka na konci klasifikačního období pouze v tom případě, že získal u žáka minimálně šest dílčích hodnocení z písemného a dvou z ústního prověřování znalostí. Podklady pro hodnocení musí být získány takovou formou, která odpovídá věku dítěte a jeho individuálním zvláštnostem, a to v průběhu minimálně dvou kalendářních měsíců.

- U žáků, kteří v průběhu klasifikačního období nemají větší absenci, by mělo proběhnout hodnocení zpravidla minimálně jednou měsíčně.
- e. Minimální podklady pro provedení celkového hodnocení na konci klasifikačního období na II. stupni v ostatních předmětech s převahou teoretického zaměření:
 - Učitel může provést celkové hodnocení žáka na konci klasifikačního období pouze v tom případě, že získal u žáka minimálně dvě dílčí hodnocení z písemného a jedno z ústního prověření znalostí. Podklady pro hodnocení musí být získány takovou formou, která odpovídá věku dítěte a jeho odpovídá věku dítěte a jeho individuálním zvláštnostem, a to v průběhu minimálně dvou kalendářních měsíců.
- f. Minimální podklady pro provedení celkového hodnocení na konci klasifikačního období na II. stupni v předmětech s převahou praktického zaměření:
 - Učitel může provést celkové hodnocení žáka na konci klasifikačního období pouze v tom případě, že získal u žáka minimálně tři dílčí hodnocení z praktických činností. Podklady pro hodnocení musí být získány takovou formou, která odpovídá věku dítěte a jeho individuálním zvláštnostem a zahrnuje různé oblasti činnosti, a to v průběhu minimálně dvou kalendářních měsíců.
- g. Další podmínky pro získávání podkladů
 - při získávání podkladů pro klasifikaci jsou využívány tyto základní formy:
 - ústní zkoušení
 - písemné zkoušení a testy
 - povinné písemné práce
 - zadávání praktických úkolů
 - grafický a estetický projev
 - zadávání úkolů a samostatné práce při získávání a zpracování informací
 - během získávání podkladů pro klasifikaci musí učitel brát zřetel na okamžitý zdravotní a psychický stav dítěte a na prokázané vývojové poruchy chování a učení
 - zásady pro ústní zkoušení
 - za ústní zkoušení je považováno buď rozsáhlejší prověření znalostí před celou třídou nebo posouzení několika dílčích odpovědí v lavici
 - ústní zkoušení musí probíhat před ostatními spolužáky, ve výjimečných případech může proběhnout přezkoušení mimo třídu /kabinet, ředitelna/, ale za účasti 2 dospělých osob /např. pedagog, rodič/
 - rozsah a délka ústního zkoušení musí odpovídat věku a individuálním zvláštnostem žáka
 - ústní zkoušení nesmí zabírat převážnou část vyučovací hodiny a nesmí být na úkor efektivnosti vyučovací hodiny
 - zásady pro písemné zkoušení
 - za písemné zkoušení se považuje samostatný písemný projev žáka
 - písemné zkoušení, pro jehož vypracování potřebuje průměrný žák dobu delší než 20 minut, je přípustné pouze v českém jazyce, cizím jazyce a matematice, a to maximálně v délce 45 minut
 - u ostatních předmětů s převahou teoretického zaměření nesmí tato doba přesáhnout hranici 20 minut
 - u předmětů s převahou praktického zaměření může být písemné přezkoušení využito pouze ve výjimečném případě, a to v takovém rozsahu, aby k jeho vypracování stačila průměrnému žákovi doba 10 minut
 - u předtištěných testů mohou být výše uvedené časové limity prodlouženy o 10 minut
 - výše uvedené časové limity se netýkají testů zadávaných v rámci kontrolní činnosti vedením školy
 - žáci mohou v jednom dni absolvovat pouze jedno písemné přezkoušení v rozsahu delším než 20 minut, výjimkou jsou žáci 9. tříd, kteří mohou v jednom dni absolvovat písemná přezkoušení dvě
 - všechna písemná přezkoušení v rozsahu delším než 20 minut musí být nejpozději předcházející vyučovací hodinu žákům oznámena a zapsána tužkou do třídní knihy
 - na I. stupni jsou nepřipustné v matematice, cizím jazyce a českém jazyce opakovací prověrky v rozsahu delším než 25 minut a v ostatních předmětech v rozsahu delším než 15 minut
 - povinné písemné a grafické projevy
 - počet, rozsah a časové zařazení jsou dány tematickými plány
 - vyučující je povinen provést v každé třídě celkové vyhodnocení a seznámit s ním pověřeného zástupce ředitele, popřípadě ředitele školy
 - celkové vyhodnocení bude obsahovat zadání, vzorové řešení, přehled nejčastějších chyb a pokud bylo použito, bodové hodnocení a tabulku jeho převedení na klasifikaci

- povinné písemné práce včetně celkového vyhodnocení se archivují do konce školní docházky žáků, a to v kabinetech příslušného předmětu
- za archivaci zodpovídá správce daného kabinetu
- v souladu s požadavkem, že hodnocení musí být doložitelné, je třeba dodržovat tyto zásady:
 - předepsané písemné a grafické projevy se ukládají v kabinetu příslušného předmětu, a to po dobu plnění školní docházky žáka na škole (předány ke skartaci budou v přípravném týdnu následujícím po skončení plnění školní docházky)
 - písemná přezkoušení a grafické projevy z matematiky a českého jazyka v rozsahu delším než 20 minut budou uloženy u vyučujícího daného předmětu, a to minimálně do 10. února u písemných a grafických projevů získaných během prvního pololetí a do 31. srpna u písemných a grafických projevů získaných během druhého pololetí daného školního roku
 - ostatní písemná přezkoušení a grafické projevy budou předány žákům v den zápisu známky do žákovské knížky, rodiče mají právo do tří pracovních dnů rozporovat klasifikaci, a to u vyučujícího, který klasifikaci provedl, popřípadě u zástupce ředitele nebo ředitele školy (po uplynutí této doby se klasifikace považuje za doloženou a oprávněnou)

1.4. Hodnocení a klasifikace ve vyučovacích předmětech

Při hodnocení výsledků vzdělávání se posuzuje zejména:

- úroveň dosažených výsledků vzdělávání
- píle žáka a jeho přístup ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon
- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení, kvalita a rozsah
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů
- schopnost nalézt, třídit a interpretovat informace
- kvalita myšlení, především jeho samostatnost, tvořivost a originalita
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
- osvojení účinných metod samostatného studia
- osvojení dovednosti účinně spolupracovat

Orientační hodnotící stupnice			
100-90%	prakticky bez chyby, chybí výjimečně	vynikající, příkladný, výborný	1
89-70%	převládají pozitivní zjištění, dílčí chyby	velmi dobrý, nadprůměrný, chvalitebný	2
69-40%	pozitivní a negativní v rovnováze	dobrá, průměrná	3
39-15%	převaha negativních zjištění, výrazné chyby	podprůměrný, citelně slabá místa, dostatečný	4
pod 15%	zásadní nedostatky	nevyhovující stav, nedostatečný	5

Klasifikační stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických i praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Účelně si organizuje svoji práci. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost, originalita a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Dokáže pracovat s informacemi a spolupracovat s ostatními. Je schopen samostudia.

Klasifikační stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost, někdy originalita. Jeho ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty. Při práci s informacemi má drobné problémy, zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje pouze drobnou podporu nebo pomoc.

Klasifikační stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Má problémy s organizací vlastní práce. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, neoriginální, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele. Při práci s informacemi má častější problémy, jak při jejich získávání a třídění, tak zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje podporu a pomoc.

Klasifikační stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Nedokáže si samostatně zorganizovat vlastní práci, vyžaduje výraznou pomoc učitele. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho písemný a ústní projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Při práci s informacemi má zásadní problémy, často je nedovede zpracovat. Při spolupráci s ostatními vyžaduje výraznou podporu nebo pomoc ostatních.

Klasifikační stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti a dovednosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Nedovede pracovat s informacemi, má problémy s jejich vyhledáváním. Nedokáže spolupracovat s ostatními i přes jejich pomoc a podporu.

- Při hodnocení žáků na prvním stupni je možné využít motivačního razítka nebo obrázku.

2. Zásady hodnocení chování ve škole a na akcích pořádaných školou

2.1. Stupně hodnocení chování v případě použití klasifikace a výchovná opatření

stupeň 1 - velmi dobré

Žák respektuje ustanovení školního řádu a osvojil si základní pravidla společenského chování, která dodržuje ve škole. Projevuje dobrý vztah ke všem pracovníkům školy i spolužákům. Ojedinele se může dopustit méně závažných přestupků proti školnímu řádu.

stupeň 2 – uspokojivé

Žák se dopustil závažného přestupku nebo se dopouští opakovaně méně závažných přestupků proti ustanovení školního řádu a pravidlům společenského soužití ve škole. Mezi méně závažné přestupky patří i neplnění si základních školních povinností. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit. Počet neomluvených hodin od 3 do 14.

stupeň 3 – neuspokojivé

Žák se dopouští závažných přestupků proti školnímu řádu, nerespektuje pravidla společenského soužití a porušuje právní normy. Přes udělení opatření k posílení kázně pokračuje v asociačním chování a nemá snahu své chyby napravit. Počet neomluvených hodin nad 15 hodin včetně.

O udělení 2. nebo 3. stupně z chování rozhoduje ředitel školy na základě projednání v pedagogické radě, a to na základě návrhu třídního učitele. Třídní učitel je povinen předjednat před pedagogickou radou návrh na snížení známky z chování s ostatními pedagogickými pracovníky, kteří daného žáka učí.

O udělení 2. nebo 3. stupně z chování rozhoduje ředitel školy na základě projednání v pedagogické radě, a to na základě návrhu třídního učitele. Třídní učitel je povinen předjednat před pedagogickou radou návrh na snížení známky z chování s ostatními pedagogickými pracovníky, kteří daného žáka učí.

2.2. Výchovná opatření

Pochvaly

- Drobné pochvaly uděluje každý pedagogický pracovník bezprostředně po vzniku důvodu pro jejich udělení a zaznamená je do žákovské knížky.
- Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních pracovníků školy po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající svědomitou úspěšnou práci.
- Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin a za dlouhodobou svědomitou a úspěšnou práci.
- Udělení pochvaly třídního učitele se zaznamenává do dokumentace školy a do žákovské knížky žáka, a to bezprostředně po jejím udělení.
- Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamenává do dokumentace školy a na vysvědčení za pololetí, v němž byla udělena.

Opatření k posílení kázně

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi udělit:

- napomenutí třídního učitele
- důtku třídního učitele
- důtku ředitele školy

Opatření zpravidla předchází před snížením známky z chování.

- Napomenutí třídního učitele**
Napomenutí uděluje třídní učitel, a to bezprostředně po přestupku. O udělení napomenutí informuje ředitele školy. Rodičům je napomenutí oznámeno prostřednictvím zápisu v žákovské knížce. Důvodem napomenutí třídního učitele je drobné porušování školního řádu, časté zapomínání.
- Důtka třídního učitele**
Důtku třídního učitele uděluje třídní učitel po předchozím projednání s ředitelem školy a s vyučujícími, kteří daného žáka učí, a to bezprostředně po přestupku. O udělení důtky jsou rodiče informováni dopisem, jehož součástí je přesný důvod udělení a návratka, pomocí které rodiče potvrdí převzetí oznámení. V případě, že před udělením důtky nepředcházelo udělení nižšího kázeňského opatření, které bylo za stejné nebo obdobné přestupky, je třídní učitel povinen udělení důtky osobně projednat s rodiči. Důvodem pro udělení je opakované porušení školního řádu, neplnění povinností, drzost.
- Důtka ředitele školy**
Důtku ředitele školy uděluje ředitel školy na základě návrhu třídního učitele, který návrh nejdříve

projednal s ostatními vyučujícími, a to po projednání na pedagogické radě. O udělení důtky jsou rodiče informováni dopisem, jehož součástí je přesný důvod udělení a návratka, pomocí které rodiče potvrdí převzetí oznámení. V případě, že před udělením důtky nepředcházelo udělení nižšího kázeňského opatření, které bylo za stejné nebo obdobné přestupky, je třídní učitel povinen udělení důtky osobně projednat s rodiči. Důvodem udělení je počet neomluvených hodin do 2 včetně, hrubé porušování školního řádu, agresivita vůči spolužákům, **soustavné a opakované ubližování.**

d) Ředitel školy nebo školského zařízení může v případě **závažného zaviněného porušení povinností** stanovených tímto školním řádem rozhodnout o podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka ze školy.

e) V případě

zvláště závažného zaviněného porušení povinností stanovených tímto školním řádem ředitel **vyloučí** žáka ze školy (jen splnil-li povinnou školní docházku lze vyloučit ze školy).

zvláště hrubé opakované slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči všem zaměstnancům školy nebo vůči ostatním žákům školy se považují za **zvláště závažné zaviněné** porušení povinností stanovených tímto řádem.

f) Dopustí-li se žák jednání podle odstavce e, oznámí ředitel školy nebo školského zařízení tuto skutečnost do následujícího dne poté, co se o tom dozvěděl orgánu sociálně-právní ochrany dětí, jde-li o nezletilého a státnímu zastupitelství.

O udělení všech výchovných opatření provede třídní učitel přesný zápis do evidence školy, a to nejpozději do 7 dnů po jejich udělení.

2.3. Zásady pro hodnocení chování a udělení výchovných opatření

Při návrhu udělení opatření k posílení kázně nebo snížené známky z chování přihlíží třídní učitel zejména:

- K závažnosti přestupku.
- K četnosti a opakování přestupku.
- K hodnocení žáka ostatními pedagogickými pracovníky.
- K tomu, zda v předchozím klasifikačním období již žákovi bylo uděleno některé z opatření na posílení kázně nebo zda mu byla snížena známka z chování.
- K charakteru a četnosti zápisů v žakovské knížce, které mají vliv na posouzení chování žáka.
- Za jeden přestupek se uděluje žákovi pouze jedno opatření k posílení kázně.
- Třídní učitelé jsou povinni, pokud je to možné, včas prokazatelným způsobem informovat zákonné zástupce o problémech jejich dítěte, které by mohly vést k udělení opatření k posílení kázně nebo k snížení známky z chování.
- Učitelé jsou povinni, pokud je to možné, včas informovat třídní učitele o problémech žáka, které by mohly vést k udělení opatření k posílení kázně nebo k snížení známky z chování.

O udělení 2. nebo 3. stupně z chování rozhoduje ředitel školy na základě projednání v pedagogické radě, a to na základě návrhu třídního učitele. Třídní učitel je povinen předjednat před pedagogickou radou návrh na snížení známky z chování s ostatními pedagogickými pracovníky, kteří daného žáka učí.

2.3. Zásady pro hodnocení chování a udělení výchovných opatření

Při návrhu udělení opatření k posílení kázně nebo snížené známky z chování přihlíží třídní učitel zejména:

- a. K závažnosti přestupku.
- b. K četnosti a opakování přestupku.
- c. K hodnocení žáka ostatními pedagogickými pracovníky.
- d. K tomu, zda v předchozím klasifikačním období již žákovi bylo uděleno některé z opatření na posílení kázně nebo zda mu byla snížena známka z chování.
- e. K charakteru a četnosti zápisů v žákovské knížce, které mají vliv na posouzení chování žáka.
- f. Za jeden přestupek se uděluje žákovi pouze jedno opatření k posílení kázně.
- g. Třídní učitelé jsou povinni, pokud je to možné, včas prokazatelným způsobem informovat zákonné zástupce o problémech jejich dítěte, které by mohly vést k udělení opatření k posílení kázně nebo k snížení známky z chování.
- h. Učitelé jsou povinni, pokud je to možné, včas informovat třídní učitele o problémech žáka, které by mohly vést k udělení opatření k posílení kázně nebo k snížení známky z chování.

3. Hodnocení žáků na vysvědčení

3.1. Celkové hodnocení prospěchu

Celkový prospěch žáka na konci prvního a druhého pololetí:

- **prospěl s vyznamenáním**
Žák prospěl s vyznamenáním, není-li v žádném povinném i volitelném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm horším než „chvalitebný“, průměr z povinných a volitelných předmětů nepřesáhne hodnotu 1,5 a jeho chování je velmi dobré.
- **prospěl**
- **neprospěl**
Žák neprospěl, je-li v některém povinném nebo volitelném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm „nedostatečný“.

3.2. Celkové hodnocení nepovinných předmětů

V nepovinných předmětech může být využito toto celkové hodnocení:

- **pracoval úspěšně**
- **pracoval**

3.3. Postup do vyššího ročníku

Postup do vyššího ročníku se řídí §52 Zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání.

4. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- a. Sebehodnocení je přirozenou součástí procesu hodnocení. Je to jedna z výchovných metod.
- b. Žáci jsou navykáni na situaci, kdy hodnocení pedagogem, skupinou či jiným žákem bude předcházet sebehodnocení, s nímž bude vnější hodnocení konfrontováno. Žák si tak porovná svůj pohled na sebe sama, na své výkony s pohledy pedagogů a ostatních spolužáků.
- c. Sebehodnocení žáka s argumentací zpravidla předchází hodnocení pedagogem s argumentací.
- d. Pedagog vede žáka v dovednostech hodnotit sám sebe ve smyslu zdravého sociálního a psychického rozvoje.
- e. Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.
- f. Žák má právo na své sebehodnocení.

5. Zásady pro používání slovního hodnocení

5.1. Zásady a kritéria pro používání slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace (dále jen „slovní hodnocení“)

- a. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, kterou dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejích vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.
- b. Slovní hodnocení vychází:
 - z hodnocení výsledků ústního i písemného projevu
 - z pracovního tempa
 - ze schopnosti samostatně pracovat
 - ze schopnosti soustředit se
- c. Do slovního hodnocení jednotlivých předmětů se nesmí promítnout hodnocení chování žáka
- d. Ve slovním hodnocení se učitel vyjadřuje k těmto oblastem:
 - osvojení znalostí základního učiva
 - úroveň dovedností a schopnost aplikovat získané poznatky
 - přístup žáka k předmětu (zájem, snaha, úsilí)
 - úroveň přípravy žáka (příprava žáka na vyučování, domácí úkoly)
- e. Žák může být slovně hodnocen pouze s písemným souhlasem svého zákonného zástupce.
- f. O použití slovního hodnocení rozhoduje ředitel školy, a to na návrh vyučujícího daného předmětu, popřípadě třídního učitele.
- g. Důvody pro použití slovního hodnocení musí být doloženy vyjádřením PPP nebo SPC.

5.2. Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

- a. Žák, který je slovně hodnocen z jednoho nebo více předmětů, a to bez kombinace slovního hodnocení a klasifikace, může mít na konci prvního nebo druhého pololetí celkový prospěch prospěl nebo neprospěl.
- b. Žák, u kterého je využita kombinace slovního hodnocení a klasifikace může mít na konci prvního nebo druhého pololetí celkový prospěch prospěl s vyznamenáním, prospěl nebo neprospěl.
- c. Žák, který je na konci prvního nebo druhého pololetí hodnocen neprospěl, musí mít toto hodnocení zdůvodněno ve slovním hodnocení daného předmětu.

6. Hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem, na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělávání umožní, a na poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení. Pro žáky se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním se při přijímání ke vzdělávání a při jeho ukončování stanoví vhodné podmínky odpovídající jejich potřebám. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění.

Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je vyučující povinen dodržovat tyto zásady:

- a. Sestavit na začátku každého ročníku pro každého žáka se speciálními vzdělávacími potřebami individuální plán, který bude obsahovat vymezení učiva, které může podle individuálních obtíží žák zvládnout.
- b. Maximálně uplatnit individuální přístup.
- c. Zvolené metody a formy práce konzultovat s dyslektickým asistentem.
- d. Dát důraz na pozitivní motivaci žáka.

7. Výstupní hodnocení

- a. Hlavním obsahem výstupního hodnocení je vyjádření o dosažené výstupní úrovni vzdělání ve struktuře vymezené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- b. Dále výstupní hodnocení žáka obsahuje vyjádření o:
 - možnostech žáka a jeho nadání,
 - předpokladech pro další vzdělávání nebo pro uplatnění žáka,
 - chování žáka v průběhu povinné školní docházky,
 - dalších významných skutečnostech ve vzdělávání žáka.
- c. Výstupní hodnocení se vydává žákovi na konci prvního pololetí školního roku, v němž splní povinnou školní docházku. Výstupní hodnocení se vydává žákovi na konci prvního pololetí také v pátém a sedmém ročníku, jestliže se hlásí k přijetí ke vzdělávání ve střední škole. V případě podání přihlášky k přijetí do oboru vzdělání, v němž je jako součást přijímacího řízení stanovena rámcovým vzdělávacím programem talentová zkouška, je žákovi vydáno výstupní hodnocení do 30. října.

8. Komisionální a opravné zkoušky

- a. Organizaci komisionálních zkoušek řeší tato legislativa:
 - Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání - §52 a 53
 - Vyhláška č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky - § 22 a 23
- b. Komisionální přezkoušení žáka se koná v těchto případech:
 - na základě žádosti zákonného zástupce o přezkoušení v případě pochybností o správnosti hodnocení při individuálním vzdělávání (Zákon č. 561/2004 Sb., §41, odst. 6)
 - na základě žádosti zákonného zástupce o přezkoušení v případě pochybností o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí (Zákon č. 561/2004 Sb., §52, odst. 4)
 - při plnění povinné školní docházky v zahraničí (Vyhláška č. 48/2005 Sb., §18-20)
 - opravné zkoušky na konci druhého pololetí při splnění podmínek stanovených Zákonem č. 561/2004 Sb., §53
- c. Komisi pro komisionální přezkoušení a opravné zkoušky (dále jen „přezkoušení“) jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
- d. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
 - předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel,
 - zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
 - přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- e. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení.
- f. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. Žák obdrží prvopis vysvědčení (v termínu předávání vysvědčení žák obdrží pouze výpis klasifikace).
- g. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Součástí protokolu je obsah přezkoušení a písemné plnění úkolů žáka, zadaných v průběhu přezkoušení.
- h. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení tak, aby k přezkoušení došlo v nejkratším možném termínu.
- i. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy na základě návrhu vyučujícího daného předmětu, a to v souladu se školním vzdělávacím programem.
- j. Pokud má rodič pochybnosti o správnosti hodnocení žáka, může v případě individuálního vzdělávání do 8 dnů (Zákon č. 561/2004 Sb., §41, odst. 6) a v ostatních případech základního vzdělávání do 3 dnů (Zákon č. 561/2004 Sb., §52, odst. 4) písemně požádat o přezkoušení žáka.

9. Další ustanovení

(§ 15 vyhlášky o základním vzdělávání)

- a. Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavce 2 a 4, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, určeného Rámcovým

ŠVP – Základní škola a mateřská škola, Svoboda nad Úpou, okres Trutnov

vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost podle odstavce 2 a 4, která ovlivňuje výkon žáka.

- b. V metodické radě školy projednáno dne 19.listopadu 2005, na pedagogické radě projednáno dne 29.8.2007
- c. Školní radou schváleno : ano
- d. Účinnosti nabývá dnem 3.9.2007.
- e. Pravidla pro hodnocení žáků jsou nedílnou součástí školního řádu.

Příloha č.2

Standardy pro základní vzdělávání

Standardy byly zpracovány s cílem popsat konkrétněji očekávané výstupy a pomoci tak pedagogům, rodičům i žákům při naplňování cílů základního vzdělávání.

STANDARDY MATEMATIKA

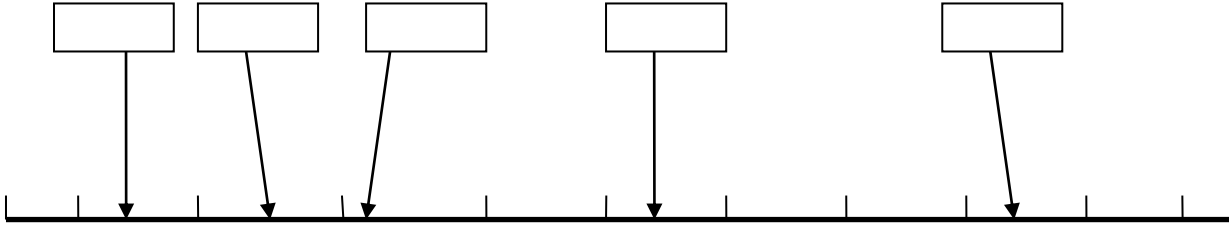
1. stupeň

1. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Číslo a početní operace
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-1-01 Žák využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
Indikátory	1. žák z paměti sčítá a odčítá čísla do sta, násobí a dělí v oboru malé násobilky 2. žák využívá komutativnost sčítání a násobení při řešení úlohy a při provádění zkoušky výpočtu 3. žák využívá asociativnost sčítání a násobení při řešení úloh s užitím závorek 4. žák využívá výhodného sdružování čísel při sčítání několika sčítanců bez závorek
Ilustrační úloha	
Doplň chybějící čísla: $8 \times \square = 40$ $8 + 8 \times \square = 40$ $(8 + 4) \times 5 = \square$	
Poznámky¹	M-5-1-01.1 Je-li rámeček vložen vlevo od rovnítka, musí žák pro výpočet zvolit inverzní početní operaci, aby získal výsledek do příslušného rámečku. To je náročnější varianta, než kdyby byl rámeček vpravo od rovnítka. Nutno ponechat oba typy.

¹ U každého očekávaného výstupu jsou v Poznámkách uvedeny indikátory, které testuje ilustrační úloha. U některých ilustračních úloh jsou pod indikátory uvedeny poznámky pro autory testových úloh. U některých očekávaných výstupů je uvedeno upozornění na to, který indikátor je testovatelný pouze otevřenou úlohou (vyznačeno zelenou barvou) a který testovat elektronicky nelze (vyznačeno červenou barvou).

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Číslo a početní operace
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-1-02 Žák provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
Indikátory	1. žák správně sepíše čísla pod sebe (dle číselných řádů) při sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel 2. žák aplikuje při písemném výpočtu znalost přechodu mezi číselnými řády 3. žák využívá znalosti malé násobilky při písemném násobení a dělení nejvýše dvojčíferným číslem 4. žák provádí písemné početní operace včetně kontroly výsledku 5. žák dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel
Ilustrační úloha	
Vypočítej, do rámečků doplň chybějící číslice: $\begin{array}{r} 929 \\ + 28 \\ \hline \square\square\square\square \end{array}$ $\begin{array}{r} 437 \\ - 154 \\ \hline \square\square\square \end{array}$ $\begin{array}{r} 328 \\ \times 7 \\ \hline \square\square\square\square \end{array}$ $19\,209 : 8 = \square\square\square\square \text{ zb.}$	
Poznámky	M-5-1-02.1 M-5-1-02.2 M-5-1-02.3 Tyto úlohy, které vyžadují elementární dovednosti, je nutné zařadit do každého testu.

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Číslo a početní operace
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-1-03 Žák zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
Indikátory	1. žák přečte a zapíše číslo (do milionů) s užitím znalosti číselných řádů desítkové soustavy 2. žák využívá rozvinutého zápisu čísla (do milionů) v desítkové soustavě 3. žák porovnává čísla do milionů 4. žák zaokrouhluje čísla do milionů s použitím znaku pro zaokrouhlování 5. žák užívá polohové vztahy („hned před“, „hned za“) v oboru přirozených čísel 6. žák se orientuje na číselné ose a jejích úsecích 7. žák provádí číselný odhad a kontrolu výsledku
Ilustrační úloha	
Odhadni a vepiš čísla uvedená v nabídce do rámečků nad číselnou osou. Nabídka čísel: 149 999 852 011 250 100 549 900 308 000 0 100 000 200 000 300 000 400 000 500 000 600 000 700 000 800 000 900 000 1 000 000	
Poznámky	M-5-1-03.6

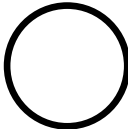
Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Číslo a početní operace
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-1-04 Žák řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru
Indikátory	1. žák porozumí textu úlohy (rozlišuje informace důležité pro řešení úlohy) 2. žák přiřadí úloze správné matematické vyjádření s využitím osvojených početních operací 3. žák zformuluje odpověď k získanému výsledku 4. žák přiřadí k zadanému jednoduchému matematickému vyjádření smysluplnou slovní úlohu (situaci ze života) 5. žák tvoří slovní úlohu k matematickému vyjádření
Ilustrační úloha	
Přiřaď k jednotlivým úlohám odpovídající matematické vyjádření: $36 + 4 =$ $36 - 4 =$ $36 \times 4 =$ $36 : 4 =$ Úlohy vyřeš. 1. Mamince je 36 let. Její dcera je čtyřikrát mladší. Kolik let je dceři? Matematické vyjádření <i>Odpověď: Dceři je _____ roků.</i> 2. Pavel měl ve sbírce 36 modelů letadel. Od dědečka dostal 4 nové modely. Kolik modelů letadel má nyní celkem? Matematické vyjádření <i>Odpověď: Pavel má nyní celkem _____ modelů.</i> 3. V počítačové učebně bylo původně 36 počítačů. 4 počítače však již byly zastaralé a poruchové, proto byly z učebny odstraněny. Kolik počítačů v učebně zůstalo? Matematické vyjádření <i>Odpověď: V učebně zůstalo _____ počítačů.</i> 4. Ve školní jídelně připravovala kuchařka 4 mísy s jablky. V každé míse bylo 36 jablek. Kolik jablek měla kuchařka celkem? Matematické vyjádření <i>Odpověď: Kuchařka měla celkem _____ jablek.</i>	
Poznámky	M-5-1-04.1 M-5-1-04.2 Záměrně jsou použita stejná čísla, aby nebylo možné přiřadit úlohu k matematickému vyjádření jen na základě shody číselných údajů. Indikátory 3 a 5 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

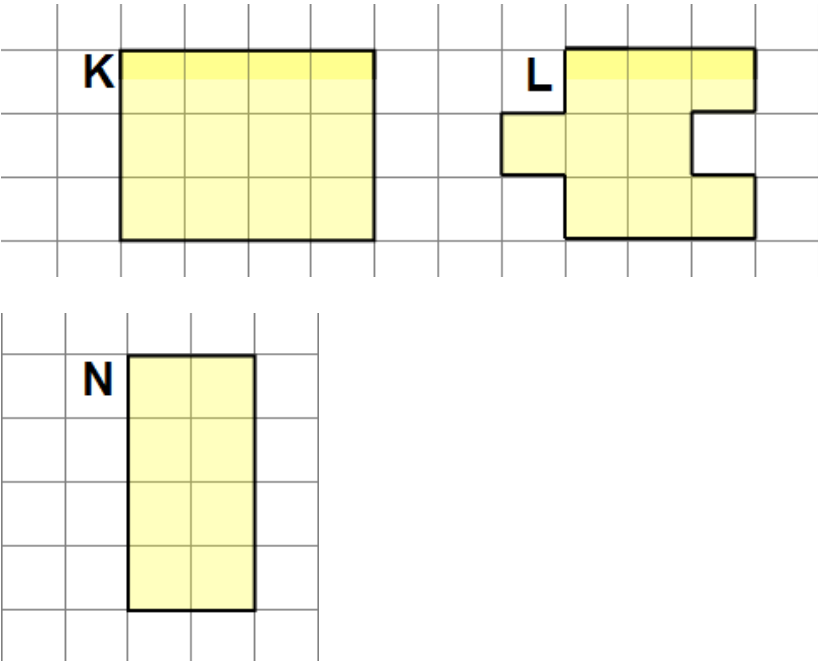
Vzdělávací obor	Matematika								
Ročník	5.								
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty								
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-2-01 Žák vyhledává, sbírá a třídí data								
Indikátory	1. žák provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (měření teploty, průjezd aut za daný časový limit apod.) 2. žák vybírá a porovnává ze zadání úlohy data podle daného kritéria 3. žák posuzuje reálnost vyhledaných údajů								
Ilustrační úloha									
V tabulce je uveden počet diváků, kteří se během uvedených tří dnů přišli podívat do pražských kin na film <i>Kuky se vrací</i> .									
<table><tr><td>DEN</td><td>středa</td><td>pátek</td><td>neděle</td></tr><tr><td>POČET NÁVŠTĚVNÍKŮ</td><td>490</td><td>1 509</td><td>1 954</td></tr></table>		DEN	středa	pátek	neděle	POČET NÁVŠTĚVNÍKŮ	490	1 509	1 954
DEN	středa	pátek	neděle						
POČET NÁVŠTĚVNÍKŮ	490	1 509	1 954						
1. O kolik bylo návštěvníků v pátek víc než ve středu? _____ 2. Kolik návštěvníků celkem vidělo film v uvedených dnech? _____ 3. Je z údajů možné určit, kolik návštěvníků vidělo tento film v sobotu? ANO – NE (zakroužkuj pravdivou odpověď)									
Poznámky	M-5-2-01.2 Indikátor 1 nelze testovat elektronicky.								

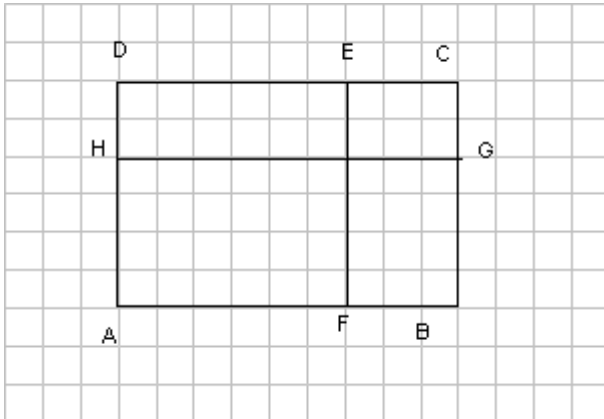
Vzdělávací obor	Matematika								
Ročník	5.								
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty								
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-2-02 Žák čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy								
Indikátory	1. žák doplní údaje do připravené tabulky nebo diagramu 2. žák vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku, sloupcový diagram 3. žák vyhledá v tabulce nebo diagramu požadovaná data a porozumí vztahům mezi nimi (nejmenší, největší hodnota apod.) 4. žák používá údaje z různých typů diagramů (sloupcový a kruhový diagram bez použití %) 5. žák používá jednoduchých převodů jednotek času při práci s daty v jízdních řádech								
Ilustrační úloha – minimální obtížnost									
Na informační tabuli o příjezdech vlaků jsou tyto údaje:									
<table><tr><th>Číslo vlaku</th><th>Směr</th><th>Pravidelný příjezd</th><th>Zpoždění v minutách</th></tr><tr><td>Os 1</td><td>Kolín – Český Brod</td><td>12:35</td><td>70</td></tr></table>		Číslo vlaku	Směr	Pravidelný příjezd	Zpoždění v minutách	Os 1	Kolín – Český Brod	12:35	70
Číslo vlaku	Směr	Pravidelný příjezd	Zpoždění v minutách						
Os 1	Kolín – Český Brod	12:35	70						
Vyber z nabídky, v kolik hodin přijede zpožděný vlak									
a) 19:35 b) 13:45 c) 13:35 d) 13:05									
Poznámky	M-5-2-02.3 Indikátor 2 nelze testovat elektronicky.								

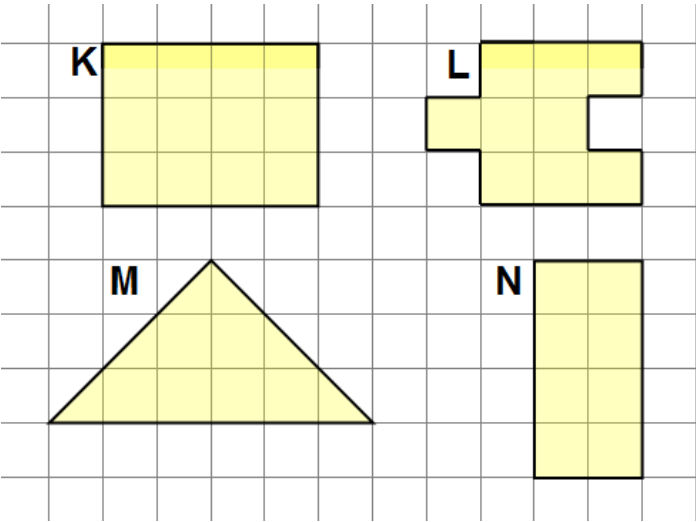
3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

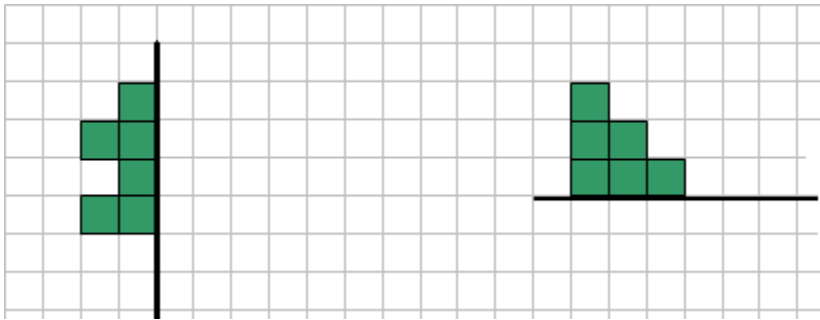
Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a v prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-3-01 Žák narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice); užívá jednoduché konstrukce
Indikátory	1. žák rozezná základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice) 2. žák využívá k popisu rovinného útvaru počty vrcholů a stran, rovnoběžnost a kolmost stran 3. žák charakterizuje základní rovinné útvary a k zadanému popisu přiřadí název základního rovinného útvaru 4. žák využívá základní pojmy a značky užívané v rovinné geometrii (čáry: křivá, lomená, přímá; bod, úsečka, polopřímka, přímka, průsečík, rovnoběžky, kolmice) 5. žák využije znalosti základních rovinných útvarů k popisu a modelování jednoduchých těles (krychle, kvádr, válec) 6. žák narýsuje kružnici s daným poloměrem 7. žák narýsuje trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadanými délkami stran 8. žák narýsuje čtverec a obdélník s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic 9. žák dodržuje zásady rýsování
Ilustrační úloha	
K popisu rovinných útvarů přiřaď správný název a obrázek (A, B, C,D). 1. Útvar má 4 strany. Všechny sousední strany jsou kolmé. Všechny strany mají stejnou délku. _____ 2. Útvar má 4 vrcholy. Protilehlé strany jsou vždy rovnoběžné. Sousední strany mají různou délku. _____ 3. Útvar má 3 strany a 3 vrcholy. _____ 4. Útvar nemá žádnou stranu ani vrchol. _____ Nabídka názvů: kružnice obdélník trojúhelník čtverec A B C D	
Poznámky	M-5-3-01.1

	M-5-3-01.3
	Indikátory 6 – 9 nelze testovat elektronicky.

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a v prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-3-02 Žák sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
Indikátory	1. žák rozlišuje obvod a obsah rovinného útvaru 2. žák s pomocí čtvercové sítě nebo měřením určí obvod rovinného útvaru (trojúhelníku, čtyřúhelníku, mnohoúhelníku) 3. žák porovnává obvody rovinných útvarů 4. žák graficky sčítá, odčítá a porovnává úsečky 5. žák určí délku lomené čáry graficky i měřením 6. žák převádí jednotky délky (mm, cm, dm, m, km)
Ilustrační úloha	
Na obrázku jsou tři rovinné útvary K, L, N.	
	
Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda platí (ANO) , nebo neplatí (NE) .	
1. Obdélníky K a N mají stejný obvod.	ANO ☐ NE ☐
2. Obdélník K má větší obvod než útvar L.	ANO ☐ NE ☐
Poznámky	M-5-3-02.1 M-5-3-02.2 M-5-3-02.3 Nutno vložit jako podklad celého obrázku čtvercovou síť.

Indikátory 4 a 5, částečně 2 nelze testovat elektronicky.	
Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-3-03 Žák sestrojí rovnoběžky a kolmice
Indikátory	1. žák vyhledá dvojice kolmic a rovnoběžek v rovině 2. žák načrtne kolmici a rovnoběžku ve čtvercové síti 3. žák narýsuje k zadané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou
Ilustrační úloha	
	
Rozhodněte o každém z následujících tvrzení o úsečkách na obrázku, zda platí (ANO), nebo neplatí (NE). Úsečky AD a HG jsou kolmé ANO ☐ NE ☐ Úsečky EH a EG jsou rovnoběžné ANO NE ☐ ☐ Úsečky EF a AD jsou rovnoběžné ANO N ☐ ☐ Úsečky AH a FA jsou kolmé ANO ☐ ☐	
Poznámky	M-5-3-03.1 Nutno vložit jako podklad celého obrázku čtvercovou síť. Indikátor 2 nelze testovat elektronicky.

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a v prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-3-04 Žák určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
Indikátory	1. žák určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného útvaru, který lze složit ze čtverců, obdélníků a trojúhelníků 2. žák porovnává pomocí čtvercové sítě obsahy rovinných útvarů 3. žák používá základní jednotky obsahu (cm^2, m^2, km^2) bez vzájemného převádění
Ilustrační úloha	
Na obrázku jsou čtyři rovinné útvary K, L, M, N. Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je pravdivé (ANO), nebo nepravdivé (NE). 1. Obdélníky K a N mají stejný obsah. ANO ☐ NE ☐ 2. Útvary L a M mají stejný obsah. ANO ☐ NE ☐ 3. Obdélník K má větší obsah než útvar L. ANO ☐ NE ☐	
Poznámky	M-5-3-04.1 M-5-3-04.2

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a v prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-3-05 Žák rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru
Indikátory	1. žák pozná osově souměrné útvary (i v reálném životě) 2. žák určí překládáním papíru osu souměrnosti útvaru 3. žák vytvoří ve čtvercové síti osově souměrný útvar podle osy v lince mřížky
Ilustrační úloha	
Doplň obrázky tak, aby vznikly osově souměrné útvary podle vyznačené osy souměrnosti. 	
Poznámky	M-5-3-05.3 Indikátor 2 nelze testovat elektronicky.

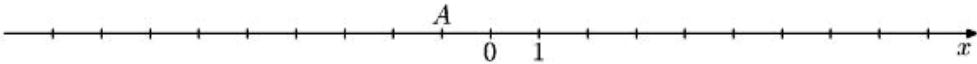
4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Nestandardní aplikační úlohy a problémy
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-4-01 Žák řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky
Indikátory	1. žák vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy 2. žák volí vhodné postupy pro řešení úlohy 3. žák vyhodnotí výsledek úlohy
Ilustrační úloha	
Maminka chce upéct perník. Troubu musí předehřát 15 minut a potom 40 minut bude perník péci. Perník má být upečený v jedenáct hodin. Kdy nejpozději musí maminka troubu zapnout? a) 10:05 b) 10:15 c) 10:25 d) 10:55	
Poznámky	M-5-4-01.1 M-5-4-01.2 M-5-4-01.3

Standardy Matematika

2. stupeň

1. ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-01 Žák provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
Indikátory	1. žák provádí základní početní operace se zlomky a desetinnými čísly 2. žák dodržuje pravidla pro pořadí početních operací v oboru celých a racionálních čísel, využívá vlastností operací sčítání a násobení (komutativnost, asociativnost, distributivnost) při úpravě výrazů 3. žák vyznačí na číselné ose racionální číslo a číslo k němu opačné 4. žák užívá znalosti druhých mocnin celých čísel od 1 do 20 (i ke stanovení odpovídajících druhých odmocnin) 5. žák určí rozvinutý zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě 6. žák provádí základní úpravy zlomků (rozšiřuje a krátí zlomek, zjednoduší složený zlomek, vyjádří zlomek v základním tvaru, určí převrácené číslo, počítá se smíšenými čísly) 7. žák určí absolutní hodnotu celého čísla a využívá její geometrickou interpretaci
Ilustrační úloha	
Vypočítejte hodnoty B, C, D, E a jejich obrazy umístěte na číselné ose podobně jako obraz čísla A. Vzor: $A = 10 \cdot 12 - 11^2 = 120 - 121 = -1$ $B = 2^2 - 2 \cdot 3$ $C = -\left(\frac{3}{4}\right) \cdot \sqrt{16}$ $D = \sqrt{(-5)^2 - 4^2}$ $E = \sqrt{(-4) \cdot (-9)}$ 	
Poznámky	M-9-1-01.3 M-9-1-01.4

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-02 Žák zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
Indikátory	1. žák zaokrouhluje čísla s danou přesností 2. žák využívá pro kontrolu výsledku odhad 3. žák účelně a efektivně využívá kalkulátor
Ilustrační úloha	
Vypočítejte hodnoty A, B a výsledek zaokrouhlete na jedno desetinné místo: $A = 0,6 \cdot 5 - 1,2^2 =$ $B = 3\sqrt{16} + (6 - 4,7)^2 =$	
Poznámky	M-9-1-02.1

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-03 Žák modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
Indikátory	1. žák rozlišuje pojmy prvočíslo a číslo složené; společný dělitel a společný násobek (určí je pro skupinu dvou nebo tří přirozených čísel) 2. žák najde nejmenší společný násobek a největšího společného dělitele dvou přirozených čísel 3. žák využívá kritéria dělitelnosti (2, 3, 4, 5, 9, 10, 25, 50, 100) 4. žák řeší slovní úlohu s využitím dělitelnosti 5. žák vytvoří slovní úlohu na využití dělitelnosti
Ilustrační úloha	
Určete všechny společné dělitele čísel 100 a 150. Určete všechny společné násobky čísel 12 a 45, které jsou menší než součin obou čísel.	
Poznámky	M-9-1-03.2 Indikátor 5 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-04 Žák užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
Indikátory	1. žák užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část: přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem 2. žák navzájem převádí různá vyjádření vztahu celek – část
Ilustrační úloha	
Abychom dané číslo zvětšili o 5 % musíme je vynásobit číslem A) 0,05 B) 0,95 C) 1,05 D) 1,5	
Poznámky	M-9-1-04.1

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-05 Žák řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
Indikátory	1. žák využívá daný poměr (včetně postupného poměru) v reálných situacích 2. žák stanoví poměr ze zadaných údajů 3. žák využívá měřítko mapy, plánu k výpočtu 4. žák umí odvodit měřítko mapy, plánu ze zadaných údajů 5. žák používá při řešení úloh úměru a trojčlenku 6. žák řeší modelováním situace vyjádřené poměrem
Ilustrační úloha	
V jakém měřítku je zakreslena mapa, je-li na ní znázorněna 15km trasa od nádraží ke zřícenině čarou délky 30 cm? A) 1 : 2 000 B) 1 : 5 000 C) 1 : 20 000 D) 1 : 50 000	
Poznámky	M-9-1-05.1 M-9-1-05.4 Indikátor 6 nelze testovat elektronicky.

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-06 Žák řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
Indikátory	1. žák vyhledá v textu údaje a vztahy potřebné k výpočtu 2. žák určí počet procent, je-li dána procentová část a základ 3. žák určí procentovou část, je-li dán procentový počet a základ 4. žák určí základ, je-li dán procentový počet a procentová část 5. žák používá procentového počtu při řešení úloh z jednoduchého úrokování 6. žák ověří správnost výsledku aplikační úlohy na procenta
Ilustrační úloha	
Doplňte chybějící hodnoty. 40 % ze 60 mincí je mincí. 40 % ze je 60 mincí. 40 mincí je ze 160 mincí.	
Poznámky	M-9-1-06.1 M-9-1-06.2 M-9-1-06.3 M-9-1-06.4

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-07 Žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
Indikátory	1. žák řeší zadané slovní úlohy pomocí proměnných 2. žák tvoří smysluplné slovní úlohy, které lze řešit užitím proměnných 3. žák využívá při úpravě výrazů sčítání, odčítání a násobení mnohočlenů (výsledný mnohočlen je nejvýše druhého stupně) 4. žák vypočte hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných 5. žák využívá při úpravě výrazů vytýkání a vzorců $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$ 6. žák sestaví číselný výraz podle slovního zadání
Ilustrační úloha	
Je dán výraz $2x(3m - 1) - m(5x - 2) - 2(m - x)$. Za proměnnou m dosadte nulu ($m = 0$) a výraz upravte. Upravte původní výraz pro $x = -2$.	
Poznámky	M-9-1-07.3 M-9-1-07.4 Indikátor 2 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-08 Žák formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
Indikátory	1. žák sestaví rovnici nebo soustavu dvou rovnic o dvou neznámých ze zadaných údajů 2. žák vyřeší rovnici nebo soustavu dvou rovnic o dvou neznámých pomocí ekvivalentních úprav 3. žák provádí zkoušku rovnice nebo soustavy dvou rovnic o dvou neznámých 4. žák ověří správnost řešení slovní úlohy 5. žák přiřadí k rovnici odpovídající slovní úlohu 6. žák rozhodne, zda rovnice nebo soustava rovnic má řešení a ověří, zda řešení patří do zadaného číselného oboru
Ilustrační úloha	
Šest rohlíku stojí stejně jako pět housek. Rohlík je o padesát haléřů levnější než houska. Kolik korun postačí na nákup deseti rohlíků a pěti housek? A) stačí 30 korun B) 30 korun je málo, ale 35 korun postačí C) 35 korun je málo, ale 40 korun postačí D) nestačí ani 40 korun	
Poznámky	M-9-1-08.2 M-9-1-08.3 M-9-1-08.4

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-09 Žák analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
Indikátory	1. žák vytvoří matematický model konkrétní situace v oboru celých a racionálních čísel - žák využívá při řešení konkrétních situací matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel - žák vyhodnotí výsledek řešení úlohy
Ilustrační úloha	
Parta kopáčů vyhloubí za osmihodinovou směnu příkop dlouhý 32 metrů. Jak dlouhý příkop vyhloubí parta za pětidenní pracovní týden? Jak dlouhý příkop parta vyhloubí za jednu hodinu? Za kolik hodin vyhloubí parta 150 metrů příkopu?	
Poznámky	M-9-1-09.1 M-9-1-09.2 M-9-1-09.3 Indikátor 1 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace														
Ročník	9.														
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty														
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-2-01 Žák vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data														
Indikátory	1. žák vyhledá potřebné údaje v tabulce, diagramu a grafu 2. žák vyhledá a vyjádří vztahy mezi uvedenými údaji v tabulce, diagramu a grafu (četnost, aritmetický průměr, nejmenší a největší hodnota) 3. žák zpracuje, porovná, vyhodnotí, uspořádá, doplní uvedené údaje podle zadání úlohy 4. žák pracuje s intervaly a časovou osou 5. žák převádí údaje z textu do tabulky, diagramu a grafu a naopak 6. žák převádí údaje mezi tabulkou, diagramem a grafem 7. žák samostatně vyhledává data v literatuře, denním tisku a na internetu a kriticky hodnotí jejich reálnost														
Ilustrační úloha															
Lucka se starala o králíka a pravidelně ho každý měsíc vážila. Hodnoty si zapisovala do tabulky. <table><tr><td>Měsíc</td><td>únor</td><td>březen</td><td>duben</td><td>květen</td><td>červen</td><td>červenec</td></tr><tr><td>Hmotnost [v gramech]</td><td>200</td><td>400</td><td>750</td><td>1 050</td><td>1 300</td><td>1 500</td></tr></table> Určete, jaký je největší měsíční přírůstek hmotnosti králíka. Vypočtete, jaký je průměrný měsíční přírůstek hmotnosti králíka. Zjistěte, kolik kilogramů bude vážit králík za dalších 5 měsíců, bude-li průměrně přibývat už jen 120 g měsíčně.		Měsíc	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	Hmotnost [v gramech]	200	400	750	1 050	1 300	1 500
Měsíc	únor	březen	duben	květen	červen	červenec									
Hmotnost [v gramech]	200	400	750	1 050	1 300	1 500									
Poznámky	M-9-2-01.1 M-9-2-01.2														

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-2-02 Žák porovnává soubory dat
Indikátory	1. žák porovná kvantitativní vztahy mezi soubory dat zadaných tabulkami, grafy a diagramy 2. žák interpretuje výsledky získané porovnáváním souborů dat

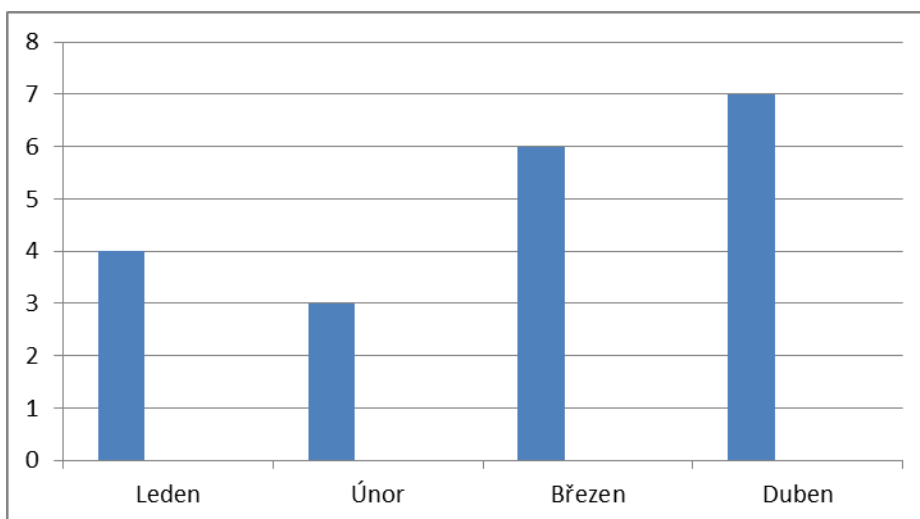
Ilustrační úloha

V tabulce je uveden počet domácích úloh z matematiky ve čtyřech po sobě jdoucích měsících v 9. A, diagram udává počet úloh, které ve stejných měsících dostali žáci 9. B.

9. A

leden	únor	březen	duben
3	4	9	5

9. B

- Která třída dostala v uvedených měsících více úloh?
- Jaký byl největší počet úloh za měsíc v jednotlivých třídách?
- Jaký byl průměrný počet úloh za měsíc ve třídě A a ve třídě B?

Poznámky	M-9-2-02.1 M-9-2-02.2

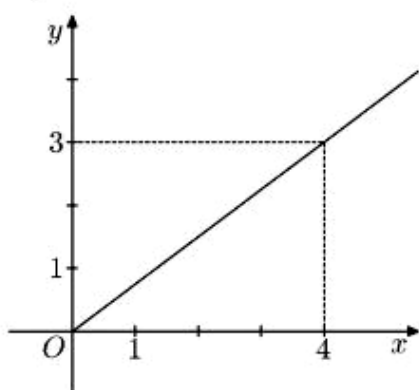
Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace										
Ročník	9.										
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty										
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-2-03 Žák určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti										
Indikátory	1. žák vytvoří tabulku, graf a rovnici pro přímou a nepřímou úměrnost na základě textu úlohy 2. žák určí přímou a nepřímou úměrnost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice 3. žák využívá při řešení úloh přímou a nepřímou úměrnost										
Ilustrační úloha											
Milan si přivydělává v reklamní agentuře přepisováním údajů z dotazníků do počítače. Počet zpracovaných dotazníků (d) je přímo úměrný počtu minut (m) strávených u počítače. Milan si změřil, že za 20 minut přepíše 8 dotazníků. V tabulce doplňte čas, který Milan potřebuje k vyplnění uvedeného počtu dotazníků. V tabulce doplňte počet dotazníků, které Milan přepíše v uvedeném čase. <table><tr><td>Počet minut (m)</td><td></td><td>20</td><td>30</td><td></td></tr><tr><td>Počet dotazníků (d)</td><td>6</td><td>8</td><td></td><td>20</td></tr></table>		Počet minut (m)		20	30		Počet dotazníků (d)	6	8		20
Počet minut (m)		20	30								
Počet dotazníků (d)	6	8		20							
Poznámky	M-9-2-03.2 M-9-2-03.3										

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-2-04 Žák vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
Indikátory	1. žák pozná funkční závislost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice 2. žák vytvoří graf pro funkční závislost danou tabulkou či rovnicí 3. žák přiřadí funkční vztah vyjádřený tabulkou k příslušnému grafu a naopak 4. žák přiřadí lineární funkci vyjádřenou rovnicí k příslušnému grafu nebo tabulce a naopak 5. žák vyčte z grafu význačné hodnoty na základě porozumění vzájemným vztahům mezi proměnnými

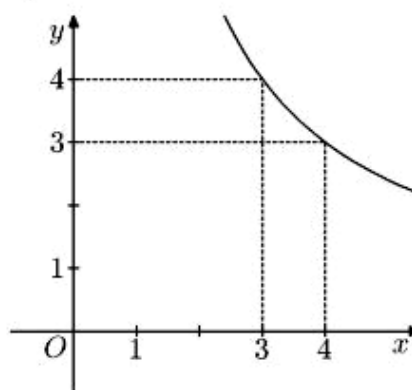
Ilustrační úloha

Na kterém z obrázků A–D je sestaven graf funkce předepsané vztahem $y = \frac{3}{4}x$?

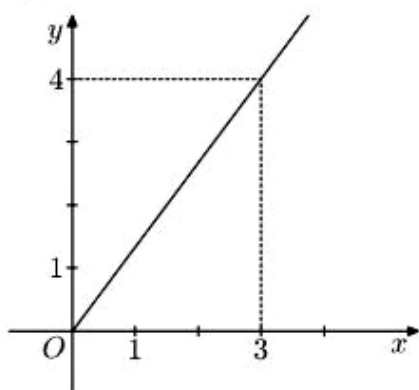
A)

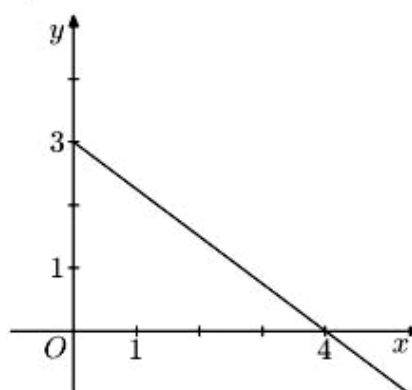
B)

C)

D)

Poznámky

M-9-2-04.3

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-2-05 Žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
Indikátory	1. žák odhalí funkční vztahy v textu úlohy 2. žák řeší úlohu s využitím funkčních vztahů 3. žák vyjádří výsledek řešení úlohy v kontextu reálné situace
Ilustrační úloha	
Za 1 hodinu nastoupí na vlek celkem 240 lidí. Cesta vlekem nahoru spolu s návratem po sjezdovce do fronty trvá jedné osobě asi 20 minut. V pátek dopoledne se ve frontě stálo průměrně 10 minut. Jaký byl průměrný počet jízd, které uskutečnil jeden lyžař během 3 hodin pátečního dopoledne?	
Poznámky	M-9-2-05.2 M-9-2-05.3

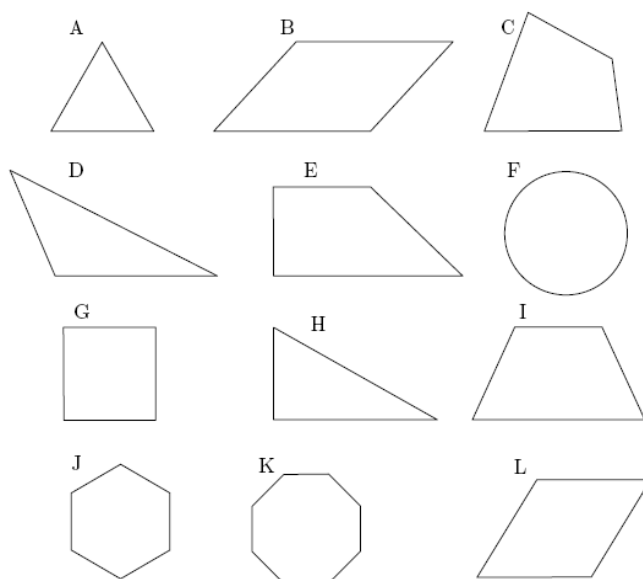
3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-01 Žák zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
Indikátory	1. žák využívá při analýze praktické úlohy náčrtky, schémata, modely - žák využívá polohové a metrické vlastnosti (Pythagorova věta, trojúhelníková nerovnost, vzájemná poloha bodů a přímek v rovině, vzdálenost bodu od přímky) k řešení geometrických úloh - žák řeší geometrické úlohy početně - žák využívá matematickou symboliku
Ilustrační úloha	
Dvě strany trojúhelníka mají délky 21 cm a 24 cm. Užitím trojúhelníkové nerovnosti rozhodněte, která z uvedených hodnot nemůže představovat délku třetí strany tohoto trojúhelníka. A) 44 cm B) 42 cm C) 5 cm D) 3 cm	
Poznámky	M-9-3-01.2 M-9-3-01.3 Indikátor 1 nelze testovat elektronicky.

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-02 Žák charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
Indikátory	1. žák pozná základní rovinné útvary: přímka, polopřímka, úsečka, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, pravidelné mnohoúhelníky, kružnice, kruh 2. žák rozliší typy úhlů (ostrý, tupý, pravý, přímý), dvojice úhlů (souhlasné, střídavé, vedlejší, vrcholové), typy trojúhelníků a čtyřúhelníků 3. žák využívá vlastností základních rovinných útvarů (vlastností úhlopříček, velikost úhlů, souměrnost)

Ilustrační úloha

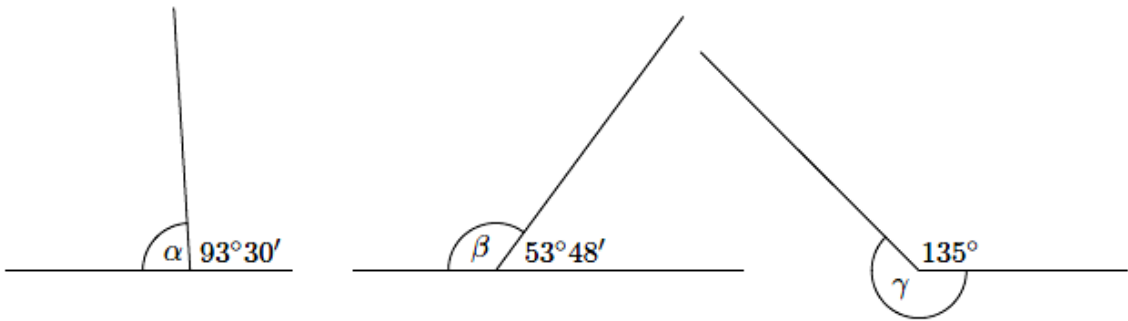
Rovinné útvary v obrázku jsou označeny symboly A–L.

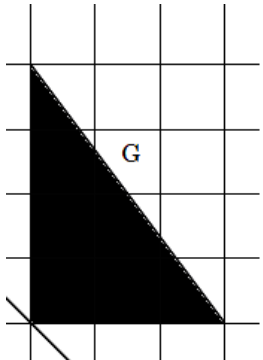

V tabulce je uveden název obrazce a odpovídající symbol. Doplňte co nejpřesněji chybějící údaje.

Pravoúhlý trojúhelník	H		J
Kosodélník		Kružnice	
	E	Čtverec	
Rovnostranný trojúhelník			I
	L	Pravidelný osmiúhelník	
Různoběžník			D

Poznámky	M-9-3-02.1 M-9-3-02.2

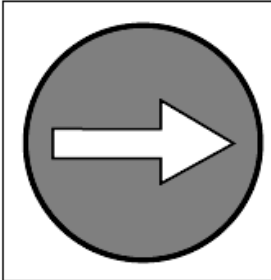
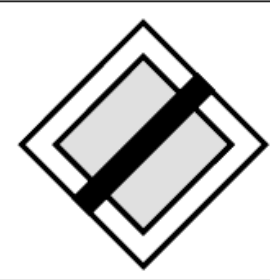
Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-03 Žák určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
Indikátory	1. žák sčítá a odčítá úhly, určí násobek úhlu (s využitím převodu stupňů a minut) 2. žák využívá při výpočtech vlastností dvojic úhlů (střídavých, souhlasných, vedlejších, vrcholových) a součtu úhlů v trojúhelníku 3. žák určuje velikost úhlu pomocí úhloměru
Ilustrační úloha	
Vypočítejte velikosti vyznačených úhlů α, β, γ. Své výpočty odůvodněte. 	
Poznámky	M-9-3-03.1 M-9-3-03.2

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-04 Žák odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
Indikátory	1. žák odhaduje obsah i obvod útvarů pomocí čtvercové sítě 2. žák určí výpočtem obsah (v jednodušších případech) trojúhelníku, čtverce, obdélníku, rovnoběžníku, lichoběžníku, kruhu 3. žák určí výpočtem obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku, rovnoběžníku, lichoběžníku, kruhu 4. žák používá a převádí jednotky délky 5. žák používá a převádí jednotky obsahu
Ilustrační úloha	
Délka strany čtverce v mřížce je jeden centimetr. Určete obvod a obsah trojúhelníku G. 	
Poznámky	M-9-3-04.2 M-9-3-04.3 M-9-3-04.4 M-9-3-04.5

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-05 Žák využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
Indikátory	1. žák pojmenuje základní množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úhlu, osa rovinného pásu, osa úsečky, kružnice, Thaletova kružnice) 2. žák využívá množiny všech bodů dané vlastnosti při řešení úloh
Ilustrační úloha	
Co je množinou všech bodů v rovině, které mají od dvou různých bodů A, B stejnou vzdálenost? A) kružnice se středem v bodě A a poloměrem rovným polovině délky úsečky AB B) přímka rovnoběžná s úsečkou AB C) osa úsečky AB D) kružnice se středem ve středu úsečky AB procházející body AB	
Poznámky	M-9-3-05.1

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-06 Žák načrtne a sestrojí rovinné útvary
Indikátory	1. žák převede slovní zadání do grafické podoby (náčrtku) 2. žák popíše jednotlivé kroky konstrukce a rovinný útvar sestrojí 3. žák určí počet řešení konstrukční úlohy 4. žák ověří, zda výsledný útvar odpovídá zadání
Ilustrační úloha	
Sestrojte rovnostranný trojúhelník ABC o délce strany 5 cm. Sestrojte a vybarvěte rovinný útvar, jehož každý bod X má od každého z vrcholu trojúhelníka ABC vzdálenost menší nebo rovnu 4 cm. Popište jednotlivé kroky konstrukce.	
Poznámky	M-9-3-06.1 M-9-3-06.2 Indikátory 1 – 4 nelze testovat elektronicky.

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-07 Žák užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
Indikátory	1. žák využívá při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků 2. žák využívá při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků 3. žák určí poměr podobnosti z rozměrů útvarů a naopak
Ilustrační úloha	
Vyhledejte mezi trojúhelníky dva shodné a shodnost zapište.	
Poznámky	M-9-3-07.1

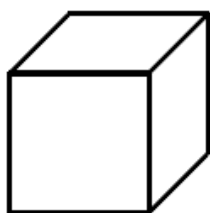
Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-08 Žák načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
Indikátory	1. žák rozhodne, zda je útvar osově souměrný 2. žák určí osy souměrnosti rovinného útvaru 3. žák rozhodne, zda je útvar středově souměrný 4. žák určí střed souměrnosti 5. žák načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti
Ilustrační úloha	
Na obrázcích jsou dopravní značky. O každé značce rozhodněte, je-li středově souměrná, nebo osově souměrná. Správné odpovědi vybírejte z nabídky A–D. A) Značka je souměrná jen podle svislé osy. B) Značka je souměrná jen podle vodorovné osy. C) Značka je středově souměrná. D) Značka není ani středově ani osově souměrná.	
Poznámky	M-9-3-08.1 M-9-3-08.3 Indikátor 5 nelze testovat elektronicky.

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-09 Žák určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
Indikátory	1. žák rozpozná mnohostěny (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan) a rotační tělesa (válec, kužel, koule) 2. žák používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka 3. žák využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti v mnohostěnech a rotačních tělesech 4. žák pracuje s půdorysem a nárysem mnohostěnů a rotačních těles

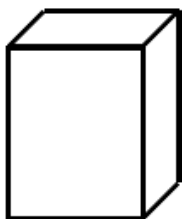
Ilustrační úloha

Doplňte tabulku:

1

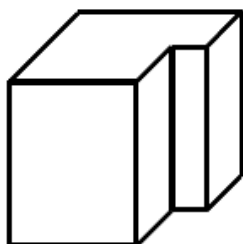

2

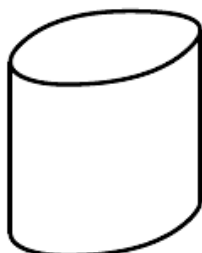

Název tělesa	Číslo obrázku
	1
rotační kužel	
	5
	2
	4
kolmý šestiboký hranol	

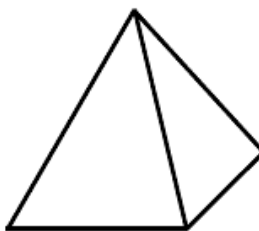
3

4

5

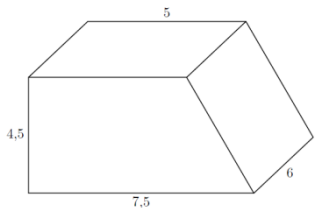
6

Poznámky

M-9-3-09.1

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-10 Žák odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
Indikátory	1. žák odhaduje a vypočítá povrch mnohostěnů a rotačních těles 2. žák odhaduje a vypočítá objem mnohostěnů a rotačních těles 3. žák používá a převádí jednotky objemu
Ilustrační úloha	
Jaký bude výsledný objem V, smícháme-li kapaliny o objemech 3 hl a 200 dm³? A) $V = 0,32 \text{ m}^3$ B) $V = 0,50 \text{ m}^3$ C) $V = 23 \text{ hl}$ D) $V = 5 \text{ m}^3$	
Poznámky	M-9-3-10.3

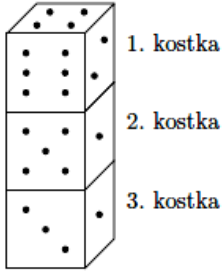
Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace	
Ročník	9.	
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru	
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-11 Žák načrtne a sestrojí síť základních těles	
Indikátory	1. žák objasní pojmy síť tělesa, plášť, podstava 2. žák rozpozná síť základních těles (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan, válec, kužel) 3. žák načrtne a sestrojí síť základních těles	
Ilustrační úloha		
U následujících šesti obrázků zakroužkujte ANO, pokud útvar představuje síť krychle. Pokud se z útvaru nedá složit krychle, zakroužkujte NE a do obrázku označte křížkem čtvercové plochy, které by se při sestavování tělesa překrýly.		
1.1 ANO-NE	1.2 ANO-NE	1.3 ANO-NE
1.4 ANO-NE	1.5 ANO-NE	1.6 ANO-NE
Poznámky	M-9-3-11.2 Indikátor 1 lze testovat pouze otevřenou úlohou. Indikátor 3 nelze testovat elektronicky.	

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-12 Žák načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
Indikátory	1. Žák rozpozná z jakých základních těles je zobrazené těleso složeno 2. Žák načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles ve volném rovnoběžném promítání
Ilustrační úloha	
 Popiš, z jakých základních těles je zobrazené těleso složeno.	
Poznámky	M-9-3-12.1 Indikátor 2 nelze testovat elektronicky.

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-13 Žák analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
Indikátory	1. žák vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy 2. žák volí vhodné matematické postupy pro řešení úlohy 3. žák vyhodnotí výsledek úlohy
Ilustrační úloha	
Tenisové míčky o průměru 7 cm se prodávají ve válcových krabičkách po třech. Vypočítejte objem krabičky.	
	
Poznámky	M-9-3-13.1 M-9-3-13.2

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Nestandardní aplikační úlohy a problémy
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-4-01 Žák užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
Indikátory	1. žák provede rozbor úlohy a vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy 2. žák zvolí vhodný postup řešení 3. žák provede diskusi o počtu řešení daného problému a kontrolu reálnosti výsledku 4. žák zformuluje odpověď na zadaný problém
Ilustrační úloha	
Šachového turnaje se zúčastnilo pět hráčů. Kolik bylo sehráno partií, když hrál každý s každým jednou?	
Poznámky	M-9-4-01.1 M-9-4-01.2 M-9-4-01.4

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Nestandardní aplikační úlohy a problémy
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-4-02 Žák řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí
Indikátory	1. žák určí reálnou podobu trojrozměrného útvaru z jeho obrazu v rovině 2. žák popíše základní vlastnosti trojrozměrného útvaru podle jeho obrazu v rovině 3. žák využívá získané poznatky a dovednosti při řešení úloh z běžného života
Ilustrační úloha	
Hrací kostky jsou zvláštním případem krychlí s tečkami na stěnách, pro něž platí následující pravidlo: Celkový počet teček na dvou protilehlých stěnách je vždy sedm. Vpravo jsou tři hrací kostky postavené na sobě. Je vidět, že 1. kostka má nahoře čtyři tečky. Kolik teček je celkem na pěti vodorovných stěnách, které nejsou vidět (spodek 1. kostky, spodek a vršek 2. a 3. kostky)? A) 17 B) 15 C) 16 D) jiný počet	
	
Poznámky	M-9-4-02.1 M-9-4-02.2

STANDARDY ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

1. stupeň

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas ➤
Indikátor	➤ ČJL-5-1-01.1 Žák vybere z nabídky vhodný nadpis ➤ ČJL-5-1-01.2 Žák posoudí na základě přečteného textu pravdivost / nepravdivost tvrzení ➤ ČJL-5-1-01.3 Žák posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplyvá z textu ➤ ČJL-5-1-01.4 Žák vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku ➤ ČJL-5-1-01.5 Žák vystihne hlavní myšlenku textu
Příkladové úlohy	Výchozí text: Téměř všechny myšlenky a objevy učiněné během věků můžete nalézt v knihách. Kniha je jedním z největších lidských vynálezů. Existuje mnoho druhů knih – od beletrie (např. povídky a romány) po naučnou literaturu (např. příručky, slovníky, encyklopedie). První knihu zhotovili Egypťané před 5000 lety. Byla napsaná na papyrových svitcích. Římané vynalezli knihu, jak ji známe dnes; pro stránky použili upravenou zvířecí kůži – pergamen. Po staletí se knihy psaly ručně. Byly vzácné a drahé. V 8. století Číňané vynalezli knihtisk. Do Evropy se rozšířil během 15. století. Knihtisk umožnil vyrábět větší množství knih. Dnes se při výrobě knih využívají počítače, fotografické přístroje, stroje samy tisknou, skládají papír, sešívají jej a vážou do knihy. Vyber z nabídky nejvhodnější nadpis k uvedené ukázce: (A) Výroba novin (B) Z historie knih (C) Čtete rádi? (D) V knihovně Rozhodni o pravdivosti nebo nepravdivosti následujících tvrzení, vycházej z uvedeného textu: Dříve byly knihy vzácné a drahé, protože se psaly ručně. ANO – NE V knihách je zaznamenáno mnoho důležitých myšlenek a objevů. ANO – NE Knihtisk vynalezli Egypťané. ANO – NE Existuje málo druhů knih, většinou jsou to encyklopedie. ANO – NE Jak se nazývá upravená zvířecí kůže, kterou používali Římané pro stránky knih? _____ Co je podle tvého názoru smyslem uvedeného textu? (A) text má čtenáře varovat před nevhodným obsahem některých knih (B) text čtenáře přesvědčuje o tom, aby se chovali ke knihám šetrně (C) text seznamuje čtenáře s tím, jak vznikly knihy a jak se vyvíjela jejich výroba (D) text se snaží nalákat čtenáře k návštěvě knihovny
Poznámky k úloze	Použitá ukázka je z Dětské ilustrované encyklopedie Svět kolem nás Řešení:

	Nejvhodnější nadpis: (B) Z historie knih Pravdivost tvrzení: ANO, ANO, NE, NE Jak se nazývá upravená zvířecí kůže: pergamen Smysl uvedeného textu: (C)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	<i>ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává</i>
Indikátor	ČJL-5-1-02.1 Žák vybere z nabídky slov slova klíčová vztahující se k zadanému textu ČJL-5-1-02.2 Žák rozhodne, které informace v textu jsou <u>nepodstatné</u> pro smysl (vyznění) textu ČJL-5-1-02.3 Žák vypíše požadovanou informaci z textu ČJL-5-1-02.4 Žák utřídí přečtené informace, vybere podstatná fakta
Příkladové úlohy	Která informace (věta) je pro popis kočky domácí nepodstatná? Číslo nedůležité věty napiš: 1. Kočka má pružné a svalnaté tělo dokonale přizpůsobené lovu. 2. V kohoutku je vysoká asi 30 cm, délka těla včetně ocasu činí kolem 80 cm. 3. Má ostré zatažitelné dráčky a vynikající zrak, sluch a čich. 4. Černé kočky prý přinášejí smůlu. 5. Kůže kočky je pokryta srstí. 6. Kočičí tlapky jsou zakončeny měkkými polštářky. Mezi slovy pod textem škrtněte slovo, které k následujícímu textu nepatří, významem z něho nevyplyvá: Zelená jablka patří k méně oblíbeným druhům jablek, svou chutí však mnohdy předčí jablka s červeným líčkem. Dlouhou tradici v pěstování jablek má tradiční odrůda Zelené průsvitné dozrávající časně, a to na přelomu června a července. K novějším druhům patří například Idared. Pěstování ovoce, jablka, jaro, zelená jablka, časně zrající. Z textu o jablkách vypište název starší odrůdy jablek: _____
Poznámky k úloze	Řešení: Nepodstatná informace pro popis: věta číslo 4 Slovo, které významem nepatří k textu: jaro Starší odrůda jablek: Zelené průsvitné

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost, či neúplnost jednoduchého sdělení
Indikátor	➤ ČJL-5-1-03.1 Žák sestaví jednoduchý slohový útvar (adresa, zpráva, vzkaz, oznámení, pozvánka) ➤ ČJL-5-1-03.2 Žák posoudí, zda náležitosti daného slohového útvaru jsou úplné, či zda něco chybí
Příkladové úlohy	Přiřaď k názvu slohového útvaru číslo ukázky: zpráva _____ pozvánka _____ oznámení _____ vzkaz _____ 1. Zápis do mateřských škol v Kutné Hoře na školní rok 2011/2012 proběhne na počátku měsíce května. Přihlášky dětí se přijímají do 30. 4. 2011. (Kutnohorské listy) 2. Vážení rodiče, srdečně vás zveme na představení školní akademie s názvem Zpátky v čase, které se koná v pátek 22. 4. 2011 od 18 hodin v aule školy. Těšíme se na setkání s vámi. (školní webové stránky) 3. Ve čtvrtek pomáhali slovenští horští záchranáři ve Vysokých Tatrách 55leté české horolezkyni. Žena měla zraněnou nohu a potřebovala lékařskou pomoc. Zraněná Češka byla účastnicí horolezeckého soustředění, které se konalo na Zbojnické chatě. (Mladá fronta DNES) 4. Moniko, prosím tě, až půjdeš dnes na trénink, stav se pro mě, budu na tebe doma okolo čtvrté hodiny čekat! (hlasová schránka) Vyber z nabídky, který údaj chybí v uvedené pozvánce: (A) název akce (B) časový údaj (C) místo konání (D) program Vážení rodiče, srdečně vás zveme na vánoční besídku, která se koná v naší třídě. Přijďte si s námi chvíli posedět, zazpívat vánoční koledy a popovídat. Kdo by našel ještě o trochu více času, může se jít vánočně bavit i do auly, kde vystoupí žáci naší školy s pohádkami a koledami. Poté můžete navštívit naši vánoční prodejní výstavu. Její výtěžek bude věnován na nákup učebních pomůcek. Těšíme se na setkání s vámi. Paní učitelka a žáci III. B.
Poznámky k úloze	Indikátor ČJL-5-1-14.1 je z důvodu elektronického testování zjednodušený z úkolu žák sestaví jednoduchý slohový útvar na úkol rozliší slohový útvar Řešení: zpráva - 3, pozvánka - 2, oznámení - 1, vzkaz - 4 chybějící údaj v pozvánce: (B) časový údaj

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost, či neúplnost jednoduchého sdělení
Indikátor	➤ ČJL-5-1-03.3 Žák sestaví z vět (či krátkých odstavců) na základě časové a příčinné souvislosti příběh, sdělení ➤ ČJL-5-1-03.4 Žák vybere z nabídky větu, která je vhodná jako závěr k dané ukázce
Příkladové úlohy	1. „Když jsem byl mlád,“ pravil král dvěma synům, když se byli před ním shromáždili, „zapomněl jsem v malé hospůdce v daleké zemi klobouček. Měl jsem za kloboučkem sojčí pérko. 2. Král měl tři syny, zavolal však pouze dva, neboť třetího syna, Honzu, nebral vážně. 3. Dnes už vím, co leží za všemi moři, za horami a lesy. A je mi smutno z vědění. 4. Nemohl jsem se tehdy vrátit, musel jsem spěchat podívat se, co bylo za lesem, co bylo za horou, která byla za lesem, co za mořem, které bylo za horou, co za pouští, která byla za mořem. 5. Je zajímavé, že Honzové často nejsou bráni vážně, ačkoliv, jak se ukáže i v této pohádce, nakonec si účtu vynutí. Vyber z nabídky správné pořadí úryvků tak, aby postupovaly podle časové a příčinné souvislosti (aby tvořily příběh): (A) 1, 2, 5, 4, 3 (B) 5, 2, 1, 3, 4 (C) 2, 5, 1, 4, 3 (D) 4, 5, 3, 1, 2 Která z následujících vět by mohla tvořit závěr k dané ukázce? (A) Vzdechl a utřel si vlažnou slzu. (B) Vždycky jsem byl zvědavý. (C) Bylo jednou jedno království. (D) Král mu mával z okna na rozloučenou.
Poznámky k úloze	Použitá ukázka je z Čítanky pro 4. ročník (Nová škola) J. Werich: Král měl tři syny Řešení: Pořadí úryvků: (C) Závěr ukázky: (A)

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta ➤
Indikátor	➤ ČJL-5-1-04.1 Žák vyslechne sdělení a reprodukuje / napíše jeho obsah /smysl ➤ ČJL-5-1-04.2 Žák vyslechne vzkaz a reprodukuje ho další osobě
Příkladové úlohy	➤ ČJL-5-1-04.1 Žák vyslechne ukázkou (popřípadě sám přečte) a reprodukuje / píše její obsah. Příklady textů (rozsah okolo 100 slov): Náš pes Ben je moc milý a přítulný. Vždycky, když přijedeme na chatu, běhá radostně po okolí a hraje si s pejsky, kteří sídlí se svými páníčky v okolních chatách. Jednou během této hry jsme uslyšeli ránu a vzápětí bolestivé kňučení našeho pejska. Když jsme přiběhli, viděli jsme na jeho boku malou ránu, ze které tekla krev. Někdo našeho Bena postřelil! Jeli jsme k veterináři, který mu brok z těla vyjmul, ránu zašil a vyčistil. Když se Beník probral z narkózy, byl jako opilý a smutně na nás koukal. Dnes už je úplně v pořádku. Toho, kdo Bena postřelil, jsme nikdy neodhalili. Při svých cestách světem překročil Fík jednoho dne sedmero hor a sedmero řek, a tím pádem se samosebou ocitl rovnou v pohádkové zemi. Poznal to už podle hradu potaženého černým sukem. „No, tak to je jasný,“ řekl si, „mají tady šíleně smutnou princeznu.“ Šel rovnou ke králi a povídá jasnoživě: „Maucta. Tak vaše princezna se nechce smát, co?“ Král jen smutně přikyvoval. „A čekáte na Honzu, že ano?“ „Kdepak,“ řekl král ještě smutněji. „Ten už tu byl a taky nic nepořídil.“ „Ale jděte, vždyť je to tak jednoduché!“ řekl Fík. Olízl princezničce tvář svým růžovým jazykem a holka se nemohla udržet smíchy. (Rudolf Čechura: Maxipes Fík) Nové pololetí jsme ve škole začali romanticky – 14. 2. jsme oslavili svátek svatého Valentýna. Už s předstihem byly v budově školy rozmístěny krabice, do nichž děti mohly vhazovat dopisy a vzkazy pro své kamarády a oblíbence. Po otevření valentýnských krabic bylo zjištěno, že jste odeslali více než 250 dopisů, vzkazů a přáníček. Dopisy dostávala převážně děvčata - z toho usuzujeme, že kluci byli při tvorbě asi pilnější. Nejvíce vzkazů se posílalo mezi žáky prvního stupně, na druhém stupni byla nejžádanější třída VI. C. Dodatečně přejeme hodně lásky i my a doufáme, že v příštím roce bude zájem o valentýnské krabice minimálně stejně velký jako letos. (školní časopis) ČJL-5-1-04.2 Přečti si vzkaz od Pavla a řekni ho spolužákovi: Tondo, prosím tě, máš zítra odpoledne přijít ve dvě hodiny za Pavlem na hřiště. Chce si s tebou zahrát vybíjenou a pak byste mohli jít k jeho babičce. Nemáš se bát, prý se

	nezdržíte, do pěti budete určitě doma. Babička ale zaručeně upeče něco dobrého, třeba tvarohové buchty.
Poznámky k úloze	➤

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
Indikátor	➤ ČJL-5-1-05.1 Žák na základě zadaných informací vede dialog, telefonický hovor (s kamarádem, s dospělým), zanechá vzkaz na záznamníku ➤ ČJL-5-1-05.2 Žák posoudí, zda v uvedené ukázce dialogu, telefonického rozhovoru nebo vzkazu na záznamníku něco chybí nebo zda je úplná ČJ ČJL-5-1-05.3 Žák změní dialog na vzkaz apod.
Příkladové úlohy	ČJL-5-1-05.1 Na základě uvedených informací vedou dva žáci dialog: 1) Odpoledne se chtějí jít koupat, jeden nemůže, musí jít pomáhat babičce, domluví se, že půjdou další den 2) návštěva kina - pátek - 18 hodin - sraz půl hodiny před představením na náměstí 3) pondělí – 17 hodin – koncert – Obecní dům Praha – Antonín Dvořák 4) Martina mi řekla, abych s ní šla odpoledne na koupaliště. Odpověděla jsem, že nemohu, protože musím jít pomáhat babičce na zahradu. Martina se mě zeptala, jestli bych nemohla jít pomáhat babičce zítra. Odpověděla jsem, že ne, protože babička jde zítra k lékaři a nebude doma. Kromě toho už jsem jí to slíbila. Martina navrhuje, že půjdeme zítra, já souhlasím. Témata na telefonní hovor (pozdrav, představení se, krátký rozhovor, rozloučení): pozdání na narozeniny, přání k svátku, omluva ve škole, zavolání lékařské pohotovosti, omluva z dohodnuté schůzky, akce, oznámení dopravní nehody, požáru apod. Témata na zanechání vzkazu: - pro maminku: zdržíš se u kamaráda - pro kamaráda: zítra odpoledne k němu nepřiďeš - pro spolužáka: jaký úkol máte na další den do školy - pro babičku: zítra po škole se u ní stavíš apod. ČJL-5-1-05.2 Je uvedený telefonický rozhovor úplný nebo něco chybí? V případě, že ano, řekni, co chybí! A: Tady Petr Novotný. B: Ahoj Petře, co děláš? Jedu na kole na hřiště, nechceš jet se mnou?

	A: Možná bych jel. Jak dlouho tam chceš být a kdo tam bude? B: Budu tam asi hodinu, pak musím domů. Budou tam určitě kluci z naší třídy, zahrajeme si fotbal A: Tak já pojedu, stav se pro mě asi za čtvrt hodiny, zatím ahoj. B. Ahoj, uvidíme se. Napiš, co chybí v uvedeném vzkazu na záznamníku: Jé, to je škoda, že nejси doma. Zítra tě zvu do cukrárny, sejdeme se ve dvě hodiny. Tak ahoj, už se těším. ČJL-5-1-05.3 Uvedený dialog maminky a paní učitelky změň na vzkaz pro paní učitelku: Maminka: Dobrý den, paní učitelko. Paní učitelka: Dobrý den, paní Šťastná. Ráda vás slyším. Potřebujete něco? Maminka: Chci omluvit naši Martinu. Je nemocná, celou noc měla teplotu a stěžuje si, že ji bolí v krku. Půjdeme teď dopoledne k paní doktorce. Paní učitelka: Dobře paní Šťastná, omluvím ji. Dejte mi prosím vědět, jak dlouho bude Martina stonat. Pro úkoly se stavíte? Maminka: Určitě, řeknu našemu Ondřejovi, aby se za vámi zastavil, pošlete je prosím po něm. Děkuji vám. Paní učitelka: Zařídím to, spolehněte se. Mějte se hezky a pozdravujte Martinu. Na shledanou. Maminka: Na shledanou.
Poznámky k úloze	

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
Indikátor	ČJL-5-1-06.1 <i>Žák vybere z předložených ukázek tu, která výrazně ovlivňuje rozhodování člověka</i> ČJL-5-1-06.2 <i>Žák vybere z nabídky možností, čeho chtěla reklama dosáhnout</i>
Příkladové úlohy	Který text informuje a který nás navíc chce přimět k nákupu? A: Firma Čistota uvedla na trh nový prací prostředek vhodný pro ruční praní i praní v automatických pračkách. Složení pracího prášku zaručuje dobrý prací výsledek v měkké i tvrdé vodě. K dispozici je balení po 2 kg, 4 kg i 8 kg. B: Firma Čistota přichází s novým vynikajícím pracím prostředkem, který vám zaručí, že vaše prádlo bude vždycky čisté. Vyzkoušejte jeho unikátní složení. V nabídce je úsporné dvoukilové balení, balení 4 kg, cenové zvýhodnění vás však nejvíc potěší u balení 8 kg. Přepište následující text jako reklamu. Milena Čokoládová tyčinka 46 g Vyrábí: Orion Nestlé Česká republika
Poznámky k úloze	Úloha Přepište následující text jako reklamu patří k elektronicky netestovatelným. Řešení: Text A informuje, text B ovlivňuje rozhodování

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
Indikátor	➤ ČJL-5-1-07.1 Žák na základě zadání předvede s náležitou intonací, přízvukem a tempem řeči různá sdělení - oznámení, příkaz, prosbu, omluvu – a respektuje při tom rozdílného adresáta ➤ ČJL-5-1-07.2 Žák se vhodně představí ostatním dětem, dospělému
Příkladové úlohy	ČJL-5-1-07.1 Řekni větu Jano, běž do obchodu, kup rohlíky a neztrat' peněženku! tak, aby podle intonace bylo poznat, že jde o prosbu. Dokonči následující věty a řekni je tak, aby podle tvé rozdílné intonace bylo poznat, kdy se jedná o prosbu, příkaz nebo omluvu: Prosím vás Buďte tak hodná, ... Promiň Žádáme tě Oznam spolužákovi / paní učitelce, že máš zítra narozeniny a že ho / ji zveš na oslavu Dokonči následující oznámení a představ si, že je říkáš ve školním rozhlasu: Fotografujete rádi? Časopis pro děti Sluníčko vypisuje soutěž o nejlepší obrázek na téma: Můj čtyřnohý kamarád. Jak se omluvíš v následujících situacích? Vytvoř alespoň dvě věty, kterými se omluvíš v následujících situacích. 1) zapomeneš si domácí úkol (paní učitelka/pan učitel) 2) rozbiješ míčem sousedovi okno (soused) ČJL-5-1-07.2 Představ se vhodnou formou v následujících situacích (2–3 věty): - přišel jsi do nové školy – představ se nejprve panu řediteli a pak svým novým spolužákům - změnil jsi sportovní oddíl – představ se novým spoluhráčům a trenérovi - jdeš na recitační soutěž – představ se a poroť
Poznámky k úloze	

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
Indikátor	➤ ČJL-5-1-08.1 Žák rozliší <u>ve slyšené ukázce</u> spisovnou a nespisovnou výslovnost (sme, dyž vo tom apod.) ➤ ČJL-5-1-08.2 Žák při veřejné komunikační situaci využívá spisovnou výslovnost ➤
Příkladové úlohy	ČJL-5-1-08.2 Možné komunikační situace: - zeptat se v obchodě prodavačky na cenu zboží (kde nalézt určité zboží) - v knihovně na další knihu svého oblíbeného autora - v autobuse řidiče, zda staví na určité zastávce - omluvit se učiteli za nevypracovaný úkol - přivítat rodiče na školní besídce apod.
Poznámky k úloze	Nabízená fonetická transkripce je z didaktického hlediska pro mladší školní věk naprosto nevhodná. Nelze propagovat nespisovnou výslovnost, je možné se domluvit na sledování vytypovaného pořadu, ve kterém by žáci měli za úkol vyhledávat nespisovnou výslovnost, případně využít např. archiv ČT apod.

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
Indikátor	➤ ČJL-5-1-09.1 Žák píše správně po stránce obsahové i formální vyprávění ➤ ČJL-5-1-09.2 Žák sestaví popis předmětu (zvířete/osoby) a popis pracovního postupu ➤ ČJL-5-1-09.3 Žák napíše soukromý dopis se všemi náležitostmi ➤ ČJL-5-1-09.4 Žák v ukázce dopisu doplní, co chybí
Příkladové úlohy	ČJL-5-1-09.1 Možné náměty pro vypravování: Témata vycházející z vlastní zkušenosti dětí - jejich vlastní zážitky, příběhy se zvířaty apod. Vytvoř krátké vypravování s následujícími slovesy (v jakýchkoli osobách a časech): běžet, poskakovat, jít, pochodovat, vykračovat si (obměna: žák si sám vybere 5 slov – podstatné jméno, přídavné jméno, sloveso, příslovce, číslovka – která použije ve vypravování) Dokonči vypravování: Sedím v houpacím křesle na verandě chaty a čtu si knížku. Jsem tu sám, klid, pohoda. Venku prší, déšť bubnuje do střechy, už se stmívá. Najednou slyším za oknem kroky. Přibližují se a vzdalují. A znovu. ČJL-5-1-09.2 Možné náměty pro tvorbu popisu: Popis předmětu, zvířete, osoby - hračka, dům, dětský pokoj; domácí mazlíček - pes, kočka; kamarád, člen rodiny (nutný vizuální vjem - obrázek, fotografie, popisovaný předmět,...) Popis pracovního postupu - oblíbený recept, přesazování rostliny, jednoduchý výrobek, čištění zubů, ... (činnost, kterou děti samy vykonávaly) Pozorně si přečti následující text. Kuchař si popletl, co má při výrobě palačinek udělat nejdříve, co potom...Pomoz mu a napiš popis pracovního postupu ve správném pořadí! 1) Upečené horké palačinky potřeme džemem, zatočíme je nebo složíme a posypeme moučkovým cukrem. 2) Vejce pečlivě rozmícháme, rozředíme mlékem a za stálého míchání přisypeme polohrubou mouku. 3) Na přípravu palačinek potřebujeme 3 vejce, 500 ml mléka, 250 g polohrubé mouky, tuk na smažení, džem a cukr. 4) Přejeme vám dobrou chuť. 5) Z hotového hladkého těstíčka pečeme na pánvi potřené tukem tenké palačinky

	(pečeme je po obou stranách). ČJL-5-1-09.3 Které věty můžeš použít do úvodu dopisu, které na závěr? Posílám ti srdečný pozdrav.... Zdravím Vás a čekám Vaši rychlou odpověď... Přeji ti hezký víkend ... Zdravím tě a posílám pusu... Těším se na brzkou shledanou... Omlouvám se, že jsem se dlouho neozval... Možné náměty pro psaní dopisu: dopis z prázdnin rodičům, babičce, kamarádovi, dopis sourozenci na školu v přírodě, krátký dopis chlapci nebo děvčeti, se kterým si chceme dopisovat
Poznámky k úloze	Vypravování – úvod, vlastní vypravování a závěr, rozsah okolo 50–80 slov, vypravování je možné tvořit i podle obrázkové osnovy. Využívána je přímá řeč, slovesa, která výrazně postihují děj, a krátké věty k navození dějového napětí. Popis – úvod, vlastní popis, závěr, u popisu je akcentována uspořádanost, u pracovního postupu dodržení časové posloupnosti, možno tvořit i podle obrázkové nebo otázkové osnovy. Dopis – místo a datum, oslovení, sdělení, zakončení, podpis, adresa

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
Indikátor	ČJL-5-1-09.4 Žák v ukázce dopisu doplní, co chybí
Příkladové úlohy	Vyber z nabídky, co chybí v ukázce dopisu: (A) oslovení a podpis (B) P. S., místo a datum (C) nechybí nic (D) místo a datum, podpis Maminko, tatínku, posílám Vám vzpomínku z letního tábora, jistě víte, že vám píše vaše dcera Barbora. Strava se nedá jíst, dneska byl jen zelný list, polívka studená, co v ní plavou místo nudlí číslice a písmena. Myslela jsem prostě, že budou různé soutěže, slíbili bojovku, pak jsme hráli vybíjendu, na ovce a na schovku. Štefan, hlavní vedoucí, chodí s naší vedoucí, která je příšera, scházejí se, líbají se u totemu za šera. Proč jsem se nenarodila o pár let dřív? Dneska bych krásně chodila se Štefanem, co říká si Steve. Proč jste mě prostě neměli o pár let dříve? Řekla bych: nebud' nesmělý, líbej mě, Steve. Závěrem dopisu ještě trochu popisu: ta bréca vedoucí je tlustá jak dvě normální oddílové vedoucí. Když běží po lese, všechno na ní třese se. Užívá make-upu, co na ní ten Štefan vidí, to já prostě nechápu. P. S. Pošlete dvě tři sta, jsem bez peněz dočista.
Poznámky k úloze	Použitá ukázka je text písně Z. Svěráka a J. Uhlíře Dopis z tábora Řešení: V ukázce dopisu chybí: (D) místo a datum, podpis

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti
Indikátor	ČJL-5-1-10.1 Žák k zadanému textu přiměřené délky vytvoří jeho osnovu (nejméně o třech bodech) ČJL-5-1-10.2 Žák zařadí do přečtené ukázky vyprávění nabízený text na vhodné místo
Příkladové úlohy	V létě o prázdninách se Michal a Radek rozhodli, že přenocují ve stanu na zahradě u babičky. Odpoledne postavili stan a teď v něm leží zachumlaní do spacáků. Když se kluci odpoledne stěhovali do stanu, babička se strchovala: „Nebudete se tam, hoši, bát?“ „My a bát se?“ zlobili se kluci. „To nás máš, babi, za strašpytle?“ Ale teď tu leží a nemůžou usnout. Napjatě poslouchají podivné šelesty a neznámé zvuky. Cítí, jak jim buší srdce. Pár kroků za plotem zahrady začíná les. Nikdy nevěřili na strašidla, ale teď je napadá – co kdyby přece? Každou chvíli přejede po plachtě stanu větev, jak se komíhá ve větru. Nebo to není větev? Kluci se začínají potit a oči mají dokořán. Napínají uši. Venku se zvedá vítr. Co to tak strašidelně šelestí v korunách stromů? A teď to venku zafunělo, teď to škrábe po plachtě! Co se to dobývá dovnitř? Venku se ozvalo zakňučení a nové škrábání. „Vždyť je to náš Mates!“ zvolal Michal. A už se kluci hrabou ven a otvírají stan. Dědečkův pes se hrne dovnitř jako velká voda. Kluci si oddychli. Netrvalo dlouho a všichni tři spokojeně spali. Chundelatý psí kožich kluky krásně hřál, a i když se venku čerti ženili, vítr hučel a padal déšť, chlupci o ničem nevěděli. Sestav jednoduchou osnovu vyprávění v heslech o čtyřech bodech: _____ _____ _____ _____ Z vyprávění o chlapcích vypaď následující text. Na které místo v příběhu bys ho zařadil? Vyber větu z uvedené nabídky, na niž by vhodně navazoval. Kluci si představují divokého kance nebo zježenou hlavu s ohnivýma očima. Na stan dolehlo nějaké těžké tělo. „Mamí!“ vykřikl Radek. (A) „Nebudete se tam, hoši, bát?“ (B) Pár kroků za plotem zahrady začíná les. (C) Co se to dobývá dovnitř? (D) Dědečkův pes se hrne dovnitř jako velká voda.
Poznámky k úloze	Řešení: Text navazuje na větu: (C) Co se to dobývá dovnitř?

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (nauka o slově – lexikální význam)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
Indikátor	ČJL-5-2-01.2 Žák vybere z nabídky slovo, které má významem nejblíže k zadanému slovu ČJL-5-2-01.3 Žák nahradí v textu slovo slovem významem protikladným, významem stejným nebo podobným, citově zabarveným, nespisovné slovo slovem spisovným ČJL-5-2-01.4 Žák vyhledá v textu slovo vícevýznamové, vysvětlí jeho další významy ČJL-5-2-01.5 Žák rozhodne, zda dvojice slov splňuje požadovanou podmínku (pro opozita)
Příkladové úlohy	Jak král pravil, tak se také stalo. Které z uvedených slov má svým významem nejblíže ke slovu pravil? (A) zakřičel (B) popřel (C) řekl (D) vysvětlil Náš pan učitel je dobrý člověk. Nahrad' slovo dobrý slovem významem protikladným - _____ slovem významem podobným - _____ slovem citově zabarveným - _____ Která z následujících vět obsahuje slovo vícevýznamové? (A) Prohra ho zarmoutila. (B) Monika dostala nový míč. (C) Zelenina je zdravá, měli bychom ji jíst každý den. (D) Ve škole na chodbě jsem našel korunu. Vysvětlí další významy tohoto slova: _____ Která z následujících možností obsahuje slova s protikladným významem? (A) skromný – nenáročný (B) milý – nesoustředěný (C) šťastný – nešťastný (D) líný – nešikovný
Poznámky k úloze	Řešení: pravil: (C) řekl Věta s vícevýznamovým slovem: (D) Ve škole na chodbě jsem našel korunu. Další významy slova koruna: panovníkova koruna, koruna stromu (stačí tyto dva významy, jakkoli volně popsané) Slova s protikladným významem: (C) šťastný - nešťastný

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Stavba slova)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
Indikátor	ČJL-5-2-02.1 Žák určí kořen slova, část příponovou, předponovou ČJL-5-2-02.2 Žák rozliší, v kterých případech se jedná o slova příbuzná a v kterých o tvary téhož slova ČJL-5-2-02.3 Žák rozliší, která slova jsou příbuzná se zadaným slovem a která ne ČJL-5-2-02.4 Žák k danému slovu uvede slova příbuzná
Příkladové úlohy	Výslovnost, nevýslovně, slovník, slovíčka, proslov, oslovení, vyslovit je skupina slov příbuzných se slovem slovo Urči stavbu slova nevýslovně část předponová _____ kořen slova _____ část příponová _____ Které z následujících slov obsahuje předponu i příponovou část? (A) proslov (B) ledový (C) nestartovat (D) lékařka Roztříd' následující skupinu slov na slova příbuzná se slovem les a na tvary slova les: lesník, lesa, zalesnit, lesní, lesu, prales, lesem, pralesní slova příbuzná se slovem les: _____ tvary slova les: _____ Český jazyk je náš jazyk národní. Které z následujících slov není příbuzné se slovem český? (A) čeština (B) nečeský (C) Čech (D) česat
Poznámky k úloze	Řešení: Stavba slova nevýslovně: část předponová: nevý-, kořen slova: slov, část příponová: -ně Slovo s předponou i příponovou částí: (C) nestartovat Slova příbuzná se slovem les: lesník, zalesnit, lesní, prales, pralesní Tvary slova les: lesa, lesu, lesem Se slovem český není příbuzné slovo: (D) česat

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Slovní druhy)
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech
Indikátor	ČJL-5-2-03.1 Žák určí slovní druh vyznačeného slova ve větě (kromě částic) ČJL-5-2-03.1.2 Žák vybere z krátkého textu větu, která obsahuje / neobsahuje určený slovní druh ČJL-5-2-03.3 Žák určí u podstatného jména rod, číslo, pád a vzor a na základě této znalosti používá podstatná jména ve správném tvaru v mluveném i psaném projevu. ČJL-5-2-03.4 Žák rozliší přídavné jméno tvrdé a měkké, ve spojení přídavného a podstatného jména určí u přídavného jména jeho pád, číslo, rod a na základě této znalosti používá přídavná jména ve správném tvaru v mluveném i psaném projevu ČJL-5-2-03.5 Žák určí osobu, číslo, způsob (u způsobu oznamovacího čas) u slovesa, užívá slovesa ve správných tvarech mluveném i psaném projevu ČJL-5-2-03.6 Žák rozliší, zda věta je/není napsaná gramaticky správně
Příkladové úlohy	S poctivostí nejdál dojdeš! Urči slovní druh vyznačeného slova ve větě: (A) podstatné jméno (B) příslovce (C) zájmeno (D) sloveso Která z následujících vět <u>neobsahuje</u> příslovce? (A) Hlavní město naší republiky je Praha. (B) Můj kamarád Petr běhá nejrychleji z celého mužstva. (C) Cestovatel vyprávěl zážitky z cest velmi zajímavě a poutavě. (D) V pět hodin budu už určitě doma. <i>Ve městech je bohužel často vidět volně pobíhající psy.</i> Ve kterém z následujících příkladů je podstatné jméno ve stejném pádě, čísle a rodě jako podstatné jméno psy v uvedené větě? (A) namaluju sousedy (B) mluvím o příteli (C) sejdeme se s kamarády (D) nemáme rádi chyby Rozhodni, která z nabízených vět není napsaná správně – zaměř se na spojení podstatného a přídavného jména: (A) Žabí stehýnka jsou vyhlášená pochoutka. (B) Noví žáci se ve třídě rychle spřátelili. (C) Hluchý lidé potřebují naši pomoc. (D) V zoologické zahradě se vylíhla sokolí mlád'ata. Ve které větě je sloveso uvedeno ve 3. osobě čísla jednotného? (A) Proč se mnou nemluvíte? (B) Učení mě baví. (C) Při fotbale nás soupeři vždy porazí. (D) Rádi pozorujeme noční oblohu.

Poznámky k úloze	Řešení: nejdál: (D) příslovce Věta, která neobsahuje příslovce: (A) Podstatné jméno ve stejném pádě, čísle, rodě: (A) sousedy Věta, která není napsaná pravopisně správně: (C) Věta se slovesem ve 3. osobě čísla jednotného: (B)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura						
Ročník	5.						
Tematický okruh	Jazyková výchova (Tvarosloví)						
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary						
Indikátor	➤ ČJL-5-2-04.1 Žák vyhledá v textu nespisovný tvar podstatného a přídavného jména a slovesa a nahradí ho tvarem spisovným ➤ (doporučujeme pro autory testů rozložit na dvě úlohy na sebe navazující: v 1. kroku žák vyhledá/nevyhledá, ve 2. kroku vyhledané nahradí/nenahradí) ➤ ČJL-5-2-04.2 Žák doplní zadaný tvar podstatného jména do věty tak, aby to bylo mluvnicky a pravopisně správně (1. a 4. pád rod mužský životný).						
Příkladové úlohy	Která z následujících vět obsahuje pouze slova spisovná? (A) Mičuda mi spadla za plot k sousedům. (B) To je fakt hustý! (C) Adéla ode mě pořád vopisuje! (D) Dnes máme domácí úkol z angličtiny. Když jsme četli Malého prince, tak mi například vadilo, že spad z jiný planety. „To je přeci nesmysl,“ říkal jsem Kimovi. „Jak to, že ti to nevadí?“ A on, že je to pohádka. A tak jsem si pak znovu přečet o milionářovi, co pořád počítal peníze a na nic jiného neměl čas, a o tom králi, kterej prikazoval jen to, co šlo splnit, a o tom, jak se ochočuje liška, a najednou jsem to pochopil. Doopravdy se v Malém princí říká lidem o nich samejch, i když je to pohádka myšlená pro děti. (V. Stýblová: Můj brácha) Vypiš z textu do tabulky dva nespisovné tvary slov a nahrad' je tvary spisovnými: <table border="1"> <thead> <tr> <th>nespisovný tvar</th><th>spisovný tvar</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td><td> </td></tr> <tr> <td> </td><td> </td></tr> </tbody> </table> ➤ Doplň do věty podstatné jméno ze závorky ve správném tvaru tak, aby byla mluvnicky a pravopisně správně: Velké vzdálenosti jsou dnes překonávány moderními _____ (letadlo). Děti jely na školu v přírodě se svými _____ (učitel). Na poli si vesele hráli ušatí _____ (králík). Při výtvarné výchově jsme malovali vodovými _____ (barva).	nespisovný tvar	spisovný tvar				
nespisovný tvar	spisovný tvar						
Poznámky k úloze	Řešení: Věta obsahující pouze spisovná slova: (D) Nespisovné tvary např.: Malého, kterej; spisovně: Malého, který Podstatná jména ve správném tvaru: letadly, učitelí, králíci, barvami						

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Skladba)
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-2-05 vyhledá základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
Indikátor	➤ ČJL-5-2-05.1 Žák vyhledá ve větě základní skladební dvojici (podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný) ➤ ČJL-5-2-05.2 Žák vyhledá ve větě určovací skladební dvojice (bez terminologie)
Příkladové úlohy	Českým zemím kdysi vládli králové. Která z následujících dvojic slov je základní skladební dvojice uvedené věty? (A) českým zemím (B) kdysi vládli (C) zemím vládli (D) králové vládli Tatínek při žehlení pečlivě narovnal rukávy košile. Která z následujících skladebních dvojic není utvořena správně? (A) tatínek narovnal (B) tatínek při žehlení (C) narovnal při žehlení (D) narovnal pečlivě Která z možností A-D je základní skladební dvojicí věty? _____ Stany postavily nečekaně rychle děti z prvního oddílu. Která z následujících možností je podmět uvedené věty? (A) stany (B) postavily (C) oddílu (D) děti Která z následujících vět má několikanásobný podmět? (A) První přišel na hřiště Jirka. (B) Včera celý den pršelo. (C) Na zahradě zpívají kosi, sýkorky a pěnkavy. (D) Proč se na mě tak díváš?
Poznámky k úloze	Řešení: Základní skladební dvojice věty: (D) králové vládli Nesprávně utvořená skladební dvojice: (B) tatínek při žehlení, základní skladební dvojice: (A) tatínek narovnal Podmět uvedené věty: (D) děti Věta s několikanásobným podmětem: (C)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Skladba)
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
Indikátor	➤ ČJL-5-2-06.1 Žák rozliší větu jednoduchou a souvětí ➤ ČJL-5-2-06.2 Žák rozhodne, který větný vzorec odpovídá zadanému větnému celku ➤
Příkladové úlohy	Která z následujících vět je větou jednoduchou? (A) Koťata běhala vesele po domě i po dvoře. (B) Jedno se někam zaběhlo, nemohli jsme ho nalézt. (C) Máma kočka truchlila a odmítala jíst. (D) Bylo nám jí líto, ale pomoci jsme jí nemohli. Který z nabízených větných vzorců odpovídá následujícímu souvětí? Lev zoufale řval a bránil se ze všech sil, ale nemohl se ze sítě vymotat. (A) V1, V2, ale V3. (B) V1, ale V2. (C) V1 a V2, ale V3. (D) V1 a V2, V3.
Poznámky k úloze	Řešení: Věta jednoduchá: (A) Větný vzorec: (C)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Skladba)
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
Indikátor	➤ ČJL-5-2-07.1 Žák nahradí spojovací výraz v souvětí tak, aby smysl zůstal zachován ➤ ČJL-5-2-07.2 Žák spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu ➤
Příkladové úlohy	Liška celou hodinu běhala a skákala, ale na hrozny nedosáhla. Kterým z následujících spojovacích výrazů můžeš nahradit spojku ale, aby smysl sdělení zůstal zachován? (A) když (B) i (C) potom (D) avšak Správný člověk je věrný svým přátelům. Stojí při nich za všech okolností. Kterým z nabízených spojovacích výrazů lze vhodně spojit věty jednoduché v souvětí? (A) který (B) i když (C) a (D) kde
Poznámky k úloze	Spojovací výraz nahrazující spojku ale: (D) avšak Spojovací výraz, který spojí vět jednoduché v souvětí: (C) a

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Pravopis)
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
Indikátor	➤ ČJL-5-2-08.1 Žák správně píše/doplní i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných ➤ ČJL-5-2-08.2 Žák píše správně z hlediska pravopisu lexikálního a morfologického ➤
Příkladové úlohy	Které z následujících slovních spojení není napsané pravopisně správně? (A) viděli jsme vysoké kopce (B) květinám usychají lístečky (C) mile se usmívala (D) do třídy přibíl Zbyněk Do kterého spojení doplníš pouze i/í, aby bylo napsané pravopisně správně? (A) tatínek sl-b-l koupit l-že (B) umět v-jmenovaná slova je v-hra (C) dům nev-padal ob-dleně (D) z kůry stromů v-sely l-šejníky Bratranec chová čtyři (pes). Který tvar slova pes z nabídky můžeš doplnit do uvedené věty tak, aby byla napsaná správně? (A) psi (B) psy (C) psové (D) psa
Poznámky k úloze	Řešení: (D), (D), (B)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Pravopis)
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu
Indikátor	➤ ČJL-5-2-09.1 Žák na základě znalosti shody přísudku s podmětem používá správné tvary přičestí minulého činného v mluveném i psaném projevu ČJL-5-2-09.2 Žák doplní správně čárky do zadaného textu (oslovení, několikanásobný větný člen)
Příkladové úlohy	Ve které z následujících vět je chyba ve shodě přísudku s podmětem? (A) Do zoologické zahrady přibyly nová zvířata. (B) Šli jsme se na ně odpoledne podívat. (C) Chlapci se nejdéle zdrželi v pavilonu šelem. (D) Dívky zase nejvíce zaujaly žirafy. Doplň správně čárky mezi slovy v následujících větách (pokud chybí): (A) Milý Petře pracoval jsi opravdu moc dobře. (B) Na výlet se vydala celá naše rodina – tatínek maminka sestra i já. (C) Na smlouvanou schůzku přišli Karel Petr Ondřej a Filip. (D) V létě jsme procestovali Itálii a Rakousko.
Poznámky k úloze	Řešení: Věta s chybou ve shodě přísudku s podmětem: (A) Věty s doplněnými čárkami: (A) Milý Petře, pracoval jsi opravdu moc dobře. (B) Na výlet se vydala celá naše rodina – tatínek, maminka, sestra i já. (C) Na smlouvanou schůzku přišli Karel, Petr, Ondřej a Filip. Věta (D) je napsaná správně.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je ➤
Indikátor	➤ ČJL-5-3-01.1 Žák zpracuje stručné sdělení (referát) o přečtené knize, prezentuje ho spolužákům, zakládá do portfolia nebo zapisuje do čtenářského deníku ➤ ČJL-5-3-01.2 Žák řekne, jak na něj vyslechnutá / přečtená ukázka působí
Příkladové úlohy	ČJL-5-3-01.1 Záznam o přečtené knize (rozsah minimálně 50 slov): - autor, název knihy, ilustrátor, rok vydání, nakladatelství - stručně, o čem kniha je - proč se čtenáři líbila / nelíbila – zdůvodnění - doporučení ostatním – zdůvodnění - případně jednající postavy, hlavní postava - přečtení vybrané ukázky (zdůvodnit svůj výběr) Žák prezentuje ostatním spolužákům, ti se ho ptají na další informace o knize, které je zajímají. Žáci zpracovávají záznamy o knihách do čtenářských deníků nebo na volné listy papíru, které zakládají do svých portfolií. ČJL-5-3-01.2 Na základě vyslechnutého textu (přednes učitele, audiozáznam) žák stručně vyjádří hlavní myšlenku ukázky, zda se mu ukázka líbila / nelíbila, své tvrzení zdůvodní (dialog, diskuse).
Poznámky:	Žák je schopen se stručně, jasně a srozumitelně vyjádřit o přečtené knize nebo přečtené / slyšené ukázce.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
Indikátor	➤ ČJL-5-3-02.1 Žák přednese a volně reprodukuje text ➤ ČJL-5-3-02.2 Žák vytvoří vlastní text na dané či vlastní téma ➤ ČJL-5-3-02.3 Žák napíše pohádku, bajku ➤
Příkladové úlohy	ČJL-5-3-02.1, 2, 3 - reprodukce básní a textů z čítanky - dokončení textu - vypravování vlastních zážitků (např. z výletu) - pohádka, bajka – tvorbu lze dětem usnadnit např. zadáním postav, ponaučení k bajce apod. Vyber si jedno z následujících přísloví a použij ho jako ponaučení ke krátké bajce: Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá. Bez práce nejsou koláče. Jak se do lesa volá, tak se z lesa ozývá. Můžeš využít např. následující dvojice postav: vlk a zajíc, kočka a myš, vrána a liška Vytvoř pohádku s následujícími postavami – drak, princezna, lakomý král, ... Moderní verze – pohádka na téma čištění zubů, vaření čaje, ...
Poznámky:	Rozsah vytvořených textů: okolo 50–80 slov

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura										
Ročník	5.										
Tematický okruh	Literární výchova										
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů										
Indikátor	<i>ČJL-5-3-03.1 Žák rozhodne, z kterého druhu / žánru je úryvek – řešení v nabídce (úryvek z poezie, komiksu, z naučného textu – encyklopedie, z návodu k použití, z pohádky)</i>										
Příkladové úlohy	1. Máma smaží bramborák, nad pánví se zvedá mrak, modrý mrak se z pánve zvedá, už se tvoří kůrka hnědá, a té vůně po kuchyni! Až to dělá v puse sliny. 2. brambor, lilek hlíznatý, až 1 metr vysoký, u nás jednoletá užitková rostlina, z čeledi lilkovitých s namodralé bílými květy a zelenými bobulemi; všechny zelené části jsou jedovaté, pochází z Jižní Ameriky 3. „I jakpak ji nemám bít, když umí jen z konopí zlaté nitky příst,“ odpověděla matka. „Nu, když umí z konopí zlaté nitky příst, tedy mi ji prodejte“ – řekl kníže. „Ráda, co mi za ni dáte?“ „Půl měřice zlata.“ 4. Sejměte kryt baterie. Připojte konektor baterie k nabíječce. Nabíječku připojte k zásuvce. Nabíječka baterií není hračka – nabíjení musí být vždy prováděno dospělou osobou. Přiřaď v tabulce k typu textu číslo odpovídajícího úryvku: <table border="1"> <thead> <tr> <th>typ textu</th><th>číslo úryvku</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>pohádka</td><td></td></tr> <tr> <td>návod k použití</td><td></td></tr> <tr> <td>naučný text z encyklopedie</td><td></td></tr> <tr> <td>poezie</td><td></td></tr> </tbody> </table>	typ textu	číslo úryvku	pohádka		návod k použití		naučný text z encyklopedie		poezie	
typ textu	číslo úryvku										
pohádka											
návod k použití											
naučný text z encyklopedie											
poezie											
Poznámky k úloze	Řešení: pohádka: 3, návod k použití: 4, naučný text: 2, poezie: 1										

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura								
Ročník	5.								
Tematický okruh	Literární výchova								
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy								
Indikátor	ČJL-5-3-04.1 Žák rozhodne, zda ukázka je pohádka, pověst nebo bajka ČJL-5-3-04.2 Žák rozhodne, zda ukázka je poezie, nebo próza								
Příkladové úlohy	1. V lese pod Kavčí horou se brouzдал v bukovém mokřadisku zlý kanec samotář, který způsobil lidem z okolních vesnic četné škody; obilí na polích rozválel, mnoho loveckých psů roztrhal a na jezdce vyskakoval tak zuřivě a tak vysoko, že koním rozervál břicho. A na toho kance jednou vyrazil muž z rodu Štrosova, syn Sudivojův jménem Bivoj. 2. Vrána dychtivě strčila hlavu do džbánu, ale měla příliš krátký zobák. Věděla, že kdyby džbán převrátila, voda by vytekla a vsákla se do země. Vtom něco vránu napadlo. Začala zobákem sbírat se země kamínky a házet je do džbánu. Jak kamínků přibývalo, zvedala se i hladina vody, až se z ní mohla vrána pohodlně napít. 3. Ale Vaněk nechtěl o žádné jiné odměně ani slyšet a řekl: „Král slíbil, že kdo způsobil, aby dcera jeho zas mluvila, bude jejím manželem. Královské slovo je zákon; a chce-li král, aby jiní zákony jeho šetřili, musí je sám napřed zachovávat. A proto mi král musí svou dceru dát. Přiřaď k pojmům v tabulce číslo úryvku: <table border="1"> <thead> <tr> <th>Pojem</th><th>číslo úryvku</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>pohádka</td><td></td></tr> <tr> <td>bajka</td><td></td></tr> <tr> <td>pověst</td><td></td></tr> </tbody> </table> Rozhodni, který úryvek je poezie a který próza: 1. Je zimní večer. Venku tiše sněží. Mráz na okna kreslí zimostřád. Zimní večer. Na zámecké věži odbíjejí hodiny svůj čas. V krbu hoří. Z lampy padá záře. Dnes má radost hostitel i host. Jasně oči, rozesmáté tváře - Baron Prášil pozval společnost 2. Daleko široko do všech stran dohlédli dalekohledem za toho jasného, zářivého dne. Nikde však stopa po lidech, jen pohádková scenerie přírody, svěží a nedotčená lidskou rukou. Pan Braun byl vzrušen. Toužil po lidech, hledal, ale nenašel je. Zato objevil kousek světa, který mu připomínal ráj, jak si jej v dětských letech	Pojem	číslo úryvku	pohádka		bajka		pověst	
Pojem	číslo úryvku								
pohádka									
bajka									
pověst									

	představoval. 1. _____ 2. _____
Poznámky k úloze	Řešení: pohádka: 3, bajka: 2, pověst: 1 poezie: 1, próza: 2

Komplexní příkladová úloha

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematická oblast	Komunikační a slohová výchova (KaSV) Jazyková výchova (JV); Literární výchova (LV)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-01 Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas (KaSV) ČJL-5-1-02 Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk a podstatné informace zaznamenává (KaSV) ➤ ČJL-5-2-01 Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová (JV) ➤ ČJL-5-2-02 Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku (JV) ➤ ČJL-5-2-03 Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech (JV) ➤ ČJL-5-2-05 Vyhledá základní skladební dvojici (JV) ➤ ČJL-5-2-06 Odlišuje větu jednoduchou a souvětí ➤ ČJL-5-2-07 Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje (JV) ČJL-5-2-09 Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách (JV) ČJL-5-3-03 Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů (LV)
Indikátor	➤ ČJL-5-1-01.1 Žák vybere k textové ukázce vhodný nadpis ➤ ČJL-5-1-02.2 Žák rozhodne, které informace v textu jsou <u>nepodstatné</u> pro jeho smysl (vyznění) ➤ ČJL-5-2-01.3 Žák vyhledá v textu slovo vícevýznamové, vysvětlí jeho další významy ➤ ČJL-5-2-02.1 Žák určí kořen slova, část příponovou, předponovou a koncovku ČJL-5-2-03.1 Žák určí slovní druh vyznačeného slova ve větě (kromě částic) ➤ ČJL-5-2-05.1 Žák vyhledá ve větě základní skladební dvojici (podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný) ČJL-5-2-06.3 Žák rozhodne, který z nabízených větných celků odpovídá zadanému větnému vzorci. ➤ ČJL-5-2-07.2 Žák spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu ČJL-5-3-03.1 Žák rozhodne, který literární druh / žánr reprezentuje použitá ukázka literárního textu .
Příkladová úloha	Výchozí text: Poznáte mě? Patřím ke známým obyvatelům našich lesů. 2. Hnízdo si stavím z malých větviček, uschlých travin a šedivých lišejníků v korunách stromů. 3. Jako skvělý akrobat šplhám po štíhlých kmenech. 4. Tohle mé umění se často snaží napodobit mnozí malí kluci, ale marně. 5. Nebojím se ani smělých skoků v korunách stromů. 6. Hbitě se pohybuji i na slabých smrkových, jedlových a borových větvičkách. 7. Dokonalým kormidlem je můj dlouhý huňatý ocas. 8. Celý rok si schraňuji zásoby potravin ve vykotlaných stromech na odlehlých místech v lese. 9. Mám tam mnoho jedlých hub, lískových oříšků a jedlových borových a smrkových šišek. 10. Ráda si pochutnám i na čerstvých pupenech stromů a někdy vyberu i hnízda zpěvavých ptáků. 11. Nemohou mě ohrozit ani

	draví obyvatelé lesa. 12. Zachráním se před nimi rychlým útekem. 13. Až se mihne na stromech v lese nebo parku můj rezavý nebo tmavý kožíšek, poznáte mě? Úlohy k textu: A) Napiš, o které zvíře se jedná. (veverka) B) Která věta nebo věty pro jeho poznání nejsou důležité? Napiš jejich číslo. (4) C) Vypiš z vět číslo 2, 3 a 5 podstatnou informaci o hledaném zvířeti. Např.: Podle věty číslo 1 napíšeme – žije v lese. D) Ve větě č. 2 vyhledej slovo vícevýznamové (koruna) E) Z věty č. 5 vypiš slovo s předponou (nebojím) F) Pokud je v 1. větě přídavné jméno měkké, vypiš je. (není) G) Které z těchto slov je podmětem věty č. 2: hnízdo, pták, já, obyvatel. (já) H) Vypiš číslo větného celku, který odpovídá vzorci: V1 a V2. (10) I) Kterým spojovacím výrazem by bylo možné spojit věty č. 11 a č. 12? (protože) J) Vyber z nabídky jiný vhodný název pro výchozí text (C): A) Náš les B) Mé oblíbené zvířátko C) Hádanka D) Z ptačí říše K) Výchozí text je úryvek z (5) 3. pohádky 4. encyklopedie 5. populárně naučné knížky pro děti 6. pověsti L) Vyber z nabízených řad jen tu, která je pravopisně správně: - Na visokém komíně stály dva čápi. - Pravý včelí med se plní do sklenic. - Dívky vyrobyly věnečky z pampelišek. - V sichravém podzimním dnu náš Tomáš nerad vstává.
Poznámky k úloze	Na jedné výchozí ukázce se ověřuje většina elektronicky testovatelných očekávaných výstupů.

Český jazyk a literatura

2. stupeň

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji ➤
Indikátor	➤ ČJL-9-1-01.1 Žák po přečtení textu dokáže vybrat z nabízených možností, co je názorem pisatele textu ➤
Příkladové úlohy	„Školáci mají tisíce informací z internetu, knížek jsou plné regály, ale co číst? Mám možná mylnou a bláhovou představu, nestydím se za ni – přečte-li někdo zkrácenou verzi, bude mít třeba chuť přečíst neupravenou verzi...Žijeme rychle, ne nebezpečně, pohodlně; knížku nic nenahradí, kdo nečte, okrádá se o možnost pěstovat fantazii a bez fantazie nastupuje nuda, otupělost a hlupství.“ <i>(názor V. Duška z článku Mušketýři či Bídníci na pár stránkách, deník Metro)</i> Které z následujících tvrzení je nejbližší názoru autora? A) Školákům chybějí informace z internetu. B) Kdo nečte, nepěstuje fantazii. C) Číst je nuda. D) Školáci by neměli číst zkrácené verze knížek.
Poznámky k úloze	➤ Řešení: B ➤ ➤ Žák analyzuje předložený text. Úloha ověřuje v jednom indikátoru, zda žák je schopen odlišit ve čteném textu názor autora od zavádějících možností. ➤ (Poznámka pro zadavatele – je potřeba respektovat věkové zvláštnosti) Pokud by žák pracoval bez výběru možností, kriticky s textem a své soudy by konfrontoval s dalšími zdroji, úloha se stává elektronicky netestovatelnou.(viz připomínky z diskuse na portálu RVP)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ➤
Indikátor	➤ ČJL-9-1-03.1 Žák rozpozná, zda autor textu je / není nestranným pozorovatelem ➤ ČJL-9-1-03.2 Žák text analyzuje a vyvodí závěr vyplývající z textu ➤ ČJL-9-1-03.3 Žák rozpozná v textu alespoň jeden manipulativní prvek ➤ ČJL-9-1-03.4 Žák zaujme kritický postoj k důvodům, které vedly k manipulaci ➤ ČJL-9-1-03.5 Žák vybere dle svého postoje nejpravděpodobnější variantu ➤
Příkladové úlohy	Přijmeme aktivní, komunikativní zaměstnance do mladého kolektivu. Pevná pracovní doba od 9–15:00h. nebo od 13–21:00h, 20 000Kč + provize. <i>(deník Metro)</i> Která informace byla zájemcům o zaměstnání záměrně <u>skryta</u>? A) Zaměstnanec bude mít pevnou pracovní dobu. B) Zaměstnanec bude dostávat k platu provize. C) Zaměstnavatel požaduje pouze mladé lidi. D) Zaměstnanec by měl umět komunikovat s lidmi. Která z následujících možností nejspíše vedla zaměstnavatele ke skrývání této informace? A) Zaměstnavatel nechtěl otevřeně uvést tuto informaci v inzerátu. B) Zaměstnavatel tuto informaci skryl nevědomky. C) Zaměstnavatel použil formulaci, která se běžně používá v inzerátech. D) Zaměstnavatel chtěl ušetřit peníze za inzerát.
Poznámky k úloze	Řešení: (C), (A) Úloha ověřuje v pěti indikátorech, zda žák je schopen rozpoznat manipulativní komunikaci a zaujmout k ní stanovisko.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ➤
Indikátor	➤ ČJL-9-1-03.1 Žák rozpozná, zda autor textu je / není nestranným pozorovatelem ➤ ČJL-9-1-03.2 Žák text analyzuje a vyvodí závěr vyplývající z textu ➤ ČJL-9-1-03.3 Žák rozpozná v textu alespoň jeden manipulativní prvek ➤
Příkladové úlohy	Park zůstane parkem Pondělní jednání občanského sdružení Ochrana památek přineslo novou naději všem občanům Dolních Břežan. Bylo věnováno palčivému problému modernizace městského parku. Vedení města navrhlo totiž řešení skupiny architektů kolem Jana Nováka. Studii, která likviduje charakteristický romantický ráz parku a počítá s jeho otevřením pro bruslaře a cyklisty, členové sdružení v diskusi odsoudili. Svůj postoj vyjádřili také podepsáním dopisu radě města. 1. Kdo je pravděpodobně autorem textu? A) Žák místní základní školy B) Starosta Dolních Břežan C) Člen sdružení Ochrana památek D) Turista projíždějící městem 2. Co bylo obsahem dopisu radě města? A) Žádost o rozšíření parku B) Nesouhlas se zřízením stezky pro in-line bruslaře v parku C) Obvinění architektů z podplácení vedení města D) Výzva k vysazení nových dřevin v parku 3. Jaké manipulace se autor textu dopouští? A) Tvrdí, že žádný z obyvatel města nechce, aby do parku mohli cyklisté a bruslaři. B) Obviňuje vedení města, že se s občany o modernizaci parku nebaví. C) Připomíná občanům, že starosta neplní svůj předvolební slib a nedbá o rozvoj cyklostezek. D) Upozorňuje na špatnou péči města o stromy v parku.
Poznámky k úloze	Řešení: 1. C, 2. B, 3. A Indikátory jsou zaměřené na čtenářskou gramotnost.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ➤ ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
Indikátor	➤ ČJL-9-1-04.1 Žák najde slovo nevhodně užitě v dané komunikační situaci a z nabízených možností vybere to správné ➤ ČJL-9-1-04.2 Žák posoudí vhodnost / nevhodnost užití textu v dané komunikační situaci ➤ ČJL-9-1-05.1 Žák vybere z nabízených možností text ve spisovném jazyce ➤
Příkladové úlohy	Po obědě přišla první túra, která našim nohám dala co proto. Již před túrou se začaly na některých spolužácích projevovat jisté zdravotní výmoly, které byly oceněny žertíky místní obsluhy hotelu: „No jo, Pražáci, ty na tohle klima nejsou zvyklí!“ (ze školního časopisu Prima želva ZŠ Bítovská) Která z následujících úprav výchozího textu odstraňuje nevhodné užití slova? A) místo <i>Pražáci</i> má být <i>Pražané</i> B) místo <i>výmoly</i> má být <i>problémy</i> C) místo <i>projevovat</i> má být <i>ukazovat</i> D) místo <i>túra</i> má být <i>kúra</i> Která z následujících možností je spisovnou variantou přímé řeči v textu: A) „No jo, Pražáci, ty na tohle klima nejsou zvyklí!“ B) „Ano, Pražáci, ty na tohle podnebí nejsou zvyklí!“ C) „Ano, Pražáci, ti na toto klima nejsou zvyklí!“ D) „No jo, obyvatelé Prahy, ty na tohle klima nejsou zvyklí!“
Poznámky k úloze	Řešení: (B), (C) K úkolu na odlišení spisovného a nespisovného projevu by bylo potřeba vypnout automatické opravy, které chyby podtrhávají.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
Indikátor	➤ ČJL-9-1-05.2 Žák v krátké ukázce najde nespisovné výrazy a nahradí je výrazy spisovnými ➤ ČJL-9-1-05.3 Žák k vybraným výrazům najde vhodná synonyma ➤ ČJL-9-1-05.4 Žák rozhodne o vhodnosti / nevhodnosti použití nespisovného výrazu v textu ➤
Příkladové úlohy	Kolem druhé hodiny poblíž železniční stanice v Chrástu přešel vlak neznámého <u>muže</u> ležícího na kolejích. Mašinfíra už nemohl reagovat a několikátunový <u>kolos</u> tělo rozdrtil. (www.novinky.cz 20. 5. 2004) 1. Nahrad'te nespisovný výraz ve výchozím textu výrazem spisovným: 2. Podtržená slova nahrad'te synonymem. Muž Kolos 3. Posuďte vhodnost nespisovného výrazu: A) Výraz je vhodný B) Výraz není vhodný
Poznámky k úloze	Řešení: 1. mašinfíra – strojvedoucí, 2. Muž – chlap, člověk, pán Kolos – obr, gigant 3. výraz mašinfíra je v textu nevhodný

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát ➤
Indikátor	➤ ČJL-9-1-08.1 Žák vyhledá v textu klíčová slova / termíny spojené s danou tematikou ➤ ČJL-9-1-08.2 Žák posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplyvá z textu ➤ ČJL-9-1-08.3 Žák vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku ➤
Příkladové úlohy	Co vlastně pijí ryby? Tekutiny potřebují pouze ryby žijící ve slané vodě. Proč? Příčinou je tzv. osmotický zákon. Princip je následující: Tělesné tekutiny ryb žijících ve slané vodě obsahují mnohem méně soli než mořská voda, která je obklopuje. Z tohoto důvodu je kůži těchto ryb neustále vylučováno určité množství tekutiny. Toto množství musí ryby pitím neustále doplňovat. <i>Podle časopisu Claudia č. 28 z 11. 7. 2006</i> 1. Která z následujících možností obsahuje dva víceslovné názvy z výchozího textu? (A) tekutiny, slaná voda (B) tělesné tekutiny, kůže ryb (C) hardware, software (D) osmotický zákon, tělesné tekutiny 2. Která z následujících vět nejvíce vystihuje hlavní myšlenku výchozího textu? (A) Ryby vůbec nemusí pít. (B) Všechny ryby si doplňují množství soli v těle. (C) Pít potřebují pouze ryby žijící ve slané vodě. (D) Na otázku v názvu textu se nedá odpovědět.
Poznámky k úloze	Řešení: 1. D, 2. C

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ➤
Indikátor	➤ ČJL-9-1-09.1 Žák uspořádá úryvky tak, aby sestavený text dával smysl a aby byla dodržena textová návaznost ➤ ČJL-9-1-09.2 Žák seřadí slovní výpovědi od nejvhodnější po nejméně vhodnou (hodnocení od nejlepšího po nejhorší) ➤
Příkladové úlohy	1. Děj vypravování nezachovává časovou posloupnost. Očísluj věty tak, jak se příběh odehrál: ----- Loni jsem dostala k Vánocům lyže. ----- Tatínek proto s námi jel na týden do Krkonoš. ----- Můj bratr Pavel už uměl lyžovat, ale já se teprve začínala učit. ----- Pak následovala během týdne celé řada dalších pádů. ----- Chtěla jsem se zachránit a honem jsem se chytila tatínka kolem krku. ----- Měla jsem z dárku velikou radost. ----- Ubytovali jsme se a hned vyrazili na stráň. ----- Sotva mi tatínek poprvé připevnil lyže na boty, začaly se mi rozjíždět nohy. ----- Oba dva jsme ztratili rovnováhu a svalili se do sněhu. ----- Když jsme v neděli odjízďeli domů, měla jsem skvělý pocit, že už umím celkem dobře lyžovat. 2. Seřaď číslíci (1–5) hodnocení od nejlepšího po nejhorší: dobrý horší nejhorší ne zcela dobrý výborný
Poznámky k úloze	Řešení: úloha č. 1 (1, 4, 3, 9, 7, 2, 5, 6, 8, 10) úloha č. 2 (2, 4, 5, 3, 1) K úkolu doporučujeme použít poznámkový papír. Převzato z ČJ pro 6. r., Fraus

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů ➤
Indikátor	➤ ČJL-9-1-10.1 Žák najde chybnou formulaci (stylistickou chybu) a z nabízených opravných možností vybere tu správnou. ➤ ČJL-9-1-10.2 Žák najde záměrně uvedenou pravopisnou chybu v textu a vybere formulaci bez chyb ➤
Příkladové úlohy	Zeměpis mě bavil už od Základní školy. Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora a tam jsem se rozhodla, že z něj budu maturovat a pokračovat v jeho studiu na vysoké škole. 1. Která úprava souvětí nejlépe odstraňuje nedostatek v jeho výstavbě? A) Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora, a proto jsem se rozhodla, že z něj budu maturovat a pokračovat v jeho studiu na vysoké škole. B) Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora a tam jsem se rozhodla z něj maturovat a pokračovat v jeho studiu na vysoké škole. C) Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora, a proto jsem se rozhodla, že ze zeměpisu budu nejen maturovat, ale dokonce budu pokračovat v jeho studiu na vysoké škole. D) Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora a zde jsem se rozhodla z něj maturovat a dále pokračovat v jeho studiu na vysoké škole. V úvodním textu je záměrná pravopisná chyba. 2. Která z následujících možností je napsána bez pravopisné chyby? A) Zeměpis mě bavil už od základní školy. Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora. B) Zeměpis mě bavil už od Základní školy. Na gimnáziu jsme měli skvělého pana profesora. C) Zeměpis mě bavil už od Základní školy. Na gymnáziu jsme měly skvělého pana profesora. D) Zeměpis mě bavyl už od základní školy. Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora.

Poznámky k úloze

Řešení: 1. (C), 2. (A)

K úkolu na ověření poznatků z gramatiky by bylo potřeba vypnout automatické opravy, které chyby podtrhávají.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů
Indikátor	➤ ČJL-9-1-10.3 Žák analyzuje předložený text a zařadí ho k danému funkčnímu stylu ➤ ČJL-9-1-10.4 Žák dovede své znalosti o funkčních stylech tvůrčím způsobem použít.
Příkladové úlohy	Doplňte následující texty tak, abyste vždy dodrželi daný slohový útvar: Vážený pane řediteli, omluvte prosím mou dceru... Jenže to jsme se přepočítali. Alice naším nápadem nebyla vůbec nadšená. Ba právě naopak. A tak ... O víkendu se v Dolní Lhotě konal již šestý ročník populární soutěže.....
Poznámky k úloze	Úloha ověřuje, zda žák je schopen rozpoznat jednotlivé funkční styly a na malé ploše použít své znalosti o jejich charakteristických prvcích v jednotlivých slohových útvarech.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Ortoepie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
Indikátor	➤ ČJL-9-2-02.1 Žák umí vybrat správnou výslovnost z uvedené nabídky ➤
Příkladové úlohy	Označte spisovnou výslovnost (zapsanou v hranatých závorkách) uvedené věty. Díval se oknem na nejjasnější hvězdu na noční obloze. a) [d'íval se voknem na nejjasnější hvjezdu na noční vobloze] b) [d'íval se oknem na nejasnější hvjezdu na noční obloze] c) [d'íval se oknem na nejjasnější hvjezdu na noční obloze]
Poznámky k úloze	Řešení: c)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura						
Ročník	9.						
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)						
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.						
Indikátor	➤ ČJL-9-2-02.1 Žák umí rozlišit způsoby tvoření slov ➤						
Příkladové úlohy	Doplňte správně do tabulky, jak byla utvořena tato slova. Zeměpis, JAWA, Sazka, ČR, papírenský, lesník, pradědeček, horolezec <table border="1"> <tr> <td>odvozováním</td><td></td></tr> <tr> <td>skládáním</td><td></td></tr> <tr> <td>zkracováním</td><td></td></tr> </table>	odvozováním		skládáním		zkracováním	
odvozováním							
skládáním							
zkracováním							
Poznámky k úloze	Řešení <table border="1"> <tr> <td>odvozováním</td><td>Papírenský, lesník, pradědeček</td></tr> <tr> <td>skládáním</td><td>Zeměpis, horolezec</td></tr> <tr> <td>zkracováním</td><td>JAWA, Sazka, ČR</td></tr> </table> U zkratkových slov je třeba dbát na rozšířenost slova v běžné SZ (např. Čedok).	odvozováním	Papírenský, lesník, pradědeček	skládáním	Zeměpis, horolezec	zkracováním	JAWA, Sazka, ČR
odvozováním	Papírenský, lesník, pradědeček						
skládáním	Zeměpis, horolezec						
zkracováním	JAWA, Sazka, ČR						

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.
Indikátor	➤ ČJL-9-2-02.2 Žák k danému slovesu doplní slovesa odvozená ➤
Příkladové úlohy	➤ Dopln vhodnou předponu ke slovesům. 1. Sed', tebe jsem –volal. 2. Petra dnes učitel –volal z matiky. 3. Svědek původní výpověď –volal. 4. Svým přáním jsem –volal déšť.
Poznámky k úloze	Řešení: 1. Sed', tebe jsem ne volal. 2. Petra dnes učitel vy/od volal z matiky. 3. Svědek původní výpověď od volal. 4. Svým přáním jsem při volal déšť. Indikátor ČJL-9-2-02.2 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.
Indikátor	➤ ČJL-9-2-02.3 Žák napíše, jak se nazývá krajina ➤
Příkladové úlohy	Doplň správně podle vzoru: Krajina v okolí města Mostu se nazývá Mostecko. Krajina v okolí města Liberec se nazývá Krajina v okolí řeky Sázavy se nazývá Krajina pod horou Ještěd se nazývá
Poznámky k úloze	Řešení: Liberecko, Posázaví, Podještědí Úloha patří k obtížným. Indikátor ČJL-9-2-02.3 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.
Indikátor	➤ ČJL-9-2-02.4 Žák rozliší i vytváří slova složená ➤
Příkladové úlohy	1. V textu podtrhni slova složená. V dějepise jsme se dozvěděli, že rodokmeny některých panovnických rodů mohou být sáhodlouhé. 2. Vyjádři slovem složeným: Název místa, kde se vyrábí pivo. Název vyučovacího předmětu, který se zabývá státy i světadíly. Název činnosti, při níž se chytají ryby.
Poznámky k úloze	Řešení 1. Dějepis, rodokmeny, sáhodlouhé. 2. Pivovar, zeměpis, rybolov. Indikátor ČJL-9-2-02.4 lze testovat i otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.
Indikátor	➤ ČJL-9-2-02.5 Žák nahradí vyznačená slova přejatá českými ekvivalenty
Příkladové úlohy	Nahrad' vyznačená slova slovy českými se shodným významem. Součást českého jazyka tvoří gramatika. Ve volném čase hraji fotbal. Mám čas maximálně dvě hodiny. Půjdeme do centra města.
Poznámky k úloze	Řešení: Mluvnice, kopanou, nejvýše, středu. Úloha patří k obtížným pro vysoký nárok na bohatost SZ. Indikátor ČJL-9-2-02.5 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování
Indikátor	➤ ČJL-9-2-02.6 Žák vybere z nabídky slovo přeneseného pojmenování
Příkladové úlohy	Která z následujících vět obsahuje základní význam slova oko? a) Milena objevila oko na punčoše. b) Bratr rád jí koprovou omáčku s volským okem. c) Na polévce se objevila mastná oka. d) Oko je orgánem zraku..
Poznámky k úloze	Řešení: d)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.
Indikátor	➤ ČJL-9-2-02.7 Žák prokáže znalost významu přeneseného pojmenování
Příkladové úlohy	Která z následujících možností představuje přenesené pojmenování ke slovu oheň ? a) divoký bažant b) červený kohout c) kropenatá slepička d) rudý mák
Poznámky k úloze	Řešení: b)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování
Indikátor	➤ ČJL-9-2-02.8 Žák ovládá zásady tvoření slov ➤
Příkladové úlohy	Ve kterém bodě je správně proveden slootovorný rozbor slova „ <i>odborník</i> “? a) odbor – kořen, - ník – přípona b) od – předpona, -bor- kořen, - ník – přípona c) odbor – kmen, - ník – přípona d) od – předpona, - bor- kmen, -ník - přípona
Poznámky k úloze	Řešení: b)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
Indikátor	➤ ČJL-9-2-03.1 Žák se orientuje v odborném textu ➤
Příkladové úlohy	Předložky s a z Předložky s a z se v písmu rozlišují podle toho, s kterým pádem se ve větě pojí, a to bez zřetele k výslovnosti. 1. Se 7. pádem Se 7. pádem se pojí předložka s (se). Např. <i>s bratrem, s přítelem, s matkou, s prací, se psem, s nimi.....</i> 2. S 2. pádem S 2. pádem se pojí předložka z (ze). <i>Té je možno využít ve spojení s 2. pádem vždy. Např. (jíst) z talíře, (vyjít) z domu, (vstát) ze židle, z postele, (sebrat) z podlahy...</i> Pozn. Jen v případě, kdy píšící považuje za potřebné naznačit předložkou východisko pohybu z povrchu pryč, popř. po povrchu dolů, může zvolit přeložku s, např. <i>(vzít) se stolu, se skříně.</i> (Pravidla českého pravopisu) 1. Doplňte správně předložky s (se), z (ze) Spadnout stromu, rozejít se ... přítelem, vrátit se ...hor, radovat se nimi. 2. Určete, zda je následující zápis předložek bezchybný. Večeřel jsem se sestrou v restauraci. Při odchodu nejprve smetla smítko se své sukně a potom se se mnou rozloučila. ano/ne

Poznámky k úloze	Řešení: 1. ze (stromu), s (přítelem), z (hor), s (nimi) 2. ano Úloha prověřuje, zda žák dokáže poznatky z odborného textu aplikovat v praxi.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Morfologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
Indikátor	➤ ČJL-9-2-04.1 Žák vybere z řady slov to, které je/není požadovaným slovním druhem ➤
Příkladové úlohy	Obsahuje uvedené souvětí všechny slovní druhy? Ano mám rád, když se u mé nohy ozve to milouneké mňau. a) ano b) chybí částice c) chybí číslovka
Poznámky k úloze	Řešení: c)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Morfologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
Indikátor	➤ ČJL-9-2-04.2 Žák určí slovní druh u slov odvozených z jednoho slovotvorného základu ➤
Příkladové úlohy	Která z řad slov odpovídá přesně uvedenému pořadí slovních druhů? Sloveso, příslovce, podstatné jméno, přídavné jméno d) lesník, zalesnit, lesnictví, nezalesněný e) strašit, strašně, strašidlo, strašící f) zavodnit, vodní, podvodník, vodnický
Poznámky k úloze	Řešení: b)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Morfologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
Indikátor	➤ ČJL-9-2-04.3 Žák doplní v textu slova v náležitých tvarech množného čísla (slova jsou uvedena v č. j. v 1. p.)
Příkladové úlohy	Slova uvedená v závorce správně doplňte do věty: Dědeček postavil celou chatu (vlastní ruka). Týká se to pouze mne a mých (dvě kamarádka). Pánev se (tři vejce) stála na kraji stolu.
Poznámky k úloze	Řešení: Dědeček postavil celou chatu <u>vlastníma rukama</u>. Týká se to pouze mne a mých <u>dvou kamarádek</u>. Pánev se <u>třemi vejci</u> stála na kraji stolu. Indikátor ČJL-9-2-04.3 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Morfologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
Indikátor	➤ ČJL-9-2-04.4 Žák určí slovní druh u vyznačených slov v textu (dané slovo ve větě může mít platnost různých slovních druhů) ➤
Příkladové úlohy	1. Vyberte z nabídky správné pořadí slovních druhů slov označených v textu. Ona <i>má</i> pravdu. Je to od vás <i>překvapení</i>. Je to <i>má</i> nejmilejší kniha. <i>Překvapení</i> lidé začali tleskat. a) Zájmeno, podstatné jméno, sloveso, podstatné jméno b) Sloveso, podstatné jméno, sloveso, přídavné jméno c) Podstatné jméno, sloveso, podstatné jméno, zájmeno d) Sloveso, podstatné jméno, zájmeno, přídavné jméno 2. Ve které větě/větech je slovo <i>kolem</i> neohebným slovním druhem? a) Chlubil se novým <i>kolem</i>. b) Projel <i>kolem</i> mne. c) Všude <i>kolem</i> se černal hustý les. 3. Která řada slov obsahuje pouze slova ohebná? a) Věšet, věrně, stojan, haf. b) Peče, maže, dobře, špatně. c) Tento, oheň, hoch, lhát. d) Zdalipak, klid, bouře, svůj.
Poznámky k úloze	Řešení 1. d) 2. b), c) 3. c)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí.
Indikátor	➤ ČJL-9-2-06.1 Žák určí ve větách vyznačená slova jako větné členy. ➤
Příkladové úlohy	Určete větné členy, nezapomeňte na druh příslovečného určení a typ přívlastku: A) V závěru prochází stezka Milíčovským lesem. B) V závěru prochází stezka Milíčovským lesem . C) Závody v plavání se konají v sobotu. D) V Liberci uspořádali pro děti základních škol závody v lehké atletice.
Poznámky k úloze	Řešení: A) Pks B) PU místa C) Po D) Pt Indikátor ČJL-9-2-06.1 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí.
Indikátor	➤ ČJL-9-2-06.2 Žák rozšíří daný větný člen na několikanásobný, správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku. ➤
Příkladové úlohy	1. Doplňte do vět výrazy v daném významovém poměru. Užijte vhodné spojovací prostředky. a) Dnes navštívím bratra.....(sestra, otec - slučovací) b) Zápas nevyhrála Slavie.....(Sparta – odporovací) c) Zlobí se na tebe nejen bratr..... (kamarád – stupňovací) 2. Rozhodněte, kde doplníte čárku: a) Zmrzlina byla výborná avšak předražená. b) Naše družstvo se rozhodne buď pro bílé nebo pro modré dresy. c) Rozkvetly žluté bílé i červené tulipány. d) Je již teplé a proto příjemné jaro.
Poznámky k úloze	Řešení: 1. Doplňte vhodné spojovací prostředky: a) Dnes navštívím bratra, sestru a otce. b) Zápas nevyhrála Slavie, ale Sparta. c) Zlobí se na tebe nejen bratr, ba dokonce i kamarád. 2. Rozhodněte, kde doplníte čárku: a) Zmrzlina byla výborná, avšak předražená. b) Naše družstvo se rozhodne buď pro bílé, nebo pro modré dresy. c) Rozkvetly žluté, bílé i červené tulipány. d) Je již teplé, a proto příjemné jaro. Indikátor ČJL-9-2-06.2 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí
Indikátor	➤ ČJL-9-2-06.3 Žák doplní sloveso podle naznačených vztahů a určí doplněný větný člen.(podmět, přísudek, předmět, přívlastek, příslovečné určení místa, času, způsobu) ➤
Příkladové úlohy	Doplňte věty podle nápovědy a napište, jaké větné členy jste doplnili. Tuto neděli upeču dort. (jaký dort?) Tuto neděli upeču dort..... . (dort pro koho?) Tuto neděli upeču dort. (jak upeču?)
Poznámky k úloze	Řešení Tuto neděli upeču výborný dort. přívlastek shodný Tuto neděli upeču dort mamince. předmět Tuto neděli určitě upeču dort. příslovečné určení způsobu Indikátor ČJL-9-2-06.3 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí.
Indikátor	➤ ČJL-9-2-06.4 Žák vyjádří obsah dvojčlenných vět větným ekvivalentem. ➤
Příkladové úlohy	Užijte vhodně větný ekvivalent při: A) Vyslovení nesouhlasu. B) Přivolání kočky. C) Upozornění na nebezpečí. D) Vyjádření obsahu věty: Počkejte na mě!
Poznámky k úloze	Řešení A) Ne. B) Čiči. C) Pozor! D) Počkat na mě! Počkat! Indikátor ČJL-9-2-06.4 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí
Indikátor	➤ ČJL-9-2-06.5 Žák užije uvedené sloveso ve větách, které vypovídají něco o povětrnostních podmínkách jako větu jednočlennou a jako větu dvojčlennou (maximum) ➤
Příkladové úlohy	Vyjádřete obsah věty vhodnou větou jednočlennou. Venku tiše padá sníh. Vyjádřete obsah věty vhodnou větou dvojčlennou. V prosinci se brzy stmívá.
Poznámky k úloze	Řešení Venku tiše sněží. V prosinci je brzy tma. Indikátor ČJL-9-2-06.5 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí.
Indikátor	➤ ČJL-9-2-06.6 Žák vybere z nabízených možností grafickou stavbu souvětí a přiřadí ji k danému souvětí (lze i obráceně – přiřadí ke grafu jedno z nabízených souvětí) ➤
Příkladové úlohy	Vyberte pro následující souvětí jeho grafickou stavbu z nabízených možností: 1. Náš Petr, který právě přijel z hor, musí jít zítra k zubaři. a) 1VH, 2VV, 3VH b) 1VH, 2VH, 3VH c) 1VHa, 2VV, 1VHb 2. Buď se ke všemu přiznáš, nebo všem řeknu, jak ses zachoval! a) 1VV, 2VH, 3VV b) 1VH, 2VH, 3VV c) 1VH, 2VV, 3VH
Poznámky k úloze	Řešení 1. c) 2. b)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Gramatika)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí
Indikátor	➤ ČJL-9-2-07.1 Žák vybere z nabízených vět tu, ve které je /není pravopisná chyba ➤
Příkladové úlohy	Opravte všechny pravopisné chyby v níže uvedených větách: Na stěně vysí vyřezávané hodiny s pozlacenými ručičkami, které jsem zdědil po dědečkovy, a které odbýjejí čas zcela přesně. Pověš mi, jak myslíš, že ti to bude trvat. O velikonocích bychom rádi opět lyžovali v alpských zimních střediskách. Obilí se sváží do sýpek, kde čeká na další zpracování. Byli bychom rádi, kdybyste nám včas ohlásily, kdy přijedete. S tímto úkolem mě musíš pomoci. Mám nové auto které jsem si přála. Náš soused rád rozdmíchává rozmišky. Zbyňkovi se nejvíce líbyli Čapkovi moderní pohádky.
Poznámky k úloze	Řešení: Na stěně visí vyřezávané hodiny s pozlacenými ručičkami, které jsem zdědil po dědečkovi a které odbíjejí čas zcela přesně. Pověz mi, jak myslíš, že ti to bude trvat. O Velikonocích bychom rádi opět lyžovali v alpských zimních střediskách. Obilí se sváží do sýpek, kde čeká na další zpracování. Byli bychom rádi, kdybyste nám včas ohlásili, kdy přijedete. S tímto úkolem mně/mi musíš pomoci. Mám nové auto, které jsem si přála. Náš soused rád rozdmýchává rozmišky. Zbyňkovi se nejvíce líbily Čapkovy moderní pohádky. V provedení korektury žák prokáže, jak ovládá pravopis. Uvedené příklady jsou maximum. Doporučujeme, aby se v dané úloze sledoval pouze jeden typ pravopisného jevu.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Obecné poučení o jazyce)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
Indikátor	➤ ČJL-9-2-08.1 Žák v krátké ukázce najde nespisovný výraz a vybere z nabízených možností správné převedení ukázky do jazyka spisovného ➤
Příkladové úlohy	Při každých lyžařských závodech koukaj všechny, aby byli dyž né perní, teda aspoň mezi těma nejlepčíma. (Podle J. Buchara) a) Při každých lyžařských závodech se všichni snaží, každý chce stát na bedně. b) Při každých lyžařských závodech se všichni dívají, aby byli když ne první, tak alespoň druhý. c) Při každých lyžařských závodech se všichni snaží vyhrát, nebo být aspoň mezi nejlepšími.
Poznámky k úloze	Řešení: c)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Obecné poučení o jazyce)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
Indikátor	➤ ČJL-9-2-08.2 Žák přiřadí ke krátkému textu jeden z nabízených pojmů útvaru národního jazyka ➤
Příkladové úlohy	K uvedeným větám přiřaďte z nabídky správné označení útvaru národního jazyka, ve kterém je daný úryvek napsán: 1. Tomáš byl tasenej z dějáku a dostal čtverec. 2. Bojí se vejšek, ale prej to bude dobrý. 3. „Šak víš, že su vychovaná mezi lidima,“ připomínala Bystrouška Zlatohřbítkoví. 4. Davy turistů se vypravily do Kutné Hory. a) Spisovná čeština b) Slang c) Obecná čeština d) Nářečí (dialekt)
Poznámky k úloze	Řešení 1. b) 2. c) 3. d) 4. a) Slang na některých ZŠ neprobírají – muselo by se vynechat. Otázkou je, zda nerozlišovat pouze spisovný/nespisovný jazyk. Otázku lze upravit: a) Spisovná čeština b) Nespisovná čeština Řešení 1. – b) 2. – b) 3. – b) 4. – a)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Obecné poučení o jazyce)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
Indikátor	➤ ČJL-9-2-08.3 Žák vybere z nabízených možností nejvhodnější užití daného textu a přiřadí ho k ukázce ➤
Příkladové úlohy	K uvedeným větám přiřaďte z nabídky vhodné označení tohoto úryvku: 1. Já dneska oki a ty?? 2. Seznam zájemců o prezidentský post se rozrůstá. 3. Na některý zamerzlý louži sme vodmetli sních a už tu byla klouzačka a už sme jezdili sem tam. 4. Zájmena lze rozdělit podle trojího typu skloňování. a) Veřejnoprávní rozhlasové/televizní zpravodajství b) SMS zpráva pro kamaráda c) Odborný učební text d) Využití podkrkonošského nářečí ve vypravování 1. 2..... 3..... 4.....
Poznámky k úloze	Řešení 1. – b) 2. – a) 3. – d) 4. – c)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ➤ ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
Indikátor	➤ ČJL-9-3-06.1 Žák určí k jakému literárnímu druhu / žánru patří výchozí text. ➤ ČJL-9-3-01.1 Žák odliší řeč vypravěče a řeč postav ➤ ČJL-9-3-01.4 Žák vybere z nabídky A-D hlavní myšlenku předloženého úryvku ➤
Příkladové úlohy	Pátek, 2. ledna SVÁTEK VE SKOTSKU, ÚPLNĚK Dneska mi bylo mizerně. Může za to matka, protože si ve dvě v noci zpívala na schodech. To už je můj osud, že mám takovou matku. Je tu jistá naděje, že se z mých rodičů stanou alkoholici, a tak bych se příští rok mohl dostat do dětského domova. Pes už se otci pomstil. Vyskočil, shodil mu model lodi a potom utekl do zahrady. Otec bez přestání a pořád dokolečka opakoval: „Tříměsíční práce je v tahu.“ Uher na bradě se zvětšuje. Může za to matka, protože neví nic o vitamínech. (Vzhledem k povaze úlohy není určen zdroj) 1. Vyber z následující nabídky, o který literární útvar se jedná: A) bajka B) tragédie C) deník D) balada 2. Kdo je vypravěčem (vyber správnou odpověď): A) Dívka, která má ráda svého psa. B) Maminka, kterou trápí nezvedený syn. C) Pes v rodině alkoholiků. D) Chlapec v pubertě. 3. Která z následujících možností vyjadřuje hlavní myšlenku úryvku: A) Tatínek je nešťastný, že se mu rozbila loď. B) Maminka si ráda ve dne zpívá. C) Chlapec je výrazně kritický k oběma svým rodičům. D) Pes si rád hraje.

Poznámky k úloze

Řešení: 1. C, 2. D, 3. C

Úloha ověřuje ve třech indikátorech, zda je žák schopen porozumět vybraného úryvku z uměleckého textu, pochopit jeho strukturu a odhadnout hlavní myšlenku.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
Indikátor	➤ ČJL-9-3-01.1 Žák odliší řeč vypravěče a řeč postav ➤ ČJL-9-3-01.2 Žák správně určí básnické prostředky ozvlášťující literární dílo (jednoduché příklady personifikace, metafor, metonymie) ➤ ČJL-9-3-01.3 Žák doplní do básně slovo ve správném rýmu podle rytmu a smyslu textu ➤ ČJL-9-3-01.4 Žák vybere z nabídky A-D hlavní myšlenku předloženého úryvku ➤
Příkladové úlohy	Návrh možných příkladových úloh: Pro indikátor 9-3-01.1 – úryvek ze známé prózy, kde je jasně patrná řeč autorská a řeč postav Pro indikátor 9-3-01.2 – úryvek (nebo krátká báseň), kde se objeví jeden z navrhovaných jevů (nejlépe personifikace či metafora) Pro indikátor 9-3-01.3 - v téže básni vynechat jeden rým, který žák doplní Pro indikátor 9-3-01.4 – nejlépe čtyři ucelené úryvky, ze kterých žák vybere a vypíše hlavní myšlenky (úryvky nejlépe prozaické či z epické poezie)
Poznámky k úloze	Všechny čtyři indikátory zkoumají, zda žák je schopen pochopit literární text, do jisté míry mu porozumět a zároveň zda je schopen se i v rámci uvedených textů k textům souvisle vyjádřit.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
Indikátor	➤ ČJL-9-3-02.1 Žák vybere z ukázek A–E takovou, která svým obsahem odpovídá názvům uvedených knih. Přiřadí k sobě název knihy a k ní příslušející ukázkou ➤ ČJL-9-3-02.2 Seřadí úryvky z literárních děl v pořadí, ve kterém vznikly ➤
Příkladové úlohy	Návrh možných příkladových úloh: Pro indikátor 9-3-02.1 – žák vybírá na jedné straně z pěti názvů knih a na straně druhé z pěti úryvků – přiřazuje názvy knih k jednotlivým úryvkům – je třeba vybrat známé úryvky a také čtené autory – je možné např. i ze zahraničních literatur Pro indikátor 9-3-02.2 – žák vybírá k uvedeným úryvkům obdobně jednotlivá období vzniku – k několika navrženým obdobím (POZOR MĚLA BY BÝT JASNĚ ODLIŠNÁ) – žák přiřazuje texty (DOBŘE BY BYLO ZVOLIT VÝRAZNĚ ODLIŠNÉ TEXTY I PO STRÁNCE JAZYKOVÉ, OBDOBÍ NESPECIFIKOVAT NA LETOPOČTY, ALE SPÍŠE NA EPOCHY)
Poznámky k úloze	Oba indikátory zkoumají, jak se žáci orientují nejen v individuálním stylu autorů, ale jaké mají povědomí o jednotlivých etapách dějin literatury

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
Indikátor	ČJL-9-3-03.1 Žák popíše v dopise ve 150–180 slovech film, který vznikl na základě literárního díla ČJL-9-3-03.2 Žák zformuluje alespoň tři důvody, proč se mu určitá kniha nelíbila ➤ ČJL-9-3-03.3 Žák na základě návštěvy divadelního představení v dopise kamarádovi či kamarádce sdělí dojmy ze zhlédnutého představení ➤
Příkladové úlohy	1) Alternativa č. 1 Písemná slohová práce: a) rozsah 150–180 slov b) téma: Můj dojem z filmu / divadelního představení, které jsem viděl/a Kniha, kterou jsem přečetl/a v poslední době c) útvar: dopis kamarádovi/kamarádce 2) Alternativa č. 2 a) Otázka: Které filmové (divadelní) představení jsi viděl/a v poslední době? b) Uveď alespoň jedno jméno herce, který v tebou uvedeném filmu (div. představení) vystupoval c) Napiš alespoň tři důvody, proč se ti film (divadlo) líbil d) Napiš titul knihy, kterou jsi naposled přečetl/a e) Jak se jmenuje její autor? f) Zformuluj ve třech větách, jaký dojem v tobě kniha zanechala
Poznámky k úloze	Indikátory zkoumají, zda jsou žáci schopni jasně a srozumitelně zachytit dojmy ze zhlédnutých představení či přečtených knih.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
Indikátor	➤ ČJL-9-3-04.1 Žák vytvoří jednodušší literární text odpovídající tematicky i formálně zadání (v nabídce básně, bajka, pohádka) ➤
Příkladové úlohy	Alternativa č. 1 Žák napíše podle zadání (uvést rozsah – min. 80 slov) krátkou básničku, bajku nebo úvod k pohádce Alternativa č. 2 (pouze jedna z nabízených možností) A) Žákovi je předložen text (pohádka, bajka), který není ukončen a žák ho dopíše (opět rozsah min. 50 slov) B) Žákovi je předložena básně (nejlépe psaná volným veršem) a žákův úkol je ji dokončit jednou strofou (min. rozsah 25 slov)
Poznámky k úloze	Indikátor zkoumá, zda jsou žáci schopni alespoň náznaků tvůrčího psaní. Lze testovat jedinečně písemnou prací, u bajky není nutné, aby obsahovala mravní ponaučení.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
Indikátor	➤ ČJL-9-3-05.1 Žák rozhodne o výchozím textu, zda patří k hodnotné, či spíše ke konzumní literatuře
Příkladové úlohy	Alternativa č. 1 Žákovi je předložen jeden text tzv. „brakové - bulvární“ literatury a jeho úkolem je zdůvodnit na vybraných jazykových a stylistických prostředcích, proč se jedná o konzumní literaturu. (Např. text: „Smithi, <i>dostal jsem vás už podruhé</i> a dříve, než jsem si myslel. Uznáváte to?“ „Dávám vám za pravdu, Paruko.“ „To mě těší. Já to ale věděl, že jste soupeř, kterého si musím vážít, a to je taky příčinou, proč jste ještě živý. Měl jsem dosud co dělat ponejvíce se zbabělci a zrádci, víte? Pro ty byla smrt pouhým vykoupením. Sahal jsem k ní rád - a vám, ač nerad, ji také dopřeji. Ale dříve, než vás <i>pošlu z tohoto světa</i>, nedám si ujít příležitost, abych se <i>s vámi nepobavil po svém</i>.“ 2) Alternativa č. 2 Žákovi jsou předloženy dva texty – jeden z tzv. „brakové“ literatury a druhý z literatury klasické a žák by měl dokázat, v čem je zásadní rozdíl (Např. k uvedenému textu jako protiklad tento text: „Prokop: Proč mne potkalo tolik věcí? Dědeček: To se jen zdá. Co člověk potkává, vychází z něho. Prokop: Dědečku, jednal jsem špatně? Dědeček: Špatně, nešpatně. Lidem jsi ublížil.“
Poznámky k úloze	Indikátor zkoumá, zda jsou žáci schopni rozeznat literaturu špatnou od kvalitní. Pracovní skupina důrazně upozorňuje, že tento očekávaný výstup by měl být podroben revizi. Navíc tento typ literatury se neučí na základních školách ani není obsažen v dosud vydaných čítankách.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ➤
Indikátor	➤ ČJL-9-3-06.1 Žák přiřadí k uvedenému literárnímu druhu/žánru ukázky jednotlivých uměleckých textů ➤
Příkladové úlohy	1. Sbohem galánečko Sbohem galánečko já už musím jít Kyselé vínečko podalas mně k pití Sbohem galánečko rozlučme sa v pánu Kyselé vínečko podalas mně v džbánu 2. Kolegiální přisedící Kovaljov se probudil dosti časně a odfrkl si „Brrr“, což dělával vždycky, když se probudil, ač si sám nedovedl vysvětlit, jaký k tomu má důvod. Kovaljov se protáhl a dal si podat malé zrcadlo, které stálo na stole. Chtěl se podívat na uhřík, který se mu včera udělal na nose; ale ke svému nejvyššímu údivu zjistil, že tam, kde obvykle mívá nos, má teď docela hladké místo! Kovaljov se zděsil, poručil, aby mu podali vodu, a protřel si ručníkem oči – ale skutečně, nos byl pryč! Začal se štípat, aby se přesvědčil, jestli nespí, ale vypadalo to, že nespí. Vyskočil tedy z postele, vytřepal na sobě noční oděv, ale nos nikde! Poručil, aby mu okamžitě přinesli šaty, a rozběhl se rovnou k vrchnímu policejnímu komisaři. 3. KRÁL: Tak dost. Podívejte se, já mám zakletou dceru. BYSTROZRÁKÝ: Tohle chcete rýmovat? KRÁL: Co? Rýmovat? A sakra, já zapomněl. VŠEVĚD: Co jsi říkal? KRÁL: Říkal jsem, mám zakletou dceru. VŠEVĚD: No, a dál? KRÁL (<i>tiše k Bystrozrakému</i>): Honem, porad'! BYSTROZRÁKÝ: Dceru, dceru, to je taky slovo! Co s tím? JASOŇ: Já bych věděl... BYSTROZRÁKÝ: Já taky, ale to nemůžeme použít. 4. Nápis na psí hrob

	Za věrné služby pozemskému pánu – a že se, Pane, nadřel dost – do psího ráje otevři mu bránu a podstrč mu tam občas kost. (Vzhledem k povaze úlohy nejsou určeny zdroje) Vyberte z následující nabídky literární druhy/žánry a přiřaďte je k vybraným úryvkům: A) Báseň B) Komédie C) Povídka D) Píseň.....
Poznámky k úloze	Řešení: A) Báseň 4 B) Komédie 3 C) Povídka 2 D) Píseň... 1 Úloha ověřuje, zda je žák schopen v krátkém úryvku z uměleckého textu podle kompozice textu, případně užitých jazykových a stylistických prostředků odhadnout vybraný literární druh/žánr.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
Indikátor	➤ ČJL-9-3-07.1 Žák zařadí vybrané autory do uvedených literárních směrů ➤ ČJL-9-3-07.2 Žák popíše základní znaky literárního směru na vybrané ukázce ➤
Příkladové úlohy	Návrh možných příkladových úloh: 1) Jména tří autorů (typických představitelů lit. směrů – např. Mácha, Jirásek, Dante apod.) přiřadit ke třem literárním směrům 2) Typická ukázka vybraného díla a žák z ní vypíše základní znaky literárního směru (např. Máchům Máj, Nezvalova Abeceda, jedna z Wolkerových balad apod.)
Poznámky k úloze	Indikátory zkoumají, zda žáci ovládají základní literární směry a jejich znaky.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
Indikátor	ČJL-9-3-08.1 Žák převede úryvek literárního díla do podoby divadelního scénáře. ČJL-9-3-08.2 Žák porovná film a jeho literární předlohu a popíše základní shody a rozdíly v obsahu obou uměleckých děl ➤
Příkladové úlohy	Návrh možné příkladové úlohy: 1) Jakýkoliv prozaický úryvek, kde je užita řeč autorská a řeč postavy, žák převede do divadelního (filmového) scénáře Např.: „Tak ještě tu máme tyhle dva pány na holení,“ ukázala Pamela prstem na Ignáce s Oskarem a potom spočinula dvěma významnými, dlouhými pohledy na Hynkovi a na Maxovi, „a po nich přijde to nejzajímavější!“ Bylo zřejmé, že si neomalenost svého výroku — nejen vůči oběma Maxovým kamarádům, ale koneckonců vůči všem, kteří se až dosud představili — vůbec neuvědomuje. „S námi se nezdržujte, slečno průvodkyně,“ řekl hlasitě Ignác, aniž si — jako dosud jediný — stoupl. „My jsme jenom dva úplně bezvýznamní homosexuálové.“ Oskar pozoroval pláž a moře. „My jsme jenom dva řadoví teplajzníci,“ zasmál se Ignác. Max k němu vzhledl s jistou obavou, ale jeho smích mu připadal v pořádku: byl uvolněný a lehkomyšlný. Osvobozující. Ostatní rekreanti se zvýšeným zájmem vzhlíželi k jejich stolu. „Ale jděte,“ řekla Pamela. S nejistým úsměvem se rozhlédla. „Já to říkal,“ řekl Jarda. Nepřátelsky si Ignáce měřil. „No jo. A co je horší: My nejenže nemáme největší životní sen,“ řekl pochmurně Ignác a pohlédl na Irmu s Denisou, „my dokonce nemáme ani koníčky!“ „To zas nelží,“ osmělil se Oskar, „ty přece hrozně rád pozoruješ vosy!“ „V koši,“ řekl Pamele Max. „Abychom byli přesní.“ Jídelnou zavládl všeobecný informační chaos, jehož přímým důsledkem byl rádobydiskrétní šepot. Šarlota s Helgou se zvědavě postavily. „Oni jsou homosexuálové?“ zeptala se Zuzana šepem svého muže. „Ano,“ řekl Hynek. Přál by si, aby se jeho žena tvářila jinak. Pokud možno méně udiveně. Kde žije? Jakub nevěřil svým uším: Takže oni jsou taky homouši — a docela klidně o tom nahlas mluví! Dokonce se ještě smějí! Nechápal, jak to dokážou — a záviděl jim. Nemohl od nich odtrhnout oči. Přemýšlel, jestli by to taky měl říct.“ Po zpracování textu do podoby scénáře žák určí rozdíly mezi zpracovaným scénářem a prozaickým textem

	2) Protože se jedná v tomto případě o notoricky známou scénu z románu Účastníci zájezdu, žák by měl být schopen určit i rozdíl mezi literárním a filmovým zpracováním v širších souvislostech celého díla
Poznámky k úloze	Indikátory zkoumají, zda jsou žáci schopni rozeznat rozdíly v jednotlivých formách uměleckých výpovědí. Doporučujeme vybrat takové texty, kde je užitá řeč autorská a řeč postav a kde je potlačen popis krajiny nebo situace.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích
Indikátor	ČJL-9-3-09.1 Žák vyhledá informace ke splnění určitého úkolu (např. vytvoří seznam děl určitého autora) v různých typech katalogů v knihovně ČJL-9-3-09.2 Žák na základě internetových zdrojů vypracuje určitý úkol (např. základní údaje o životě a tvorbě jednoho z nositelů Nobelovy ceny, ceny Magnesia Litera apod.)
Příkladové úlohy	Návrh možné příkladové úlohy: 1) Žák v předložené encyklopedii (např. Slovník české literatury po r. 1945, Slovník českých spisovatelů apod.) vypíše základní údaje o určitém autorovi a jeho díle 2) Na základě prostudovaného materiálu žák sám vytvoří encyklopedické heslo o některém autorovi (podle vlastního výběru)
Poznámky k úloze	Indikátory zkoumají nejen, jak se žáci jsou schopni orientovat v encyklopedických příručkách, ale zkoumají také, jak jsou schopni porozumět informacím, které jsou v nich obsaženy. Pokud by měla být úloha zadána, je třeba zabezpečit dostatek příruček.

STANDARDY ANGLICKÝ JAZYK

1. stupeň – 2. období (5. ročník)

UČIVO

(slouží ke specifikaci obsahu a rozsahu očekávaných výstupů nebo indikátorů)

Typy textů²

formulář, blahopřání, pozdrav, krátký neformální dopis, email, pozvánka, sms, vzkaz, pohlednice např. z prázdnin, žádost, omluva, popis, návod, nápis, jízdní řád, leták, plakát, pokyn, příkaz, říkanka, básnička a písnička, pohádka, komiks

Tematické okruhy

domov, rodina, škola a vyučovací předměty, volný čas a zájmová činnost, město a venkov, názvy povolání, lidské tělo, čas: hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce, oblékání, nákupy, jídlo a potraviny, příroda, roční období a počasí, tradice a zvyky, svátky, základní důležité zeměpisné údaje, děti a mládež v jiných zemích Evropy

Slovní zásoba ve vztahu k tematickým okruhům

Jazykové prostředky

- základní fonetické znaky, základní pravidla výslovnosti slov, pravopis osvojených slov a tvarů
- množné číslo podstatných jmen, člen určitý, neurčitý, přídavná jména (základní a přivlastňovací), zájmena (osobní, přivlastňovací, tázací, ukazovací), číslovky (základní, řadové), základní předložky místa a času
- slovesa to be, have, can a známá plnovýznamová slovesa v přítomném čase (prostý a průběhový), rozkazovací způsob
- věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě, otázky s „who/what/when/where/how/why“, vazba there is/ there are

RVP ZV, CJ, 1. stupeň

(Č=čtení s porozuměním, PO=poslech s porozuměním, P=psaní, M=mluvení)

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

CJ-5-2-01

Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.

Č CJ-5-2-01.1

V textech vyhledá požadované informace.

Č CJ-5-2-01.2

² Všechny uvedené typy textů jsou přiměřené úrovni A1 a odpovídají věkové kategorii žáků. Jsou zde uvedeny takové typy textů, které se týkají specifických komunikačních situací. Základní typy textů, které jsou obsaženy v indikátorech, např. otázka, odpověď, dialog, zde uvedeny nejsou. S těmito typy textů se operuje ve větné skladbě, proto se mohou také objevit v jazykových prostředcích.

Rozumí krátkým pokynům v textu.

PO CJ-5-2-01.3

Rozumí známým slovům a základním větám, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně.

PO CJ-5-2-01.4

Rozumí základním číselným údajům.

PO CJ-5-2-01.5

Rozumí pokynům učitele.

CJ-5-2-02

Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci.

Č CJ-5-2-02.1 V textech s vizuální oporou porozumí hlavní myšlence.

Č CJ-5-2-02.2 Vyhledá informace k tématu v časopise nebo na webové stránce a tyto informace využije.

PO CJ-5-2-02.3 Rozumí obsahu a smyslu ústních sdělení a otázek, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům, v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně.

CJ-5-2-03 Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu.

Č CJ-5-2-03.1 Srozumitelně vyslovuje čtený text obsahující známou slovní zásobu.

CJ-5-2-04 Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku.

Č CJ-5-2-04.1 V textech vyhledá požadované informace.

Č CJ-5-2-04.2 Vytvoří odpověď na otázku týkající se textu.

CJ-5-2-05 Používá dvojjazyčný slovník.

Č CJ-5-2-05.1 Vyhledá neznámé slovo v anglicko-české i česko-anglické části slovníku.

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

CJ-5-3-01 Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.

P CJ-5-3-01.1 Napíše blahopřání, pohlednici nebo krátký neformální email kamarádovi.

P CJ-5-3-01.2 Sestaví gramaticky a formálně správně odpověď na sdělení.

P CJ-5-3-01.3 Vyplní osobní údaje ve formuláři.

CJ-5-3-02 Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace.

P CJ-5-3-02.1 Písemně převypráví obsah textu s pomocí obrázku nebo osnovy.

P CJ-5-3-02.2 Shrne písemně obsah krátké slyšené konverzace.

M CJ-5-3-02.3

Ústně převypráví obsah textu s pomocí obrázku nebo osnovy.

M CJ-5-3-02.4

Shrne ústně obsah krátké slyšené konverzace.

CJ-5-3-03 Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu.

Č CJ-5-3-03.1 Svými slovy vyjádří smysl textu.

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

CJ-5-4-01 Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci.

M CJ-5-4-01.1 Na základě reálné situace jednoduše reaguje v zadané roli, pozdraví, zeptá se a odpoví na otázky, rozloučí se.

M CJ-5-4-01.2

Mluví o tom, co má a nemá rád, co se mu líbí a nelíbí.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-01 Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.
Indikátor	CJA-5-2-01.1 V jednoduchých textech vyhledá požadované informace.
Ilustrační úloha	<u>Přečti si text a vyřeš následující úkoly.</u> Dear Peter, My Grandpa's house is in the country. I stay there during the school holidays. There aren't many cars, and I ride my bike a lot. I go for long walks with Grandpa's dog. I like Grandpa's country home. During the school term, I live with Mum and Dad in a flat in Liverpool. It's a big city. When I'm there, I go shopping with Mum. I go to the cinema with Dad. There are lots of cars so I don't ride my bike in the city. I play computer games. Please write soon. Love, Amy <u>1. Vyhledej v textu, s kým chodí Amy na procházku.</u> <u>Vyznač vhodný obrázek.</u> A ☐ B ☐ C ☐ <u>2. Označ, čemu se Amy věnuje ve volném čase.</u> A ☐ She goes for long walks with Grandpa's dog. B ☐ She plays the piano. C ☐ She draws pictures. D ☐ She plays computer games. <u>Řešení:</u>

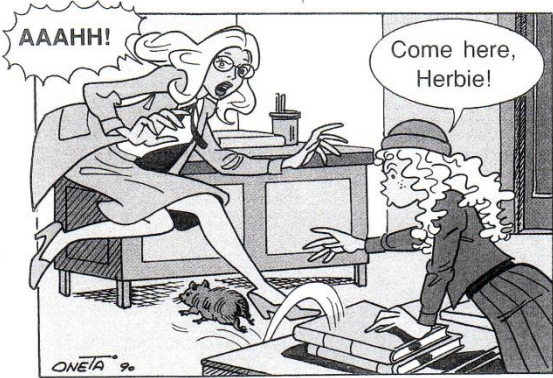
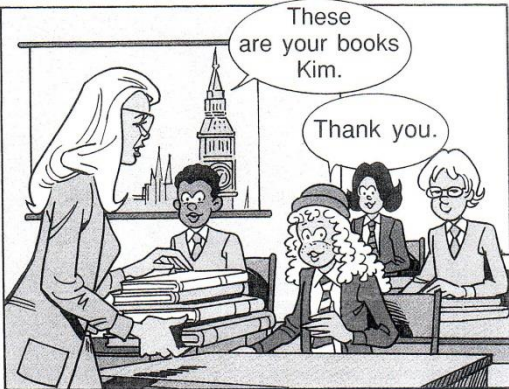
	1C; 2A, D;
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy č.1:</u> žák vyhledá v textu informaci a označí odpověď pomocí obrázku Obrázek A – Amy na procházce sama. Obrázek B – Amy na procházce s dědečkem. Obrázek C – Amy na procházce se psem. (správné řešení) <u>typ úlohy č.2:</u> žák označí dvě správné možnosti z výběru <u>další možné typy úloh:</u> kategorizace, dichotomická úloha Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. <u>zdroje:</u> google cliparts Učebnice Happy Earth 1, Oxford 2009 Správné odpovědi v tabulce označené zeleně.

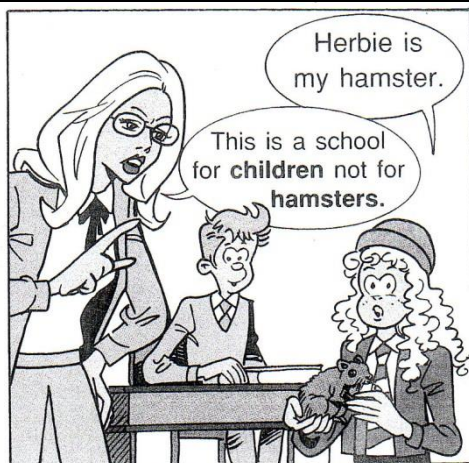
Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-01 Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.
Indikátor	CJA-5-2-01.2 Rozumí krátkým pokynům v učebnici.
Ilustrační úloha	<u>Přečti slovesa a přiřaď k obrázkům.</u> WRITE CUT DRAW READ CLOSE THE BOOK 1. 2. 3. 4. 5. <u>Řešení:</u> 1. Draw 2. Write 3. Read 4. Cut 5. Close the book
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy:</u> žák přiřadí slovní spojení ke správnému obrázku Popis textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. <u>Zdroj obrázků:</u> Google cliparts

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-01 Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.
Indikátor	CJA-5-2-01.3 Rozumí známým slovům a základním větám, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům, v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně.
Ilustrační úloha	<u>Poslouchej. Přiřaď ke každému jeho oblíbenou věc.</u> Tim Mary Jane Peter A B C D <u>Tapescript:</u> 1. <u>Tim</u>: Hi ! I'm Tim. My favourite thing is a guitar. I love music! 2. <u>Teacher</u>: What's your favourite thing, Mary? <u>Mary</u>: I like ice- cream ! Hmm, yummy! 3. <u>Jane</u>: Hello, my name's Jane. I like reading. My favourite thing is a book. 4. <u>Peter</u>: This is my favourite thing. It's a football. Oh, my name's Peter. <u>Řešení:</u> Tim C Mary B Jane D Peter A

Poznámky k úloze	<u>typ úlohy:</u> na základě poslechu audionahrávky žák přiřadí ke jménu správný obrázek popis obrázků: 1 – fotbalový míč, 2 – zmrzlina, 3 – kytara, 4 - kniha <u>další možné typy úloh:</u> dichotomická úloha, doplňování, výběr z odpovědí, otevřené úlohy s jednoduchou odpovědí <u>zdroj obrázků:</u> Google cliparts Nahrávka by měla být zopakována 2x.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk														
Ročník	5.														
	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním														
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-01 Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.														
Indikátor	CJA-5-2-01.4 Rozumí jednoduchým číselným údajům.														
Ilustrační úloha	Poslouvej. Doplň tabulku.														
	<table><tr><td>Name</td><td>Age (How old?)</td><td>Address</td><td>Pets</td></tr><tr><td>Lucy</td><td>9</td><td>52 London Road</td><td>3 dogs</td></tr><tr><td>Emma</td><td></td><td>Park Road</td><td>rabbits and fish</td></tr></table>			Name	Age (How old?)	Address	Pets	Lucy	9	52 London Road	3 dogs	Emma		Park Road	rabbits and fish
	Name	Age (How old?)	Address	Pets											
	Lucy	9	52 London Road	3 dogs											
	Emma		Park Road	rabbits and fish											
	Tapescript:														
	Reporter: Hello, what’s your name?														
	Lucy: Hello, I’m Lucy and this is my friend Emma.														
	Reporter: How old are you, Lucy?														
	Lucy: I’m nine years old.														
Reporter: And where do you live?															
Lucy: I live at number 52, London Road and I have got 3 dogs at home.															
Reporter: Thank you, Lucy. And how old are you, Emma?															
Emma: I’m 10.															
Reporter: Ok, and what’s your address?															
Emma: My address is 25 Park Road.															
Reporter: Have you got any pets, Emma?															
Emma: Yes, I’ve got 4 rabbits and 1 fish.															
....															
Řešení:															
<table><tr><td>Name</td><td>Age (How old?)</td><td>Address</td><td>Pets</td></tr><tr><td>Lucy</td><td>9</td><td>52 London Road</td><td>3 dogs</td></tr><tr><td>Emma</td><td>10</td><td>25 Park Road</td><td>4 rabbits and 1 fish</td></tr></table>			Name	Age (How old?)	Address	Pets	Lucy	9	52 London Road	3 dogs	Emma	10	25 Park Road	4 rabbits and 1 fish	
Name	Age (How old?)	Address	Pets												
Lucy	9	52 London Road	3 dogs												
Emma	10	25 Park Road	4 rabbits and 1 fish												
Poznámky k úloze	typ úlohy: na základě poslechu audionahrávky žák doplní do tabulky požadované údaje další možné typy úloh: výběr z odpovědí, psaní čísel podle nahrávky. Nahrávka by měla být zopakována 2x. Zdroj poslechu: Tracks 4 (Longman)														

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-02 Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci.
Indikátor	CJA-5-2-02.1 V jednoduchých textech s vizuální oporou porozumí hlavní myšlence.
Ilustrační úloha	<u>Přečti si komiks a označ obrázky čísly 1-6 podle smyslu textu.</u> <u>Dva obrázky jsou již očíslované.</u> HERBIE A 1 B 5 C D

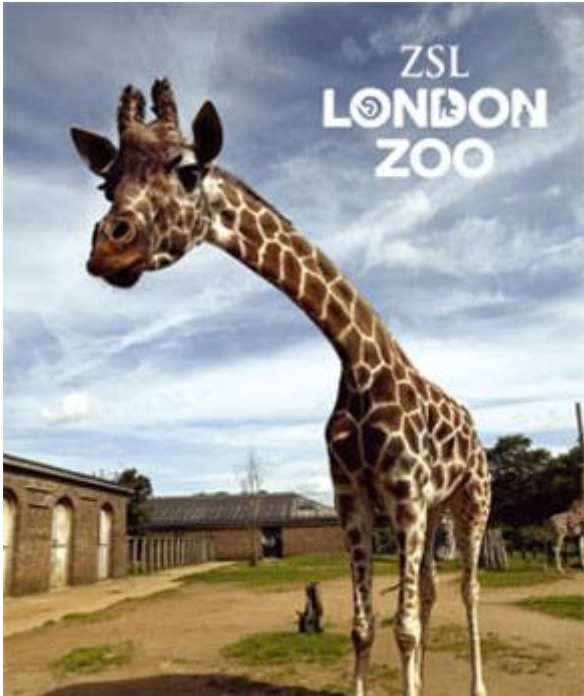

E

F

Poznámky k úloze	<u>Řešení:</u> C2, D4, E6, F3 <u>typ úlohy:</u> žák určí správné pořadí obrázků <u>další možné typy úloh:</u> přiřazování textu a obrázku, přiřazování nadpisu k textu, kategorizace, dichotomická úloha, doplňování chybějících slov nebo vět z nabídky, doplnění informace do tabulky, určení správného pořadí vět Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. Zdroj: Text úlohy převzat z časopisu Ready for English, ELI Italy 1990.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-02 Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci.
Indikátor	CJA-5-2-02.2 Vyhledá informace k jednoduchému tématu v časopise nebo na webové stránce a tyto informace využije.
Ilustrační úloha	<u>Jedeš do Londýna a chceš navštívit zoologickou zahradu. Na adrese http://www.londonpass.com/london-attractions/london-zoo.html jsou užitečné informace. Přečti si je a odpověz na tyto otázky:</u> 1. What is the address of the zoo? (Regent's Park, London NW1) 2. When does the zoo open? (at 10) 3. When is the zoo closed all day? (Christmas Day/ 25th December/ 25/12) 4. How much is the ticket for you? (14.20) Visit ZSL London Zoo for free - saving £18! London Attractions > Places of Interest > London Zoo London Zoo View Map ADDRESS: Regent's Park

	London NW1 Tel: 020 7722 3333 020 7722 3333 Opening Times: Open daily at 10.00hrs. Closing times vary, please visit website or call for details. Closed: Christmas Day. Facilities: Please check with attraction regarding accessibility, mobility and other special issues. London Pass Benefits: Free entry to ZSL London Zoo with a London Pass Normal Ticket Price: Adult: £18.00 Child: £14.20 ZSL London Zoo in Regent's Park is the perfect fun-filled family attraction.
Poznámky k úloze	zdroj textu: http://www.londonpass.com/london-attractions/london-zoo.html (25. 2. 2011) <u>typ úlohy:</u> žák vyhledá informace v autentickém materiálu a odpoví na otázky Řešení je vyznačeno zeleně. Odpověď je považována za správnou i při formální nepřesnosti (např. odpověď “10” na otázku č. 2 nebo odpověď “14,20” na otázku č. 4). Adresa (otázka č. 1) musí být uvedena celá.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-02 Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci.
Indikátor	CJA-5-2-02.3 Rozumí obsahu a smyslu ústních sdělení a otázek, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům, v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně.
Ilustrační úloha	<u>Poslouchej. Přiřaď ke každému jménu správný obrázek.</u> Paul Simon Kate Mandy A B C D <u>Tapescript:</u> - Speaker A: Where are you going, Paul? Speaker B: I'm going to the beach. Where are my sunglasses? It's really hot today! - Speaker C: Hi, I'm Simon and I'm in London today. The weather is not very nice, I need my umbrella! - Speaker D: Is it hot outside, Kate? Speaker E: No, it isn't. It's cold today and it's cloudy. - Speaker F: Look out of the window, Mandy! We can make a big snowman. Hurray! <u>Řešení:</u> Paul B Simon A Kate D Mandy C

Poznámky k úloze	<u>typ úlohy</u>: na základě poslechu audionahrávky žák přiřadí ke jménu správný obrázek <u>další možné typy úloh</u>: dichotomická úloha, doplňování, výběr z odpovědí, otevřené úlohy s krátkou odpovědí, určení správného pořadí, zápis do tabulky nebo formuláře Nahrávka by měla být zopakována 2x. zdroj obrázků: Google cliparts

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-04 Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku.
Indikátor	CJA-5-2-04.1 V jednoduchých textech vyhledá požadované informace.
Ilustrační úloha	<u>Přečti si text a vyřeš následující úkoly.</u> John loves sports. He does some sport nearly every day. He goes swimming on Mondays after school. Then he goes running with some friends. He comes home for dinner. He also plays in two school teams – on Wednesdays he plays basketball and on Thursday evenings he plays in a football team. On Friday and Saturday mornings he goes running again. On Fridays he plays tennis with his father in the afternoon. He also cycles to school every day. Cycling is his favourite sport. On Sunday he has a free day. <u>1. Napiš správný název dne pod následující obrázky.</u> a) _____ b) _____ c) _____ d) _____ <u>2. Označ správnou odpověď.</u> <i>John doesn't do any sport _____.</i> a. on Tuesdays b. on Thursdays c. on Sundays d. on Mondays <i>He does more than two sports _____.</i> a. on Fridays b. on Saturdays c. on Thursdays d. on Sundays <i>He enjoys most.</i> a. running b. basketball

- c. cycling
d. tennis

3. Označ v tabulce správnou kolonku.

	Monday	Wednesday	Saturday	Friday
He does some sport at school.		x		
He does sports with a member of his family.				x
He comes home for dinner.	x			

Řešení:

1. a) Thursday, b) Monday, c) Friday, d) Wednesday
2. c., a., c.
3. Správné odpovědi označené zeleně.

Poznámky k úloze

typ úlohy č.1: žák přiřadí ke každému obrázku den, ve kterém (zobrazená) aktivita probíhá

Obrázek 1 – John hraje fotbal.
Obrázek 2 – John plave.
Obrázek 3 – John hraje tenis.
Obrázek 4 – John hraje košíkovou.

typ úlohy č.2: žák na základě textu vybere správnou odpověď

typ úlohy č.3: žák na základě textu vybere a označí v tabulce správnou možnost

další možné typy úloh: dichotomická úloha

Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh.

zdroj obrázků: www.clipartguide.com

Text je upravený z Cambridge English for schools, Workbook Two, A.
Littlejohn, D. Hicks, Cambridge University Press 1996 ISBN 0-521-42174-8

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti - čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-04 Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku.
Indikátor	CJA-5-2-04.2 Vytvoří odpověď na otázku týkající se textu.
Ilustrační úloha	<u>Přečti si text a vyřeš následující úkoly.</u> Tom Twitter is thirty years old. He lives in a small village called Kennington near Oxford. He drives a train. Every weekday he drives trains from Oxford to London. He likes driving a train. He wants to move to a big town because there is not much to do in the village. In his free time he plays football, he watches TV and he likes reading. 1. <u>Odpověz na otázky.</u> 1. Where does Tom live? In _____ 2. What is Tom's job? _____ 3. Does Tom enjoy living in the village? _____ 4. Does Tom work at the weekends? _____ 5. Does Tom like his job? _____ <u>Řešení:</u> 1. Kennington 2. train driver, he drives a train 3. no 4. no 5. yes

Poznámky k úloze	<u>typ úlohy</u>: žák v textu vyhledá potřebnou informaci a odpoví na otázky Popis textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. <u>Zdroj</u>: přepracovaný text (Longman Group Ltd 1994)

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Produktivní řečové dovednosti – psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-3-01 Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.
Indikátor	CJA-5-3-01.1 Napíše blahopřání, pohlednici nebo krátký neformální dopis kamarádovi.
Ilustrační úloha	<u>Doplň pohlednici z prázdnin. Můžeš se inspirovat tímto obrázkem.</u> _____ Nicol, I am _____! My holidays are super because _____ _____ <u>Love,</u> _____ <u>Nicol Smith,</u> <u>32 West St,</u> <u>Brighton,</u> <u>BN1 2 RT</u> <u>England</u>

**Poznámky
k úloze**

typ úlohy: žák dopíše pohlednici podle zadání

další možné typy úloh: dopsání slov do blahopřání nebo dopisu

Správné řešení posoudí hodnotitel. Doporučená kritéria hodnocení:

- a) obsahové splnění úkolu (tj. doplněné položky jsou smysluplné, případně je jejich smysl snadno odvoditelný z kontextu),
- b) gramatická správnost.

Např. "in Mexico" (položka 2) vyhovuje obsahovému i gramatickému kritériu, "Mexico" (stejná položka) by splňovala pouze kritérium obsahové. Položka je taktéž považována za správnou i v případě pravopisné chyby, která nemění smysl (např. "swimm every day" – položka 3).

Možné řešení:

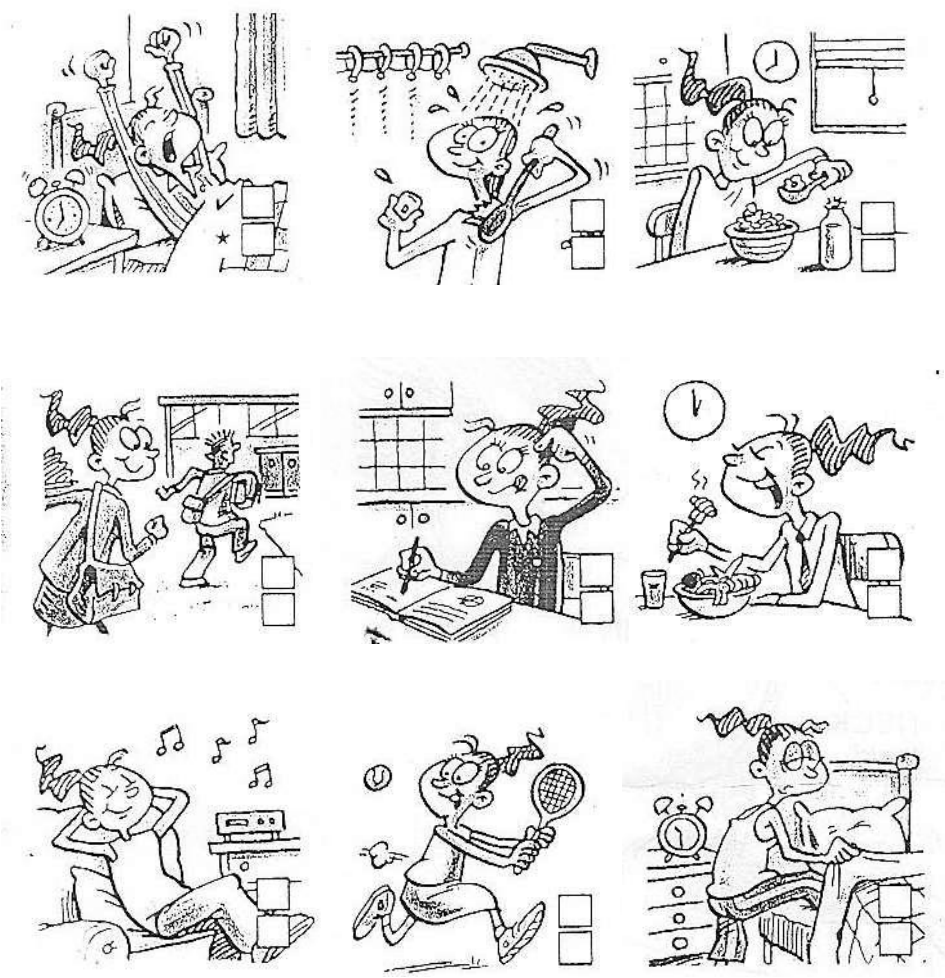
<i>Dear Nicol,</i> <i>I am OK! My holidays are</i> <i>super because I swim every day,</i> <i>(it is hot and ice-cream is good).</i> <i>Love,</i> <i>[Žák napíše své jméno nebo</i> <i>přezdívkou apod.]</i>	<i>Nicol Smith,</i> _____ <i>32 West St,</i> _____ <i>Brighton,</i> _____ <i>BN1 2 RT</i> _____ <i>England</i> _____

Text uvedený v pohlednici v kulaté závorce je ilustrační, aby žák úlohu splnil stačí za "because" uvést jeden důvod.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Produktivní řečové dovednosti – psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-3-01 Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.
Indikátor	CJA-5-3-01.2 Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduchou odpověď na sdělení.
Ilustrační úloha	<u>Přečti si Petrův e-mail. Poděkuj mu a odpověz, že přijdeš.</u> Dear Kim, It's my birthday next Saturday (4th February). Can you come to my party at 2 p.m.? It will be great fun! <i>Love,</i> <i>Peter</i>
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy:</u> žák stručně odpoví na e-mail, poděkuje a přijme pozvání Správné řešení posoudí hodnotitel. Doporučená kritéria hodnocení: a) obsahové splnění úkolu (poděkování a přijetí pozvání), b) stylistická správnost (oslovení a podpis, event. závěrečný pozdrav), c) gramatická a pravopisná správnost (pořádek slov, základní interpunkční pravidla – např. tečka za oznamovací větou, psaní velkých písmen). Největší význam je přitom přikládán obsahovému kritériu. Drobné formální nedostatky, které nemají vliv na obsahové splnění úkolu (např. "com" místo "come"), neznamenají ztrátu bodů. Možné řešení: Dear Peter, Yes, I can come. Thank you. (I am very happy.)

	Kim

Vzdělávací obor	Anglický jazyk																		
Ročník	5.																		
	Produktivní řečové dovednosti – psaní																		
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-3-01 Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.																		
Indikátor	CJA-5-3-01.3 Vyplní osobní údaje ve formuláři.																		
Ilustrační úloha	<u>Doplň informace o sobě.</u> <table border="1"> <tr> <td>Name</td><td></td></tr> <tr> <td>Surname</td><td></td></tr> <tr> <td>Age</td><td></td></tr> <tr> <td>Birthday</td><td></td></tr> <tr> <td>E-mail</td><td></td></tr> <tr> <td>Address</td><td></td></tr> <tr> <td>I like:</td><td></td></tr> <tr> <td>I don't like:</td><td></td></tr> <tr> <td>I can:</td><td></td></tr> </table>	Name		Surname		Age		Birthday		E-mail		Address		I like:		I don't like:		I can:	
Name																			
Surname																			
Age																			
Birthday																			
E-mail																			
Address																			
I like:																			
I don't like:																			
I can:																			
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy:</u> žák vyplní formulář Správné odpovědi posoudí hodnotitel. Doporučená kritéria hodnocení: Sledováno je především obsahové kritérium s tím, že položka je obsahově splněna i v případě pravopisné nebo jiné formální chyby, která nebrání porozumění, např. odpověď “swim” k položce “I like”. Lze předpokládat, že u položky “Birthday” budou žáci nepřesně uvádět celé datum svého narození - i v tom případě je odpověď přijatelná, neboť obsahové kritérium je naplněno.																		

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Produktivní řečové dovednosti - psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-3-02 Reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace
Indikátor	CJA-5-3-02.1 Písemně převypráví jednoduchý obsah textu s pomocí obrázku nebo osnovy.
Ilustrační úloha	<u>Přečti si text .</u> <u>Napiš 5 vět o tom, co dělá Ann každé ráno. Obrázková osnova Ti pomůže.</u> Ann gets up at 7 o'clock. She has a shower in her bathroom and brushes her teeth. She has cereal and milk for breakfast. She likes it. After breakfast she goes to school. Usually she walks or takes a bus. Lessons start at quarter to nine. Her favourite lesson is Science. She likes animals a lot. She has lunch in the school canteen. She plays tennis on Tuesdays. On Fridays she has piano lessons. She likes music. Ann has dinner at half past six, after dinner she watches TV or listens to music. She goes to bed at nine, she reads books or comics for twenty minutes and then she goes to sleep.

Poznámky k úloze	<u>tp úlohy 1:</u> Žák doplní vynechaná slova do rámečků podle obrázkové osnovy. <u>typ úlohy 2.</u> žák popíše v jednoduchých kladných větách činnosti podle obrázkové osnovy. Správné řešení posoudí hodnotitel. <u>Obměna:</u> 1. žák může popsat den v 1. osobě jednotného čísla 2. žák může napsat porovnání se svým denním režimem a s příběhem dle obrázku např. <i>I get up at 6 o'clock but Ann gets up at 7 o'clock.</i>

Vzdělávací obor	Anglický jazyk														
Ročník	5.														
	Produktivní řečové dovednosti - psaní														
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-3-02 Reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace														
Indikátor	CJA-5-3-02.2 Shrne písemně jednoduchý obsah krátké slyšené konverzace.														
Ilustrační úloha	<u>Poslouchej. Co umí James dělat? Označ, co umí (√) a co neumí (x).</u> <u>Napiš o Jamesovi 6 vět.</u> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>(√) or (x)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>play the piano</td><td></td></tr> <tr> <td>speak English</td><td></td></tr> <tr> <td>draw with his left hand</td><td></td></tr> <tr> <td>swim</td><td></td></tr> <tr> <td>speak German</td><td></td></tr> <tr> <td>draw</td><td></td></tr> </tbody> </table> Tapescript: <i>“Every Saturday James has got a piano lesson. He can play the piano well. His sister, Clare, goes swimming, but James can’t swim. In the afternoon, James does some art. He can draw horses and other animals. He draws with his left hand. His sister practises her German. She likes German. James can’t speak German. He only speaks English.”</i>		(√) or (x)	play the piano		speak English		draw with his left hand		swim		speak German		draw	
	(√) or (x)														
play the piano															
speak English															
draw with his left hand															
swim															
speak German															
draw															
Poznámky k úloze	<u>Řešení:</u> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>(√) or (x)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>play the piano</td><td>√</td></tr> <tr> <td>speak English</td><td>√</td></tr> <tr> <td>draw with his left hand</td><td>√</td></tr> <tr> <td>swim</td><td>x</td></tr> <tr> <td>speak German</td><td>x</td></tr> <tr> <td>draw</td><td>√</td></tr> </tbody> </table> <u>typ úlohy:</u> Na základě poslechu audionahrávky žák doplní tabulku, na základě které napíše 6 vět. <u>Správné řešení posoudí hodnotitel.</u> Předpokládáme, že žáci si nejsou schopni vypsát důležité informace jen na základě poslechu. Doplnění tabulky bude bráno jako pomocný krok. Hodnotitel hodnotí jen produkovaný text. Produkovaný text může obsahovat i údaje neobsažené v tabulce. Např. o Jamesově sestře.		(√) or (x)	play the piano	√	speak English	√	draw with his left hand	√	swim	x	speak German	x	draw	√
	(√) or (x)														
play the piano	√														
speak English	√														
draw with his left hand	√														
swim	x														
speak German	x														
draw	√														

	Text: vlastní

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Produktivní řečové dovednosti - psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-3-03 Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu.
Indikátor	CJA-5-3-03.1 Svými slovy vyjádří smysl textu.
Ilustrační úloha	<u>Přečti si krátký text. Kde se rozhovor odehrává?</u> Peter: Hey, look! These T-shirts are really cool. Daniel: What? I'm sorry. I don't understand – what does "cool" mean? Peter: Oh, it means "great". Assistant: Good morning. Can I help you? Peter: Yes, can I have a T-shirt, please? Assistant: Yes, of course. What colour do you want? Peter: Black, please. Assistant: Small, medium or large? Peter: Have you got a small one? Assistant: Yes, we have. Daniel: Small! Is it for you? Peter: No, it 's for Sue. It's her birthday on Wednesday.
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy:</u> Žák napíše kde se rozhovor odehrává Možnosti správných odpovědí In the shop/ at the shop; a shop; the shop; clothes shop; shop (chybějící předložka nebo člen není na závadu) Správné odpovědi posoudí hodnotitel. Zdroj: Shine, student's book, Macmillan 2003

Anglický jazyk

2.stupeň (9.ročník)

UČIVO

(slouží ke specifikaci obsahu a rozsahu očekávaných výstupů nebo indikátorů)

Typy textů³

oslovení, pozdrav, reakce na oslovení, přivítání, představování, omluva, reakce na omluvu, poděkování a reakce na poděkování, prosba, formální a neformální žádost, návrh a nabídka, zpráva, přání, souhlas/nesouhlas, telefonování, osobní dopis, email, formulář, dotazník, detailní popis osoby, věci a události, příkaz, zákaz a rada, recept, referát, ilustrovaný příběh, komiks, adaptované literární dílo

Tematické okruhy

domov, rodina, bydlení, škola, volný čas a zájmová činnost, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, vnitřní a vnější charakteristika člověka, různé stravovací návyky, město, nákupy a móda, příroda a životní prostředí, počasí, člověk a společnost, volba povolání, moderní technologie a média, zeměpisné údaje, cestování, problémy mládeže

Slovní zásoba ve vztahu k tematickým okruhům

Jazykové prostředky

- fonetický přepis slov, základní pravidla výslovnosti větných celků a hlásek, frázování, slovní a větný přízvuk, výška a síla hlasu, tempo řeči; fonetická transkripce
- člen určitý a neurčitý, abstraktní podstatná jména, stupňování přídavných jmen, pořadí rozvíjejících přídavných jmen, zájmena (osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací, vztažná, neurčitá a jejich složeniny), číslovky (řadové), příslovce (neurčitá), tvoření a stupňování příslovců, předložky místa a času, spojovací výrazy
- slovesné časy – přítomný prostý, průběhový, minulý prostý, průběhový, vyjadřování budoucnosti, předpřítomný čas prostý, modální slovesa, rod činný a trpný, podmiňovací způsob, základní slovesné vazby
- stavba věty, druhy vět dle postoje mluvčího (tvorba otázek a záporu)
- pravopis – psaní malých a velkých písmen, dělení slov, pravidla interpunkce

RVP ZV, CJ, 2. stupeň RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

CJ-9-1-01 Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu.

Č CJ-9-1-01.1 Při výslovnosti užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti promluvy přiměřeného rozsahu.

CJ-9-1-02 Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky.

³ Všechny uvedené typy textů jsou přiměřené úrovni A2 a odpovídají věkové kategorii žáků. Jsou zde uvedeny takové typy textů, které se týkají specifických komunikačních situací. Základní typy textů, které jsou obsaženy v indikátorech, např. otázka, odpověď, dialog, zde uvedeny nejsou. S těmito typy textů se operuje ve větné skladbě, proto se mohou objevit v jazykových prostředcích.

Č CJ-9-1-02.1 Rozumí obsahu krátkých textů a s využitím vizuální opory obsahu neadaptovaných textů.

Č CJ-9-1-02.2 V textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky.

Č CJ-9-1-02.3

Pracuje s autentickými materiály pro vyhledání a zpracování nových informací, např. s internetem, encyklopedií.

CJ-9-1-03 Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci.

PO CJ-9-1-03.1 Rozumí zřetelně vyslovovanému vyprávění a konverzaci o běžných tématech.

PO CJ-9-1-03.2 Rozumí důležitým informacím v krátkých nahrávkách.

PO CJ-9-1-03.3 Rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor.

CJ-9-1-04 Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu.

Č CJ-9-1-04.1 V textech rozumí významu klíčových slov.

CJ-9-1-05 Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku.

Č CJ-9-1-05.1 Využívá různé slovníkové příručky, samostatně pracuje s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem.

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

CJ-9-2-01 Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy.

P CJ-9-2-01.1 Sestaví písemné sdělení související s tématy, která mu jsou blízká, jako kamarádi, rodina, koníčky, škola.

M CJ-9-2-01.2 Ústně popíše sebe, svou rodinu, svou školu, známá místa a předměty.

CJ-9-2-02 Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty.

P CJ-9-2-02.1 Opisem vyjádří větu či krátký text.

P CJ-9-2-02.2

Písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky.

CJ-9-2-03 Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace.

P CJ-9-2-03.1 Písemně shrne hlavní myšlenky krátkého textu nebo konverzace.

M CJ-9-2-03.2 Ústně shrne hlavní myšlenky krátkého textu nebo konverzace.

CJ-9-2-04 Vyžádá jednoduchou informaci.

P CJ-9-2-04.1 Vyžádá písemně informaci týkající se známých témat a poděkuje za ni.

M CJ-9-2-04.2 V reálných situacích si vyžádá informaci a při nepochopení klade doplňující otázky.

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

CJ-9-3-01 Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích.

M CJ-9-3-01.1 S kamarády se domluví na společném programu (co, kdy a kde budou dělat).

M CJ-9-3-01.2

Vyjadřuje se o současných a minulých hypotetických situacích.

M CJ-9-3-01.3

Adekvátně reaguje ve formálních i neformálních situacích, např. v obchodě, ve škole, v hovorů s kamarádem.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-1-02 Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky.
Indikátor	CJA-9-1-02.1 Rozumí obsahu krátkých jednoduchých textů a s využitím vizuální opory obsahu jednoduchých neadaptovaných textů.
Ilustrační úloha	<u>Přečti si text a potom odpověz na otázky.</u> It was half past eight in the morning. The telephone rang and Mary went to answer it 'Hello, who's there?' she asked. 'It's me – Peter.' Peter was a friend of Mary's eight-year-old brother, Johnny. 'Oh, hello, Peter. What do you want?' said Mary. 'Can I speak to Johnny?' 'No,' said Mary, 'you can't speak to him now. He is busy. He is getting ready for school. He is eating his breakfast. Grandmother is combing his hair. Our sister Jane is under the table, putting his shoes on. Mother is getting his books and putting them in his school bag. Goodbye, I've got to go now. I have to hold the door open. The school bus is coming.' a. What time was it at the beginning of this story? b. Who was Peter? c. What was Johnny doing? d. What was Jane doing?

Poznámky k úloze	Správné řešení: a. (It was) half past eight (in the morning) b. Johnny's friend. c. Johnny was getting ready for school./ He was eating breakfast. d. Jane was putting his shoes on. Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. Zdroj: Upravený text a obrázky volně podle L.A.Hill: Intermediate Stories for Reproduction (OUP1994, ISBN 0-19- 432542-3)

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-1-02 Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky.
Indikátor	CJA-9-1-02.2 V jednoduchých textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky.
Ilustrační úloha	<u>Přečti si text. Potom vypracuj následující úkoly.</u> Dear Dorothy Thank you very much for the book on weather. I am looking forward to reading it because we are studying climate at school. On Sunday I met my aunt Annie and uncle Ben and we had a great time together. We sat around and chatted for a while, and then we took a walk and saw some of the interesting sights. We also watched a Czech film on DVD in the evening. It was very funny! In the evening we went out for dinner to the new Chinese restaurant around the corner but the food wasn't very good. When you come to see me next time, we will have to go somewhere else! See you soon, Peter <u>1.Napiš, kterou větou Peter:</u> a) kritizoval kvalitu jídla v restauraci b) oznámil Dorothy, co probírají ve škole c) napsal, co dělal s tetou a strýcem v neděli večer. <u>2. Najdi slova v textu, která mají následující významy:</u> a) wind, temperature, sun, snow, rain b) places visited by tourists c) talked d) a place where two streets meet

	<u>3. Proč byl dopis napsán?</u> a) to invite Dorothy to visit Peter b) to say thank you for the book Řešení: 1. a) ... (but) the food wasn't very good. b) ...we are studying climate at school c) We (also) watched a (Czech) film (on DVD in the evening). 2. a) weather b) sights c) chatted d) corner 3. Proč byl dopis napsán? b) to say thank you for the book
Poznámky k úloze	<u>další možné typy úloh</u> : odpovědi na otázky Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk																				
Ročník	9.																				
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním																				
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-1-02 Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky.																				
Indikátor	CJA-9-1-02.3 Pracuje s autentickými materiály pro vyhledávání a zpracování nových informací, např. s internetem, encyklopedií.																				
Ilustrační úloha	<u>Přečti si informace z webové stránky a vyřeš následující úkoly:</u> Opening times The Tower of London is open to visitors throughout the year Visitor Information: The Royal Regiment of Fusiliers Museum is closed to visitors for refurbishment purposes. The transformed Museum will reopen around Easter 2011. The top floor of the White Tower will be closed from 01 to 31 March 2011, to install our latest exhibition. The rest of the White Tower will be open as usual. Opening times <table border="1"> <tr> <th colspan="2">Summer opening times</th></tr> <tr> <td colspan="2">01 March - 31 October</td></tr> <tr> <td>Tuesday - Saturday</td><td>09:00 - 17:30</td></tr> <tr> <td>Sunday - Monday</td><td>10:00 - 17:30</td></tr> <tr> <td>Last admission</td><td>17:00</td></tr> </table> <table border="1"> <tr> <th colspan="2">Winter opening times</th></tr> <tr> <td colspan="2">01 November - 28 February</td></tr> <tr> <td>Tuesday - Saturday</td><td>09:00 - 16:30</td></tr> <tr> <td>Sunday - Monday</td><td>10:00 - 16:30</td></tr> <tr> <td>Last admission</td><td>16:00</td></tr> </table> All internal buildings close 30 minutes after the last admission. The Tower is closed 24-26 December (inclusive) and 1 January. We recommend visitors allow at least 2-3 hours to see everything. <u>2. Doplně informace a odpověz na otázky.</u>	Summer opening times		01 March - 31 October		Tuesday - Saturday	09:00 - 17:30	Sunday - Monday	10:00 - 17:30	Last admission	17:00	Winter opening times		01 November - 28 February		Tuesday - Saturday	09:00 - 16:30	Sunday - Monday	10:00 - 16:30	Last admission	16:00
Summer opening times																					
01 March - 31 October																					
Tuesday - Saturday	09:00 - 17:30																				
Sunday - Monday	10:00 - 17:30																				
Last admission	17:00																				
Winter opening times																					
01 November - 28 February																					
Tuesday - Saturday	09:00 - 16:30																				
Sunday - Monday	10:00 - 16:30																				
Last admission	16:00																				

	1. You can't visit the top floor of the White Tower from to 2. The Tower of London is open on Sundays a) in summer (from – to) b) in winter (from – to) 3. How long does it take to see it all? 4. What are the opening hours at Christmas time? <u>Řešení:</u> 1. from March 1 to March 31 2011 2. in summer from 10 to 17,30; in winter from 10 to 16,30 3. 2-3 hours 4. It is closed.
Poznámky k úloze	Text převzat z webové stránky http://www.hrp.org.uk/TowerOfLondon/planyourvisit/openingtimes.aspx

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-1-03 Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci.
Indikátor	CJA-9-1-03.1 Rozumí zřetelně vyslovovanému vyprávění a konverzaci o běžných tématech.

Ilustrační úloha

Nejprve si přečti otázky a možnosti odpovědí. Potom poslouchej nahrávku a vyber správnou odpověď. Nahrávku uslyšíš 2x.

Mary's first job

1. What time did she start working?

- a) at 7 am
- b) at 8 am
- c) at 9 am
- d) at 10 am

2. Where did she work?

- a) in a clothes shop
- b) at a hairdresser's
- c) in a bank
- d) at school

3. What did John want to buy?

- a) a cap
- b) a shirt
- c) trainers
- d) trousers

4. What did they do on the date?

- a) had dinner
- b) danced
- c) walked
- d) played tennis

Tapescript:

In 1996, I got my first job. I was eighteen. I worked from nine in the morning until eight at night in a fashion shop in Oxford Street, London.

It was a really long day, but a lot of fun.

I met my husband, John, in the shop. He came to buy orange trousers. He looked really silly in them but he was really funny and so when he asked me for a date, I said yes. We went dancing at the Roxy, a nightclub near my home. It was great.

Řešení:

- 1. c
- 2. a
- 3. d
- 4. b

Poznámky k úloze	<u>typ úlohy</u> : žák vybere správnou odpověď z více možností <u>další možné typy úloh</u> : dichotomická úloha, přiřazování správných odpovědí s výběrem, otevřené úlohy s jednoduchou odpovědí, určení správného pořadí vět či odstavců, dokončení vět, zápis do formuláře či tabulky

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-1-03 Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci.
Indikátor	CJA-9-1-03.2 Rozumí důležitým informacím v krátkých a jednoduchých nahrávkách.
Ilustrační úloha	<u>Přečti si věty vztahující se k předpovědi počasí a nabídku odpovědí: true (pravda) – false (lež). Potom poslouchej nahrávku a vyber správnou odpověď. Nahrávku uslyšíš 2x.</u> <i>The Weather Report</i> 1. Tonight it will be cold. a) True b) False 2. Tonight it will be windy. a) True b) False 3. Tomorrow it will be rainy. a) True b) False 4. The maximum temperature tomorrow will be 20 degrees. a) True b) False <u>Script:</u> And finally the weather forecast. Tonight it will be cold and cloudy in most parts of the country. The temperature will be around 11 degrees above zero. The wind will be strong overnight. Tomorrow the sky will be clear. The day will be sunny and hot all over. The temperature in the South will reach 23 degrees in the afternoon, but lower in the North. In the evening it will drop to around 15 degrees but still clear and warm. That's all. Good night. <u>Řešení:</u> 1. True 2. True 3. False 4. False

Poznámky k úloze	<u>typ úlohy</u> : žák označí, zda výrok je pravdivý či nepravdivý <u>další možné typy úloh</u> : přiřazování správných odpovědí s výběrem, otevřené úlohy s jednoduchou odpovědí, dokončení vět, zápis do formuláře či tabulky, výběr z odpovědí

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-1-03 Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci.
Indikátor	CJA-9-1-03.3 Rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor.
Ilustrační úloha	<u>Poslouchej a označ</u>, ve kterém rozhovoru je užít formální jazyk (např. s vyučujícím) a ve kterém neformální (např. při rozhovoru doma). Nahrávku uslyšíš 2x. Rozhovor 1: a) formální b) neformální Rozhovor 2: a) formální b) neformální <u>Script 1:</u> Malcolm: Hey, Mum. Mother: Yes, Malcolm, what is it? ... I'm in a bit of a hurry. Malcolm: You know there's a new nightclub opening in town. Mother: No, I don't. Malcolm: Well, it's going to be fantastic. Everyone's going to the opening night on Saturday. Is it OK if I go? Mother: But your gran's staying with us this weekend. Can't you go another time? Malcolm: But it's a special occasion. Mum, ... and everybody else is going. Mother: Oh, all right ... I'll let you go, if you don't come back too late. <u>Script 2:</u> Andrea: Excuse me, Mrs. Moor? Teacher (woman): Yes, Andrea. Andrea: Would it be all right if I brought you my project next week? Teacher: You've had an extra week already. Andrea: No, I haven't and I've had a cold all week. Teacher: OK, but make sure you give it to me on Monday morning. <u>Řešení:</u> 1. b 2. a
Poznámky k úloze	

Vzdělávací obor	Anglický jazyk				
Ročník	9.				
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním				
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-1-04 Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu				
Indikátor	CJA-9-1-04.1 V jednoduchých textech rozumí významu klíčových slov.				
Ilustrační úloha	<u>Přečti si text a vyřeš následující úkoly.</u> Blackbeard was a famous English pirate. He and his friends attacked many ships in the Carribean Sea between 1716 and 1718. Blackbeard was the most dangerous pirate of all. He was a tall man with a big, black beard and he always carried guns and knives with him. He was a very frightening man. The stories about him say he had fourteen wives. He also had four ships. The most famous of these was the Queen Anne’s Revenge. From this ship he and his men attacked other ships and stole foot, gold and guns. British soldiers tried very hard to catch him, but it was difficult. Then, in 1718, the Governor of Virginia promised to give Lieutenant Richard Maynard and his men money if they could kill Blackbeard. When they met him, they shot him, cut off his head and threw his body into the sea. However, his treasure was never found. In fact even today, people are still looking for Blackbeard’s treasure. 1. Najdi v textu slova opačného významu <table><tr><td>easy</td></tr><tr><td>lost</td></tr><tr><td>short</td></tr><tr><td>safe</td></tr></table> 2. Které slovo z textu znamená: hair on the face a married woman pistols, rifles, revolvers..... gold, coins, jewellery <u>Řešení:</u> 1. difficult, found, tall, dangerous 2. beard, wife, guns, treasure	easy	lost	short	safe
easy					
lost					
short					
safe					

Poznámky k úloze	<u>typ úlohy č.1:</u> žák vybere z textu slova opačného významu <u>typ úlohy č.2 :</u> žák najde v textu správná slova <u>typ úlohy č.3:</u> žák najde nesprávně napsané slovo, které mění význam sdělení <u>další možné typy úloh:</u> odpovědi na otázky, výběr z odpovědí Popis textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. <u>zdroj textu:</u> New Project Communicative Activities, OUP 2006 (text zkrácen a upraven)

Vzdělávací obor	Anglický jazyk																						
Ročník	9.																						
	Produktivní řečové dovednosti - psaní																						
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-2-01 Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy.																						
Indikátor	CJA-9-2-01.1 Napíše e-mail související s tématy, která mu jsou blízká, jako kamarádi, rodina, koníčky, škola, prázdniny.																						
Ilustrační úloha	<u>Jsi na prázdninách.</u> <u>Napiš email kamarádovi Timovi do Anglie.</u> <u>V emailu uveď následující informace:</u> • místo svého pobytu, • s kým cestuješ, • jak ti chutná jídlo, • jaké je počasí, • co děláš. <table border="1" data-bbox="470 958 1388 1444"> <tr> <td>From:</td><td></td></tr> <tr> <td>To:</td><td>Tim</td></tr> <tr> <td colspan="2">Dear Tim,</td></tr> <tr> <td colspan="2">.....</td></tr> <tr> <td colspan="2">.....</td></tr> <tr> <td colspan="2">.....</td></tr> <tr> <td colspan="2">.....</td></tr> <tr> <td colspan="2">.....</td></tr> <tr> <td colspan="2">.....</td></tr> <tr> <td colspan="2">Love,</td></tr> <tr> <td colspan="2">.....</td></tr> </table> <u>Možné řešení:</u> Dear Tim, It's great here in Croatia. I'm here with my parents and my sister. The weather is beautiful. It's very sunny. We're staying in a hotel near the sea. I love seafood here. We go swimming and snorkelling every day. We go for a walk every evening. Love, XYZ	From:		To:	Tim	Dear Tim,														Love,			
From:																							
To:	Tim																						
Dear Tim,																							
.....																							
.....																							
.....																							
.....																							
.....																							
.....																							
Love,																							
.....																							
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy:</u> žák napíše email dle instrukcí Uvedená ilustrační úloha je založena na volném psaní. Zadání																						

	obsahuje body, které žák do své práce zahrne a v jednoduchých větách rozpracuje. <u>další možné typy úloh</u>: volné psaní dopisu nebo pohlednice z prázdnin, dopis (email) o novém (případně nejlepším) kamarádovi nebo o rodině, na téma škola nebo koníčky. Správné řešení posoudí hodnotitel. Kritéria hodnocení: 1. Splnění zadání 0 - 3 body (3 – všechny body zadání jsou zmíněny, 2 – většina bodů je zmíněna, 1 – většina bodů není zmíněna, 0 – body nejsou zpracovány) 2. Slovní zásoba a pravopis 0 - 3 body (3 – vyskytuje se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojediněle ztěžují porozumění, 1 – chyby ve větší míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění) 3. Gramatika 0 - 3 body (3 – vyskytuje se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojediněle ztěžují porozumění, 1 – chyby ve větší míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění) Celkem: 9 bodů

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Produktivní řečové dovednosti - psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-2-02 Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty.
Indikátor	CJA-9-2-02.1 Na základě výchozího textu napíše několik vět o sobě.
Ilustrační úloha	Přečti si inzerát, ve kterém Peter hledá kamaráda/kamarádku k dopisování na internetu. Penfriend Wanted Name: Peter Brown Email: pbrown@zmail.nz From: Dunedin, New Zealand Age: 15 Gender: male Occupation: school student Languages: I can speak English and French. I'm not very good at French. Sports / hobbies: My interests are music, reading and sport. I like basketball. It's a fantastic game. I'm in the basketball club at my school, Cook High School. I love reading fantasy books. Favourites: My favourite school subject is P.E. I love <i>The Cranberries</i> and Sheryl Crow. I hate Britney Spears! I like the <i>Lord of the Rings</i> films and I love Liv Tyler! My favourite writer is J.R.R. Tolkien. Comments: I want to find a penfriend (age: 15-17) from Europe. Please email me soon! Napiš inzerát, ve kterém hledáš kamaráda/kamarádku k dopisování na internetu. Napiš o sobě a svých zájmech. Penfriend Wanted Name: Email:@..... From: Age: Gender: Occupation: Languages:

	 Sports/hobbies: Favourites: Comments: Please email me soon!
Poznámky k úloze	<u>Typ úlohy:</u> žák tvoří krátké sdělení (inzerát) o sobě a svých zálibách na základě vzorového textu a dané osnovy. Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. <u>Zdroj textu:</u> upravený text (New Opportunities Elementary, Students' Book, Pearson/Longman 2008) Správné řešení posoudí hodnotitel. Kritéria hodnocení: 4. Splnění zadání 0 - 3 body (3 – všechny body zadání jsou zmíněny, 2 – většina bodů je zmíněna, 1 – většina bodů není zmíněna, 0 – body nejsou zpracovány) 5. Slovní zásoba a pravopis 0 - 3 body (3 – vyskytuje se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojedinele ztěžují porozumění, 1 – chyby ve větší míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění)

	6. Gramatika 0 - 3 body (3 – vyskytuje se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojediněle ztěžují porozumění, 1 – chyby ve větší míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění) Celkem: 9 bodů

Vzdělávací obor	Anglický jazyk								
Ročník	9.								
	Produktivní řečové dovednosti - psaní								
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-2-02 Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty.								
Indikátor	CJA-9-2-02.2 Písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky.								
Ilustrační úloha	<u>Přečti si email od anglicky mluvícího kamaráda, který pobývá v naší zemi.</u> <table border="1"> <tr> <td>From:</td><td>Rob</td></tr> <tr> <td>To:</td><td></td></tr> </table> Hi there, Thanks for your invitation. I'd love to come to your party – but a few questions. What time does it start? Where is it? What shall I bring? Can I bring a friend? I've got a French friend staying at the moment. See you. Rob <u>Napiš kamarádovi email, ve kterém odpovíš na otázky.</u> <table border="1"> <tr> <td>From:</td><td></td></tr> <tr> <td>To:</td><td>Rob</td></tr> </table> Hi Rob, ... See you there! <u>Možné řešení.</u> Hi Rob, Of course you can bring a friend. The party starts at about 7 p.m. We're having a barbecue at my house. You don't have to bring anything – but some sausages would be great. See you there! XYZ	From:	Rob	To:		From:		To:	Rob
From:	Rob								
To:									
From:									
To:	Rob								

Poznámky k úloze	<u>typ úlohy:</u> žák sestaví jednoduché písemné sdělení (email) jako reakci na krátké písemné sdělení obsahující otázky týkající se známého tématu. <u>další možné typy úloh:</u> písemné sdělení se může týkat dalších známých témat, např. hudba, sport, filmy, škola. Uvedená ilustrační úloha je založená na volném psaní. Úloha je usnadněna tím, že žák reaguje na otázky. Správné řešení posoudí hodnotitel.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Produktivní řečové dovednosti - psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-2-03 Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace.
Indikátor	CJA-9-2-03.1 Písemně shrne hlavní myšlenky jednoduchého a krátkého textu nebo konverzace.
Ilustrační úloha	<u>Přečti si rozhovor a napiš šest vět o Petrovi a jeho rodině.</u> Peter is calling his friend, Anna. Anna Hello? This is Anna Vanek. Peter Hi, Anna. This is Peter from London. How are you? Anna Peter! It's great to hear from you. I'm fine. How are you? Peter We're all fine. My sister Sonia isn't here but she sends her best wishes. You know, it's her first day back at university. Anna That's great. When are you going to visit us here, in Prague? Peter Well, I'm phoning about that. How about next month? I can take two weeks' holiday in November. Anna That's fine. We could go sightseeing every day. I know you are interested in history and arts. Peter That sounds fantastic! I've never been to Prague. I'm looking forward to my visit. 0 Peter is from London. 1 2 3 4 5 6 <u>Možné řešení:</u> Peter is from London. He's got a friend in Prague. Her name's Anna Vanek. He's got a sister. Her name is Sonia. She studies at university. Peter is going to visit Anna in Prague. He can take two weeks' holiday in November. He's interested in history and arts. He's never been to Prague.
Poznámky	<u>typ úlohy:</u> žák shrne v krátkých větách to, co se z rozhovoru dozvěděl o

k úloze	Petrovi a jeho rodině <u>další možné typy úloh:</u> žák shrne hlavní myšlenky slyšeného jednoduchého textu nebo konverzace. Popis jednoduchého výchozího textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. Zdroj textu: upravený text (New Opportunities Elementary, Language Powerbook, Pearson/Longman 2008) Správné řešení posoudí hodnotitel. Kritéria hodnocení: <table><tr><td>7. Vyjádření myšlenek</td><td>0 - 6 bodů (1 bod za správnou myšlenku)</td></tr><tr><td>8. Slovní zásoba a pravopis</td><td>0 – 6 bodů (1 bod za každou větu, pokud chyby ve slovní zásobě a pravopisu neztěžují porozumění)</td></tr><tr><td>9. Gramatika</td><td>0 - 6 bodů (1 bod za každou větu, pokud chyby v gramatice zásadním způsobem nemění myšlenku)</td></tr></table> Celkem: 18 bodů	7. Vyjádření myšlenek	0 - 6 bodů (1 bod za správnou myšlenku)	8. Slovní zásoba a pravopis	0 – 6 bodů (1 bod za každou větu, pokud chyby ve slovní zásobě a pravopisu neztěžují porozumění)	9. Gramatika	0 - 6 bodů (1 bod za každou větu, pokud chyby v gramatice zásadním způsobem nemění myšlenku)
7. Vyjádření myšlenek	0 - 6 bodů (1 bod za správnou myšlenku)						
8. Slovní zásoba a pravopis	0 – 6 bodů (1 bod za každou větu, pokud chyby ve slovní zásobě a pravopisu neztěžují porozumění)						
9. Gramatika	0 - 6 bodů (1 bod za každou větu, pokud chyby v gramatice zásadním způsobem nemění myšlenku)						

Vzdělávací obor	Anglický jazyk				
Ročník	9.				
	Produktivní řečové dovednosti - psaní				
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-2-04 Vyžádá jednoduchou informaci.				
Indikátor	CJA-9-2-04.1 Vyžádá písemně informaci/informace týkající se známých témat.				
Ilustrační úloha	<u>Přečti si tento krátký vzkaz od kamaráda. Některá slova jsou nečitelná.</u> Hi, There´s a good film on at the xxxxxxxx. It´s an action film with Bruce Willis! It´s on at xxxxxxxx o´clock. The tickets cost xxxxxxxx. Would you like to come and see it with me this xxxxxxxx? It´s easy to get there on the bus. David <u>Napiš kamarádovi email a požádej ho o chybějící informace.</u> <table border="1"> <tr> <td>From:</td><td></td></tr> <tr> <td>To:</td><td>David</td></tr> </table> Hi David, ... See you. <u>Možné řešení:</u> Hi David, Thanks for your invitation. I´d love to come but some words in the note are difficult to read. I have a few questions. <u>Where is the film on? What time is the film on? How much are the tickets? When can we see the film?</u> See you. XYZ	From:		To:	David
From:					
To:	David				
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy:</u> žák odpoví na vzkaz dle zadání Uvedená ilustrační úloha je založena na volném psaní, zahrnuje poděkování				

za pozvání, žák pomocí otázek žádá o chybějící informace.

další možné typy úloh: žák reaguje na inzerát nabízející k prodeji sportovní vybavení, např. lyže, sportovní tašku, kolečkové brusle. Požádá o informace, které se v inzerátu nedozvěděl (popřípadě si domluví schůzku).

Správné řešení posoudí hodnotitel.

Kritéria hodnocení:

1. **Splnění zadání** **0 - 3 body** (3 – všechny informace jsou vyžádány, 2 – většina informací je vyžádána, 1 – většina informací není vyžádána, 0 – informace nejsou vyžádány)
2. **Slovní zásoba a pravopis** **0 - 3 body** (3 – vyskytuje se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojediněle ztěžují porozumění, 1 – chyby ve větší míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění)
3. **Gramatika** **0 - 3 body** (3 – vyskytuje se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojediněle ztěžují porozumění, 1 – chyby ve větší míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění)

Celkem: 9 bodů

Vzdělávací obor	Anglický jazyk				
Ročník	9.				
	Produktivní řečové dovednosti - psaní				
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-2-04 Vyžádá jednoduchou informaci.				
Indikátor	CJA-9-2-04.2 Písemně sestaví zdvořilou žádost. nový indikátor				
Ilustrační úloha	<u>Jsi o prázdninách v Anglii na jazykovém kurzu. O víkendu chceš hrát tenis. Napiš anglickému kamarádovi Samovi email a požádej ho zdvořile o zapůjčení rakety a tenisových míčků. Poděkuj mu za pomoc.</u> <table border="1"> <tr> <td>From:</td><td></td></tr> <tr> <td>To:</td><td>Sam</td></tr> </table> Hi Sam, ... <u>Možné řešení:</u> Hi Sam, This weekend I've got a tennis game but I haven't got a tennis racket. Could I borrow yours, please? I also need tennis balls. Have you got any? Thanks for your help. XYZ	From:		To:	Sam
From:					
To:	Sam				
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy:</u> žák napíše zdvořilou žádost o zapůjčení sportovního vybavení. Uvedená ilustrační úloha je založena na volném psaní, obsahuje zdvořilou žádost a poděkování za pomoc. <u>další možné typy úloh:</u> volné psaní – žádost o zapůjčení knihy, fotoaparátu, helmy, mapy, atd. Správné řešení posoudí hodnotitel.				